বিনন্দিয়ান

বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়, ৰামদিয়া

ছাত্ৰ একতা সভাৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ

চতুৰ্থ সংখ্যা

২০১৬-১৭ বৰ্ষ

ৰূপালী জয়ন্তী মহোৎসৱৰ কিছু স্নেপশ্বট

বিনন্দিয়ান

বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়, ৰামদিয়া
ছাত্ৰ একতা সভাৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ
চতুৰ্থ সংখ্যা।। ২০১৬-১৭

মীনা কুমাৰী দাস
তত্ত্বাৱধায়িকা
মুৰব্বী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ

ভাস্কৰজ্যোতি ৰাভা
সম্পাদক
আলোচনী বিভাগ

বিনন্দিয়ান

বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়, ৰামদিয়া
ছাত্ৰ একতা সভাৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ
চতুৰ্থ সংখ্যা।। ২০১৬–১৭

প্ৰচ্ছদ আৰু অৰ্ন্তভাগৰ অলংকৰণ
বুবুমণি কৌশিক
হিতেশ হাজৰিকা

মুদ্ৰণ
ডালিমা অফচেট প্ৰিণ্টাৰ্চ, হাজো
হাজো ভৰালীটোলা
ভ্ৰাম্যভাষ ঃ ৯৮৬৪২ ০১৩৮৬

সম্পাদনা সমিতি

মুখ্য উপদেষ্টা
ড° ধ্ৰুৱজ্যোতি চৌধুৰী

উপদেষ্টামণ্ডলী
ড° বিৰিঞ্চি কুমাৰ দাস
শ্ৰীৰামচৰণ ভৰালী

সভাপতি
ড° অসিত কুমাৰ পাল

তত্ত্বাৱধায়িকা
শ্ৰীমীনা কুমাৰী দাস

শিক্ষক প্ৰতিনিধি
শ্ৰীললিত ভৰালী
শ্ৰীদিলিপ দাস
শ্ৰীসত্যৱতী মেধি
শ্ৰীদৰ্পনা চৌধুৰী

সম্পাদক
শ্ৰীভাস্কৰজ্যোতি ৰাভা

ছাত্ৰ সদস্য
চালামুদ্দিন আহমেদ
যুগলজ্যোতি মেধি
অনুপজ্যোতি দাস
ইফটিকাৰ চৌধুৰী

উচৰ্গা

মহাবিদ্যালয় দাঁতা পৰিয়ালৰ সদস্য আন্তৰ্জাতিক খ্যাতিসম্পন্ন
শিক্ষাবিদ জ্যোতি প্ৰসাদ মেধিদেৱৰ
পবিত্ৰ স্মৃতিত
ৰূপালী জয়ন্তীৰ মাহেন্দ্ৰক্ষণত
'বিনন্দিয়ান'ৰ
এই সংখ্যাটি উচৰ্গা কৰা হ'ল।

সম্পাদনা সমিতি
'বিনন্দিয়ান'

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

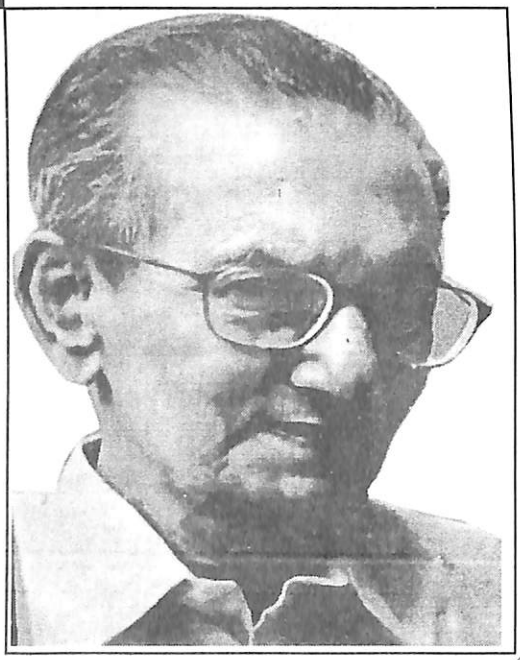

ঁ জ্যোতিপ্ৰসাদ মেধি

জন্ম ঃ ১/০৭/১৯২৪

মৃত্যু ঃ ৩/০২/২০১৭

অশ্ৰু অঞ্জলি

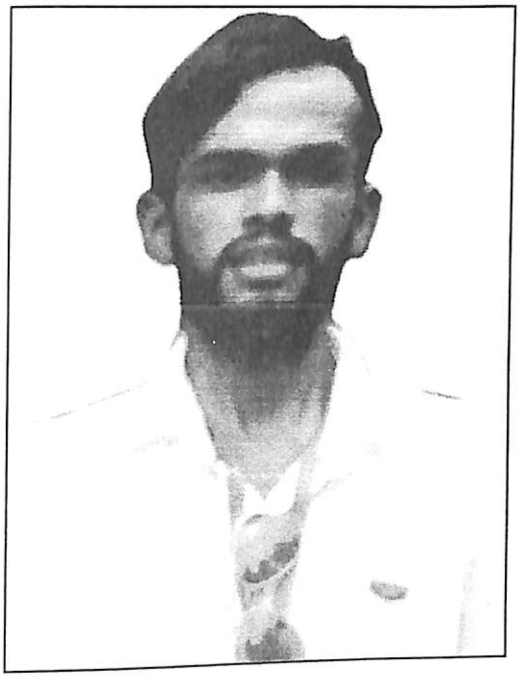

ঁমইনুল হক চৌধুৰী

জন্ম ঃ ৯/১১/১৯৯৩

মৃত্যু ঃ ২৯/০৬/২০১৭

মৃতু চিৰন্তন সত্য। ই অনিবাৰ্য। অকালতে জীৱন নাটৰ সামৰণি পৰা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ, প্ৰাক্তন আলোচনী সম্পাদক মইনুল হক চৌধুৰীলৈ অশ্ৰু অঞ্জলি যাচিছোঁ। লগতে বিগত আৰু এই বৰ্ষৰ যিসকল ব্যক্তিয়ে সাহিত্য, সমাজ-সংস্কৃতি আৰু ৰাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন অৱদান আগবঢ়াই আমাৰ মাজৰ পৰা চিৰ বিদায় মাগিলে তেওঁলোকৰ আত্মাৰ চিৰশান্তি কামনা কৰিলোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ ঁমইনুল হক চৌধুৰীয়ে লিখা দুটি কবিতা তলত দিয়া হ'ল --

অনুভৱ

তুমি অহাৰ অনুভৱ কৰো মই
ৰাতিৰ জোনৰ পোহৰত
তুমি অহাৰ অনুভৱ কৰো মই
ৰাতিৰ মলয়া বতাহ জাকত
মোৰ কাতৰ গুমনি শুনি নৈ খনে
দিশ সলোৱা কোনোবা মূহুৰ্তত
তোমাৰ শৰীৰৰ মই গোন্ধ পাওঁ
তুমি জানাই
বহু উজাগৰি নিশা সাৰে আছো মই
তোমাৰ অবিহনে
তুমি অহাৰ অনুভৱ কৰো মই
ৰাতিৰ প্ৰথম প্ৰহৰত
ৰাতিৰ শেষ প্ৰহৰত

হিয়াৰ কাঁচিজোন

বুকুৰ বেই ভাঙি ভাঙি
কপি কপি আঁতৰি গ'ল
হিয়াৰ কাঁচিজোন
কৰুণতাৰ পোচাক পিন্ধি
চায়া কোঠাত উচুপি থকা হ'ল
মোৰ আবেগৰ দুচকু
কঠিনতাৰ বোকোচাত উঠি
হো হোৱাই আহিল
মৃদু বতাহ জাক
আৰু ----------
মোক শুৱাই থৈই গ'ল
জৱাল ৰাতিৰ মৰি শালিত।

কৃতজ্ঞতা

“

মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ
‘বিনন্দিয়ান’ প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত
মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ,
শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰী
আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে আগবঢ়োৱা
সহযোগিতাৰ বাবে
সকলোকে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন
কৰিলোঁ।

সম্পাদনা সমিতি
‘বিনন্দিয়ান’

”

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
GAUHATI UNIVERSITY

Dr. Mridul Hazarika
Vice Chancellor
Phone : +91-361-2570412 (O); 2570408 (R)
Fax : +91-361-2675515
E-mail ID : vc@gauhati.ac.in
hazarika50@gmail.com

MESSAGE

I am happy to learn that Binandi Chandra Medhi College, Ramdia is going to publish its annual college Magazine for the session 2016-17 very soon. College Magazine is a strong medium for the constituent members of a college for an intellectual exercise. It carries sentiments, emotions, creativity and objectivity to integrate into a totality of views of a community at a given time. It also provides scope for manifestation of hidden talents in the college. Contributors to the magazine, I am sure, have made a good exercise to uphold the values of the college through their creativity.

I wish all success in their mission and hope the Magazine will be well accepted by the readers.

(Mridul Hazarika)

Date : 06.09.2017

Phone : 2571130
2602890

সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থা
ALL ASSAM STUDENTS' UNION

মুখ্য কাৰ্য্যালয় ঃ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
H.O. : Gauhati University, Guwahati-781 014
Website : htta//aasu.m 2014.net

প্ৰসঙ্গ ঃ

দিনাংক ঃ ০২-০৯-২০১৭

শুভেচ্ছাবাণী

মাধৱদেৱৰ পদৰেণুৰে ৰঞ্জিত ঐতিহ্যমণ্ডিত ৰামদিয়াৰ উচ্চ শিক্ষাৰ অগ্ৰনী শিক্ষানুষ্ঠান বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়, ৰামদিয়াৰ ২০১৬-১৭ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ 'বিনন্দিয়ান' প্ৰকাশ পাব বুলি জানি আনন্দিত হৈছোঁ। মহাবিদ্যালয় এখনৰ মুখপত্ৰত জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৌদ্ধিক আৰু মানসিক বিকাশ ত্বৰান্বিত হয়, সেয়ে মুখপত্ৰৰ অৱদান মহাবিদ্যালয় এখনৰ ক্ষেত্ৰত অত্যন্ত গুৰুত্বপূৰ্ণ। সু-সংস্কৃতিবান ৰামদিয়া অঞ্চলত লোক সংস্কৃতিৰ প্ৰতিফলনৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী তথা কৰ্মচাৰীৰ মানসিকতাৰ প্ৰতিফলক 'বিনন্দিয়ান' অঞ্চলটিৰ বাবে এক আপুৰুগীয়া দলিল ৰূপে চিত্ৰিত হ'ব বুলি আমি কামনা কৰিলোঁ।

জয় আই অসম

দিৱস ঃ ২ চেপ্তেম্বৰ, ২০১৭

(ড° সমুজ্জ্বল কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য)
মুখ্য উপদেষ্টা
সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থা

অধ্যক্ষৰ মেজৰ পৰা

লিখনিৰ আৰম্ভণিতে যি সকল মহান ব্যক্তিয়ে বৃহত্তৰ ৰামদিয়া অঞ্চলক উচ্চ শিক্ষাৰ আভাৰে আলোকিত কৰাৰ মানসেৰে ৰামদিয়া মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল, সেইসকল শিক্ষাব্ৰতী, মহানুভৱী ব্যক্তিৰ দূৰদৰ্শিতা অদম্য কৰ্মপ্ৰেৰণা, আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টা আৰু সৰ্বসাধাৰণ লোকৰ সহায়-সহযোগিতাৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। আত্মাৰ চিৰশান্তি কামনা কৰিছোঁ সেই সকল ব্যক্তিৰ যিসকলে এই মহান শিক্ষানুষ্ঠানটি জন্ম দি ইহ-সংসাৰৰ পৰা বিদায় মাগিলে।

অসমৰ ইতিহাসত বিশেষকৈ আহোম যুগৰ অসম বুৰঞ্জীত বিভিন্ন প্ৰসংগত ৰামদিয়া গাঁওৰ কথা পোৱা যায়। গুৰু চৰিত পুথিতো ৰামদিয়া নামৰ উল্লেখ পোৱা যায়।

ৰামদিয়া - 'ৰাম' আৰু 'দিয়া' - দুটা মৌলিক শব্দৰ সংযোজন। আভিধানিক অৰ্থত 'ৰাম' শব্দই ডাঙৰ (যেনে - ৰাম ঠগন, ৰাম চৰ, ৰাম ছাগল- প্ৰণিধানযোগ) 'দিয়া' শব্দই নদীৰ মাজত সৃষ্টি হোৱা বালিচৰ বা চাপৰিক বুজায়। গতিকে 'ৰাম' আৰু 'দিয়া' শব্দ দুটাৰ অৰ্থৰ আধাৰত বিচাৰ কৰি চালে ৰামদিয়া গাওঁখন মুলতঃ নদীৰ বুকুৰ পৰা সৃষ্টি হোৱা এটি ডাঙৰ চৰ বা চাপৰি। এই অঞ্চলটি গুৱাহাটী মহানগৰীৰ পৰা মাত্ৰ ত্ৰিশ কিঃমিঃ আঁতৰত আৰু তীৰ্থনগৰী হাজোৰ সমীপত।

১৯৯২ চন। ৰামদিয়াবাসীৰ বাবে এটি উল্লেখযোগ্য বছৰ। অৰ্থাৎ ১৯৯২ চনৰ ১৩ আগষ্ট তাৰিখত ৰামদিয়া অঞ্চলৰ কেইগৰাকীমান বিদ্যানুৰাগী ব্যক্তিৰ প্ৰচেষ্টাত উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ স্বৰূপ ৰামদিয়া মহাবিদ্যালয়ে জন্ম লাভ কৰিছিল ৰামদিয়া পুথিভঁৰাল আৰু সামূহিক সাংস্কৃতিক কেন্দ্ৰত। কালক্ৰমত ৰামদিয়া মহাবিদ্যালয়ক ১৯৯৬ চনত বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয় নামেৰে মহাবিদ্যালয়ৰ নিজা ভূমি অৰ্থাৎ বৰ্তমানৰ স্থানলৈ অনা হয়। এই ক্ষেত্ৰত আমি ৰামদিয়াৰ গৌৰৱ আন্তঃৰ্জাতিক পৰিসংখ্যাবিদ ড° জ্যোতি প্ৰসাদ মেধি আৰু তেখেতৰ পাৰিয়ালবৰ্গৰ শলাগ ল'ব লাগিব। কাৰণ তেখেতসকলৰ ভূমি দান আৰু অৰ্থ দানৰ জৰিয়তে মহবিদ্যালয়খনে নিজা ভূমিত গৃহ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। এই মহাবিদ্যালয়খনে ৰামদিয়া আৰু ইয়াৰ দাঁতিকাষৰীয়া অঞ্চলৰ উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এক বিশেষ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। এনেকৈয়ে বিভিন্ন ঘাট-প্ৰতিঘাতৰ মাজেদি বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়ে বিগত ২০১৬ চনৰ ১৩ আগষ্ট তাৰিখে ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষত পদাৰ্পণ কৰিছে। ৰূপালী জয়ন্তী মহোৎসৱৰ শুভাৰম্ভণী অনুষ্ঠানটি ২০১৬ চনৰ ১৩ আগষ্ট তাৰিখে বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰে উলহ-মালহেৰে উদ্‌যাপিত হৈ যায়। তদ্ৰুপ এই বৰ্ষৰ বিগত ১৩ আগষ্ট তাৰিখে ৰূপালী জয়ন্তী মহোৎসৱৰ সামৰণী অনুষ্ঠানৰ শুভাৰম্ভ অনুষ্ঠান বিভিন্ন কাৰ্য-ক্ৰমনিকাৰে সমাপন কৰা হয়। আমি আশা ৰাখিছোঁ, ৰূপালী জয়ন্তী মহোৎসৱৰ সামৰণী অনুষ্ঠানতো ৰামদিয়াবাসী ৰাইজৰ পৰা পূৰ্বৰ দৰে বিপুল সঁহাৰি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ম।

বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়ৰ বছৰেকীয়া মুখপত্ৰ 'বিনন্দিয়ান' ৰ ৪ ৰ্থ সংখ্যা প্ৰকাশৰ প্ৰাক্‌মূহুৰ্তত সকলোৰে লগত ময়ো নথৈ আনন্দিত হৈছোঁ। এই মুখপত্ৰৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-কৰ্মচাৰী সকলে মানৱ জীৱনৰ সুখ-দুখ, হৰ্ষ-বিষাদৰ প্ৰতিফলন ঘটাই জীৱনৰ প্ৰকৃত অৰ্থ বিচাৰি সত্য শিৱ সুন্দৰৰ স্বৰূপ সমাজৰ আগত ডাঙি ধৰিবলৈ সক্ষম হ'ব। প্ৰকৃত সাহিত্যই মানুহৰ ঐক্য সংহতিৰ কথা সোঁৱৰায়। মানৱীয় প্ৰমূল্যসমুহক সাহিত্যইহে সদায় ৰক্ষণাবেক্ষণ দি আহিছে। আমাৰ প্ৰত্যাশা, বিনন্দিয়ানে তেনেকুৱা এটি ভূমিকা পালন কৰি মহাবিদ্যালয়খনিৰ সুস্থ শৈক্ষিক পৰিৱেশ গঢ়াত অৰিহণা যোগাব।

শেষত পুনৰ মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰৰ লগত জড়িত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক -কৰ্মচাৰী সকলোলৈকে আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰি মহাবিদ্যালয়খনিৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতি কামনা কৰিলোঁ।

ড° অসিত কুমাৰ পাল
ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ

তত্ত্বাৱধায়িকাৰ দু-আষাৰ

‘সাহিত্য’ শব্দটো সংস্কৃত আলংকাৰিক সকলৰ মতে ‘সহিত’ শব্দৰ পৰা নিষ্পন্ন হৈছে। তেওঁলোকৰ মতে ‘সহিতস্য ভাবঃ সাহিত্যম” অৰ্থাৎ সহভাৱ বা মিলন। এই সহভাৱ বা মিলন হৈছে শব্দ আৰু অৰ্থৰ। গতিকে শব্দ আৰু অৰ্থৰ মিলনেই সাহিত্য। সাহিত্য সামগ্ৰিক শব্দ ; ই গদ্য, পদ্য উভয়কে বুজায়।

‘সাহিত্য’ কবিতা, নাটক, গল্প, উপন্যাস আদি উপাদানৰ সমষ্টি। এই উপাদান সমূহৰ অবিহনে আলোচনী এখন প্ৰস্তুত কৰিব নোৱাৰি। যিহেতু আলোচনী সাহিত্যৰে অন্তৰ্ভুক্ত।

মহাপুৰুষ মাধৱদেৱৰ পদৰেণুৰে ৰঞ্জিত বৃহত্তৰ ৰামদিয়াৰ একমাত্ৰ উচ্চশিক্ষাৰ কেন্দ্ৰস্থান হৈছে বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়। এই মহাবিদ্যালয়ে ২০১৬ চনৰ ১৩ আগষ্ট তাৰিখৰ পৰা ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষত ভৰি দিছেহি। ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ মুখপত্ৰ বা আলোচনী ‘বিনন্দিয়ান’ৰ গধুৰ দায়িত্ব আমাৰ ওপৰত অৰ্পণ কৰাত ভাবিছিলোঁ ‘বিনন্দিয়ান’খন আটক ধুনীয়াকৈ প্ৰকাশ কৰিম। আশা কৰা মতে সকলো কাম সম্ভৱ নহয়। তথাপিও চেষ্টাৰ ত্ৰুটি কৰা নাই।

মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ বা আলোচনী এখনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ লগতে বৌদ্ধিক মানসিক বিকাশো ঘটায়। মহাবিদ্যালয় এখনৰ সুস্থ পৰিবেশ গঢ়ি তোলাৰ ক্ষেত্ৰত আলোচনীৰ যথেষ্ট ভূমিকা আছে। আশা কৰিছোঁ, বিনন্দিয়ানে এই ভূমিকা পালন কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ এক সুস্থ শৈক্ষিক পৰিবেশ গঢ়াত অবদান আগবঢ়াব।

মীনা কুমাৰী দাস
তত্ত্বাৱধায়িকা ‘বিনন্দিয়ান’
২০১৭-১৮ বৰ্ষ

সম্পাদকৰ

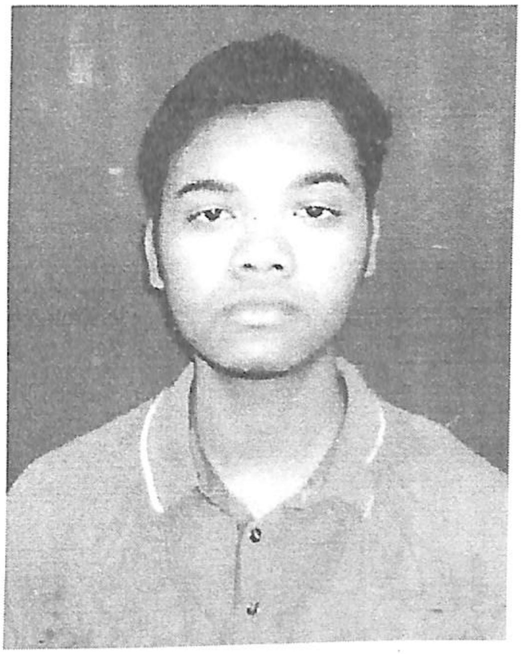

নিজ ভাষা সাহিত্যৰ উত্তৰোত্তৰ ঘটে ভিন্ন আলোচনীৰ মাজেৰে তাৰে সাক্ষ্য বহন কৰি আহিছে অসমৰ স্বনামধন্য কবি-সাহিত্যিক সকলে। এই সাহিত্যিকসকলে আলোচনীৰ পাতত সাহিত্য বিস্তাৰ তথা নিজ ভাষা সাহিত্যক জগত সভালৈ নিয়াবলৈ আপ্ৰাণ চেষ্টা চলাইছিল। আমি লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা, চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা আদিৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰো। তেখেতসকলৰ নিৰলস সাধনতে - অসমীয়া ভাষাটি জীপাল হৈ উঠিছিল। তেখেতসকলৰ লেখিয়াকৈ কবি সাহিত্যিকসকলে অসমীয়া ভাষা সাহিত্যক এক বিশেষ ৰূপ দিবলৈ আপ্ৰাণ চেষ্টা কৰিছিল। তেখেতসকলৰ ভাষা-সাহিত্যৰ প্ৰতি কৰা ত্যাগৰ বিনিময়ত আমি গৌৰৱবোধ কৰিব পাৰিছোঁ। আমাৰ মাতৃভাষা, আমাৰ ভাষা-সাহিত্যক লৈ আমি ক'বই লাগিব তেখেতসকলৰ ত্যাগ মহান।

আলোচনী ভিন্ন মাধ্যমত প্ৰকাশিত হয়। ভিন্ন অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠানে নিজ প্ৰচেষ্টাত আলোচনী প্ৰকাশ কৰি ভাষা-সাহিত্যক উজ্জীৱিত কৰাৰ লগতে নতুন চাম সাহিত্যসেৱীক এখন মঞ্চ প্ৰদান কৰিছে।

আমাৰ ৰামদিয়াৰ উচ্চ শিক্ষাৰ বটবৃক্ষ 'বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়, ৰামদিয়া'ই তাৰেই স্বাক্ষৰ বহন কৰি আহিছে। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশ পায় 'বিনন্দিয়ান', ইয়াৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিভা বিকাশ হয়। আলোচনী হৈছে সাহিত্য সাধনা কৰা ছাত্ৰ-শিশু সাহিত্যিক সকলক লেখাৰ প্ৰেৰণা দিয়াৰ এখন মূখ্য দাপোন য'ত প্ৰতিফলিত হয় ছাত্ৰ লেখক সকলৰ চিন্তাশীল অনুভৱী মনৰ বহুতো লেখনি। মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীৰ মাধ্যমেদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অন্য প্ৰেক্ষাপটত লেখাৰ কাৰণে সাহস আৰু অনুপ্ৰেৰণা পাব।

'বিনন্দিয়ান' মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্যচৰ্চাৰ বলিষ্ঠ দাপোন হৈ ৰওঁক। ইয়াৰ পৰাই জন্ম হওঁক হেজাৰজন লেখকৰ, হেজাৰজন সাহিত্যিকৰ।

জয়তু বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়

ভাস্কৰজ্যোতি ৰাভা
সম্পাদক, আলোচনী বিভাগৰ
তৃতীয় ষান্মাসিক

বিনন্দিয়ানৰ ভিতৰচ'ৰাত

প্ৰবন্ধ ঃ

পৰম্পৰাগত সাজ-পাৰ আৰু আ-অলংকাৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ ❑ মীনা কুমাৰী দাস ❑ ১

নামনি অসমৰ লোক-উৎসৱ ভঠেলি ❑ দৰ্পনা চৌধুৰী ❑ ৬

পুথিভঁৰাল জীৱন গঢ়াৰ কমাৰশাল ❑ জয়া মেধি ❑ ৮

অধ্যয়নৰ অভ্যাস সমস্যা আৰু সমাধান ❑ ড° নীলোৎপল শৰ্মা ❑ ১০

শিশুৰ মানসিক সত্তাৰ গঠন আৰু ইয়াৰ উত্তৰণ ❑ ভূৱনেশ্বৰ ডেকা ❑ ১৬

বিষ্ণুৰাভাৰ জীৱনৰ এক চমু অৱলোকন ❑ অৰূপ কাকতি ❑ ১৮

পৰ্যটন কেন্দ্ৰ হাজো এক চমু পৰিচয় ❑ বৰষা ডেকা ❑ ২১

জ্ঞানপীঠ বঁটা বিজয়িনী মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ জীৱনী আৰু কৃতিত্ব ❑ অনিতা কলিতা ❑ ২৩

মানৱ বিকাশ ❑ সংগীতা ডেকা ❑ ২৫

মানুহৰ জীৱনলৈ শান্তি-সুখ কেনেকৈ আহে ❑ জাহানাৰা পাৰবিন ❑ ২৭

ভাৰতবৰ্ষৰ উচ্চ শিক্ষাৰ গোলকীকৰণ ❑ মধুস্মিতা কলিতা ❑ ২৮

প্ৰসিদ্ধ আধুনিক কবি সমালোচক অনুভৱ তুলসীৰ সৈতে কথোপকথন ❑ মীনা কুমাৰী দাস ❑ ২৯

গল্প ঃ

ইপাৰ-সিপাৰ ❑ ৰেজেক আলী ❑ ৩২

মাজনিশাৰ কান্দোন ❑ জীতেন্দ্ৰ ডেকা ❑ ৩৪

গোৱৰ লদা পোক ❑ মুকুট পাঠক ❑ ৩৮

English Section :

Contribution of Srimanta Sankardeva towards Bhakti - Movement in Indian Perspective ❑ M. Abdul Majid Ahmed ❑ 41

Landmark event "One Nation - One Tax" - GST and "Demonetization" - Impact on Indian Economy ❑ Saidur Rahman ❑ 45

Importance of Women Education in Assam ❑ Kasturi Das ❑ 48

Progress of Primary Education and Teacher Education in post Independent Assam ❑ Manisha Majumder ❑ 50

Festival and Traditional Performance : Conceptual and Theoretical Issues ❑ Lalit Chandra Bharali ❑ 55

Importance of ICT in the Effective Classroom Teaching Learning Process in the Secondary School ❑ Md. Shahidul Islam ❑ 60

Principles of Teaching Effectiveness of Teachers ❑ Bijuli Deka ❑ 65

Marketing problem of Traditional Weavers Engaged in Handloom Industry of Hajo Circle, Kamrup District Assam ❑ Satyabati Medhi ❑ 68

কবিতা শিতান ঃ

শিক্ষাগুৰু ❑ পাৰবিন চুলতানা ❑ ৭২
হিয়াৰ বিননি ❑ ইফটিকাৰ চৌধুৰী ❑ ৭২
মই বেকাৰ নহয় ❑ ইমৰান হুছেইন ❑ ৭৩
মা ❑ ডলী বৈশ্য ❑ ৭৪
দুখ কাঁইটৰ নিচিনা ❑ ৰুবিনা খাতুন ❑ ৭৪
সংগোপনে যেতিয়া মই ❑ সংগীতা কলিতা ❑ ৭৫
অপেক্ষা ❑ স্বপ্না কলিতা ❑ ৭৫
সপোনৰ বালিঘৰ ❑ মৌচুমী ডেকা ❑ ৭৬
এটি দিনৰ অপেক্ষাত ❑ অনুপজ্যোতি দাস ❑ ৭৬
দহন ❑ নুৰ ইছলাম আলী ❑ ৭৭
মৰম ভাল পোৱা আদি ❑ ৰাজীৱ কলিতা ❑ ৭৭
আবেগ ❑ বিশালজ্যোতি মেধি ❑ ৭৮
ভাৰতীয় সেনা ❑ মনালিছা ডেকা ❑ ৭৮
ডায়েৰি ❑ অৰ্চনা ঠাকুৰীয়া ❑ ৭৯
স্মৃতিৰ সঁফুৰা ❑ মুনমি ঠাকুৰীয়া ❑ ৭৯
আজীৱন তোমাৰ হৈ ৰম ❑ সীমান্ত ডেকা ❑ ৮০
মোৰ প্ৰিয় কবিতা ❑ তৰালী বৈশ্য ❑ ৮০
সাজিলো এটি সপোন ❑ নয়ন লহকৰ ❑ ৮১
মাতৃ ❑ ৰাজীৱ কলিতা ❑ ৮১
মৰমৰ দেউতা ❑ সাগৰীকা ডেকা ❑ ৮২
নিশাই যৌৱন পাইছে ❑ খাছনুৰ আলী ❑ ৮৩
ভাল প্ৰেমিকা বিচাৰি ❑ নাছিৰুদ্দিন আহমেদ ❑ ৮৩
তুমি হৃদয়হীন ❑ ৰুবুল হক ❑ ৮৪
৩০ অক্টোবৰ, ২০০৮ আকৌ নাহিবা ❑ পৰিস্মিতা কলিতা ❑ ৮৪
মৃত্যু ❑ ধ্ৰুৱজ্যোতি নাথ ❑ ৮৫
মোৰ প্ৰেম ❑ অমৰজ্যোতি পাটোৱাৰী ❑ ৮৫
অকলশৰীয়া অনুভৱ ❑ নিলম ডেকা ❑ ৮৬
হাবিয়াস এটা কবিতা লিখাৰ ❑ ছালামুদ্দিন আহমেদ ❑ ৮৭
তোমালৈ ❑ বিকাশ দাস ❑ ৮৭

আলোকচিত্ৰ শিতান

ইটো-সিটো বহুতো ৮৮ - ১০০

বিনন্দিয়ানৰ ভিতৰচ'ৰাত

প্ৰবন্ধ

প্ৰবন্ধবোৰৰ উপাদান তাৰ চিন্তাগত দিশটো। কোনো বিষয়ে নতুন প্ৰশ্নৰ অৱতাৰণা কৰা, কোনো বিষয়ে বিতৰ্কৰ সৃষ্টি কৰা, কোনো বিষয়ে প্ৰচলিত চিন্তাক নতুন দিশেৰে প্ৰবাহিত কৰা, দুটা বিষয়ৰ মাজত আগতে মানুহে নভৱা নতুন যোগাযোগ আঙুলিয়াই দিয়া - আনকি মানুহৰ চিন্তাৰ বাবে সম্পূৰ্ণ নতুন সমল যোগান ধৰা। একোটা প্ৰবন্ধৰ চিন্তাই এনেবোৰ কাৰণতে পাঠকৰ মনোযোগ আকৰ্ষন কৰে।

ড° হীৰেণ গোঁহাই

অৱতৰণিকা ঃ

ভাৰতবৰ্ষৰ পূৱ প্ৰান্তত অসম দেশ অৱস্থিত। উত্তৰ, পূৱ আৰু দক্ষিণ এই তিনিওফালে অসমক পৰ্বতমালাই আগুৰি আছে। অতীজতে অসম বুলিলে উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ ছয়খন ৰাজ্য যদিও স্বাধীনতাৰ পৰৱৰ্তী সময়ত উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ বাকী ৰাজ্য স্বতন্ত্ৰ ৰাজ্যৰ মৰ্যদা পোৱাত অসমৰ ভৌগোলিক আয়তন হ্ৰাস পায়। অসমৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ বিস্তৃত বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দুয়োপাৰতেই গঢ় লৈ উঠিলে ইয়াৰ প্ৰাচীন সভ্যতাই। অসমৰ অধিবাসীসকল বিভিন্ন গোষ্ঠী প্ৰসুত আছিল। তাৰ ভিতৰত মংগোলীয় গোষ্ঠীৰ ইন্দুচীন শাখাৰ তিৰ্বত বৰ্মীসকল, দ্ৰাবিড়, নিগ্ৰোটো, অষ্টএচিয়াটিক আৰু আৰ্য্যসকলেই প্ৰধান।

পৰম্পৰাগত সাজপাৰ আৰু আ-অলংকাৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ

অসমীয়া সংস্কৃতি সমন্বয়ৰ সংস্কৃতি। যুগ যুগ ধৰি জাতি জনগোষ্ঠীৰ সাংস্কৃতিক সমাহাৰত আৰু সংস্কৃতি গ্ৰহণৰ মাধ্যমেৰে পৰিৱৰ্তিত ৰূপত বৃহত্তৰ অসমীয়া সংস্কৃতিয়ে বৰ্ণাঢ্যৰূপ লাভ কৰিছে। ড° বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱাৰ ভাষাত - "অসম দেশত আৰ্য্য, দ্ৰাবিড়, কিৰাট, নিষাদ, বিবিধ জাতি উপজাতিৰ স্বকীয় সংস্কৃতি, বিশাল অসমীয়া সংস্কৃতিত মিলি একাকাৰ হৈ গৈছে।"

সংস্কৃতি এটা জাতিৰ জাতীয় জীৱনৰ বোৱতী সুঁতি। নৈৰ গতিয়ে সংস্কৃতিৰ গতি। সংস্কৃতিৰ মানৱ সমাজৰ পদ্ধতিৰ সৈতে জড়িত এটি সামগ্ৰিক ধাৰণা। সংস্কৃতিক সমাজে আগবঢ়াই নিয়ে। সমাজৰ যোগেদিয়ে সঞ্জীৱিত হৈ থাকে সংস্কৃতি। সেয়ে সমাজ আৰু সংস্কৃতি পৰস্পৰে পৰস্পৰৰ পৰিপূৰক বুলি ক'ব পৰা যায়। সংস্কৃতি প্ৰধানভাৱে একোটা জনগোষ্ঠী বা জাতিৰ সৃষ্টি ; ই পূৰ্ণতা লাভ কৰে মানুহৰ সামুহিক জীৱনত। সমাজৰ জাতি বৰ্ণ পুৰুষ স্ত্ৰী নিৰ্বিশেষে সকলো স্তৰৰ লোকে সংস্কৃতিৰ ধাৰক আৰু বাহকৰ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে।

ইংৰাজী 'কালছাৰ' (Culture) পদৰ সমাৰ্থক ৰূপে 'সংস্কৃতি' পদটো ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়। 'সংস্কৃতি' পদটো মূলতঃ সংস্কাৰৰ লগত জড়িত। অৰ্থাৎ যাৰ সংস্কাৰ হৈছে সেয়াই সংস্কৃতি। কোনো কোনো সংস্কৃতিবিদে ইংৰাজী কালচাৰ পদৰ পৰিভাষাৰূপে 'কৃষ্টি'

❑ মীনা কুমাৰী দাস
মূৰব্বী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ

পদটোহে প্ৰয়োগ কৰা দেখা যায়। কৃষ্টিক সংস্কাৰ কৰি যেতিয়া লোৱা হয় তেতিয়াই সংস্কৃতিৰ জন্ম হয়। ব্যক্তি আৰু সমাজৰ কৰ্ম, ধ্যান-ধাৰণা, চিন্তা-চৰ্চা, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, বিশ্বাস, খোৱা-লোৱা, পিন্ধা-উৰণ, চাল-চলন, উৎসৱ-অনুষ্ঠান, গীত-মাত, নৃত্য-নাট্য এই সকলোবোৰ কৃষ্টিৰ ভিতৰুৱা। এই কৃষ্টিৰ শোধনৰূপেই সংস্কৃতি। অৰ্থাৎ কৃষ্টি সংস্কৃতি মানৱ জীৱনৰ এই উৎকৰ্ষ অৱস্থাৰ প্ৰতীক। এই সংস্কৃতিৰ উদ্ভৱ আৰু বিকাশ ঘটে লোক সমাজতহে। সমাজৰ অংগীভূত সদস্যৰূপে মানুহে আহৰণ কৰা উৎসৱ-অনুষ্ঠান, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, ৰীতি-নীতি, জ্ঞান-ধৰ্ম, বিশ্বাস-অবিশ্বাস, আইন-কানুন, নৈতিকতা, ৰুচি-অভিৰুচি আদিৰ সামাজিক সামৰ্থৰ সামগ্ৰিক যৌগিক ৰূপেই সংস্কৃতি। সমগ্ৰ জীৱন চৰ্য্যাৰ মাধ্যমেৰে সংস্কৃতিৰ পূৰ্ণ বিকাশ ঘটে। নৃতত্ববিদ William A. Havelland এ সংস্কৃতিৰ আধুনিক সুত্ৰ এনেদৰে দিছে - Culture is a set of rules or standards which, when acted upon by the members of a society, produce behaviour that falls within a range of variance the members consider proper and acceptable. অৰ্থাৎ সংস্কৃতি কিছুমান নিয়মৰ সংযুক্তি অথবা পৰিমাপক। এই সংযুক্তিবোৰে কোনো এখন সমাজৰ অংগীভূত ব্যক্তিসকলক প্ৰভাৱান্বিত কৰাৰ ফলস্বৰূপে সেই সমাজৰ অংগীভূত ব্যক্তিসকলৰ বাবে উপযুক্ত আৰু গ্ৰহণ যুক্ত বিভিন্ন আচৰণৰ জন্ম হয়। এই আচৰণৰ সমষ্টিয়ে সংস্কৃতি।

কোনো এটা জাতিৰ জীৱনধাৰণৰ মানদণ্ড প্ৰকাশ পায় জাতিটোৰ সংস্কৃতিৰ মাজেদি। অসমীয়া সংস্কৃতিতো জীৱন ধাৰণৰ মানদণ্ড অক্ষুন্ন ৰাখিছে সাজ-পাৰ আৰু আ-অলংকাৰে। মানুহৰ মৌলিক প্ৰয়োজন সমূহৰ ভিতৰত সাজপাৰ অন্যতম। সভ্যতাৰ পৰিচায়ক সাজ-পোছাকে লজ্জা নিবাৰণ তথা শীত-তাপ নিয়ন্ত্ৰণৰ কাম কৰিছিল যদিও পৰৱৰ্তী সময়ত এই সাজপাৰে মানুহৰ সৌন্দৰ্যবোধৰ দিশটোও সামৰি লয়। সাহিত্যত অলংকাৰ প্ৰয়োগে যেনেদৰে সাহিত্যক সৌন্দৰ্য্যশালী আৰু মনোগ্ৰাহী কৰি তোলে তেনেদৰে নাৰীৰ দেহতো অলংকাৰে নতুন সৌন্দৰ্য্য আনি দিয়ে। অসমীয়া নাৰীৰ সাজ-পাৰ আৰু অলংকাৰৰ প্ৰতি এটা স্বাভাৱিক আসক্তি থকা দেখা যায়। বৰ্তমান শতিকাত বিশ্বায়নে অসমীয়া সমাজ সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন স্তৰত দ্ৰুত গতিত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। আমাৰ প্ৰস্তাৱিত গৱেষণা পত্ৰত অসমীয়া সংস্কৃতিত পৰম্পৰাগতভাৱে প্ৰচলিত সাজ-পাৰ, আ-অলংকাৰৰ বিষয়ে এক আলোকপাত কৰা হ'ব লগতে বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱে কেনেদৰে পৰিৱৰ্তন আনিছে সেই বিষয়েও আলোচনা কৰা হ'ব।

পৰম্পৰাগত অসমীয়া সাজ-পাৰ ঃ

মানৱ জীৱনত সাজ-পাৰ, আ-অলংকাৰ আদিৰ ব্যৱহাৰ নিতান্তই প্ৰয়োজন। লজ্জা নিবাৰণ আৰু শীতৰ প্ৰকোপৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈও সাজ-পাৰৰ বিশেষ আৱশ্যক। সাজ-পাৰৰ পৰা বৰ্ণ-শ্ৰেণী, বিবাহিত, অবিবাহিত, বয়স, লিংগ, পুৰোহিত, ব্ৰাহ্মণ, মহন্ত, সত্ৰাধিকাৰ, বৈৰাগী আদিক চিনিব পাৰি।

বুৰঞ্জীবিদ সকলে ক'ব খোজে যে অসমীয়া পুৰুষ-মহিলাৰ সাজ-পোছাক আহোম যুগতে নিৰ্দ্ধাৰিত হৈছিল। অসমীয়া তিৰোতা মানুহে পৰিধান কৰা ৰিহা-মেখেলা, সাজ-পাৰ প্ৰাচীন কালত বড়ো কছাৰীসকলৰ পূৰ্ব পুৰুষে তিৰ্ব্বতৰ পৰা অসমলৈ আনিছিল বুলি জনা যায়। এড়ি, মুগা আৰু পাট এই তিনিওবিধ অসমীয়া জাতিৰ জাতীয় জীৱনৰ অমূল্য সম্পদ। অসমীয়া নাৰীয়ে ৰিহা, মেখেলা আৰু চাদৰ এই তিনিবস্ত্ৰ পৰিধান কৰি দেহৰ সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধি কৰিছিল। বিভিন্ন বুৰঞ্জী আৰু সমসাময়িক প্ৰাচীন গ্ৰন্থ সমূহৰ পৰা অসমীয়া মানুহে ব্যৱহাৰ কৰা সাজ-পাৰৰ তালিকা এনে ধৰণৰ -

(ক) **বৰকাপোৰ ঃ** পিতকাপোৰ, পিত-খনীয়া, তিতাকৰীয়া, ছকঠীয়া, নৰাকাপোৰ, ঢৰাকাপোৰ, ফুলাম বৰকাপোৰ আদিক বৰ কাপোৰৰ ভিতৰত ধৰা হৈছে।

(খ) **খনীয়াৰ কাপোৰ ঃ** খনীয়াৰ কাপোৰৰ ভিতৰত উকাখনীয়া, মুগাফুলৰ খনীয়া, আচু ফুলৰ খনীয়া, গুণাকটা খনীয়া, গাড়ীদিয়া খনীয়া, দৰিয়ালীগুণা খনীয়া, বুটাদিয়া খনীয়া, গুটি বুলোৱা খনীয়া, কাৰচিপি খনীয়া, নোৱাকটা সুতাৰ খনীয়া আদি।

(গ) **বিবিধ চেলেঙ ঃ** উকা চেলেং, আচুদিয়া চেলেং, ফুলদিয়া চেলেং, গুণাকটা চেলেং পাৰিদিয়া চেলেং, মুগাগুটিদিয়া চেলেং আদি।

(ঘ) **গামোচা ঃ** গামোচাৰ ভিতৰত ফুলবছা গামোচা, পানী গামোচা, ককালবন্ধা গামোচা, টঙালিমৰা গামোচা, তামোলবন্ধা গামোচা, মূৰতবন্ধা গামোচা, হাঁচতি আদি।

(ঙ) **মুনিহ সকলে কঁকালৰ তলত পৰিধান কৰা কাপোৰ ঃ** চুৰিয়া, ধূতি, তিয়নি গামোচা, পানী গামোচা আদি।

(চ) **সিয়া কাপোৰৰ ভিতৰত ঃ** বুকুচোলা, হোলোংচোলা, এঙ্গাচোলা ইত্যাদি।

পুৰণি অসমীয়া সাজ-পাৰৰ বিষয়ে বিস্তৃত্ব বিৱৰণ পোৱা নাযায় যদিও প্ৰাচীন মূৰ্ত্তিকলা, প্ৰাচীন ভাস্কৰ্য আৰু চিত্ৰ সম্বলিত পুৰণি পুথি সমূহৰ পৰা ৰজা-ৰাণী, প্ৰজা-বিষয়া, নট-নটী, সন্ন্যাসী, প্ৰভূতিৰ সাজ-পাৰৰ বিষয়ে সম্যক জ্ঞান ধাৰণা কৰিব পৰা যায়। হৰ্ষচৰিত আৰু কালিকা পুৰাণত সাজ-পাৰৰ কথা উল্লেখ আছে। মধ্যযুগৰ অসমীয়া সাহিত্যত বিশেষকৈ চিত্ৰ সম্বলিত পুথিসমূহৰ চিত্ৰৰ পৰা ৰজা, বিষয়া, সাধাৰণ প্ৰজা, সন্ন্যাসী, তিৰোতা, নটী আদি বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ মুনিহ-তিৰোতাৰ সাজ-পাৰ অলংকাৰ পাতিৰ বিৱৰণ পোৱা যায়।

পৰম্পৰাগতভাৱে প্ৰচলিত ধূতিয়েই অসমীয়া পুৰুষসকলৰ প্ৰধান বস্ত্ৰ। খেতিয়ক গৰখীয়া আদিয়ে নাইৰ তলত আঠুৰ ওপৰত

মহিলাৰ সাজ-পাৰতো বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ সুস্পষ্ট। মহিলাসকলে পৰম্পৰাগত অসমীয়া সাজ-পাৰ এৰি জিনছ্, কুৰ্টা, চাৰ্ট, চুইদাৰ আদি পৰিধান কৰিবলৈ ল'লে। পাট, মুগা এৰী, কপাহী কাপোৰৰ মূল্য লৈ লক্ষ্য কৰি সুলভ মূল্যত হাততেপোৱা বহুজাতিক কোম্পানীৰ আমদানিকৃত কাপোৰ পৰিধান কৰাত গুৰুত্ব দিবলৈ ধৰিলে। জনজাতীয় বড়ো-কছাৰী, মিচিং, কাৰ্বি, ৰাভা, মহিলাসকলেও প্ৰায় দিশতে গতি কৰিবলৈ ধৰিলে। বহুজাতিক কোম্পানীবোৰৰ আগ্ৰাসনে অসমীয়া শিপিনীৰ তাতশালক প্ৰায় বিদায় দিব লগা অৱস্থা হৈছে। ফলত অসমীয়া মহিলাৰ আৰ্থিক দিশত বাৰুকৈয়ে কুপ্ৰভাৱ পৰিছে।

পেলাই ধূতি পিন্ধিছিল। সন্ন্যাসীসকলে কৌপিন পিন্ধিছিল আৰু মূৰত জটা ৰাখিছিল। কেতিয়াবা তিৰোতাৰ নিচিনাকৈ বেনীও গাঠিছিল। বিষয়া কৰ্মচাৰীসকলে দুই ধৰণৰ কাপোৰ পিন্ধিছিল অধোবাস বা ধূতি আৰু উত্তৰীয় বা চাদৰ। বিষয়া আৰু সৈনিকসকলে মূৰত কাপোৰ মাৰিছিল। ইয়াৰ উপৰি পুৰুষে ব্যৱহাৰ কৰা সাজ-পাৰৰ ভিতৰত আছিল পচৰা, বৰকাপোৰ, পাগুৰি, কুম্পাত, বাউতা, হাচতি আৰু অংগবস্ত্ৰ গামোচা ইত্যাদি।

অসমীয়া নাৰীৰ সাজ-পাৰ অতি মনোৰম আৰু ৰুচিসন্মত। অসমীয়া নাৰীৰ সাজ-পাৰৰ পৰা বিবাহিত নে অবিবাহিত নাৰী বুজিব পাৰি। প্ৰাচীন সাহিত্যৰ পৰা অনুমান কৰিব পাৰি যে নাৰীয়ে এক বস্ত্ৰ হিচাপে শাৰী পৰিধান কৰিছিল। উজনি নামনি অসমৰ বিয়ানামত কন্যাৰ সাজ-পাৰ প্ৰসঙ্গত শাৰীৰ উল্লেখ আছে। অসমীয়া নাৰীৰ প্ৰধান বস্ত্ৰ হৈছে ৰিহা, মেখেলা আৰু চাদৰ। অসমীয়া নাৰীয়ে ব্যৱহৃত ৰিহা আৰু মেখেলা কছাৰী আৰু আহোমসকলৰ পৰা অহা বুলি অনুমান কৰা হৈছে। আহোম যুগত কপাহী, এৰী, পাট, মুগা আদিৰে সাজ-পাৰ বৈ লোৱা হৈছিল। অসমত প্ৰচুৰ পৰিমাণে কপাহৰ খেতি হৈছিল আৰু ইয়াৰ পৰা সূতা কাটি প্ৰয়োজনীয় সাজপাৰ তৈয়াৰ কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰিও উত্তম ধৰণৰ ৰেচমী সূতা যেনে পাট, ঢলপাত, মেজাংকৰী আদি অসমত হৈছিল আৰু তাৰ পৰা বিভিন্ন ধৰণৰ সাজ-পাৰ প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল। সম্ভ্ৰান্ত ঘৰৰ মহিলাসকলে ৰিহাৰ ওপৰত চেলেং বা চাদৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। অসমীয়া নাৰীসকলে অতীতৰ পৰা বিভিন্ন ধৰণৰ ৰিহা ব্যৱহাৰ কৰিছিল। সেইবোৰ আচুঅলীয়া ৰিহা, আচল পাৰিয়ে গুণাকটা ৰিহা, গাৰিয়ালী ৰিহা, দহিঅলীয়া ৰিহা আদি। মেখেলাৰ ভিতৰত কৰ্চিপৰ বনকৰা মেখেলা, কিংখাপৰ মেখেলা, গুণাকটা মেখেলা, গোমচেঙৰ মেখেলা, চাটনৰ মেখেলা, পাটৰ মেখেলা, মুগাৰ মেখেলা, আদিও পৰিধান কৰিছিল। পিছলৈ সাধাৰণ মানুহৰ মহিলাই কপাহী চাদৰ মেখেলা পৰিধান কৰিবলৈ ধৰিলে। বৰ্তমানো কপাহী চাদৰ মেখেলাৰ প্ৰচলন আছে।

অসমীয়া সংস্কৃতি জনজাতীয় বিভিন্ন সংস্কৃতিৰে ভৰপুৰ হৈ আছে। অজন্তাৰ নাৰী চিত্ৰত থকাৰ দৰে সাধাৰণ অসমীয়া আৰু জনজাতিৰ তিৰোতাই বুকুত মেথনি মাৰি আঠুৰ ওপৰলৈকে পেলাই মেখেলা পিন্ধে। উচ্চবংশৰ তিৰোতাই ভৰিৰ সৰু গাঠিলৈকে পেলাই মেখেলা পিন্ধে আৰু বুকুৰ পৰা তপিনালৈকে ঘূৰাই ঘূৰাই ৰিহা পিন্ধে। ইয়াৰ উপৰিও অসমীয়া তিৰোতাই চেলেং চাদৰো ব্যৱহাৰ কৰে। বড়ো কছাৰী জনজাতিৰ তিৰোতাসকলে জাতীয় সাজ-পাৰ পৰিধান কৰি পৰম্পৰা আৰু জনগোষ্ঠীয় সংস্কৃতিৰ মৰ্য্যদা ৰক্ষা কৰি আহিছে। বড়ো কছাৰী মহিলাসকলৰ প্ৰধান সাজ-পাৰ হৈছে দখনা, মেখেলা আৰু আলোৱান।

অসমীয়া সাজ-পাৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ ঃ

বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱে অসমীয়া সাজ-পাৰত বিভিন্ন পৰিবৰ্তন আনিছে। পুৰুষসকলে পুৰণিকলীয়া ধুতি-পাঞ্জাবী পিন্ধিব এৰিলে। তাৰ ঠাই ল'লে লংপেণ্ট, লংচাৰ্ট, টি চাৰ্ট আদিয়ে। নতুন প্ৰজন্মৰ মাজত জিন্ছপেণ্ট, থ্ৰিকুৱাৰ্টাৰ, চাৰ্ট (চুটি, দীঘল), টি চাৰ্ট আদিয়ে জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিছে।

মহিলাৰ সাজ-পাৰতো বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ সুস্পষ্ট। মহিলাসকলে পৰম্পৰাগত অসমীয়া সাজ-পাৰ এৰি জিনছ্, কুৰ্তা, চাৰ্ট, চুইদাৰ আদি পৰিধান কৰিবলৈ ল'লে। পাট, মুগা এৰী, কপাহী কাপোৰৰ মূল্য লৈ লক্ষ্য কৰি সুলভ মূল্যত হাততেপোৱা বহুজাতিক কোম্পানীৰ আমদানিকৃত কাপোৰ পৰিধান কৰাত গুৰুত্ব দিবলৈ ধৰিলে। জনজাতীয় বড়ো-কছাৰী, মিচিং, কাৰ্বি, ৰাভা, মহিলাসকলেও প্ৰায় দিশতে গতি কৰিবলৈ ধৰিলে। বহুজাতিক কোম্পানীবোৰৰ আগ্ৰাসনে অসমীয়া শিপিনীৰ তাতশালক প্ৰায় বিদায় দিব লগা অৱস্থা হৈছে। ফলত অসমীয়া মহিলাৰ আৰ্থিক দিশত বাৰুকৈয়ে কুপ্ৰভাৱ পৰিছে।

এনেদৰে বাহিৰৰ আমদানিকৃত বস্তুৱে অসমৰ সভাঘৰ শুৱনি কৰিলেও অসমৰ শিপিনীও হাত সাৰতি বহি থকা নাই। অসমত উৎপাদন কৰা পাট, মুগা, এৰী লগতে আন আন ৰপ্তানিকৃত কাপেৰেও বিশ্বৰ বজাৰত উচ্চ স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা নাই যদিও আধুনিক কাৰিকৰী শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ যিসকল অসমীয়াই কামত লাগিছে তেওঁলোকে দোপতদোপে উন্নতিৰ পথত অগ্ৰসৰ হৈ নিজৰ শিল্পক জীয়াই ৰাখিব পাৰিছে। সেয়েহে ভাৰতৰ আগশাৰীৰ মহিলাৰ গাত অসমীয়া সাজে-পাৰে গা শুৱনি কৰি তুলিছে। ইয়াৰ উপৰিও ভাৰতৰ বাহিৰতো পাট-মুগাকে ধৰি

কপাহী কাপোৰকো অতি মৰমেৰে আদৰি লৈছে।

পৰম্পৰাগত অসমীয়া অলংকাৰ ঃ

অসমীয়া সমাজত অলংকাৰে এক বিশিষ্ট স্থান অধিকাৰ কৰি আছে। নাৰীৰ দৈহিক সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধিৰ বাবে অলংকাৰ আৰু প্ৰসাধন সামগ্ৰী অপৰিহাৰ্য্য। ৰূপৰ জেউতি চৰাবলৈ প্ৰাচীন কালৰে পৰা অসমীয়া নাৰীয়ে বিবিধ আ-অলংকাৰ আৰু প্ৰসাধন ব্যৱহাৰ কৰাৰ কথা পুৰণি পুথিত উল্লেখ আছে। সোণ, ৰূপৰ বিভিন্ন অলংকাৰ গঢ়াই নাক, কাণ, হাত, গল, কঁকাল, ভৰি আদি বিভিন্ন অংগত অসমীয়া তিৰোতাই পৰিধান কৰে। ইয়াৰ ভিতৰত নাকফুল, কাণফুল, কুণ্ডল, থুৰীয়া, গলপতা, সাতসৰী, মুকুট, কেৰুমণি, ঢোলমাদলি, জোনমাদলি, খাৰু, বলয়, জোনবিৰি, বাজু, মুঠিখাৰু, আঙঠি, কংকন, নুপূৰ ইত্যাদিয়ে প্ৰধান।

পৰম্পৰাগত অসমীয়া অলংকাৰে আহোম যুগৰ পৰাহে চকুত পৰা ধৰণে উন্নতি লাভ কৰে। পূৰ্বতে অসমত ৰূপৰ অলংকাৰৰ প্ৰচলন আছিল। আহোমসকলে অসমত বসবাস কৰিবলৈ লোৱাৰ পিছৰে পৰা পুৰণি অলংকাৰৰ এক বিপুল পৰিৱৰ্তন হয়। আহোম যুগতে অসমীয়া স্বৰ্ণশিল্পই উন্নতিৰ শিখৰ পাইছিল কাৰণ আহোম স্বৰ্গদেউ সকলে বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা শিল্পী আনি নিজ ৰাজ্যত সংস্থাপন কৰি অসমীয়া গহনাৰ শৈলী গঢ়ি তুলিছিল। মিনাকৰা, বাখৰপতা, পাতসোণ আদি অসমীয়া গহনাৰ বৈশিষ্ট্য হৈ পৰিছিল। এই গহনাবোৰ সাধাৰণতে কাঁহ, পিতল, ৰূপ, সোণ আদি ধাতু আৰু জাংফাই (এবিধ মৌ বৰণীয়া গোটমৰা গছৰ পৰা ওলোৱা আঠা)ৰ পৰা গঢ়ি লোৱা হৈছিল। পুৰুষ আৰু মহিলাই উভয়ে অলংকাৰ পিন্ধিছিল যদিও কেৰু, কাণফুল, কাণবালা, থুৰীয়া আদি নাৰীৰ সুকীয়া গহনা আছিল। নাৰীৰ কেৰুৰ ভিতৰত উকা কেৰু, ৰূপৰ কেৰু, সোণৰ কেৰু, বাখৰুৱা কেৰু, বৰৈ কেৰু আৰু জাংফাই কেৰু উল্লেখযোগ্য। শিৰত চিটিপটি নামৰ তিনিতালীয়া হাৰ নাৰীসকলে পিন্ধিছিল।

ডিঙিত সৌন্দৰ্য বঢ়াবৰ বাবে গলপতা বা কণ্ঠশোভা পৰিধান কৰাৰ লগে লগে পোৱালমণি, মণিমালা, ছেওমণি, আদিও পিন্ধিছিল। ৰত্নখচিত বা মণিৰে গঠা সাতডলীয়া 'সাতসৰী' নামেৰে আন এবিধ উল্লেখযোগ্য কণ্ঠহাৰ আছিল। ইয়াৰ উপৰি গেজেৰা, মাদলি, দুগদুগী, জোনবিৰি, ঢোলবিৰি, বেনা আদি বিভিন্ন ধৰণৰ গহনা অসমীয়া মহিলাসকলে ডিঙিত পৰিধান কৰিছিল। কেতিয়াবা কেতিয়াবা শিলিখামণি, মটৰমণি, পোৱালমণি, বিৰিমণি ইত্যাদি বিভিন্ন ধৰণৰ মণিও অসমীয়া মহিলাসকলে পিন্ধিছিল।

হাতত বিভিন্ন ধৰণৰ সোণ, ৰূপ আৰু পিতলৰ খাৰু আৰু আঙঠি পিন্ধিছিল। আঙুলিত বাখৰ পতোৱা শেনপতা, উকা, হৰিণ চকুঁৱা আদি বিভিন্ন আঙঠিৰে সৌন্দৰ্যবৰ্দ্ধন কৰিছিল। ককালৰ চন্দ্ৰহাৰ পৰিধানে অসমীয়া মহিলাৰ সৌন্দৰ্য দুগুণে বঢ়াই তুলিছিল।

অসমীয়া তিৰোতাই, বিশেষকৈ গাভৰু ছোৱালীয়ে ডিঙিত মাচৰ চকুযেন জোনবিৰি, গেজেৰা, সোণ, পোৱালমণি, কাণত পনিয়লৰ বাখৰ খটোৱা কেৰু, থুৰীয়া, জাংফাই, হাতত খাৰু আৰু দহো আঙুলিত আঙঠি পিন্ধিছিল।

অসমীয়া আ-অলংকাৰত বিশ্বায়ণৰ প্ৰভাৱ ঃ

বিংশ শতিকাৰ বাণিজ্যিক বতাহে অৰ্থাৎ বিশ্বায়নে গোটেই পৃথিৱীখনকে এখন গাঁৱত পৰিণত কৰাৰ লগে লগে বিভিন্ন সাংস্কৃতিয়ে আহি অসমক চানি ধৰিলে। অসমীয়া নাৰীয়ে পৰিধান কৰা অলংকাৰখিনিও ইয়াৰ পৰা বাদ পৰি নগ'ল। অসমীয়া নাৰীয়ে পৰিধান কৰা সোণ, ৰূপ, পিতলৰ অলংকাৰৰ ঠাইত বৰ্তমান বিভিন্ন ধৰণৰ মেটেলৰ পৰা নিৰ্মিত অলংকাৰ প্লাষ্টিক, কাচ আদি সুলভ মূল্যত পোৱা অলংকাৰ পৰিধান কৰিবলৈ ধৰিছে। অসমৰ মধ্যবিত্ত আৰু নিম্নমধ্যবিত্ত মানুহৰ বাবে অত্যাধিক মূল্যত সোণৰ অলংকাৰ পৰিধান কৰাটো সপোনৰ অগোচৰ সেয়েহে বজাৰত সুলভ মূল্যত পোৱা অলংকাৰ সমূহ আদৰি লবলৈ বাধ্য হৈ পৰিছে।

অসমৰ এটি উল্লেখযোগ্য সামাজিক অনুষ্ঠান হৈছে বিবাহ। বিবাহত কইনাগৰাকীয়ে যি গহনা পিন্ধে তাতো বঙালী অলংকাৰৰ প্ৰভাৱ দেখা যায়। আজিৰ মহিলাই পৰম্পৰাগতভাৱে ডিঙিত পিন্ধা অলংকাৰ বিসৰ্জন দি বেলেগ সংস্কৃতিক অনুসৰণ কৰি বজাৰত কিনিব পোৱা 'মংগলসূত্ৰ'ৰ দ্বাৰাই ডিঙিৰ সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধি কৰিবলৈ লৈছে। বৰ্তমান বিবাহ অনুষ্ঠানত 'মংগলসূত্ৰ' দিয়াটো নিয়মত পৰিণত হৈছে। এই 'মংগলসূত্ৰ' অসমীয়া সংস্কৃতিৰ কাৰণে কিমান মংগলদায়ক তাক বিচাৰ কৰাৰ সময় আহি পৰিছে। অসমীয়া বিয়ানামত অলংকাৰ কথা উল্লেখ কৰা দেখা যায় এনেদৰে -

মাৰাৰ অলংকাৰ থোৱা কাটি কৰি
ঐ ৰাম দেউতাৰাৰ অলংকাৰ থোৱাহে
ৰামে দি পঠাইছে সোণৰে অলংকাৰ
ঐ ৰাম হাতযোৰ কৰি লোৱাহে।

বৰ্তমান বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱে মানুহৰ মনৰ গতি ৰুচি অভিৰুচি সলনি কৰি পেলাইছে, সেয়েহে আজিৰ নাৰীয়ে সাজ-পাৰৰ লগত বিভিন্ন মেটেলৰ অলংকাৰ মিলাই পৰিধান কৰাটো এটা 'ফেচনত' পৰিণত হৈছে। সোণ,ৰূপ আদি ধাতুৰ অলংকাৰ এৰি কাপোৰৰ ৰং অনুযায়ী কাণত, হাতত, গলত বজাৰৰ কম দামত পোৱা সামগ্ৰী পৰিধান কৰি নিজকে সুন্দৰ দেখাবলৈ লোৱা হাবিয়াসে পৰম্পৰাগত ভাৱে প্ৰচলিত অলংকাৰৰ প্ৰতি চাহিদা নোহোৱা হ'ল। হাতীদাঁতৰ খাৰু, শংখৰ খাৰু আদিৰ প্ৰচলন আছিল যদিও অধিক মূল্য হোৱা কাৰণে এই অলংকাৰবোৰৰ প্ৰচলনো কমি গৈছে। এনেদৰে অসমীয়া নাৰীৰ অলংকাৰ আৰু সাজ-পাৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱে পৰিৱৰ্তন আনিলে তাৰ ফলশ্ৰুতিত পৰম্পৰাগত ভাৱে প্ৰচলিত সাজ-পাৰ আৰু অলংকাৰ প্ৰায় বিলুপ্তিৰ পথত অগ্ৰসৰ হৈছে।

উপসংহাৰ -

আধুনিক যোগাযোগ আৰু যাতায়তৰ সুচল ব্যৱস্থাই আৰু বিজ্ঞানৰ প্ৰভাৱে গোটেই পৃথিৱীখনকে এখন ক্ষুদ্ৰ গাঁৱলৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ ফলশ্ৰুতিত অসমীয়া জাতিৰ পৰম্পৰাগত কৃষ্টি সংস্কৃতিত যথেষ্ট পৰিমাণে প্ৰভাৱ পেলাইছে। প্ৰতিটো বস্তুৰে ভাল বেয়া দুটা দিশ থাকে, গতিকে বিশ্বায়নৰ কুপ্ৰভাৱবোৰলৈ লক্ষ্য নকৰি অসমীয়াসকলে নিজৰ পৰম্পৰাগত সাজ-পাৰ, আ-অলংকাৰক কেনেদৰে উন্নত কৰিব পাৰি তাৰ ------- লক্ষ্য ৰখা উচিত। অসমৰ পাট মুগাৰ 'মানচেষ্টাৰ' শুৱালকুছি আৰু ধেমাজি আদি ঠাইৰ কাপোৰৰ মানদণ্ড বিশ্বৰ বজাৰত আন দেশৰ তুলনাত কোনো গুণে কম নহয়। অসমৰ পাট, এৰী কাপোৰৰ লগত জনজাতীয় শিপিনীৰ হাতৰ পৰখ থকা সাজ-পাৰবোৰো উন্নত মানদণ্ডৰ কৰি বিশ্বৰ বজাৰত মুকলি কৰি দিব পাৰিলে সাজ-পাৰ সমূহ সুৰক্ষিত হব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

আ-অলংকাৰৰ ক্ষেত্ৰত মন কৰিলে দেখা যায় যে আজি কালি অসমীয়া সোণাৰি প্ৰায় নাইকীয়া হৈ পৰিছে। বাহিৰৰ পৰা অহা ব্যৱসায়ীয়ে সোণ ৰূপৰ গহনা তৈয়াৰী ব্যৱসায়টো দখল কৰিলে। এই ব্যৱসায়ীসকলৰ নতুন চকুত লগা ডিজাইন অলংকাৰ দেখি অসমীয়া পুৰণি আ-অলংকাৰ বজাৰত নচলা হ'ল। ফলস্বৰূপে অসমীয়া অলংকাৰ এলাগী হৈ পৰিছে। এনেদৰে অসমীয়া নাৰীৰ সাজ-পাৰ আৰু অলংকাৰত বিশ্বায়নৰ বতাহে বাৰুকৈয়ে কোৱাই যোৱাত অসমীয়া সাজ-পাৰ আৰু অলংকাৰে নিজৰ অস্তিত্ব হেৰুৱাৰ প্ৰৱল সঙ্কেত দেখা গৈছে। বৰ্তমান অসমীয়াসকলে নিজৰ কলা সংস্কৃতিৰ জীয়াই ৰখাৰ ক্ষেত্ৰত সচেতন হোৱাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আহি পৰিছে।

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী ঃ

১। **Havilland, william** : A Culture Anthropoligy.

২। **দাস, ভূৱন মোহন** ঃ সময়ৰ সোঁতত অসমীয়া সংস্কৃতি, লয়াৰ্ছ বুক ষ্টল, ২০০৫।

৩। **দাস নাৰায়ণ ৰাজবংশী, পৰমানন্দ** ঃ অসমৰ সংস্কৃতিৰ কোষ, জ্যোতি প্ৰকাশন, ২০১৪।

৪। **বৰুৱা, বিৰিঞ্চি কুমাৰ** ঃ অসমীয়া ভাষা আৰু সংস্কৃতি, জাৰ্ণাল এম্পৰিয়াম, নলবাৰী, ১৯৮৮।

৫। **ৰাভা, হাকাচাম, উপেন** ঃ বৰ অসমৰ বৰ্ণিল সংস্কৃতি, বীণা লাইব্ৰেৰী, গুৱাহাটী, ২০০৮।

৬। **শৰ্মা, নবীন চন্দ্ৰ** ঃ অসমীয়া লোক সংস্কৃতিৰ আভাস, বানী প্ৰকাশ, ২০০৫।

প্ৰবন্ধ ঃ

১। ৰাজবংশী, বৈকুণ্ঠ ঃ অসমীয়া সমাজৰ সাজ-পাৰ।

২। ৰাজখোৱা গগৈ, মঞ্জিৰা ঃ অসমীয়া সমাজৰ আ-অলংকাৰ।

৩। শৰ্মা নবীন চন্দ্ৰ ঃ অসমীয়া লোক সংস্কৃতিৰ আভাস বানী প্ৰকাশ, ২০০৫।

কৌতুক

* হিৰণ্য ঃ এইবাৰ যদি মেট্ৰিক পাছ কৰিব নোৱাৰো তেনেহ'লে দহতলা বিল্ডিংৰ পৰা জাপ মাৰি পৰি মৰি থাকিম।

মহিনুৰ ঃ কিন্তু আমাৰ ইয়াত দহতলা বিল্ডংক নাই দেখোন, পাচতলাহে আছে।

হিৰণ্য ঃ তেনেহলে দুবাৰ জাপ দি মৰিম । হাঃ হাঃ হাঃ

* শিক্ষক শ্ৰেণীকোটাত অংক বুজাই আছিল। আব্দুল নামৰ ছাত্ৰ এজনে কোঠালিটোৰ চিলিংত থকা ফুটা এটাৰে নিগনি সোমাই থকা চাই আছিল।

শিক্ষক ঃ সোমাল নে? (অৰ্থাৎ অংকটো মুৰত সোমালনে?)

আব্দুল ঃ নহয় ছাৰ। নেজডাল বাকী আছে। বাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী হাঃ হাঃ হাঃ

সংগ্ৰাহক ঃ **ছাদ্দাম হুছেইন**
স্নাতক চতুৰ্থ যান্মাসিক

নামনি অসমৰ লোক-উৎসৱ
ভঠেলি

ভঠেলি উৎসৱৰ মূল বস্তু দুটা - প্ৰথমটো 'পাৰা' বা 'পাউৰা' আৰু দ্বিতীয়টো ভঠেলি বা ভঠেলিঘৰ। পুৰাবেলাতে গাঁৱৰ ডেকাচামৰ ল'ৰাহঁতে গা-পা ধুই পৱিত্ৰতাৰে সম্পূৰ্ণ ভাল বাঁহ দুডাল বা অধিক কাটি আনি বেছিকৈ চুচি-চুৰুকি চাচি-মাজি ধুই-পখালি লয়। তাৰ পিছত বাঁহডাল ৰং-বিৰঙৰ কাপোৰ আৰু চোৱৰেৰে সজাই-পৰাই জাতিষ্কাৰ কৰি তোলে। এইডাল বাঁহক 'পাৰ' বোলে।

❑ দৰ্পনা চৌধুৰী
সহঃ অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ

অসমৰ লোক উৎসৱ সমূহৰ ভিতৰত ঋতুকালীন উৎসৱৰ অন্তৰ্গত এটি উৎসৱ হ'ল ভঠেলি। ভঠেলি বা সোৰি অথবা সুঁৰেৰি বা সুৰি বা পাৰৱা নাইবা দহৰ ফুৰুৱা উৎসৱৰ লগত দৰঙৰ দেউল উৎসৱৰ সাদৃশ্য দেখিবলৈ পোৱা যায়। পাৰৱা ভঠেলি আদি উৎসৱক শুদ্ধি প্ৰক্ৰিয়াৰ সংযোগত বিষ্ণুৰ দোলা আৰোহণ উৎসৱৰূপে দৰং, পাতিদৰং, (পূৱ কামৰূপ) আদি অঞ্চলত অনুষ্ঠিত হয় যাগ-যজ্ঞ, পূজা-উপাসনাৰ মাধ্যমত। পাৰৱা উৎসৱৰ প্ৰচলন দামোদৰদেৱৰ শিষ্য গোবিন্দপুৰ সত্ৰ প্ৰতিষ্ঠাতা ভগৱানদেৱৰ দিনৰপৰাই হয়। সেই সময়ত জনজাতিসকলে তাত বাস কৰিছিল। জনজাতিসকল আছিল শিৱ-পাৰ্বতীৰ পূজক। তেওঁলোকে ষষ্ঠ ব'হাগৰ দিনা শিৱ-পাৰ্বতীৰ প্ৰতীক বাঁহ-পূজা কৰিছিল। উত্তৰ গোৱালপাৰাত প্ৰচলিত বাঁহ-পূজাৰে অন্য এক অভিব্যক্তিৰূপে ভঠেলি, পাৰৱা, সোৰি বাৰি সুৰি আৰু দেউল অনুষ্ঠিত হয়। বাঁহ পূজা প্ৰজননকৃত্যৰ লগত জড়িত। লিংগ পূজাৰো অন্য এটি অভিব্যক্তি বাঁশ বা বাঁহ-পূজা; যিহেতু বাঁহ লিংগৰ প্ৰতীক।

ডঃ বাণীকান্ত কাকতিয়ে 'ভঠেলি' শব্দটো সংস্কৃত 'নভস্থলী'ৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা বুলি কৈছে। যেনে - নভস্থলী> ভস্থলী>ভঠেলী। ভঠেলি উৎসৱ উপলক্ষে যি দুডাল বাঁহ ৰং-বিৰঙৰ কাপোৰেৰে সুসজ্জিত কৰি মাটিত পোতা হয়, সেই বাঁহ দুডালৰ শীৰ্ষভাগে নভস্থল অৰ্থাৎ আকাশমাৰ্গ স্পৰ্শ কৰি থকা বুলি ধৰা হয়। কোনো কোনো সাংস্কৃতিক বিশ্বাস যে আকাশ আৰু পৃথিৱী ৰছীৰ দ্বাৰা সংযোজিত হৈ আছে। আকাশ আৰু পৃথিৱীক ক্ৰমে পুৰুষ আৰু স্ত্ৰীৰূপে কল্পনা কৰা হয়। এই বিশ্বাসৰ আধাৰতে আকাশ আৰু পৃথিৱীক বাঁহ বা ৰছীৰে সংযোজন কৰিব পাৰিলেই আই বসুমতী শস্যসম্ভৱা হয় আৰু ইয়াৰ পৰাই ভঠেলিৰ জন্ম হয় বুলি কোৱা হয়।

নামনি অসমৰ ব'হাগী লোক উৎসৱ ভঠেলি বিহুৰ লেখীয়া নহ'লেও এটি লোকপ্ৰিয় দিনেকীয়া উৎসৱ। বৰপেটা অঞ্চলৰ বাহিৰে কামৰূপৰ উত্তৰ পাৰত ব'হাগ মাহৰ একোটা নিৰ্ধাৰিত দিনত বিভিন্ন গাঁও বা গাঁৱৰ কেন্দ্ৰস্থলত পতা এই দিনেকীয়া লোক-উৎসৱক স'ৰি বোলে। কামৰূপৰ দক্ষিণপাৰে এনে ধৰণৰ উছৱক স'ৰি (সুৰেৰি) বোলে। মঙলদৈ মহকুমাত এনেধৰণৰ উৎসৱক ঠায়ে ঠায়ে দেউল বোলা হয়। গোৱালপাৰা জিলাৰ কিছুমান ঠাইত বিযুৱা আৰু স'ৰি উছৱ হয়। বৰপেটা অঞ্চলত ফাকুৱা উছৱৰ শেষৰ দিনটো স'ৰি বুলি জনাজাত। বাৰ মাহত তেৰটা উৎসৱ পাতিবলৈ ভালপোৱা অসমীয়া ৰাইজে ভঠেলিকো অঞ্চলবিশেষত ৰাজহুৱাভাৱে কোনোৱা সাতামপুৰুষৰে পৰা পাতি আহিছিল। ভঠেলিত ৰাজহুৱা আনন্দ, মুকলি ধৰণৰ মেলা, খেল-ধেমালি আদিৰ সমাৱেশ ঘটে। সেয়েহে ভঠেলি গওঁৱা ৰাইজৰ সমূহীয়া আনন্দৰ থলী। ব'হাগ মাহৰ একোটা নিৰ্ধাৰিত তাৰিখত ভিন ভিন গাঁৱত ভঠেলি পতা হয়। এই ব'হাগী লোক-উৎসৱবোৰে গাঁও আৰু গওঁৱাৰ সমূহীয়া আনন্দ আৰু গৌৰৱ আৰু সমৃদ্ধিৰ সাক্ষ্য দাঙি ধৰে।

ভঠেলি উৎসৱৰ মূল বস্তু দুটা - প্ৰথমটো 'পাৰা' বা 'পাউৰা' আৰু দ্বিতীয়টো ভঠেলি বা ভঠেলিঘৰ। পুৰাবেলাতে গাঁৱৰ ডেকাচামৰ ল'ৰাহঁতে গা-পা ধুই পৱিত্ৰতাৰে সম্পূৰ্ণ ভাল বাঁহ দুডাল বা অধিক কাটি আনি বেছিকৈ চুচি-চুৰুকি চাচি-মাজি ধুই-পখালি লয়। তাৰ পিছত বাঁহডাল ৰং-বিৰঙৰ কাপোৰ আৰু চোৱৰেৰে সজাই-পৰাই জাতিষ্কাৰ কৰি তোলে। এইডাল বাঁহক 'পাৰ' বোলে। ভঠেলিত কমপক্ষেও দুটাকৈ পাৰ তোলা হয়, কাচিৎহে এটা পাৰেৰে ভঠেলি পতা দেখা যায়। দুটা পাৰ থাকিলে দীঘল পাৰটোক মতা পাৰ বা বৰ পাৰ আৰু চুটি পাৰটোক মাইকী

ভঠেলি উৎসৱ প্ৰসংগত পূৰ্ববংগত প্ৰচলিত বসন্তকালীন উৎসৱ বাঁহ পূজালৈ মনত পৰে। বৰ্তমানে লৌকিকতাৰ আৱৰণ পৰিলেও ই বিধিসন্মত পূজা। মদন ত্ৰয়োদশীত আৰম্ভ কৰি পূৰ্ণিমাত এই পূজা শেষ কৰে। ইয়াত তিনিজাল বাঁহ সজাই পৰাই তোলা হয়, ভঠেলিৰ 'পাৰ'ৰ লগত ইয়াৰ সমাৰ্থ সাদৃশ্য আছে। বাঁহ পূজাতো ৰাতি অশ্লীলতাপূৰ্ণ গীত গায়। ভঠেলি ভঙাৰ সময়তো সন্ধ্যা তেনে গীত গায়। ইয়াৰ দুয়োবিধেই বসন্তকালীন উৎসৱ। প্ৰভেদ এইখিনিতে - বাঁহ পূজা আজিও বিধি নিয়ন্ত্ৰিত, ভঠেলি লৌকিক আৰু বাঁহ-পূজাত উপাস্য দেৱতা (মদন বা শিৱ)ৰ উপাসনা কৰা হয়।

পাৰ বা কন্যা পাৰ বোলে। যিখন গাঁৱৰ ভঠেলি সেইখন গাঁৱে সাধাৰণতে মতা পাৰ উত্তোলন কৰে আৰু চুবুৰীয়া গাঁও বা অন্য গাঁৱৰ পৰা বাঁহ আনি কন্যা পাৰ তোলে। কেতিয়াবা দুটাতকৈ অধিক সংখ্যক তিনিটা বা চাৰিটা পৰ্যন্ত পাৰ সজোৱা দেখা যায়। এয়া অধিকতৰ গৌৰৱ, মৰ্য্যদা আৰু সমৃদ্ধিৰ পৰিচায়ক। সাধাৰণতে ভঠেলি উৎসৱ গাঁৱৰ নামঘৰ বা মুকলি পথাৰত উমৈহতীয়া আৰু পৱিত্ৰভাৱে অনুষ্ঠিত কৰা হয়। পাৰৰ উপৰি এটা বাঁহৰ চুটি খুঁটা পুতি তাৰ মুৰত সৰুকৈ এটি কলৰ ছটিয়াৰে এটা কৃত্ৰিম ঘৰ সজা হয়, এইটো হৈছে ভঠেলি ঘৰ। ই ঘূৰণীয়া বা চাৰিকোণীয়া, কিন্তু ওপৰৰ ফালে জোঙা। বিশেষ কথা - এটা টকা বা আধলি ভিতৰত ৰখা হয়।

নানান ঠাইৰ পৰা দোকান-পোহাৰবোৰ আহি ভঠেলিৰ খোলা ভৰি পৰে। তাৰ পিছত কেউপিনৰ পৰা গাঁও ভাঙি মানুহৰ সোঁত ববলৈ ধৰে। তাৰ মাজতে বেচোঁতাই বেচে, কিনোতাই কিনে, ৰসিকে ৰসালাপ কৰে, ঠাই বুজি তিৰোতাই বিয়নীমেল পকায়, ছেগ চাই প্ৰেমিকে প্ৰেমিকাক লগ ধৰে, ল'ৰা-ছোৱালীয়ে খেল-ধেমালিও কৰে। এইদৰে সন্ধ্যাৰ সময়লৈ মানুহৰ হৈ-চৈ থাকে। সাজ লগাৰ পিছত মানুহ ভাগে আৰু ভঠেলিৰ খোলা প্ৰায় শূণ্য হয়। সন্ধ্যা সময়ত এটা ডেকাদল হাতত লাঠি-টাঙোন লৈ গাঁৱৰ পৰা আহে। তেওঁলোকে এটা বিশেষ ধৰণৰ অশ্লীল গীত গাই গাই ভঠেলিৰ ঘৰটোৰ চাৰিওফালে ঘূৰে আৰু শেষত সেই ঘৰটো কোনোবাই ভাঙি তাৰ ভিতৰত থকা ধনখিনি লৈ যায়। ইয়াকে ভঠেলি ভঙা বোলে।

ৰামদিয়াৰ ভঠেলি উৎসৱ মাধৱদেৱ ৰামদিয়ালৈ ভটীয়াই অহা আৰু মহাপুৰুষজনৰ বিদায়ৰ সোঁৱৰণীৰ লগত জড়িত কৰি বৈষ্ণৱ উৎসৱৰূপে ব'হাগ মাহৰ ৬ তাৰিখে পালন কৰা হয়। ৰামদিয়াত ভঠেলিত পাউৰাৰ সলনি স্থানীয় লোকসকলে পৱিত্ৰভাৱে শংখ-ঘণ্টা, বৰকাঁহ, ঢোল-তাল আদি বজাই স্থানীয় সত্ৰৰ বিগ্ৰহবোৰ আনন্দ-উলাহেৰে ভঠেলিখোলাত স্থাপন কৰে। প্ৰায় পোন্ধৰখন সত্ৰৰ বিগ্ৰহবোৰৰ আগত নিজৰ মনোকামনা পূৰ্ণৰ বাবে সেৱা-সৎকাৰ কৰিবলৈ পাই ভক্তসকলে পৰম তৃপ্তি লাভ কৰে। আজিও অসমৰ বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা এই ভঠেলিমেলালৈ হাজাৰ হাজাৰ লোকৰ সমাগম হোৱা দেখা যায়। গধূলি বিগ্ৰহবোৰ পূৰ্বৰ প্ৰস্তুতিৰ দৰে নিজ নিজ স্থানলৈ লৈ যোৱা হয়।

নামনি অসমৰ ভঠেলি উদ্যোক্তা ------ হিন্দু সমাজ যদিও জাতি-ধৰ্ম-বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে হিন্দু, মুছলমান, জনজাতি, উপজাতি সকলোৱে মেলা আৰু আনন্দত ভাগ লয়।

ভঠেলি উৎসৱ প্ৰসংগত পূৰ্ববংগত প্ৰচলিত বসন্তকালীন উৎসৱ বাঁহ পূজালৈ মনত পৰে। বৰ্তমানে লৌকিকতাৰ আৱৰণ পৰিলেও ই বিধিসন্মত পূজা। মদন ত্ৰয়োদশীত আৰম্ভ কৰি পূৰ্ণিমাত এই পূজা শেষ কৰে। ইয়াত তিনিডাল বাঁহ সজাই পৰাই তোলা হয়, ভঠেলিৰ 'পাৰ'ৰ লগত ইয়াৰ সমাৰ্থ সাদৃশ্য আছে। বাঁহ পূজাতো ৰাতি অশ্লীলতাপূৰ্ণ গীত গায়। ভঠেলি ভঙাৰ সময়তো সন্ধ্যা তেনে গীত গায়। ইয়াৰ দুয়োবিধেই বসন্তকালীন উৎসৱ। প্ৰভেদ এইখিনিতে - বাঁহ পূজা আজিও বিধি নিয়ন্ত্ৰিত, ভঠেলি লৌকিক আৰু বাঁহ-পূজাত উপাস্য দেৱতা (মদন বা শিৱ)ৰ উপাসনা কৰা হয়।

ভঠেলি উৎসৱৰ লগত বিভিন্ন লোকবিশ্বাস জড়িত হৈ আছে -

ক) ভঠেলি উৎসৱৰ অন্যতম উদ্দেশ্য বৃষ্টি আনয়ন।

খ) পাৰৰ গুৰিৰ মাটি আনি পাৰ চৰাইৰ বাঁহত থ'লে কণী ঘোলা নহয় আৰু পোৱালিবোৰ মকমকীয়া হয়।

গ) নিঃসন্তান স্ত্ৰীয়ে পাৰৰ গুৰিৰ মাটি আনি গাত ঘঁহিলে সন্তান হয়।

ঘ) পাৰ দুডাল পোতোতে যিফালে হালে, সেই দিশে থকা গাঁৱৰ লোকৰ অমংগল হয়।

লোকবিশ্বাস, জনশ্ৰুতি আদিয়ে লোক-উৎসৱত গভীৰভাৱে প্ৰভাৱ পেলায়। তাৰ আভাস দাঙি ধৰে সোৰি (বা স'ৰি), দেউল আদি উৎসৱসমূহে। ভঠেলিতো আন যি সমল নাথাকিলেও ইয়াত যে প্ৰজননকৃত্যৰ প্ৰভাৱ আছে তাত সন্দেহ নাই। ভঠেলি, সোৰি, স'ৰি, দেউল আদি উৎসৱত বাঁহৰ ওপৰত আৰোপ কৰা গুৰুত্বই ইয়াৰ প্ৰমাণ দাঙি ধৰে। গতিকে নামনি অসমত বিশেষভাৱে প্ৰচলিত বাঁশ বা বাঁহ পূজাই ভঠেলি উৎসৱৰূপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে।■

পুথিভঁৰাল | জীৱন গঢ়াৰ কমাৰশাল

"খিৰিকি নথকা কোঠালী
আৰু কিতাপ নথকা ঘৰ একে" — এইস সেন।

জ্ঞান আহৰণৰ যাত্ৰাত কিতাপ বা পুথিৰ ভূমিকা অনন্য। জ্ঞানৰ স্পৃহা বাঢ়ে পুথি অধ্যয়নৰ পৰাহে। জ্ঞান লাভৰ অন্ত নাই, পুথি পঢ়িও শেষ কৰিব নোৱাৰি। পঢ়িবৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সকলো পুথি নিজে সংগ্ৰহ কৰাও সম্ভৱ নহয়। সেয়েহে জ্ঞান বিস্তাৰৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যতে পুথিভঁৰালৰ জন্ম হৈছে। পুথিভঁৰাল শব্দটোৰ অৰ্থ হ'ল পুথি ৰখা ঠাই বিশেষ। যি ঠাইত কিতাপ পত্ৰ সংগ্ৰহ কৰা হয় আৰু পাঠকৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে সযতনে সঞ্চিত কৰি থোৱা হয়। সেয়েহে গ্ৰন্থাগাৰ হ'ল এটি সামাজিক অনুষ্ঠান য'ত জ্ঞান আৰু তথ্য সম্বলিত বিভিন্ন গ্ৰন্থৰাজি সংগ্ৰহ কৰি পঢ়ুৱৈ সমাজে অতি সহজতে সুবিধাজনকভাৱে পাব পৰাকৈ শৃংখলাবদ্ধভাৱে সজাই পৰাই ৰখা হয়।

❑ জয়া মেধি
গ্ৰন্থাগাৰিক

পুথিভঁৰালক এখন সমাজ বা জাতিৰ জ্ঞান পৰিপুষ্টিৰ মাপকাঠি বুলি ক'ব পাৰি। জ্ঞান অন্বেষণৰত ব্যক্তিৰ বাবে পুথিভঁৰাল হ'ল আত্মা। সমাজখনত প্ৰকৃতাৰ্থত জ্ঞান বিস্তাৰৰ বাবে পুথিভঁৰালৰ প্ৰয়োজন সবাতোকৈ বেছি। সেয়ে ৰত্নকান্ত বৰকাকতিদেৱে কৈছিল- মানুহ যদি বিধাতাৰ জ্যেষ্ঠ পুত্ৰ হয়, সেই জ্যেষ্ঠ পুত্ৰৰ শ্ৰেষ্ঠ অৱদান হ'ল পুথি আৰু পুথিভঁৰাল।"

যিবোৰ চিন্তাই জীৱনক সলনি কৰি দিয়ে, সেই সকলোবোৰ চিন্তা আহে কিতাপৰ পৰা।"- বেলছ হুকছ।" পুথি বা গ্ৰন্থক শুভশক্তিৰ বাহক বুলি কোৱা হয়। গ্ৰন্থক বাদ দি ব্যক্তিৰ উন্নতি বা সমাজৰ প্ৰগতি অসম্ভৱ। মানুহ জীয়াই থাকিবলৈ খাদ্যৰ প্ৰয়োজন, সেইদৰে মানুহক মানুহ হিচাপে জীয়াই থাকিবলৈ মানসিক খাদ্যৰ বেছি প্ৰয়োজন। গ্ৰন্থ হ'ল পুষ্টিকৰ মানসিক খাদ্য যিয়ে মানসিক উৎকৰ্ষ সাধন কৰে। সেয়ে— মিল্টনে কৈছিল যে- "a good book is the precious life blood of a master spirit"

পুথি অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি অধ্যয়ন পিপাসু সত্যনাথ বৰাদেৱে এযাৰ যুগমীয়া কথা কৈ গৈছে- "পুথি অধ্যয়ন বিদ্যা উপাৰ্জনৰ ঘাই উপায়। পুথি নপঢ়াকৈ কোনেও ক'তো বিদ্যা লাভ কৰিব নোৱাৰে। পুথিৰ বিদ্যা থুপাই থোৱা ধনৰ নিচিনা। প্ৰত্যেক পুথি একোজন মানুহৰ থুপাই থোৱা বিদ্যাৰ ভঁৰাল।" বিদ্যাৰ্থী, জ্ঞান অন্বেষীসকলৰ বাবেই পুথিভঁৰালৰ অতীৱ প্ৰয়োজন।

পঠন, পৰ্যবেক্ষন, মনন, গ্ৰহণ আৰু সাধনা এই পাঁচটা অংশ মিলিহে জ্ঞানৰ সাধনা হয়। গতিকে পঠন বা গ্ৰন্থ অধ্যয়ন অনিবাৰ্য। ইয়াক বাদ দি এখন সুস্থ সমাজৰ কথা ভাবিব নোৱাৰি। সেয়ে- Books are considered as the living records of mans progress from generation to

generation. পুথি পঢ়াৰ অভ্যাস এবাৰ গঢ় লৈ উঠাৰ পিছত ব্যক্তিজনৰ স্বভাৱৰ পৰিবৰ্ত্তন ঘটে। পিছত এই অভ্যাস ত্যাগ কৰাটো কঠিন হৈ পৰে। অধ্যয়নশীল ব্যক্তি এজন যে কেৱল জ্ঞানী বা তথ্যসমৃদ্ধ হয় তেনে নহয়। তেওঁ জীৱনৰ কঠিন পৰিস্থিতিত সুস্থ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব পৰা বিধৰ হয়। অন্যহাতে অনাবিল আনন্দ পোৱা যায় গ্ৰন্থ অধ্যয়ন কৰি। তদুপৰি মানুহৰ চিন্তা, আচাৰ-ব্যৱহাৰ আনকি সৌন্দৰ্যটো গ্ৰন্থ অধ্যয়নে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে। পণ্ডিত লিন্ য়ু টাঙে কৈছিল- "যিসকল লোকে এখন উজ্বল, সুন্দৰ আৰু ভাৱাবেশ মুখৰ অধিকাৰী হব খোজে তেওঁলোকৰ বাবে প্ৰধান উপায় হ'ল নিয়মিতভাৱে গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ অভ্যাস কৰা।"- সেয়ে এ.পি.জে. আব্দুল কালামে কৈছে যে সকলো সামগ্ৰীৰ উৰ্ধত কিতাপ থকা উচিত।"

মানুহ সামাজিক প্ৰাণী, শিক্ষা তথা জ্ঞান মানুহৰ চালিকা শক্তি। জ্ঞান মানুহৰ মন তথা আত্মাৰ খাদ্য। মানৱ সভ্যতাৰ আৰম্ভণিৰে পৰা মানুহে আৰম্ভ কৰিছে বিকাশৰ অন্তহীন যাত্ৰা। সেই মানৱ সভ্যতাৰ আৰম্ভণিৰে পৰা আজিৰ দিনটোলৈ সিংহভাগ জ্ঞানৰ আৱিষ্কাৰ, চৰ্চা, আদান-প্ৰদান আৰু প্ৰচাৰ হৈছে পুথি বা কিতাপৰ পৰা। সেই পুথি বা কিতাপৰ সংৰক্ষণ আৰু সংগ্ৰহৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে পুথিভঁৰাল সমূহত। গাঁৱে-ভুঁঞে, চহৰে নগৰে, দেশে-বিদেশে প্ৰতিষ্ঠা হৈছে বিভিন্ন পুথিভঁৰাল। পুথি বা কিতাপ অবিহনে আমি আমাৰ অস্তিত্ব অনুভৱ কৰিব নোৱাৰো। সেয়ে সমাজ জীৱনত পুথিভঁৰালৰ ভূমিকা অত্যন্ত গুৰুত্বপূৰ্ণ। নেপোলিয়ন বোনাপাৰ্টৰ দৰে পৃথিৱী বিখ্যাত যোদ্ধাও সমাজ জীৱনত পুথি আৰু পুথিভঁৰালৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ কথা স্বীকাৰ কৰি গৈছে।

মানুহৰ জ্ঞান আহৰণৰ অন্যতম মাধ্যম হ'ল গ্ৰন্থ অধ্যয়ন। অধ্যয়নৰ অভ্যাসে মানুহক বহু অপকৰ্ম কৰাৰ পৰা বিৰত ৰাখিব পাৰে। মানুহক ধ্বংসাত্মক প্ৰবৃত্তিৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখিবৰ বাবে অধ্যয়নৰ অভ্যাস এক নিশ্চিত উপায়। অধ্যয়নে মানুহক বহল মনৰ, সহানুভূতিশীল আৰু জ্ঞানী কৰে। গীতাতোো উল্লেখ আছে যে- জ্ঞানৰ দৰে পবিত্ৰ আৰু একো নাই। অধ্যয়নৰ মাজেদি আহৰণ কৰা জ্ঞানে সমাজ পৰিবৰ্ত্তনৰ প্ৰকৃত স্বৰূপ আৰু মাত্ৰা নিৰ্ণয় কৰি সঠিক পথৰ সন্ধান দিয়ে।

পুঁথিভঁৰালৰ লগত তিনিটা মূল গোট সংযুক্ত হৈছে— কিতাপ + পুথিভঁৰাল + পাঠক। একেদৰে পুথিভঁৰাল সংগঠনত কিছুমান পদ্ধতি অনুসৰণ কৰা হয়। পুথি নিৰ্বাচন, পুথি সংগ্ৰহ, পুথিৰ শ্ৰেণী বিভাগ, পুথি বৰ্গীকৰণ, পুথি সূচীকৰণ, সঞ্চালন, পুথি পৰিচৰ্যা,

মানুহৰ জ্ঞান আহৰণৰ অন্যতম মাধ্যম হ'ল গ্ৰন্থ অধ্যয়ন। অধ্যয়নৰ অভ্যাসে মানুহক বহু অপকৰ্ম কৰাৰ পৰা বিৰত ৰাখিব পাৰে। মানুহক ধ্বংসাত্মক প্ৰবৃত্তিৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখিবৰ বাবে অধ্যয়নৰ অভ্যাস এক নিশ্চিত উপায়। অধ্যয়নে মানুহক বহল মনৰ, সহানুভূতিশীল আৰু জ্ঞানী কৰে। গীতাটো উল্লেখ আছে যে- জ্ঞানৰ দৰে পবিত্ৰ আৰু একো নাই। অধ্যয়নৰ মাজেদি আহৰণ কৰা জ্ঞানে সমাজ পৰিবৰ্ত্তনৰ প্ৰকৃত স্বৰূপ আৰু মাত্ৰা নিৰ্ণয় কৰি সঠিক পথৰ সন্ধান দিয়ে।

গৱেষণা, সেৱা, তথ্য-সৰবৰাহ, জন-সংযোগ ইত্যাদি বিষয়বোৰ হৈছে পুথিভঁৰাল সংগঠনৰ উল্লেখযোগ্য কাৰ্য্য। আজিকালি অধিকাংশ ডাঙৰ পুথিভঁৰালত সৰ্বাধুনিক বৈজ্ঞানিক উপকৰণ যেনে- কম্পিউটাৰ সহ নানাবিধ বৈদ্যুতিক যন্ত্ৰ-পাতিৰ সাহাৰ্য্য গ্ৰহণ কৰা আৱশ্যক হৈ পৰিছে।

কিতাপৰ পৰা লাভ কৰা জ্ঞানে মানুহক গভীৰভাৱে প্ৰভাৱিত কৰে, সজীৱ কৰে মানুহৰ চিন্তা ভাৱনা আৰু বিচাৰ বুদ্ধিক। কিতাপ সময় সাগৰৰ পথ প্ৰদৰ্শক। কিতাপ অধ্যয়নে মানুহক মূঢ়তাৰ পৰা ৰক্ষা কৰে। কিতাপক একেলগে শিক্ষক, বন্ধু আৰু সম্পদ বুলি কোৱা হয়। কিতাপক বাদ দি জাতি এটা জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। কিতাপহীন জাতি এটা বৌদ্ধিকভাৱে আনৰ দাস হৈ থাকে। কিতাপে জাতি এটাৰ চিন্তাৰ উত্তৰণ ঘটায়। এই চিন্তা আকৌ লিপিবদ্ধ হয় কিতাপৰ ৰূপত। ইয়াৰ পিছৰ প্ৰজন্মই এই গ্ৰন্থ অধ্যয়ন কৰি পূৰ্বৰ প্ৰজন্মই আগবঢ়াই থোৱা চিন্তাক আৰু এটা ঢাপ আগবঢ়াই নিয়ে। এইদৰে এটা জাতি সভ্যতাৰ জখলাত আগবাঢ়ি গৈ থাকে। এয়া সম্ভৱ হব পাৰে অধ্যয়ন আৰু অধ্যাৱসায়ৰ মাজেৰে। এই পৰিবৰ্ত্তনৰ অন্যতম অংশীদাৰ হ'ল গ্ৰন্থ। সেয়ে পুথিভঁৰালৰ আৱশ্যকতা সৰ্বজনবিদিত।■

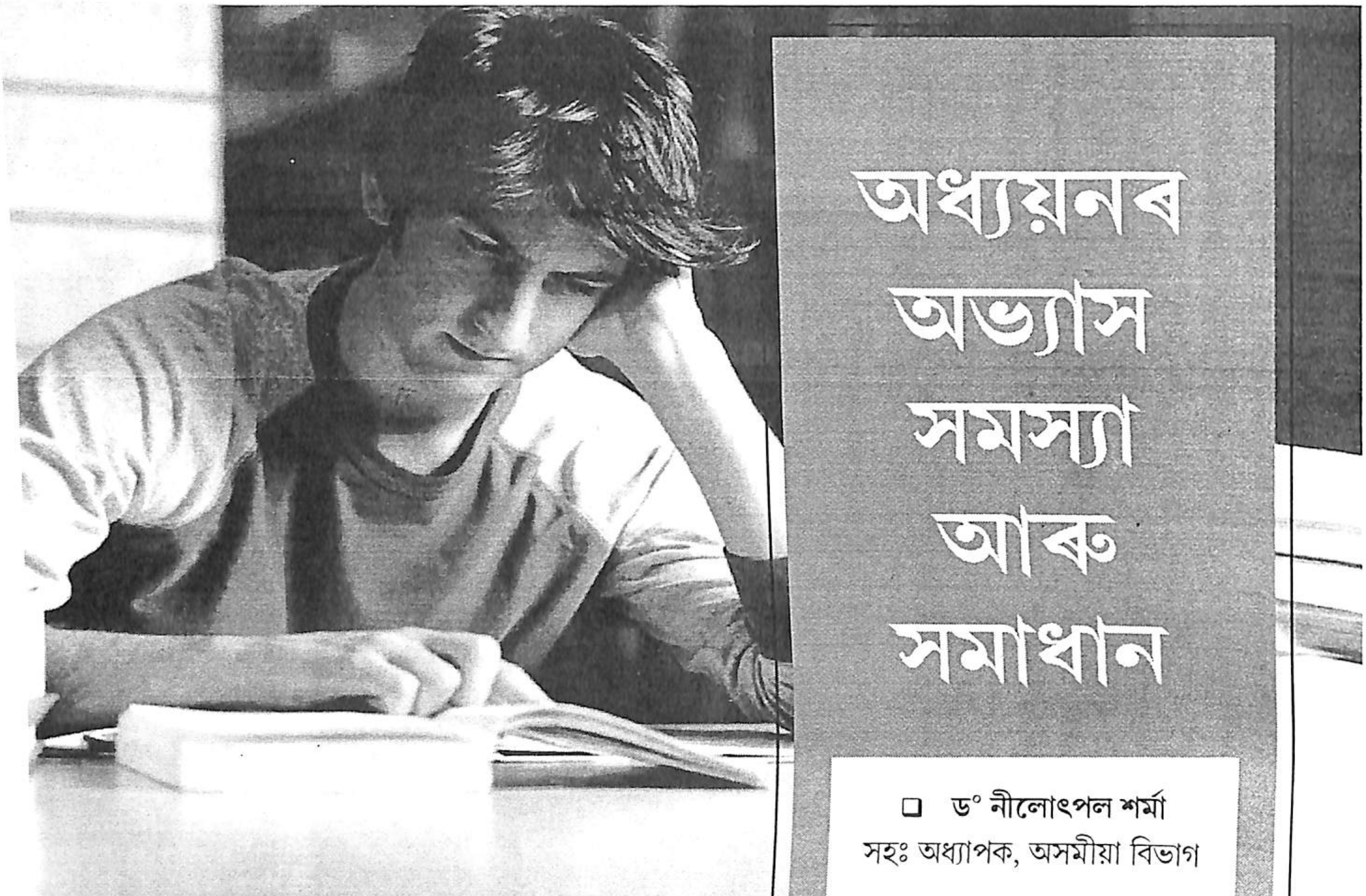

অধ্যয়নৰ অভ্যাস সমস্যা আৰু সমাধান

❑ ড° নীলোৎপল শৰ্মা
সহঃ অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

০.০০১ আৰম্ভণি ঃ

"অধ্যয়নে এগৰাকী ব্যক্তিক পূৰ্ণাঙ্গ ব্যক্তি হিচাপে গঢ়ি তোলে।" এই কথাটি প্ৰখ্যাত শিক্ষাবিদ ফ্ৰেঞ্চিচ্ বেকনে কৈছিল। তেওঁ বিশ্বাস কৰিছিল যে মানুহৰ জীৱনত অধ্যয়ন, পঠনৰ প্ৰভাৱ বহুমুখী। মানুহে ইয়াৰ যোগেৰে নতুন ভাব-ধাৰণা, আবেগ, অনুভূতি বিভিন্ন ভাষাৰ পৰিধি আৰু ভৌগলিক বৈচিত্ৰৰ মাজতো আহৰণ কৰিব পাৰে। অধ্যয়নৰ যোগেৰে মূল্যবোধ সমৃদ্ধ এখন সমাজ স্থাপন কৰাত সঁহাৰি লাভ কৰিব পাৰে। তদুপৰি সমাজত বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তি গৱেষণা আৰু তাৰ বিকাশ, অৰ্থনীতি আৰু ৰীতি-নীতি, সংস্কৃতিৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰতো অধ্যয়নে এগৰাকী ব্যক্তিক আগবঢ়াই নিব পাৰে।"*১

বিশিষ্ট সাহিত্যিক হোমেন বৰগোহাঞিদেৱৰ 'কিতাপ পঢ়াৰ আনন্দ' শীৰ্ষক গ্ৰন্থখন পঢ়ি থাকোতে হঠাৎ এটা অধ্যায়ত থমকি ৰৈছোঁ। অধ্যায়টি বৰ্ণিত এক কাহিনীয়ে আমাৰ অন্তৰাত্মা স্পৰ্শ কৰিছে। বিখ্যাত লেখক এইচ জি ওৱেল্ছৰ এক স্বীকাৰোক্তি— "তেওঁ যদি ঘটনাক্ৰমে কেইখনমান কিতাপ অধ্যয়ন কৰাৰ সুযোগ নাপালেহেঁতেন তেন্তে তেওঁ এজন বিশ্ববিখ্যাত লেখক হোৱাৰ পৰিৱৰ্তে জীৱনটো হয়তো শেষ কৰিবলগা হ'লহেঁতেন কাপোৰৰ দোকানৰ এজন সাধাৰণ বিক্ৰেতা হিচাপে।" কথাষাৰে গ্ৰন্থৰ অধ্যয়নৰ ফলত মানৰ মনত সৃষ্টি হোৱা নতুন পণৰ কথাকে ব্যঞ্জিত কৰিছে। এখন দেশৰ সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ ধ্বজাবাহক গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ যোগাত্মক দিশৰ বতৰা এইচ জি ওৱেল্ছৰ উক্তিটোৱে স্পষ্টৰূপত প্ৰতিপন্ন কৰে। আমাৰ আলোচনাত 'অধ্যয়নৰ অভ্যাস, সমস্যা আৰু সমাধান' সম্পৰ্কীয় আলোচনা আগবঢ়োৱা হ'ব। গৱেষণা পত্ৰখনৰ বহু ক্ষেত্ৰত স্বচক্ষে দেখা কেতবোৰ বিষয়ৰ আলোচনা কৰা হ'ব। অধ্যয়নৰ অভ্যাস গঢ় দি জাতি আৰু দেশক সুৰক্ষিত কৰিবলৈ পণ লোৱাৰ প্ৰাক্‌মুহূৰ্তত কি কি কাৰকে এই অভ্যাস গঢ় দিয়াত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছে তাৰো উল্লিখন কৰা হ'ব।

০.০০২ অধ্যয়নৰ অভ্যাস ঃ

"অভ্যাসৰ নৰ কৰ্ণপথে মাৰে শৰ" —অৰ্থাৎ কোনো এটা কাম বাৰে বাৰে কৰি থাকিলে অৱশেষত সিয়ে গৈ অভ্যাসত পৰিণত হৈ পৰে। আমাৰ দৈনন্দিত জীৱনত ইচ্ছা আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি আমি বহুতো অভ্যাস নিজে আৰ্জি লওঁ।

"মনোবিজ্ঞানী 'উইলিয়াম জেম্‌চ' (William James)ৰ মতে অভ্যাস হৈছে জীৱিত প্ৰাণীয়ে একে ধৰণে কোনো এটা কাম বাৰে বাৰে থকাৰ প্ৰবৃত্তি বা ইচ্ছা।"[২]

"ড° জে এচ ৰছ' (Dr. J. S. Ross) ৰ মতেও একে ধৰণে কোনো কাম বাৰে বাৰে কৰি থকাৰ ফলস্বৰূপেই অভ্যাসৰ সৃষ্টি হয়। সেইবাবেই শিক্ষাবিদসকলে অভ্যাসক চৰিত্ৰ গঠনৰ মূল ভেটিৰূপে পৰিগণিত কৰে।"[৩]

প্ৰকৃতাৰ্থত আচৰণৰ অবিৰাম গতিয়েই অভ্যাস। কোনো এটা কাম কৰোতে প্ৰথমতে ইচ্ছা, মনযোগ আৰু ঐচ্ছিক ক্ৰিয়াৰ (Voluntary Action) প্ৰয়োজন হয় কিন্তু পিছলৈ গতানুগতিকভাৱে কৰি থকা যায়। এনেধৰণৰ নিচেষ্ট (Automative) ক্ৰিয়াৰে চলি থকাকে অভ্যাস বুলি কোৱা হয়। অভ্যাসৰ ফলত মানুহে সামূহিক সু-ব্যক্তিত্বৰ পৰিচয় দিয়ে। অভ্যাসে মানুহৰ বুদ্ধি-বৃত্তি, কল্পনা, সৃজনীশক্তিৰ বিকাশ সাধন কৰাৰ উপৰি দৈহিক শক্তি সংৰক্ষণ কৰি সমাজৰ নতুন পৰিৱেশৰ লগত খাপ খোৱাত সহায় কৰে।

শিশুৰ সজ অভ্যাস সুস্থিৰ আৰু দৃঢ়ভাৱে গঠন কৰিব পাৰিলে শিক্ষাক্ষেত্ৰ সুন্দৰ আৰু অৰ্থপূৰ্ণ হৈ পৰে। শিশুৰ যি অভিক্ষমতা (Aptitude) সেয়া জন্মগত আৰু ই ক্ৰমাগত বাঢ়ি আহে। সেয়েহে শিশুকালৰপৰাই যিকোনো অভ্যাস গঠনৰ বাবে প্ৰচেষ্টাত ব্ৰতী হ'ব লাগে। শিশু শিক্ষা নাইবা শিশুৰ সজ অভ্যাস গঠনৰ বিষয়ে বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে শিশুৰ প্ৰথম শিক্ষানুষ্ঠান হ'ল নিজস্ব ঘৰখন আৰু জীৱনৰ প্ৰথম শিক্ষক হ'ল নিজ পিতৃ-মাতৃ।

"ইংলণ্ড আমেৰিকা আদি উন্নতিশীল দেশবিলাকত মাক-বাপেকে নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ শিক্ষা-বিষয়ে যিমান যত্ন কৰে ভাৰতবৰ্ষৰ সিমান নাই। আজিকালি ভাৰতবৰ্ষতো ঠায়ে ঠায়ে অনেক মানুহে তেনে যত্ন কৰিবলৈ শিকিছে। আমাৰ অসমীয়া মাক-বাপেকৰ ভিতৰত তেনে যত্ন আজিলৈকে দেখা নাযায়। অনেক শিক্ষিত বাপেকিয়েও নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ সুশিক্ষাৰ বিষয়ে যত্ন কৰিব নাজানে। নহ'লে, নিজৰ সন্তান-সন্ততি ভাল হক, এনে ইচ্ছা কাৰ নাই?"[৪]

'জোনাকী'ৰ ১ম ভাগ, ৪ৰ্থ সংখ্যাত প্ৰকাশিত উপৰোক্ত কথাফাঁকিত উল্লিখিত ধৰণে আজিৰ অসমৰ অভিভাৱকে সন্তানৰ উন্নতিৰ বাবে যত্ন নকৰাকৈ থকা নাই যদিও অধ্যয়নৰ অভ্যাস সৃষ্টি কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সন্তানক যে এক দূৰত্বত ৰাখিছে সেয়া সত্য। উল্লেখ্য যে অধ্যয়নৰ অভ্যাস যদি সৰুকালতে গঢ় দিয়া হয় তেন্তে সেই সন্তানজনে ওৰে জীৱনে কিতাপৰ পাতৰ মাজৰপৰা নিজকে বিচ্যুত কৰি ৰাখিব নোৱাৰে। উল্লেখ্য যে, "বুঢ়া বয়সত কিতাপে মানুহক সঙ্গ আৰু আনন্দ দিব পাৰে হয়, কিন্তু সেই বুলি গোটেই জীৱন কিতাপ চুই নোপোৱা মানুহে বুঢ়াকালত হঠাতে কিতাপ পঢ়িবলৈ আৰম্ভ কৰিব নোৱাৰে। প্ৰকৃত বন্ধু গঢ়ি উঠিবলৈ দীঘলীয়া সময় লাগে। এই কথা মানুহৰ ক্ষেত্ৰত যেনেকৈ প্ৰযোজ্য, ঠিক তেনেকৈ সমানভাৱে প্ৰযোজ্য কিতাপৰ ক্ষেত্ৰতো।"[৫] প্ৰতীয়মান হয় যে নিৰন্তৰ সাধনা আৰু ধৈৰ্যসহঃ যদি কোনোৱে গ্ৰন্থ অধ্যয়নত ব্ৰতী হয়, অভ্যাসক যদি নিৰৱিচ্ছিন্নভাৱে সক্ৰিয় কৰি ৰাখে তেন্তে তেওঁৰ শিক্ষা আৰু জ্ঞানে সমধৰ্মী হৈ সমগ্ৰ মানৱ জাতিৰ কল্যাণ সাধনত অৱদান আগবঢ়াব পাৰে।

"There is a little difference between character and habit. When a tendency become settled due to constant practice, it becomes habit. Habit guides one's behaviour and make it a custom. Through not necessarily, reading habit can also be developed at the childhood stage. Once reading habit grows at this level, it is sure to remain life long."*[৬]

শেষত ক'ব পাৰি যে সম্প্ৰতি বিশ্বৰ আগশাৰীৰ দেশসমূহৰ লগত যদি আমাৰ দেশে সমানে খোজ মিলাব খোজে তেন্তে গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ দিশৰ সংকীৰ্ণতাক আমি অতিক্ৰম কৰিব লাগিব। কিতাপৰ প্ৰতি অনুৰাগ কেনেকৈ বঢ়োৱা যায় সি এটা ডাঙৰ সমস্যা। কিন্তু এটা কথা ঠিক যে ছাত্ৰ অৱস্থাতেই যদি মানুহৰ মনত কিতাপৰ প্ৰতি আগ্ৰহ সৃষ্টি কৰা নহয় তেন্তে পিছলৈ সেই অভ্যাস গঢ় দিয়াতো যথেষ্ট কষ্টকৰ আৰু অসাধ্য হৈ পৰে।

০.০০৩ অধ্যয়নৰ অভ্যাস গঢ় দিয়াৰ সমস্যা ঃ

অসমৰ মানুহে খুব কম গ্ৰন্থ অধ্যয়ন কৰে বুলি এটা বদনাম আছে। হোমেন বৰগোহাঞিৰ 'কিতাপ পঢ়াৰ আনন্দ' শীৰ্ষক গ্ৰন্থত তেখেতে খুব উল্লেখযোগ্য কথা এটি সংযোজন কৰিছে—

"আধুনিক যুগত কিতাপেই যে উন্নতিৰ প্ৰধান আহিলা সেই কথা বুজিবলৈ জাপানৰ বুৰঞ্জীত এবাৰ চকু ফুৰাই চালেই হ'ল। মাত্ৰ ডেৰশ বছৰৰ আগলৈকে জাপানে বাহিৰৰ পৃথিৱীৰ লগত কোনো সম্পৰ্ক নাৰাখিছিল। কোনো বিদেশী মানুহক জাপানত প্ৰৱেশ কৰিবলৈ অনুমতি দিয়া নহৈছিল আৰু জাপানৰ মানুহেও বিদেশলৈ যাব নোৱাৰিছিল। ফলত বাহিৰৰ জগতখন জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ চৰ্চা আৰু শিল্প-বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰত ইতিমধ্যে কিমান আগুৱাই গৈছিল— জাপানে তাৰ একো ভূ নাপাইছিল। কিন্তু ১৮৫৪ চনত জাপানে বাহিৰৰ জগতৰ সংস্পৰ্শলৈ আহিব মুহূৰ্তৰপৰা মাত্ৰ যোৱা ডেৰশ বছৰৰ ভিতৰতে জাপানে এনে অবিশ্বাস্য দ্ৰুত গতিত উন্নতি কৰিবলৈ ধৰিলে যে আজি সেই দেশে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ নিচিনা ধনী আৰু উন্নত দেশৰ লগতো সমানে ফেৰ মাৰিব পৰা হৈছে। কেনেকৈ এইটো সম্ভৱ হ'ল? একে আষাৰে ক'বলৈ গ'লে কেৱল কিতাপৰ কাৰণে। বাহিৰৰ জগতৰ সংস্পৰ্শলৈ আহিয়েই জাপানে আৱিষ্কাৰ কৰিলে যে তেওঁলোক শুই থাকোতেই ইউৰোপ জ্ঞান-বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ ক্ষেত্ৰত দুশ বছৰ আগুৱাই গৈছে। এতিয়া জাপান ইউৰোপৰ সমকক্ষ হ'বলৈ হ'লে ইউৰোপ দুশ বছৰ ধৰি জমা কৰা জ্ঞান-বিজ্ঞান জাপানে বিশ বছৰত আয়ত্ত কৰিব লাগিব। বজ্ৰ-কঠোৰ সংকল্প মনত লৈ জাপানে ইউৰোপৰ বিভিন্ন ভাষাৰ জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ কিতাপ জাপানী ভাষালৈ অনুবাদ কৰি গভীৰ

মনোযোগেৰে সেইবোৰ পঢ়িবলৈ ধৰিলে। তাৰ পিছৰ কাহিনী আজি সকলোৱেই জানে। জাপানৰ অবিশ্বাস্য উন্নতিৰ মূলতে অন্যান্য কথাৰ লগতে কিতাপেই এটা প্ৰধান ভূমিকা লৈছিল।"৭

ওপৰত উল্লিখিত দৃষ্টান্তৰপৰা বোধ হয় যে গ্ৰন্থ অধ্যয়নে এটা জাতিক, এখন সমাজক উন্নত কৰাত আগভাগ ল'ব পাৰে। আমি আগতেই উল্লেখ কৰিছোঁ যে অসমত গ্ৰন্থ অধ্যয়নমুখী ব্যক্তিত্বৰ সংখ্যা আশাপ্ৰদ নহয়, পাশ্চাত্য তথা এছিয়া মহাদেশৰ বিভিন্ন দেশ তথা ভাৰতবৰ্ষৰ অন্য ৰাজ্যৰ তুলনাত অসমৰ মানুহে গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ দৌৰত এতিয়াও বহু পিছ পৰি আছে।

"সমকালিন আমাৰ সমাজ আশানুৰূপভাৱে অধ্যয়নপুষ্ট হয়নে বুলি সুধিলে নেতিবাচক উত্তৰেই পোৱা যাব। আনুষ্ঠানিক শিক্ষা সমাপ্ত হোৱাৰ পিছত অনেকৰে কিতাপ-পত্ৰৰ লগত দেখা-দেখি নহয়। তদুপৰি শিক্ষিত জনসংখ্যা অনুপাতে গ্ৰন্থাগাৰলৈ নিয়মীয়াভাৱে যোৱা লোকৰ সংখ্যাও আঙুলিৰ মূৰত লেখিব পৰা বিধৰ। অবিৰত অধ্যয়ন অভ্যাসৰ প্ৰতি আমাৰ এই অনিহা কিয়? তাৰ নিশ্চয় এশ এবুৰি কাৰণ আছে। যাৰ ভিতৰত অধ্যয়ন সংস্কৃতিৰ অভাৱ, সামাজিক অস্থিৰতা আৰু অশান্তিময় পৰিৱেশ, সাউদশ্ৰেণীৰদ্বাৰা সু-পৰিকল্পিতভাৱে যোগান ধৰা সস্তীয়া মনোৰঞ্জনৰ উপকৰণৰ প্ৰাচুৰ্য, বৈষয়িক লালসাৰ হেঁতু সৰ্বসময় ধনৰ পিছত দৌৰা মনোবৃত্তি আৰু শিক্ষা সংস্কৃতি প্ৰসাৰৰ বাবে দায়িত্ববাহী কৰ্ণধাৰসকলৰ আওকণীয়া মনোভাৱ আৰু পৰিকল্পনাৰ অভাৱ আদি প্ৰধান।"৮

আমি কোনবোৰ দিশৰ বাবে গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ি যাব পৰা নাই এতিয়া তাৰ বিশ্লেষণাত্মক আলোচনা আগবঢ়াম। এই আলোচনাত গৱেষণাধৰ্মী ষ্টাইল আৰু তথ্যধৰ্মী ধৃষ্টতাক নাকচ কৰি মাথোঁ বিশ্লেষণাত্মক আলোচনাৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশসমূহক অধিক স্পষ্ট ৰূপত উপস্থাপন কৰাৰ যত্ন কৰা হ'ব। অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ অনগ্ৰসৰতাৰ বিষয়টিৰ দিশলৈ দৃষ্টি দিলে কেতবোৰ কাৰক আমি দেখা পাওঁ। তলত সেইবোৰৰ বিষয়ে চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা হ'ল—

০.০০৩.০১ সাম্প্ৰতিক শিক্ষা-ব্যৱস্থাৰ বিসংগতি ঃ

"শিক্ষাৰ প্ৰকৃত অৰ্থ হ'ল জ্ঞান আহৰণ কৰা। মানুহৰ আচৰণ আৰু প্ৰবৃত্তিসমূহক যিমানখিনি পাৰি সংশোধন কৰি মানুহক এটি বিশেষ জীৱ হিচাপে পৰিগণিত কৰাটোৱে শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য। অতীতৰপৰা বৰ্তমানলৈ শিক্ষাৰ অৰ্থৰ বিষয়ে বিভিন্নজনে বিভিন্নধৰণে মত পোষণ কৰিছে। সেয়েহে শিক্ষাৰ প্ৰকৃত অৰ্থ জ্ঞান আহৰণ কৰাতে সীমাবদ্ধ হৈ থকা নাই। ইয়াৰ অৰ্থ ব্যাপক তথা বিস্তৃত বুলি কোৱা হয়।"৯

শিক্ষাৰ এই লক্ষ্য, উদ্দেশ্য অভিমুখী বাৰ্তা সাম্প্ৰতিক শিক্ষা-ব্যৱস্থাই সম্পূৰ্ণৰূপে মচিমূৰ কৰি পেলাইছে। জ্ঞান আহৰণ কৰা লক্ষ্যৰ পৰিৱৰ্তে আজিৰ শিক্ষাৰ্থীয়ে নম্বৰভিত্তিক সোঁতত বিলীন হৈ পাঠ্যক্ৰমৰ সংকীৰ্ণ পাঠৰ মাজতে ডুব গৈছে আৰু উচ্চ হাৰত নম্বৰ লাভ কৰি মেধাবী বুলি স্বীকৃতি লাভ কৰিছে। এই নম্বৰভিত্তিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ হেঁতু সাম্প্ৰতিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত অধ্যয়নৰ প্ৰৱণতা হ্ৰাস পোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। সম্প্ৰতি শিক্ষা-ব্যৱস্থাৰ এনে বিসংগতিপূৰ্ণ অৱস্থা সন্দৰ্ভত সচেতন মহলত বিভিন্ন আলোচনাৰ উদ্ভৱ হৈছে যদিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জ্ঞানভিত্তিক শিক্ষা গ্ৰহণত প্ৰেৰণা যোগোৱাত সি পৰ্যাপ্ত নহয় বুলি বিবেচিত হৈছে। বিভিন্ন গৱেষক, চিন্তাবিদে পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুতিৰ মূল নীতি সম্বন্ধে ক'বলৈ গৈ কেতবোৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় উল্লেখ কৰিছে। তেওঁলোকৰ মতে পাঠ্যক্ৰমত অভিজ্ঞতাৰ নীতি, বহুমুখী ভাবধাৰা, জীৱনৰ লগত সংগতি স্থাপন, মনোবৈজ্ঞানিক সত্য উপলব্ধিৰ নীতি, দাৰ্শনিক তত্ত্বৰ নীতি, ব্যক্তিগত বৈষম্যৰ প্ৰতি সজাগতাৰ নীতি, গতিশীলতাৰ নীতি, বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ নীতি, সামাজিক প্ৰয়োজনৰ প্ৰতি সজাগতাৰ নীতি আদি সংযোজিত হ'ব লাগে। তদুপৰি গতানুগতিক পাঠ্যক্ৰমৰ ত্ৰুটি সম্বন্ধেও তেওঁলোকে মত পোষণ কৰি কৈছে যে পুথিগত বিদ্যাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি শিক্ষাৰ্থীৰ মানসিক গুণাৱলীৰ বিকাশ সাধন নকৰাটো এক প্ৰধান ভুল। তদুপৰি সাম্প্ৰতিক পাঠ্যক্ৰমত জীৱনৰ লগত সংগতিহীনতা, শিশুৰ নিজস্ব প্ৰয়োজনৰ প্ৰতি আওকাণ, পাঠ্যক্ৰমসমূহৰ গতানুগতিকতা, সংকীৰ্ণ দৃষ্টিভংগী আদিয়ে শিক্ষাব্যৱস্থাৰ স্বৰূপ বিনষ্ট কৰা বুলি ক'ব পাৰি। এনেবোৰ কাৰকৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ জাগৰণ অনুভূত নহয়, যাৰ ফলত মূল্যবোধৰ শিক্ষাই হওক অথবা সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ দিশতেই হওক আজিৰ শিক্ষাৰ্থীয়ে অগ্ৰজসকলক আকৰ্ষিত কৰিব পৰা নাই।

০.০০৩.০২ অভিভাৱকৰ অজ্ঞতা ঃ

শিক্ষিতই হওক, নিৰক্ষৰেই হওক সাম্প্ৰতিক অভিভাৱকসকল যথেষ্ট সচেতন। নিজৰ সন্তানক শিক্ষাৰে আলোকিত কৰিবলৈ তেওঁলোক প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ। পুৱাৰেপৰা সন্তানৰ গৃহকাৰ্যৰ পৰীক্ষা কৰা, সাজি-কাচি স্কুললৈ লৈ যোৱা, স্কুলৰপৰা আনিবলৈ যোৱা, টিউশ্বনলৈ অনা-নিয়া কৰা আদি সকলো কাম অভিভাৱকসকলে খুব নিয়াৰিকৈ কৰে। কিন্তু? অভিভাৱকৰ ভুল ক'ত? ভুল এয়াই যে তেওঁলোকে সন্তানক এশৰ ভিতৰত এশ নম্বৰ লৈ শ্ৰেণীত প্ৰথম হোৱাৰ বাবে উদগণি যোগায়, তাৰ পৰিৱৰ্তে নম্বৰ আৰু জ্ঞানৰ মাজৰ বিশাল পাৰ্থক্যক অনুধাৱন কৰোৱাৰ বাবে যত্ন নকৰে, বাহ্যিক জ্ঞান লাভৰ বাবে গ্ৰন্থ অধ্যয়ন কৰিবলৈ প্ৰেৰণা নিদিয়ে। মোৰ দৃষ্টিত প্ৰকৃতাৰ্থত এয়া হয়তো প্ৰায়ভাগ অভিভাৱকৰ বিষয় সন্দৰ্ভত এক অজ্ঞতাৰ বৰ্হিপ্ৰকাশ অথবা সোঁতৰ বিপৰীতে চিন্তা কৰাৰ অসমৰ্থতা। অৱশ্যে শিশুকালৰপৰা সন্তানক উচিত গঢ় দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত কাৰ্যপন্থা ল'ব লাগে। "জন্মৰ পিছতে শিশুৱে ঘৰৰ

পৰিৱেশত মাক-দেউতাক আৰু পৰিয়ালৰ আন আন সদস্যসকলৰপৰা শিকিবলৈ আৰম্ভ কৰে। শিশুকালৰ বৈশিষ্টসমূহ, যেনে— পৰনিৰ্ভৰশীলতা, আত্মপ্ৰেম, অনুকৰণপ্ৰিয়তা, খেল-ধেমালিৰ প্ৰতি অনুৰাগ আদিক আগত ৰাখি তাক জীৱনৰ বাটত আগবঢ়াই নিয়াৰ ঘৰৰ পৰিৱেশে বিভিন্ন ধৰণে সহায় কৰে। শিশুকাল প্ৰকৃততে অসহায়ৰ কাল। এই কালছোৱাত শিশুৱে নিজক জীয়াই ৰখাৰ বাবে পৰিয়ালৰ সকলো সদস্যৰ লগত সম্বন্ধ স্থাপন কৰি আচৰণসমূহ নানা ধৰণে শিকিবলৈ ধৰে। ঘৰুৱা পৰিৱেশত শিশুৱে সদস্যসকলৰপৰা বিভিন্ন ধৰণৰ আচৰণ, ভাষাৰ ব্যৱহাৰ, নীতি-নিয়ম, বিশ্বাস, সংস্কাৰ আদিৰ জ্ঞান পাবলৈ সক্ষম হয়।"[১০] এই কথাৰ প্ৰসংগত মেডাম মেৰীয়া মণ্টেচৰীয়ে কোৱা কথালৈ আঙুলিয়াব পাৰি— "ঘৰেই হ'ল শিশুৰ আটাইতকৈ ভাল পঢ়াশালি আৰু মাকেই হ'ল আটাইতকৈ ভাল শিক্ষয়িত্ৰী।" সেয়ে বিনাদ্বিধাই স্বীকাৰ কৰিব পাৰি যে মানৱ সম্পদ গঢ়াৰ ক্ষেত্ৰত অভিভাৱকেই হ'ব পাৰে সফল খনিকৰ, যদিহে নিখুঁতভাৱে মাটি লেপি সুন্দৰ ৰঙেৰে শিশুক কৰে জাতিষ্কাৰ। আমাৰ আলোচ্য বিষয়ৰ আলোচনাৰ প্ৰাসংগিক বাবেহে উপৰোক্ত কথাখিনিৰ অৱতাৰণা কৰিলোঁ, প্ৰকৃত কথাটো হ'ল সৰুকালৰপৰা অভিভাৱকে শিশুক আকৰ্ষণীয় গ্ৰন্থৰ অধ্যয়নৰ প্ৰতি অনুৰাগৰ সৃষ্টি কৰিব লাগে।

০.০০৩.০৩ শিক্ষকৰ সদিচ্ছাৰ অভাৱ

'দ্য হিন্দু' কাকতৰ নিয়মীয়া লেখক দক্ষিণ ভাৰতৰ 'ফিলিপ যছৰাই' শিক্ষকৰ ক্ষেত্ৰত পালনীয় কেতবোৰ দিশৰ বিস্তৃত আলোচনা কৰি এটা বৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা অৱতাৰণা কৰিছে। তেওঁ উল্লেখ কৰিছে— শিক্ষকজনে প্ৰতিজন ছাত্ৰ বা প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰীৰ উন্নতিৰ বাবে যে যত্নবান আৰু দয়াশীল তাক জনাৰ সুযোগ দিব লাগে। শিক্ষামূলক আদৰ্শ আৰু উৎসাহ অনুপ্ৰেৰণা যোগাবলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক শ্ৰেণীকোঠাৰ পাঠদানতে কেৱল আবদ্ধ নাৰাখি আন গ্ৰন্থ পঢ়িবলৈ উদ্‌গণি দিব লাগে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনত গ্ৰন্থ সন্দৰ্ভীয় প্ৰাথমিক আগ্ৰহ সৃষ্টিত যে শিক্ষকৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ সেই সম্পৰ্কে বিভিন্নজনে মুক্তকণ্ঠে স্বীকাৰ কৰিছে—

"...... teachers hold an importent place in children's mind. Teachers are very much in a position to influence children towards reading. The teachers can try to make a bridge between the classroom work and the library with a view to habituate them in using library."[১১]

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মানসিক উৎকৰ্ষ সাধনত শিক্ষকৰ গুৰু দায়িত্ববোধ আৰু কৰ্তব্যপৰায়ণতা সাম্প্ৰতিক প্ৰায়ভাগ শিক্ষকৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য নহয়। আমি স্বচক্ষে দেখা অভিজ্ঞতাৰ মাধ্যমত ক'ব বিচাৰিছোঁ যে সম্প্ৰতি প্ৰায়ভাগ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুৰক্ষিত ভৱিষ্যতৰ বাবে চিন্তা কৰাৰ পৰিৱৰ্তে বৰ্ধিত দৰমহাকে ধৰি নিজস্ব সা-সুবিধা প্ৰাপ্যৰ দাবীত আন্দোলন কৰাতহে মনোনিৱেশ কৰিছে। আমাৰ গ্ৰাম্য অঞ্চলটিৰ প্ৰায় পোন্ধৰখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ (তাৰ ভিতৰত প্ৰাথমিক, মাধ্যমিক, উচ্চ মাধ্যমিক, উচ্চতৰ মাধ্যমিক, স্নাতক পৰ্যায়ৰ) ক্ষেত্ৰত আমাৰ উল্লিখিত কথাৰ সমধৰ্মিতা স্থাপন কৰিব পাৰি। গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনত অনুৰাগ সৃষ্টি কৰাতো দূৰৰ কথা এই শিক্ষানুষ্ঠানবোৰত প্ৰায়ভাগতে অনুশাসনৰ ক্ষেত্ৰতো নিৰ্লিপ্ততা দেখিবলৈ পোৱা যায়, যাৰ ফলত শতকৰা আশী শতাংশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মূল কক্ষপথৰপৰা বিচ্যুত হৈ সমাজ জীৱনলৈ প্ৰচণ্ড নিৰাশা কঢ়িয়াই আনিছে।

০.০০৩.০৪ আধুনিকতাৰ আঁচোৰ

পাশ্চাত্য সংস্কৃতিৰ বাহ্যিকতাৰ পৰশত সম্প্ৰতি আমাৰ নৱ-প্ৰজন্ম প্ৰদূষিত হৈছে। টেলিভিশ্যনকে ধৰি ব্যক্তিগত চেনেলবোৰৰপৰা প্ৰধানকৈ আহৰিত পাশ্চাত্য সংস্কৃতিৰ বাহ্যিকতাই আমাৰ মাজত এনেকৈয়ে শিপাইছে যে নিজস্ব সকলো পাহৰি মাথোঁ অণুকৰণত ব্যস্ত হৈছোঁ আমি। এয়া এক দুৰাৰোগ্য ব্যধিৰূপে বৰ্তমান সচেতন মহলক ঝংকাৰিত কৰিছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সস্তীয়া মনোৰঞ্জনৰ প্ৰতি আগ্ৰহে সমাজখনক বিচলিত কৰি তুলিছে। ***হাইস্কুলীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে চাইকেলেৰে স্কুললৈ যাওঁতে যেতিয়া ৰঙীণ ম'বাইল কাণত লৈ 'শৃংগাৰ ৰস'ত ডুব যায়, কলেজীয়া ছাত্ৰ এজনে যেতিয়া কাণত হেডফোন লৈ আশী স্পীডত 'হেভী বাইক' এখন লৈ বীৰ ৰসত ডুব গৈ কলেজলৈ যায় তেতিয়া তেওঁলোকৰ বাবে শংকৰদেৱ, কাৰ্লমাক্স আৰু আইনষ্টাইন হৈ পৰে মূৰৰ কামোৰ, গ্ৰন্থাগাৰৰ কিতাপবোৰ হৈ পৰে হাৰ্টৰ ব্যাধি, তেনেস্থলত তেওঁলোকৰ জ্ঞান আৰু শিক্ষাৰ প্ৰকৃত মৰ্ম পাটকাই পৰ্বতৰ সিপাৰে গোপনে অৱস্থান কৰেগৈ।*** সম্প্ৰতি নৱ প্ৰজন্মৰ এই মাৰাত্মক অৱক্ষয়ৰ বিৰুদ্ধে বাতৰি কাকত আৰু অন্যান্য গণ মাধ্যমত পৰ্যাপ্ত আলোচনা হৈছে, কিন্তু সমস্যাৰ সমাধানৰ পৰ্যাপ্ত সম্ভাৱনা প্ৰকট হোৱা নাই। ইয়াৰ অন্যতম কাৰণ যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উদ্ভাগুলিৰ বিৰুদ্ধে বিভিন্ন আলোচনা কৰা হয়, বিভিন্ন প্ৰবন্ধ লিখা হয়, সেইবোৰ তেওঁলোকে নপঢ়ে বা নাচায়, তাৰ পৰিৱৰ্তে টেলিভিশ্যনৰ চেনেলহে সলনি কৰে। নৱ-প্ৰজন্মৰ এই অৱক্ষয়ৰ প্ৰভাৱত সম্প্ৰতিক সমাজ দুষিত হৈছে। এই সামাজিক অস্থিৰতাক তেওঁলোকে যদি উপলব্ধি কৰা ক্ষমতা আহৰণ নকৰে তেন্তে সচেতন মহলে হাজাৰ চিঞৰিলেও সমস্যাৰ সমাধান নহয়।

০.০০৩.০৫ সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ অভাৱ

সংগীতসূৰ্য ড° ভূপেন হাজৰিকাই কৈছিল যে গীতৰ জৰিয়তে তেওঁ সমাজখনৰ উন্নতি কৰিব বিচাৰে। এই কথাই তেওঁৰ সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ অপূৰ্ব স্বাক্ষৰ বহন কৰিছে। তেওঁ সফল হৈছিল। দ্বিতীয়

বিশ্বযুদ্ধ আৰু ভাৰতবৰ্ষৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ জটিল পৰিস্থিতিত নিজকে 'অগ্নিযুগৰ ফিৰিঙতি' হিচাপে দেখা ড° হাজৰিকাই মৃত্যুৰ আগমুহূৰ্তলৈ সমাজ সংস্কাৰৰ প্ৰবল আকাংক্ষাৰে অলেখ গীত ৰচি থৈ গৈছে। মৃত্যুৰ পিছত ড° হাজৰিকাৰ গীতৰ অনুৰাগী হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰা দেশৰ লাখ লাখ নৱ-প্ৰজন্মই এষাৰ কথা জানে নে নাজানে যে "শিক্ষাৰ অন্যতম উদ্দেশ্য হ'ল মানুহক সমাজৰ উপযোগীকৈ গঢ়ি তোলা", যদি কোনোবাই জানে তেন্তে তেওঁ নিজকে সমাজৰ উপযোগীকৈ গঢ়ি তুলি নিজকে শিক্ষিত বুলি পৰিচয় প্ৰদান কৰিব পাৰে। সাম্প্ৰতিক অসমৰ সমস্যা অনেক। বাংলাদেশী অনুপ্ৰবেশৰ সমস্যা, বৃহৎ নদীবান্ধ, চুবুৰীয়া চীনৰ ভাবুকি আদি বিষয়ে আমাৰ চিৰ চেনেহী অসমীৰ ভৱিষ্যত ধুসৰিত কৰি তুলিছে, কিন্তু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল এই বিষয়ত কিমান উদ্বিগ্ন? উত্তৰত প্ৰচণ্ড নিৰাশা। ব্যক্তিকেন্দ্ৰিকতাৰ ছাউনীৰপৰা ওলাই আহিবৰ সময় নোপোৱা সাম্প্ৰতিক নৱ-প্ৰজন্মই যদি অধ্যয়ন কৰিলেহেঁতেন তেন্তে নিশ্চয় প্ৰবল সমাজ দায়বদ্ধতাক অন্তৰত সংস্থাপিত কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। সাম্প্ৰতিক বিষয়ৰ অধ্যয়নৰপৰা দূৰত্বত অৱস্থান কৰাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অন্তৰত সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ শূন্য স্বৰূপ দেখা পোৱা বুলি ক'লে হয়তো কটূক্তি কৰা নহ'ব।

০.০০৪ সমস্যাসমূহৰ সমাধানৰ বাবে আমাৰ কৰণীয়ঃ

ওপৰত আলোচ্য বিষয়সমূহে সম্প্ৰতি গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ বিপক্ষে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পৰিচালিত কৰিছে। এই দৈনন্দিনতাতেই যদি সমাজ আগবাঢ়ে তেন্তে অনাগত দিনত শিক্ষাৰ প্ৰাসংগিকতা সম্পূৰ্ণভাৱে যে লোপ পাব সেয়া নিশ্চিত। এই ভয়াবহ পৰিস্থিতিৰপৰা দেশক উদ্ধাৰ কৰিবলৈ হ'লে আমাৰ কৰণীয় বিভিন্ন দিশ আছে। তলত এক চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা হ'ল—

আগতেই উল্লেখ কৰা হৈছে যে গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ অভ্যাস সৰু কালতেই যদি গঢ়ি তোলা নহয় তেন্তে পিছলৈ সেই কাৰ্য অতি কষ্টকৰ হৈ পৰে। সৰু কালত কোনো এটা শিশুক গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ প্ৰতি অনুৰাগ বঢ়াবলৈ শিশুটিক পুথিভঁৰাল অভিমুখী কৰিব লাগে—

"শিশুক পুথিভঁৰাল অভিমুখী কৰাৰ বাবে তলত দিয়া পদ্ধতিবোৰ অবলম্বন কৰিব পৰা যায়—

১। কিতাপ প্ৰদৰ্শনী পতা

২। নতুন কিতাপৰ জেকেট প্ৰদৰ্শন কৰা

৩। বাতৰি কাকতৰ দৰকাৰী অংশ কাটি তাক প্ৰদৰ্শন কৰা

৪। প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা প্ৰদৰ্শন কৰা

৫। পুথিভঁৰালৰ নতুন কিতাপৰ তালিকা প্ৰদৰ্শন কৰা

৬। শিশু আলোচনী প্ৰদৰ্শন কৰা

৭। শিশু সাহিত্য সংগ্ৰহত গুৰুত্ব দিয়া..."[১২]

এই ক্ষেত্ৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা ল'ব লাগিব শিশুৰ অভিভাৱক, ঘৰৰ অন্য সদস্য, ওচৰ-চুবুৰীয়া আৰু শিক্ষকসকলে। তদুপৰি গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ অভ্যাসৰ অন্তৰায় হিচাপে চিহ্নিত হোৱা অন্যান্য কাৰকসমূহ, যেনে— নম্বৰভিত্তিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সাৰশূন্যতা, আধুনিকতাৰ বাহ্যিকতা, সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ অভাৱ আদিৰ বিষয়ে শিশুসকলৰ অন্তৰত তাৰ ভয়াবহতাৰ কথা সংস্থাপিত কৰিব লাগে। শিশুৰ অনুসন্ধিৎসু মন এটি গঢ়াৰ বাবে প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত অলপ কষ্ট স্বীকাৰ কৰিলে পিছলৈ সি দহৰ কল্যাণৰ কাৰক হৈ পৰে। উল্লেখ্য যে—

"ব্যক্তি বিশেষৰ জীৱনত কিতাপে প্ৰভাৱ পেলোৱা কথালৈ যদি আমি লক্ষ্য কৰো তেন্তে দেখিবলৈ পাম যে জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধী, জৱাহৰলাল নেহৰু, বাবাচাহেব আম্বেদকাৰ আৰু ড° বাণীকান্ত কাকতি আদিৰ নাম বিশেষ উল্লেখযোগ্য। সমাজৰ ওপৰত কিতাপৰ প্ৰভাৱ বিশেষভাৱে লক্ষ্য কৰিবলগীয়া কথা। যদি এটা কথা আমি মন কৰোঁ তেন্তে দেখিম যে একো একোটা সময়ত একো একোখন সমাজৰ পৰিৱৰ্তন হয়, সেই সমাজত কোনো প্ৰভাৱশালী ব্যক্তিয়ে সমাজৰ গতি সলনি কৰি দিয়ে। উদাহৰণস্বৰূপে আমাৰ অসমৰ শংকৰদেৱ, মাধৱদেৱ, দামোদৰদেৱৰ কথালৈ আঙুলিয়াব পাৰি। এই মহাপুৰুষসকলে বহুত কিতাপ লিখি সেইবোৰ পঢ়ুৱাই আৰু নাট, গীত, ভাওনা, বৰগীত আদি ৰচনা কৰি সেইবোৰ সমাজত ভাও দি সমাজ সংস্কাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।"[১৩]

সেয়েহে ক'ব পাৰি যে বৰ্তমান যান্ত্ৰিক সমাজৰ মানুহৰ দয়া, মৰম, শ্ৰদ্ধা, সহনশীলতা আদি গুণৰ নিম্নগামী দৃষ্টান্তৰ বিৰুদ্ধে একমাত্ৰ গ্ৰন্থৰ অধ্যয়নে শক্তিশালী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।

০.০০৫ সামৰণি

আধুনিক সমাজৰ সভ্য হিচাপে আমি সমাজৰ বিভিন্ন অভাৱ প্ৰত্যক্ষ কৰোঁ। সম্প্ৰতি অসমৰ ক্ষেত্ৰত এই অভাৱ বিশ্ব তথা ভাৰতবৰ্ষৰ অন্য দেশসমূহতকৈ অধিক প্ৰগাঢ়। ই আমাৰ বৌদ্ধিক দৈন্যতা। বৌদ্ধিক আৰু মানসিকভাৱে এজন ব্যক্তিক সমৃদ্ধ কৰাত মুখ্য ভূমিকা লয় জ্ঞানে আৰু এই জ্ঞান আহৰণ কৰিব লাগিব গ্ৰন্থৰ মাধ্যমেৰে—

"মানুহে আনন্দ পাবলৈ বা সংসাৰৰ দুখ-কষ্ট পাহৰি থাকিবলৈ যিমানবোৰ নিচাযুক্ত দ্ৰব্য ব্যৱহাৰ কৰে সেইবোৰ বস্তুৱেই কিবা নহয় কিবা প্ৰকাৰে মানুহৰ দেহ-মন উভয়ৰে ক্ষতি কৰে। একমাত্ৰ ব্যতিক্ৰম হ'ল কিতাপ। কিতাপকো এটা নিচাযুক্ত বস্তু বুলি কোৱা হ'ল এই কাৰণেই যে এবাৰ কানি-ভাং-মদ আদি ৰাগিয়াল বস্তুৰ প্ৰতি আসক্ত হৈ পৰা মানুহে সেইবোৰ বস্তু নোহোৱাকৈ চলিব

নোৰাৰাৰ দৰে কিতাপ পঢ়ি পঢ়ি অভ্যস্ত হোৱা মানুহেও কিতাপ পঢ়িব নাপালেই জীৱনটো অৰ্থহীন আৰু নিৰানন্দ হৈ যোৱা যেন অনুভৱ কৰে।"[১৪]

সেয়ে ফৰাচী দাৰ্শনিক ভল্টেয়াৰৰ সুৰতেই ক'ব পাৰি—

"কিতাপেই আধুনিক পৃথিৱীখন শাসন কৰিছে। যি সমাজত কিতাপৰ প্ৰচলন নাই সেই সমাজ থকা নথকা একে কথা।"

পাদ-টীকা

১।Utpal Das, 'Promotion of Reading Habit amongest College Students : Problems and Prospects', 'Librarianship in Assam : Past, Present and Future', Guwahati Library Association, 2002, Page - 101.

২।ড° বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ তালুকদাৰ, 'শিক্ষা প্ৰবেশ', বীণা লাইব্ৰেৰী, সংশোধিত চতুৰ্থ সংস্কৰণ, ১৯৮৭ চন, পৃষ্ঠা - ৯৭।

৩।প্ৰাগুক্ত গ্ৰন্থ, পৃষ্ঠা - ৯৭।

৪।শিৱৰাম দলৈ, 'ল'ৰাকালৰ শিক্ষা', জোনাকী ১ম ভাগ, ৪ৰ্থ সংখ্যা, ১৮১১ শঁক ঃ ব'হাগ, পৃষ্ঠা - ৩৫।

৫।হোমেন বৰগোহাঞি, কিতাপ পঢ়াৰ আনন্দ, ভাৰতী বুক ষ্টল, চতুৰ্থ প্ৰকাশ, জানুৱাৰী, ২০০০, পৃষ্ঠা- ৪৬।

৬।Utpal Das, 'Children Reading Habit and the Home Library', Changing Trend of Librarianship in Assam, Guwahati Library Association, 1997, Page - 76.

৭।হোমেন বৰগোহাঞি, কিতাপ পঢ়াৰ আনন্দ (পাতনি), ভাৰতী বুক ষ্টল, চতুৰ্থ প্ৰকাশ, জানুৱাৰী, ২০০০।

৮।নীল শৰ্মা, 'একবিংশ শতাব্দীৰ পদধ্বনি আৰু গ্ৰন্থাগাৰিকৰ বাবে প্ৰত্যাহ্বান ইত্যাদি, 'Promotion of Reading Habit amongest College Students : Problems and Prospects', 'Librarianship in Assam : Past, Present and Future', Guwahati Library Association, 2002, পৃষ্ঠা- ১১৮।

৯।স্নাতক মহলাৰ আধুনিক শিক্ষাতত্ত্ব আৰু শিক্ষা নীতি, পৃষ্ঠা - ১।

১০। প্ৰাগুক্ত গ্ৰন্থ, পৃষ্ঠা - ৬০।

১১। Utpal Das, 'Children Reading Habit and the Home Library', Changing Trend of Librarianship in Assam, Guwahati Library Association, 1997, Page - 81.

১২। সবিতা হালৈ তালুকদাৰ, 'শিশু শিক্ষাত পুথিভঁৰালৰ অৰিহণা', 'Librarianship in Assam : Past, Present and Future', Guwahati Library Association, 2002, পৃষ্ঠা - ২১৭।

১৩। গুণমণি দাস, বৰ্তমান সমাজত গ্ৰন্থাগাৰৰ ভূমিকা, প্ৰাগুক্ত গ্ৰন্থ, পৃষ্ঠা - ২২১।

১৪। হোমেন বৰগোহাঞি, কিতাপ পঢ়াৰ আনন্দ, ভাৰতী বুক ষ্টল, চতুৰ্থ প্ৰকাশ, জানুৱাৰী, ২০০০, পৃষ্ঠা- ৫০।

সহায়ক গ্ৰন্থ

১। বৰগোহাঞি, হোমেন, কিতাপ পঢ়াৰ আনন্দ, ভাৰতী বুক ষ্টল, মেন ৰোড, গোলাঘাট, চতুৰ্থ প্ৰকাশ, ২০০০।

২।Goswamee, Bhupen (Ed.), Changing Trend of Librarianship in Assam, Guwahati Library Association, Guwahati, 1997.

৩।Dev Nath, Wooma Sankar, Librarianship in Assam : Past, Present and Future, Guwahati Library Association, Guwahati, 2002.

৪।ডেকা, অনিল, গ্ৰন্থাগাৰ বিজ্ঞানৰ ৰূপৰেখা, প্ৰথম প্ৰকাশ, অক্টোবৰ, ২০০৩।

৫।'পুঠিমাৰীয়ান', পুঠিমাৰী মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ, একবিংশ সংখ্যা, ২০১০-১১ বৰ্ষ।

৬।তালুকদাৰ, বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ, 'শিক্ষা প্ৰৱেশ', বীণা লাইব্ৰেৰী, সংশোধিত চতুৰ্থ সংস্কৰণ, ১৯৮৭ চন।

৭।শইকীয়া, নগেন (সম্পাঃ), জোনাকী (একত্ৰ সংকলন), অসম সাহিত্য সভা, জানুৱাৰী, ২০০১।

৮।আখতাৰ, পাৰবীন, শৰ্মা, মকুন্দ, 'উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰাৰম্ভিক শিক্ষা' অসম বুক ডিপো, পাণবজাৰ, প্ৰথম প্ৰকাশ, মাৰ্চ, ২০১১।■

শিশুৰ মানসিক সত্তাৰ গঠন আৰু ইয়াৰ উত্তৰণ

❑ ভুবনেশ্বৰ ডেকা
কৰ্মচাৰী

শিশুৰ মানসিক সত্তাৰ গঠন আৰু ইয়াৰ উত্তৰন এই গভীৰ দাৰ্শনিক তত্ত্বৰ বিষয়ে আজিৰ পৰা বহু বছৰ আগতে বিভিন্ন দাৰ্শনিক পণ্ডিত তথা শিশু গৱেষক সকলে ভিন ভিন মতবাদ আগবঢ়াই আহিছে। দেশ, তথা সমগ্ৰ বিশ্বৰ ধৰণী স্বৰূপ মানৱ শিশু সম্পদ সমূহ দেশৰ অইন অইন সম্পদৰ উৰ্ধত বুলি বিবেচিত হৈছে। সততে আমাৰ এযাৰ কথা মনলৈ আহে যে - "আজিৰ, শিশু কাইলৈ দেশৰ নাগৰিক।" দেশৰ শিশুসকল সু-শিক্ষাৰে শিক্ষিত হলেহে, দেশ তথা সমগ্ৰ বিশ্বৰ উপকাৰ সাধিত হব। সেয়েহে এই অমূল্য শিশু সম্পদবোৰৰ মানসিক সত্তা, বুদ্ধি বৃত্তিৰ গঠন আৰু জন্মোত্তৰ কালৰ, পৰৱৰ্ত্তী জীৱনত বিকাশ বা উত্তৰণ সম্পৰ্কে চিন্তাবিদ সকলে, বহু পুৰণি কালৰ পৰা অহৰহ চেষ্টা চলাই আহিছে।

শিশুৰ মাতৃ গৰ্ভৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বিভিন্ন সময়ৰ বিভিন্ন পৰ্য্যায়ৰ অৱধাৰিত গতি ধাৰাক শিশু গবেষক সকলে তিনিটা দিশেৰে পৰ্য্যালোচনা কৰিছে । ১। দাৰ্শনিক দিশ, ২। জৈৱিক দিশ বা জীৱ বৈজ্ঞানিক দিশ আৰু ৩। মনোবৈজ্ঞানিক দিশ।

দাৰ্শনিক দিশ ঃ মানৱ শিশু মাতৃ গৰ্ভত থকা বিভিন্ন সময়ৰ বিভিন্ন পৰ্য্যায়ৰ সম্বন্ধে পোন প্ৰথমে দাৰ্শনিক ভিত্তিত মত আগবঢ়াইছিল দাৰ্শনিক পণ্ডিত প্লেটোয়ে। শিশুৰ গৰ্ভকালীন অৱস্থাৰ পৰা জন্মোত্তৰ কালৰ অস্তিত্ব আৰু শিশু শিক্ষা সম্বন্ধে সৰ্ব্ব প্ৰথমে অনুভৱ কৰাৰ বাবে তেখেতক শিশু শিক্ষা বিষয়ৰ "পিতৃদেৱতা" আখ্যা দিয়া হয়। তাৰ পিছত গ্ৰীকৰ দাৰ্শনিক পণ্ডিত এৰিষ্টটোলে স্পষ্ট মত পোষণ কৰি কৈছে যে - নাৰী আৰু পুৰুষৰ দৈহিক মিলনৰ ফলশ্ৰুতিত পুৰুষৰ শুক্ৰানু নাৰীৰ গৰ্ভত জৰায়ুৰ ভিতৰত থকা ডিম্বকোষৰ লগত সংমিশ্ৰণ ঘটি এক সাৰুৱা ডিম্বকোষৰ সৃষ্টি হয়। ইয়াকে "ভ্ৰূণ' বুলি কোৱা হয়। ধৰ্মীয় মতবাদত ইয়েই 'আত্মা'। শিশু মনোবিজ্ঞানী বা শিশু গবেষক সকলৰ এই মতবাদৰ বহু বছৰ আগতে ভাৰতবৰ্ষৰ সাংখ্য যোগৰ স্ৰষ্টা "মহৰ্ষি কপিল" আৰু যোগদৰ্শনৰ দাৰ্শনিক পণ্ডিত পতঞ্জলীয়ে, দাৰ্শনিক ভিত্তিত শিশু শিক্ষা সম্বন্ধে বহু তথ্য আগবঢ়াই গৈছে। ইয়াৰ উপৰিও ভাৰতবৰ্ষৰ নখন দৰ্শন শাস্ত্ৰৰ ভিতৰত, ছয়খন শাস্ত্ৰই এই মতবাদকে সমৰ্থন জনাই আহিছে। কিন্তু ভাৰতীয় দাৰ্শনিক সকলৰ এই চিন্তা চৰ্চা কেৱল ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। ভাৰতীয় দৰ্শনৰ মতে মানুহে পূৰ্বজন্মৰ কৰ্ম ফল ভোগ কৰিবলৈ বাৰে বাৰে এই পৃথিৱীলৈ আহিব লগীয়া হয়। কৰ্মৰ ফল কেতিয়াও বিফল নহয়।

জৈৱিক দিশ বা জীৱ বিজ্ঞান - শিশুৰ মাতৃ গৰ্ভত স্থিতি আৰু ইয়াৰ ওপৰত ল'বলগীয়া ব্যৱস্থাৱলী সম্পৰ্কে জীৱ বিজ্ঞানী সকলৰ বৰঙণিও কম নহয়। এই সংক্ৰান্তত আমাৰ সততে মনলৈ আহে ১৯০০ শতিকাৰ বিখ্যাত জীৱ বৈজ্ঞানিক "চাৰ্লচ ডাৰউইন"ৰ কথা। পোন প্ৰথমে তেখেতেই শিশু বিকাশৰ জৈৱিক দিশ সম্পৰ্কে সৰ্বসাধাৰণৰ মাজত উন্মোচিত কৰে। ইয়াৰ পিছত অষ্ট্ৰীয়াৰ জীৱ বৈজ্ঞানিক "ফ্ৰেনচিচ গেলটন" আৰু ৰাচিয়াৰ মনোবৈজ্ঞানিক "পেভলভে" বিভিন্ন জীৱ জন্তুৰ লগত নিৰীক্ষণ কাৰ্য্যৰ যোগেৰে মানৱ শিশুৰ উৎপত্তি, আৰু স্বাভাৱিক গঠন সম্বন্ধে বিজ্ঞান ভিত্তিক তথ্য দাঙি ধৰি থৈ গেছে।

মনোবৈজ্ঞানিক দিশ - শিশু মনোবৈজ্ঞানিক সকলে মনো বিজ্ঞানক দুটা ভাগত ভাগ কৰিছে। ১। শিক্ষা মনোবিজ্ঞান, ২। শিশু মনোবিজ্ঞান।

শিক্ষা মনোবিজ্ঞান - বৈচিত্ৰময় পৃথিৱীত মানুহে নিজকে প্ৰস্তুত কৰিবলৈ দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰ্য্য শিক্ষা, কাৰ্য্য, শৈশৱ, বাল্য, কৈশোৰ আৰু প্ৰাপ্ত বয়স্কলৈকে শিক্ষা মনোবিজ্ঞানে সামৰি লয়। শৈশৱৰ পৰা আৰম্ভ কৰি, প্ৰাপ্ত বয়স্কলৈকে, মানৱ জীৱনৰ শিক্ষাৰ সম্পৰ্কে অহৰহ দেখা দিয়া সফলতা, বিফলতা, এই সকলো দিশকে শিক্ষা মনোবিজ্ঞানে বিচাৰ বিশ্লেষণ কৰে। যাৰ ফলত মানুহৰ মানসিক বিকাশ প্ৰস্তুত কৰি সমাজত সু-নাগৰিক হিচাপে গঢ়ি তোলাত শিক্ষা মনোবিজ্ঞানে যথেষ্ট সহায় কৰে। সেই ক্ষেত্ৰত কব পাৰি যে, শিক্ষা মনোবিজ্ঞান, শিশু মনোবিজ্ঞানতকৈ পৰিসৰ

অতি বহল।

শিশু মনোবিজ্ঞান - শিশু বুলিলে আমি কি বুজো? শিশু মনোবিজ্ঞানী সকলে অন্তৰ দৃষ্টিৰে ঠাৱৰ কৰিছে যে, মাতৃৰ গৰ্ভত সন্তানে স্থিতি লাভ কৰাৰ সময়ৰ পৰা, বাল্য কালৰ অন্তলৈকে বিভিন্ন সময় ছোৱাকে শিশু বুলি গণ্য কৰা হয়। গতিকে এই মানৱ শিশু বা "দেৱ শিশু" সকলৰ মানসিক সত্তাৰ গঠন আৰু ইয়াৰ উত্তৰণৰ কাৰণে নিজ নিজ, পিতৃ-মাতৃ সমাজৰ প্ৰতিজন ব্যক্তি সজাগ আৰু সচেতন হোৱা উচিত। শিশুসকলৰ মানসিক সত্তাৰ বিকাশ আৰু উত্তৰণত অন্তৰায় হিচাপে থিয় দিয়া কেইটিমান কথা, শিশু মনোবিজ্ঞানী সকলে মানৱৰ কল্যাণৰ বাবে আমাক সকীয়াই আহিছে। ১। শিশুৰ গৰ্ভকালীন অৱস্থাত ল'ৱলগীয়া ব্যৱস্থাৱলী। ২। কৈশোৰ, কিশোৰ আৰু বাল্যকালৰ সাৱধানতা, ৩। পৰিবেশীয় ব্যৱস্থা, ৪। মানসিক বিকাশৰ প্ৰক্ৰিয়াৰে শিশুক ভবিষ্যত জীৱনৰ সদ্ উত্তৰণ ঘটোৱা, আৰু সু-নাগৰিক হিচাবে গঢ়ি তোলা, ইত্যাদি ইত্যাদি।

আমাৰ লোক সমাজে জানো যে, শিশু দহমাহ দহদিন মাতৃ গৰ্ভত থাকে। কিন্তু শিশু মনোবিজ্ঞানীসকলৰ মতে প্ৰায় ২৮০ দিন অৰ্থাৎ ন মাহ দহ দিন গৰ্ভ ধাৰণ কৰি মাতৃয়ে শিশুক জন্ম দিয়ে। গৰ্ভধাৰণকাৰী মাতৃৰ "ভ্ৰূণৰ" আকাৰ ভিন্ন সময়ৰ বিভিন্ন পৰ্য্যায়ৰ মাজেৰে দ্ৰুত গতিত দৈহিক পৰিবৰ্ত্তন ঘটে। ই কিন্তু সৰ্বসাধাৰণৰ লোক চক্ষুত প্ৰত্যক্ষ ভাবে দৰ্শনীয় নহয়। সেই বাবে গৰ্ভধাৰণকাৰী মাতৃয়ে নিয়ম নীতিৰ মাজেৰে থাকি সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰাটো অতি প্ৰয়োজন। ইয়াৰ উপৰিও পৰিয়াল সমূহৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিয়ে গৰ্ভ ধাৰণকাৰী মাতৃৰ আগত অবাচ্য বাক্য, অশালীন কথা বতৰাৰ পৰা সদায় বিৰত থকা উচিত। যিমান দূৰ পাৰি ধৰ্মীয় তত্ত্ব গধুৰ বাৰ্তালাপ কৰাটো বাঞ্চনীয়। কাৰণ শিশু মনোবিজ্ঞানী সকলৰ মতে পুৰুষৰ শুক্ৰানু নাৰীৰ গৰ্ভত জৰায়ুৰ ভিতৰত থকা ডিম্বকোষৰ সৈতে সংমিশ্ৰন ঘটাৰ পাচমাহৰ পিছত "ভ্ৰূণে" পূৰ্ণ পৰ্যায় লাভ কৰি এক মানৱ শিশুৰ আকৃতি লয়।। ইয়াৰ পিছতে গৰ্ভধাৰণকাৰী মাতৃয়ে জৰায়ুৰ ভিতৰত থকা শিশুৰ হৃদয়ৰ স্পদন, অঙ্গ-পতঙ্গ আদি লৰচৰ কৰাৰ কথা অনুভৱ কৰিব পাৰে। পৰৱৰ্ত্তী কালৰ ছয় মাহৰ পিছৰ পৰা মাতৃগৰ্ভত শিশুয়ে দ্ৰুত গতিত বাঢ়িবলৈ লয়। সেই সময়ত মাতৃয়ে যি খায় শিশুয়ে পায়, মাতৃয়ে যি শুনে শিশুয়ে শুনে, আৰু মাতৃ টোপনি গলে শিশুৱেও টোপনি যায়। শিশু বিজ্ঞানী সকল ধাৰণাৰ কথা আমাৰ সনাতন হিন্দু ধৰ্মৰ শাস্ত্ৰ সমূহতো প্ৰস্ফুতিত হৈ আছে। ইয়াৰ দ্বাৰাই বুজা যায় যে মাতৃৰ জৰিয়তে শিশুয়ে বহিঃ জগতৰ সকলোবোৰ কথা অনুধাৱন কৰিব পাৰে। সেই বাবে যিকোনো মুহূৰ্ত্তত মাতৃ গৰ্ভৰ জৰায়ুৰ সীমিত পৰিসৰৰ পৰা পৃথিৱীৰ বহল বুকুলৈ অহাৰ বাবে নিজকে প্ৰস্তুত কৰি তোলে। মাতৃ আৰু গৰ্ভস্থ সন্তানৰ মাজত এক এক ৰহস্য জনক যোগসূত্ৰ থকাৰ উমান পোৱা যায়।

ইয়াৰ আগতে ওপৰত উল্লেখ কৰা হৈছে যে গৰ্ভধাৰণৰ কালছোৱাত মাতৃয়ে যেন কোনো ধৰণৰ অসুবিধাৰ কাৰক নহয়, তাৰ বাবে পৰিয়াল তথা সমাজৰ প্ৰতিজন ব্যক্তি দায়বদ্ধ হোৱা উচিত। কাৰণ গৰ্ভকালীন অৱস্থাতেই শিশুৰ মানসিক সত্তা গঠনৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ হয়। ভাৰতীয় সনাতন হিন্দু ধৰ্মৰ কৃষ্টি, সংস্কৃতি আৰু দাৰ্শনিক ভিত্তিৰে সমৃদ্ধ পুৰাণ, গীতা, ভাগৱত, ৰামায়ণ, মহাভাৰত আদি কাব্য-মহাকাব্য বোৰৰ প্ৰতি অধ্যায়ৰ পাতে পাতে স্পষ্ট ভাবে খোদিত হৈ আছে যে, মাতৃ গৰ্ভতেই শিশুৰ মানসিক সত্তা গঠন হয়। সেইদৰে জন্মোত্তৰ কালত তাৰ উত্তৰণ ঘটে। উদাহৰণ স্বৰূপে আমি পাওঁ, দত্যৰাজ হিৰণ্য কশিপুৰ ঔৰসত ৰাজ মহিয়সী কয়ধুৰ গৰ্ভত, জন্মগ্ৰহণ কৰা ভক্ত প্ৰহ্লাদ, ৰজা উত্তম পদৰ ঔৰসে সুনীতিৰ গৰ্ভত জন্ম লভা ভক্ত ধ্ৰুৱ, আৰু ধনুৰ্দ্ধৰ অৰ্জ্জুন- সুভদ্ৰাৰ পুত্ৰ বীৰ অভিমন্যুৰ কথা। এই সকল ভক্ত তথা বীৰ পুৰুষ সকলে মাতৃগৰ্ভতেই সু-শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ জন্মোত্তৰ কালৰ পৰৱৰ্ত্তী জীৱনত, নিজৰ বংশ পাৰিয়ালক উদ্ধাৰ কৰাৰ উপৰি নিজেও মোক্ষ প্ৰাপ্তি হৈ, পৰম ব্ৰহ্মত বিলীন হোৱাৰ নিদৰ্শন আমি পাই আহিছোঁ।

এই সকল বিষ্ণু ভক্ত, বীৰ, মহাপুৰুষ সকলৰ অন্তৰালত লুকাই আছে শিশুৰ মানসিক সত্তা গঠন আৰু উত্তৰণৰ অলিখিত গঠন প্ৰক্ৰিয়া।■

সহায়ক গ্ৰন্থ-
গুৱাহাটী সন্দিকৈ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন অধ্যাপক শ্ৰীযতীন বৰুৱা দেৱৰ "শিশু বিকাশৰ ৰূপ ৰেখা"।

বিষ্ণুৰাভাৰ জীৱনৰ এক চমু অৱলোকন

❑ অৰূপ কাকতি
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

অসমীয়া সাহিত্য সংস্কৃতিৰ বৰভেটি গঢ়ি থৈ সকলোৰে হৃদয়ৰ আপোন হোৱা মহাপুৰুষ শ্ৰীশ্ৰীশংকৰদেৱ আৰু ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতি প্ৰসাদ আগৰৱালাদেৱৰ একে শাৰীতে আসন অলংকৃত কৰা আন এজন বহুগুণ সম্পন্ন মহান ব্যাক্তি অসমৰ সেউজীয়া মাটিত জন্ম হৈ আজিও সকলোৰে হৃদয়ত বাস কৰা ব্যাক্তি- বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা। এইজনা মহান পণ্ডিতৰ পাণ্ডিত্যৰ বিষয়ে লিখিবলৈ লৈ মনটো ভয় আৰু শংকাৰে ভৰি পৰিল জানোচা কিবা বিসংগতিয়েই হয়। তথাপিও হাতত কলম তুলি লৈ লিখিবলৈ প্ৰয়াস কৰিলোঁ।

সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ লগতে বৈপ্লৱিক আন্দোলন, জাতীয় চিন্তধাৰাৰে উন্মুগ্ধ এইজনা মহান মনিষীৰ ১৯০৯ চনৰ ৩১ জানুৱাৰী বৃহস্পতিবাৰে ঢাকাত মাতৃ গেথী ৰাভাৰ ঔৰসত জন্ম হয়। পিতৃৰ নাম আছিল গোপাল ৰাভা। গোপাল ৰাভা এগৰাকী সশস্ত্ৰ বাহিনীৰ চুবেদাৰ মেজৰ আছিল। বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাই ল'ৰালি কালছোৱা ঢাকাতে অতিবাহিত কৰি প্ৰাথমিক শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে। বঙলী ভাষাত তেখেতে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে সাত বছৰ বয়সলৈ। সৰুকালতেই ৰাভাদেৱে সংগীত শিকিছিল। মাত্ৰ সাতবছৰ বয়সতে হৰিচন্দ্ৰ নাটকত ৰোহিদ চৰিত্ৰত অভিনয় কৰি সকলোৰে ভূয়সী প্ৰশংসা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। খেলা-ধূলাতো তেখেত আছিল আগৰণুৱা। সেইকাৰণে ঢাকাত সৰু ল'ৰা ছোৱালীৰ লগত নানা খেল খেলিছিল। বৰশীবাই, গছত উঠিও ভাল পাইছিল। সৰু কালতেই পিতৃদেৱতা গোপাল ৰাভা স্বৰ্গগত হয়। পিতাকৰ মৃত্যুৰ পিছত বিষ্ণু প্ৰসাদক তেজপুৰলৈ অনা হয় আৰু তেজপুৰৰ গৱৰ্ণমেন্ট হাইস্কুলত নামভৰ্ত্তি কৰায়। প্ৰথম শ্ৰেণীৰ পৰা দশম শ্ৰেণীলৈ ৰাভাদেৱ প্ৰথম, দ্বিতীয় হৈছিল। ১৯২৬ চনত প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হৈ তেজপুৰৰ সকলো পৰীক্ষাৰ্থীৰ ভিতৰত শ্ৰেষ্ঠ স্থান অধিকাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হোৱা বাবে ৰাভাদেৱে এটা 'কুইন এম্পেছ' বঁটা পাবলৈ সক্ষম হয়। এনে সন্মান অসমৰ বাবে বিৰল আছিল। ১৯২২ চনত তেজপুৰত বহা অসম ছাত্ৰ সন্মিলনীৰ তেওঁ নায়ক আছিল। কোনো দিনে মাক-দেউতাকৰ অবাধ্য হোৱা নাছিল। মাক-দেউতাকক শ্ৰদ্ধা আৰু ভক্তি কৰিছিল। যিদিনাখন কৃতিত্ব বঁটা গ্ৰহণ অনুষ্ঠান আছিল সেইদিনা মাক টান নৰিয়াত পৰি বিছনাত ছটফটাই আছিল। মাকৰ এনে অৱস্থাত বঁটা গ্ৰহণৰ বাবে যাবলৈ অপৰাগ হৈছিল। ৰাভা মনত উচ্পিচনি লাগিল। তেওঁৰ দুচকুৰেদি ধাৰাসাৰে পানী ওলাবলৈ ধৰিলে। তেতিয়া মাকে পুতেকৰ অৱস্থা বুজি পাই বঁটা গ্ৰহণৰ বাবে যাবলৈ উপদেশ দিলে। এয়াই আছিল ৰাভাৰ মাকৰ প্ৰতি থকা অগাধ প্ৰেম ভক্তি। উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাবে বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভা কলকাতালৈ যায়। কলকাতাৰ চেন্ট পল কলেজৰ পৰা আই.এচ.চি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। তাৰ পিছতে কলকাতাৰ ৰিপন কলেজও বি.এচ.চি শ্ৰেণীত নামভৰ্ত্তি কৰে। এই স্কুলত তেওঁ ফুটবল খেলৰ কেপ্তেইন আছিল। বিষ্ণুৰাভাই ৰিপন কলেজ এৰি কোচবিহাৰৰ ভিক্টোৰীয়া কলেজত নাম লগায়। সেই কলেজত হোৱা বাছনি পৰীক্ষাত সকলো ছাত্ৰতকৈ বেছি নম্বৰ পাই বি.এচ.চি ফাইনেল দিবৰ সাজু হ'ল। যেতিয়া ৰাভা চতুৰ্থ বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ আছিল সেই সময়তে মহাত্মা গান্ধীয়ে স্বাধীনতা আন্দোলনৰ লাল নিচান উৰুৱাইছিল। চৌদিশ আন্দোলনত কঁপি উঠিছিল। কোচবিহাৰতো

প্ৰভাৱ পৰিছিল। ৰাভাদেৱ ৰাইজৰ দুখন্ত দুখী আৰু ৰাইজৰ সুখত সুখী আছিল। জনতাৰ পূজাৰী আছিল। বিপ্লবী আছিল ৰাভা। ইংৰাজ বগা চাহাবৰ শোষণ লুণ্ঠনত অতীষ্ঠ হৈ পৰিছিল। বগা চাহাবৰ পৰা মুক্তি পাবলৈ, মুক্ত সমাজ আৰু মুক্ত দেশ বিচাৰিছিল। সেয়েহে জাতিৰ পিতা মহামানৱ মহাত্মা গান্ধীৰ নেতৃত্বত চলা স্বাধীনতা আন্দোলনত প্ৰবল ভূমিকাত অৱতীৰ্ণ হৈছিল। শোভাযাত্ৰা সমূহত ৰাভাদেৱ সকলোতকৈ আগত অৱস্থান গ্ৰহণ কৰিছিল। পুলিচ বাহিনীয়ে শোভাযাত্ৰাকাৰীক বাৰে বাৰে বাধা দিছিল, তেতিয়া বিষ্ণুৱে চিঞৰি কৈছিল - "ৰাইজক ঘৰ নালাগে। ৰাইজক লাগে স্বাধীনতা। মুক্তি।" পৰাধীন ভাৰতবৰ্ষ যেতিয়া ১৯৪৭ চনৰ ১৫ আগষ্ট তাৰিখে স্বাধীন হৈছিল তেতিয়াও ৰাভা সন্তুষ্ট হোৱা নাছিল। তেওঁ কৈছিল - "এই স্বাধীনতা সঁচা স্বাধীনতা নহয়। মই এই স্বাধীনতাক স্বীকাৰ নকৰো এই স্বাধীনতা প্ৰহসন মাত্ৰ।" ছাত্ৰ বয়সৰ পৰা ৰাভাৰ বৈপ্লবিক চিন্তা ধাৰাৰ সূত্ৰপাত ঘটে। সমাজত চলি থকা অন্যায়, অবিচাৰ দেখি দুখ পাইছিল আৰু সেইবোৰ নাইকিয়া কৰিবলৈ অহোপুৰুষাৰ্থ চেষ্টা চলাইছিল। তেওঁ আছিল নিৰ্ভীক লোক। নিৰ্ভীকতাৰ এটা সৰু কাহিনী হ'ল- কোচবিহাৰত সেই সময়ত ৰজাই শাসন চলাইছিল। ৰজাৰ অত্যাচাৰ, অনাচাৰ প্ৰজাবিলাকে সহ্য কৰিব পৰা নাছিল। এইবিলাক দেখি ৰজাৰ প্ৰতি ৰাভাৰ বিক্ষোভ জন্মিছিল। আৰু উপযুক্ত শাস্তি দিবৰ বাবে তেওঁ এদিন ৰিজেন্ট হাউচিন যান্তগীৰ বিৰুদ্ধে কোচবিহা ৰজাখবৰ দুৱাৰমূখত এটি চাৰিশাৰী বাংলা কবিতা কোনেওঁ নজনাকৈ আৰি থৈছিল। কবিতাটো এনে ধৰণৰ -

ৰাজ্যে আছে দুইটি পাঠা,
একটি কালো একটি সাদা,
ৰাজ্যে যদি মংগল চাও
দুইটি পাঠা বলি দাও।

তেওঁ ইয়াতে দুইটি পাঠা মানে কোচবিহাৰৰ ৰজা আৰু বৃটিছ চৰকাৰৰ কথাকে বুজাইছে যে যদি ৰাজ্যৰ মংগল বিচাৰো তেতিয়াহলে এই দুইটি পঠা বলি দিবলৈ লাগিব। এই কবিতাটো যে বিষ্ণুৰাভাই লিখিছিল সেইকথা সকলোৱে বুজিছিল। ইয়াৰ কাৰণে 'ৰাভা' বৃটিছ চৰকাৰৰ শত্ৰু হৈ পৰিছিল। ৰাজ প্ৰাসাদৰ সিংহ দুৱাৰত ইউনিয়ন জেক নমাই তাৰ ঠাইত ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰীয় কংগ্ৰেছৰ পতকা ত্ৰিৰংগ নিৰ্ভয় মনেৰে উত্তোলন কৰিছিল। স্বাধীনতা আন্দোলনত অংশ লোৱাৰ বাবে পুলিচ বাহিনীৰ ৰোষত পৰিছিল।

ৰাভাদেৱে কবিতাৰ মাজেৰে বিপ্লৱৰ সূচনা কৰিছিল। মনৰ অনুভৱবোৰ কবিতাৰে প্ৰকাশ কৰিছিল। শোষণ শ্ৰেণীৰ বিৰুদ্ধে আৰু শোষণ শ্ৰেণীৰ পৰা মুক্তি বিচাৰি সংগীত ৰচনা কৰিছিল -

ভাঙ ভাঙ ভাঙ ভাঙ
লোহাৰ শিকলি ভাঙ
ছিঙ ছিঙ ছিঙ ছিঙ
দাসৰ বান্ধোন ছিঙ

এই গীতৰ মাজেৰে শোষনকাৰী, লুণ্ঠনকাৰী ধনীক শ্ৰেণীক সাৱধান বাণী শুনাইছিল।

ধনী মহাজন।। জমিদাৰ।।
হুচিয়াৰ। হুচিয়াৰ

তেওঁ শ্ৰমিক শ্ৰেণীক কেচা সোণ বুলিছিল সেয়েহে তেওঁ ৰচনা কৰিছিল -

জুমে জুমে আহ কেঁচা সোণ
আহ বণুৱাৰ দল
ন পোহৰৰ জিলিঙনি সানি
যাওঁ আগুৱাই বল।
দেশপ্ৰেমিক বিপ্লবী

কবি গৰাকীয়ে জীৱনৰ বেছিভাগ সময় দুখে দৰিদ্ৰতাৰ মাজেৰে কটাবলগীয়া হৈছিল। তথাপিও দেশসেৱাৰ কামত নিমজ্জিত আছিল তেওঁ জনতাক একতাৰ দোলেৰে বান্ধিবলৈ আপ্ৰাণ চেষ্টা চলাইছিল মানুহৰ বিলাই বিপত্তি দেখি প্ৰাণে কান্দি উঠিছিল। কুলাই পাচিয়ে নধৰা দুখৰ পৰা মানুহক সকাহ পাবলৈ তেওঁ গীত লিখিছিল -

আমি খুৱাও বিশ্ববাসীক
মাটি ফালি ধান
আমি যোগাও ধনী শ্ৰেণীক
অস্ত্ৰ শক্তিমান
কাৰখানা কল আমাৰ সৃজল
পথাৰ সুবহল
তেওঁনো কিয় আমাৰ এনে
আলৈ বিলৈ হ'ল?
দুখ আতৰাহ
.... দুখৰ অগনি

এইদৰে বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই গীত গাই গাই ঘূৰি ফুৰিছিল। অসমৰ মানুহক জগাবলৈ আপ্ৰাণ চেষ্টা চলাইছিল। নলবাৰী, বৰপেটা, হাউলি বৰপেটা আদিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সকলো ঠাইতেই ৰাভাই নিজৰ কাম আৰম্ভ কৰিছিল। সকলোতে তেওঁক আদৰি ললে। চৰকাৰে ৰাভাৰ ওপৰত নিষেধাজ্ঞা জাৰি কৰিলে। ধৰা পেলাবলৈ পুলিচে দিনে ৰাতিয়ে চেষ্টা চলালে। মূৰটোৰ দাম দহ হাজাৰ টকা ঘোষণা কৰিলে। ১৯৪৮ চনৰ পৰা ১৯৫২ চনৰ ভিতৰত চৰকাৰৰ চকুত ধূলি দি ভেশ ধৰি চলা ফুৰা কৰা বিষ্ণুক পুলিচে চিনি পাই আটক কৰি জেইলত ৰাখিলে। ৰাভাদেৱ জেইলত থাকিলেও 'মনটো সদায় ৰাইজৰ মাজতেই আছিল।' জেইলত তেখেতে গীত, গল্প আৰু নানা কাহিনী লিখিছিল। তেওঁ লিখিছিল - 'কুৰি বছৰ জেইল', 'মামীৰ হাড়', 'সোনপাহি আৰু হিয়াৰ পুং নামৰ গল্প', 'বড়ো জাতিৰ ইতিহাস', 'ৰাভা জাতিৰ ইতিবৃত্ত তেওঁ জেইলতেই লিখিছিল। তেওঁৰ দুখ আছিল যে দেশৰ চৰকাৰে ৰাইজক একো দিব পৰা নাই। তেনে চৰকাৰক নো তেওঁ বুকুত সাৱটি লয়? দুখুনী ভাৰত মাতৃৰ দুখ কোনে গুচাব? ইংৰাজক খেদাৰ পিছত

তেওঁৰ যি হ'ব লগা আছিল সেয়া জনো হ'ল ? দেশৰ কথা ভাবিলে বুকুফাটি যাব খোজে। সেয়াই তেওঁ লিখিছিল-

আই মোৰ ভাৰতীয় জননী
লখিনী দুখুনী
ভাৰতবাসীৰ হৃদয়ৰে ৰাণী।
মোৰ পৰাণৰ
মোৰ জীৱনৰ
চেনেহী গোসানী

ৰাভাক অৱশেষত চৰকাৰে মুক্তি দিলে। পুলিচৰ অত্যাচাৰ নীৰৱে সহিও গহীন গম্ভীৰৰ দৰে আছিল। দুখৰ অথাই সাগৰত সদায় সাতুৰি নাদুৰি পাৰ কৰিছিল। থাকিবলৈ তেওঁৰ এটা ঘৰো নাছিল। তেখেতে চৰকাৰী ঋণ লৈছিল। ঋণ পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰি ভাগি পৰিছিল। তেতিয়াৰ মুখ্যমন্ত্ৰী বিমলা প্ৰসাদ চলিহাই সেই ঋণৰ পৰা মুক্তি দিছিল। পৰিয়ালৰ কথা ভাবিবলৈ সময় পোৱা নাছিল। বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাই মোহিনী ৰাভাক বিয়া কৰায়। তেওঁ তিনিগৰাকী সন্তান আছিল।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা অসমী আইৰ অমৃত সন্তান সুধাকণ্ঠ ড° হাজৰিকাক চাইকেলৰ আগত তুলি গীতৰ আখৰালৈ লৈ গৈছিল। চিৰাজ বোলছবিৰ পৰিচালক আছিল ৰাভা। ইয়াৰ যোগেদি ৰাভাৰ সাংস্কৃতিক দিশটো স্পষ্ট হৈ উঠিছে।

ৰাভা এগৰাকী কবি, গীতিকাৰ, সুৰকাৰ, সংস্কৃতিবান বিপ্লৱী নেতাই আছিল এনে নহয়, তেওঁ আছিল এগৰাকী নৃত্য শিল্পীও লগতে বহু গুণৰ অধিকাৰী। তেওঁৰ গাত বহু গুণ থকা বাবে কলাগুৰু আখ্যা দিয়া হৈছে। এইজনা মহান গুন সম্পন্ন প্ৰতিভাৰ আকৰ স্বৰূপ বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাই আমাক দিলে বহুতো নোপোৱা বস্তু। জীৱনৰ বিয়লি বেলাত তেওঁ মৰ্মস্পৰ্শী গীতটো লিখিছিল।

এয়ে মোৰ শেষ গান
মোৰ জীৱন নাটৰ শেষ ৰাগিনী
কল্যাণ থৰমান।

ৰাভাদেৱৰ চিৰযুগমীয়া কেইটিমান গীতাংশ হৈছে-

(১)

সুৰৰ দেউলৰে
ৰূপৰে শিকলি
ভাঙি দিলি খুলি
দুৱাৰা সোণোৱালী
পূজাৰী অ'
সুন্দৰ পূজাৰী ......

(২)

অ' অসমীয়া ডেকা দল
অ' অসমীয়া ডেকা দল
আজি তোৰ ....
.... আগবাঢ়ি যাওঁ বল।

(৩)

বিশ্বৰ ছন্দে ছন্দে মহানন্দে আনন্দে
নাচ নাচ..........।

(৪)

নাহৰ ফুলে নুশুৱায়
তগৰ ফুলে শুৱাব
তগৰ ফুলে নুশুৱায়
কপৌ ফুলে শুৱাব

(৫)

বিলতে হালিছে ....
.... সুহুৰি মাৰিছে বৈ

কলাগুৰু বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাই দুৰাৰোগ্য ৰোগত ভুগি সকলোকে কন্দুৱাই ১৯৬৯ চনৰ ২০ জুন তাৰিখে স্বৰ্গগামী হয়। তেওঁৰ মৃত্যু দিনটো সমগ্ৰ অসমত বিষ্ণু ৰাভা দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়।

তেওঁ দি থৈ যোৱা মহৎ অৱদানৰ বাবে অসমীয়া জাতি, অসমীয়া সমাজ থকালৈ সকলোৰে হৃদয়ত জীয়াই থাকিব। তেওঁৰ বিষয়ে লিখি অটাব নোৱাৰি। হাতী মাৰি ভুৰুকাত ভৰোৱাৰ লেখিয়াকৈ লিখি শেষ কৰিলো। ভুল হোৱাটো স্বাভাৱিক। তেওঁলৈ শতকোটি প্ৰণিপাত জনাইছো। এটি সোঁৱৰণ -

তুমি আহিছিলা
তুমি আহিছিলা ধূলিৰে ধূসৰিত বাটত
ঝাড়ু মাৰি নিকা কৰিবলৈ
তুমি মহান শিল্পী
তুমি মহান
আজি মহান দিনত
তোমাক জনাও প্ৰণিপাত
তুমি আমাক বহু দিলা
অসমীয়া সাহিত্য সংস্কৃতিৰ
বৰভেটি গঢ়িলা
বৈপ্লবিক চিন্তা ধাৰাৰে
উন্মগ্ধ হৈ
শেলুৱৈ ধৰা জাতিক নিস্কাৰণৰ বাবে
উঠি পৰি লাগিছিলা।
তুমি আমাৰ বুকুৰ কলিজা
তুমি জীয়াই থাকিবা
আমাৰ হৃদয় দলিচাত
তোমাক প্ৰণাম
তোমাক প্ৰণাম।■

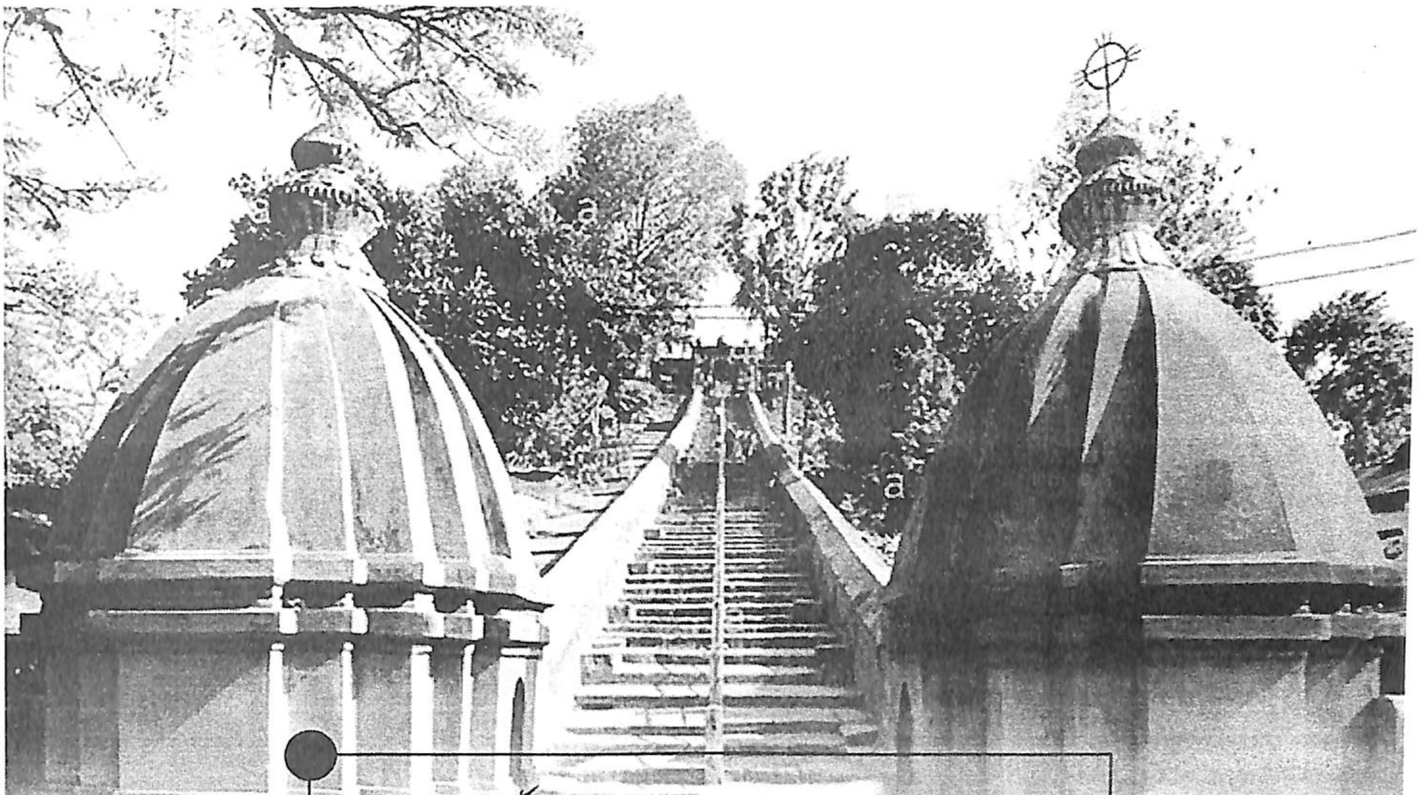

পৰ্যটন কেন্দ্ৰ হাজো

এক চমু পৰিচয়

❑ **বৰষা ডেকা**
তৃতীয় যান্মাসিক

অসমৰ কামৰূপ গ্ৰাম্য জিলাৰ হাজো প্ৰাকৃতিক, আৰ্থ সামাজিক আদি সকলো দৃষ্টিকোণৰ পৰা এটি গুৰুত্বপূৰ্ণ অঞ্চল। গুৱাহাটীৰ পৰা ৩২ কিঃমিঃ উত্তৰ পশ্চিমে মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰত অৱস্থিত এই অঞ্চলটো মুঠ ১৩৭ খন ৰাজহ গাঁৱৰ সমষ্টি। অঞ্চলটোৰ ৩৬১.১৯ বৰ্গ কিঃমিঃ মাটিকালিত মুঠ ২,৬২,১০৩ জন লোক বাস কৰে। গুৱাহাটী মহকুমাৰ অন্তৰ্গত ৰাজহ চক্ৰটোত দুটা উন্নয়ন খণ্ড (হাজো আৰু শুৱালকুছি) আৰু চাৰিখন মৌজা (হাজো, ৰামদিয়া, পূৱ বংশৰ আৰু পশ্চিম বংশৰ) আছে।

অৱস্থিতি ঃ হাজো গুৱাহাটী উত্তৰ পশ্চিমে মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰত অৱস্থিত। অঞ্চলটো ২৬.১৫´ উত্তৰ অক্ষৰেখাৰ পৰা ২৬.২৯৩০´´ উত্তৰ অক্ষৰেখালৈ আৰু ৯১.২৬৫০´´ পূৱ দ্ৰাঘিমাৰেখাৰ পৰা ৯১.৪১ পূৱ দ্ৰাঘিমাৰেখা পৰ্যন্ত বিস্তৃত। ই পূৱা-পশ্চিমাকৈ প্ৰায় ২২.২ কিঃমিঃ আৰু উত্তৰা-দক্ষিণাকৈ প্ৰায় ১৯.২ কিঃমিঃ আকৃতিত ই এটা প্ৰায় বৃত্তৰ দৰে।

চাৰিসীমা ঃ পূবে আজ্ঞাঠুৰী পাহাৰ, পশ্চিমে মোৰামাৰী নদী, উত্তৰে কুৰিজিনী নদী, বৰম্বৈ পাহাৰ আৰু চাউলখোৱা নদী আৰু দক্ষিণে মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰই অঞ্চলটোৰ সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰিছে।

যাতায়াত পৰিবহন ঃ পৰিবহন হ'ল মানৱ সভ্যতাৰ বাহক। কোনো এটা অঞ্চলৰ অৰ্থনৈতিক প্ৰগতিৰ হাৰ ক্ষীপ্ৰতৰ কৰিবলৈ হ'লে এটি সুচল পৰিবহন ব্যৱস্থাৰ অতি প্ৰয়োজন। হাজো অঞ্চলৰ যাতায়াত, পৰিবহন ব্যৱস্থা অনুন্নত। একমাত্ৰ পথ পৰিবহনৰ বাহিৰে অঞ্চলটোত এতিয়ালৈকে অন্য কোনো ধৰণৰ পৰিবহন ব্যৱস্থা গঢ়ি উঠা নাই। অঞ্চলটোৰ মুঠ পথৰ দৈৰ্ঘ্য ৫৫৮.৭৫০ কিঃমিঃ। গড়কাপ্তানি পথ ২৪৩.৭৫০ কিঃমিঃ। ইয়াৰে ৮৮.২২০ কিঃমিঃ পকী আৰু ১৫৫.৫৩০ কিঃমিঃ শিল দিয়া।

হাজো-গুৱাহাটী-নলবাৰী পথেই অঞ্চলটোৰ প্ৰধান পথ। আন আন উল্লেখযোগ্য পথবোৰ হ'ল- শিঙিমাৰী-শুৱালকুছি-বামুন্দী

পথ, হাজো-ৰামদিয়া বামুন্দী, হাজো-বাগটা-দিহিনা পথ, হাজো-হাঁহদিয়া-ৰামদিয়া পথ, হাজো-ভেলামাৰী-বংশৰ পথ। আটাইবোৰ পথৰেই অৱস্থা আশানুৰূপ হিচাপে উন্নত নহয়। এইবোৰৰ বাহিৰেও অঞ্চলটোত ভালেমান গ্ৰাম্যপথ আৰু পঞ্চায়ত পথ আছে। পথবোৰ ঠেক হোৱাতো যান-বাহনৰ চলাচলত অসুবিধা হয়। বিশেষকৈ বৰষুণৰ বতৰত কেঁচা পথেৰে যাতায়াত কৰা সকলে জীয়াতু ভুগিব লগা হয়।

উদ্যোগ ঃ উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত অসমে আজিকোপতি গা-কৰি উঠিব পৰা নাই। হাজো অঞ্চলো তাৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। অঞ্চলটোত তেনে কোনো বৃহৎ বা মজলীয়া আকাৰৰ উদ্যোগ গঢ়ি উঠা নাই। কিন্তু অঞ্চলটো কুটিৰ শিল্পত আগবঢ়া। হাজোৰ পিতল শিল্প আৰু শুৱালকুছিৰ পাটৰ মুগা শিল্পই ভাৰতৰ ঔদ্যোগিক মানচিত্ৰত এক সুকীয়া স্থান অধিকাৰ কৰিছে। পিতল শিল্পত উৎপাদিত কলহ, চৰিয়া, টৌ, লোটা, থালি, ডুণৰি, গছা, নামঘৰৰ কলচী, দবা, জাতি, খৰাহী, শৰাই আদি সামগ্ৰীবোৰ দেশ-বিদেশৰ পৰ্য্যটকক আকৰ্ষণ কৰে। ইয়াৰ উপৰিও ৰামদিয়াৰ কমাৰ শিল্পত মানুহৰ দৈনন্দিন ব্যৱহাৰ্য্য সঁজুলি-কটাৰী, দা, কুঠাৰ, কোৰ, কাঁচি, যাঠি-জোং আদি নিৰ্মাণ কৰিছে। আন কুটীৰ শিল্পৰ ভিতৰত মৃৎশিল্প, কুহিলা, স্বৰ্ণ শিল্প, বাঁহ-বেতৰ শিল্প, কাঠৰ আচবাব বনোৱা শিল্পই প্ৰধান। ইয়াৰ বাহিৰেও ছপাশাল, চাবোন, লোৰ গ্ৰীল, গেচ, মম, বিস্কুট বনোৱা, চাইকেল, মটৰ চাইকেল মেৰামতি কৰা কাৰখানা, ধান, সৰিয়হৰ মিল আদি আছে। এইবোৰত যথেষ্ট সংখ্যকলোক কৰ্মসংস্থান পাইছে আৰু অঞ্চলটোৰ আৰ্থিক উন্নয়নত এই উদ্যোগবোৰ ভূমিকা লেখত ল'বলগীয়া।

পৰ্য্যটন কেন্দ্ৰ ঃ হাজো এখনি পৌৰাণিক আৰু ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ ঠাই। ঐতিজৰে পৰা হিন্দু, বৌদ্ধ আৰু ইছলাম ধৰ্মৰ ত্ৰিবেণী সংগম হাজো সমন্বয় আৰু সংহতিৰ প্ৰতীকৰূপে পৰিচিত হৈ আহিছে। বিশেষজ্ঞ সকলৰ মত অনুসৰি হাজো নামটি বড়ো ভাষাৰ 'হা' (মাটি) আৰু 'গজৌ' (ওখ) শব্দৰ পৰা হাজো শব্দটোৰ উৎপত্তি হৈছে। অৰ্থাৎ হাজো নামটোৱে ওখ ঠাই বা পৰ্বত-পাহাৰৰ ঠাইক বুজায়। এই পূৰ্ণভুমি হাজোত হিন্দু সকলৰ পাঁচখন পৱিত্ৰ তীৰ্থস্থান শ্ৰীশ্ৰীহয়গ্ৰীৱ মাধৱ, কেদাৰ, কমলেশ্বৰ আৰু গনেশ একেলগে থকাৰ বাবে হাজোক পঞ্চতীৰ্থ বুলি কোৱা হয়। এই হাজোতে আছে মুছলমান সকলৰ পবিত্ৰ তীৰ্থস্থান পোৱামক্কা। ই দৰগাহ শ্বৰীয়াত অৱস্থিত।

হয়গ্ৰীৱ মাধৱ মন্দিৰটো বিষ্ণুৰ হয়গ্ৰীৱ অৱতাৰৰ আধাৰত নিৰ্মিত বুলি কোৱা হয়। মাধৱ মন্দিৰত কাতি মাহ আৰু মাঘ-ফাগুন মাহত যাত্ৰীৰ ভিৰ হয়। কাতি মাহত তুলসী পাত দিলে ভক্তৰ মনৰ কামনা পূৰ্ণ হয় বুলি কোৱা হয়। মাধৱ মন্দিৰৰ নামনিত থকা পুখুৰীত বিশালকাৰ মাছ আৰু কাছবোৰে যেন অঞ্চলটোৰ বহুত পুৰণি ইতিহাসৰ সাক্ষ্য বহন কৰি আহিছে। বিষ্ণু মন্দিৰ বুলি বিশ্বাস কৰা হয়গ্ৰীৱ মাধৱ মন্দিৰত বিষ্ণুৰ নৰসিংহ অৱতাৰৰ ভাস্কৰ্য্য বিদ্যমান। হয়গ্ৰীৱ মাধৱত মুল বিগ্ৰহ হয়গ্ৰীৱ মাধৱ, বাসুদেৱ, জগন্নাথ, গৰুড় পক্ষী চলন্ত বিগ্ৰহ আছে। এই আটাইকেইটা বিগ্ৰহে বৈষ্ণৱ পন্থাক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে।

মাধৱ মন্দিৰৰ পৰা প্ৰায় এক কিঃমিঃ দূৰত দক্ষিণ ফালে গণেশ মন্দিৰ। এই মন্দিৰত সেন্দুৰ, তেল আৰু বেলপাতৰ মালা দিয়া হয় আৰু প্ৰতি মঙ্গলবাৰে ৰঙা পাৰিজাত ফুল অৰ্পণ কৰা হয়। গণেশ মন্দিৰত এটা প্ৰকাণ্ড শিলৰ ঐৰাৱতৰ মূৰ্তি আছে। ইয়াত কোনো চলন্ত বিগ্ৰহ নাই। সেয়েহে ইয়াত প্ৰতি সংক্ৰান্তিত মাধৱ, কেদাৰ, কামেশ্বৰৰ চলন্ত বিগ্ৰহ এক হৈছিল যদিও এতিয়া মাঘ বিহুত হে হয়।

গণেশ মন্দিৰৰ দক্ষিণফালে পাহাৰৰ মাজেৰে কেদাৰলৈ যোৱা বাট। এই মন্দিৰত শিৱ লিংগ আৰু পঞ্চানন দশভূজা মূৰ্তি আছে। এই দশভূজা মূৰ্তিটো চলন্ত ৰূপত অৰ্থাৎ বিশেষ পৰ্ব কিছুমানত ৰঙা কাপোৰ আৰু মালা ফুলেৰে সজোৱা সিংহ মূৰ্তিৰ কাঠৰ দোলাত লৈ নগৰ ভ্ৰমণত ওলায়।

কেদাৰ মন্দিৰ মদনাচল পাহাৰত অৱস্থিত। ই এখন শিৱপীঠ। শিৱৰ আন এটা নাম কেদাৰ। মহাদেৱৰ পৰিয়াল শিৱ পাৰ্ব্বতী গংগা এক লগ হৈ আছে। কেদাৰ মন্দিৰত দুটা মন্দিৰ আছে। যেতিয়া শিৱৰ ভাৰ্যাক নিজৰ কেশত কৰি ৰাখিছিল তেৱেঁই তেতিয়া কেদাৰ পাইছিল আৰু নাম পাইছিল উমা মহেশ্বৰ। কেদাৰ মন্দিৰৰ ঠিক উত্তৰ দিশত আছে কমলেশ্বৰ মন্দিৰ। এই মন্দিৰৰ কাষতে হয়গ্ৰীৱ মাধৱ মন্দিৰতকৈ সৰু হ'লেও এটা ঐতিহ্যমণ্ডিত পুখুৰী দেখা যায়। মন্দিৰৰ সোঁ-কাষে আছে শ্ৰীশ্ৰীজয় দুৰ্গা দেৱালয়।

হাজো গৰুড়াচল পাহাৰত আছে ইছলাম ধৰ্মীলোক সকলৰ পবিত্ৰ তীৰ্থস্থান পোৱামক্কা। ইয়াত গিয়াচুদ্দিন আওলিয়াৰ কবৰ থকা বুলি জনা যায়।

চৰকাৰ আৰু পৰ্য্যটন বিভাগে লোৱা বিভিন্ন পদক্ষেপত হাজোবাসী সন্তুষ্ট যদিও এতিয়াও আন কিছুমান সুবিধাৰ বাবে চৰকাৰৰ ওপৰত আবেদন কৰি আহিছে।■

জ্ঞানপীঠ বঁটা বিজয়িনী মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ জীৱনী আৰু কৃতিত্ব

❑ অনিতা কলিতা
পঞ্চম যান্মাসিক

অসমীয়া সাহিত্য জগতত মামণি ৰয়ছম গোস্বামী এটি পৰিচিত নাম। এই গৰাকী সাহিত্যিকৰ পিতৃ প্ৰদত্ত নাম ইন্দিৰা গোস্বামী। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম উমাকান্ত গোস্বামী আৰু মাতৃৰ নাম অম্বিকা দেৱী।

১৯৪২ চনৰ ১৪ নবেম্বৰ তাৰিখে তেওঁৰ জন্ম হৈছিল। জৱাহৰলাল নেহৰুৰ জন্ম দিনটোত জন্ম হোৱা বাবে পিতৃয়ে তেওঁৰ নাম ইন্দিৰা থয় যদিও মাতৃয়ে তেওঁৰ নাম মামণি ৰাখিলে। তেওঁৰ প্ৰাথমিক শিক্ষা গুৱাহাটীৰ লতাশিল প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত আৰম্ভ হৈছিল। পিছে ১৯50 চনত তেওঁৰ পিতৃ অবিভক্ত অসমৰ শিক্ষাধিকাৰ হিচাপে নিযুক্ত হোৱাত তেওঁলোকৰ পৰিয়ালটো সেই সময়ৰ অসমৰ ৰাজধানী শ্বিলঙলৈ যাবলগীয়া হৈছিল। শ্বিলঙত মামণি গোস্বামীয়ে "পাইন মাউণ্ট" স্কুলত নামভৰ্তি কৰিছিল। ১৯৫৪ চনত উমাকান্ত গোস্বামীৰ পৰিয়ালটো পুনৰ গুৱাহাটীলৈ ঘূৰি অহাত মামণিক "তাৰিণী চৰণ উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত" নামভৰ্তি কৰাই দিয়ে। ১৯৫৬ চনত তেওঁ মেট্ৰিকুলেশ্চন পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয় আৰু উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে "সন্দিকৈ ছোৱালী কলেজত" নাম ভৰ্তি কৰে। পাছত কটন কলেজৰ পৰা স্নাতক উপাধি লাভ কৰে। মহাবিদ্যালয়ত পঢ়ি থকাৰ কালছোৱাতে তেওঁৰ ভিতৰত সুপ্ত হৈ থকা লেখিকা গৰাকী জাগ্ৰত হৈছিল। সেই সময়তে ৰচিত নাটক "বন হংসিনী" আকাশবাণী গুৱাহাটী' কেন্দ্ৰ যোগেদি সম্প্ৰচাৰিত হৈছিল। তেওঁ শ্ৰমজীৱি মানুহক লৈ অনেক চুটিগল্প ৰচনা কৰিছিল। ১৯৫৫ ৰ পৰা ১৯৬০ চনৰ সময়খিনি মামণি গোস্বামীৰ ব্যক্তিগত জীৱনৰ বাবে দুৰ্যোগৰ কাল আছিল। ১৯৫৫ চনত পিতৃ বিয়োগত তেওঁ মৰ্মাহত হৈছিল। ১৯৬০ চনত অতি মৰমৰ খুড়াকৰ অকাল বিয়োগত তেওঁৰ সংবেদনশীল মনত ঠাই পোৱা নিঃসঙ্গতাবোধ ইমান তীব্ৰতৰ হৈ পৰিছিল যে ব্যক্তিগত জীৱনৰ ট্ৰেজেদি আৰু মানসিক নিঃসঙ্গতাৰ দ্বাৰা পীড়িত হৈ প্ৰায় মৃত্যুৰ দুৱাৰ দলিৰ পৰা উভতি আহিছিল। ৰক্ষণশীল সমাজে তেওঁৰ মানসিক পীড়াক সহানুভূতিৰে চাব নোৱাৰিলে। সেই দুৰ্যোগ পূৰ্ণ স্থিতিৰ মাজতে সুদূৰ দাক্ষিণাত্যৰ পৰা অসমলৈ অহা তৰুণ অভিযন্তা মাধৱন ৰয়ছম আয়েংগাৰৰ লগত ১৯৬৫ চনত তেওঁ বিবাহ পাশত আবদ্ধ হয়।

১৯৬৪ চনত তেওঁ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা অসমীয়া বিভাগত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰে। মাধৱন ৰয়ছম আয়েংগাৰ দলং নিৰ্মাণৰ লগত জড়িত অভিযন্তা আছিল। বিয়াৰ পিছত মামণি ৰয়ছম গোস্বামীয়ে তেওঁৰ স্বামীৰ লগত বিভিন্ন ঠাইলৈ গৈছিল। এবাৰ দলং নিমাৰ্ণৰ কামলৈ যাওঁতে মটৰ দুৰ্ঘটনাত মাধৱেনৰ মৃত্যু ঘটিছিল। স্বামীৰ মৃত্যুৰ পিছত তেওঁ অসমলৈ ঘুৰি আহি গোৱালপাৰা জিলাৰ সৈনিক স্কুলত কিছুকাল শিক্ষকতা কৰিছিল।

১৯৬৯ চনত তেওঁ গৱেষণাৰ বাবে বৃন্দাৱনলৈ যাত্ৰা কৰিছিল। অধ্যাপক উপেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ লেখাৰুৰ অধীনত তেওঁ তুলসী দাসৰ ৰাম চৰিত আৰু মাধৱ কন্দলিৰ ৰামায়ণ ঃ এটি তুলনামূলক অধ্যয়ন শীৰ্ষক বিষয়ৰ গৱেষণা কৰিছিল। ১৯৭১ চনত দিল্লী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আধুনিক ভাৰতীয় ভাষা বিভাগত অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপিকা ৰূপে নিযুক্ত হয়। ১৯৭৩ চনত তেওঁ কৰা গৱেষণাৰ বাবে গুৱাহাটী

বিশ্ববিদ্যালয়ে তেওঁক "ডক্টৰেট" উপাধি প্ৰদান কৰে। পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাত তেওঁ সাহিত্য-সংস্কৃতি আৰু বিদ্যায়তনিক বিভিন্ন ক্ষেত্ৰৰ লগত জড়িত হৈ স্বীকৃতি আৰু সাফল্য লাভ কৰে।

মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ কৃতি সমূহক গল্প, উপন্যাস গৱেষণামূলক ৰচনা, অনুদিত সাহিত্য ইত্যাদি বিভিন্ন ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি।

মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ গল্প সংকলন ঃ চিনাকী, মৰম, কইনা, হৃদয় এক নদীৰ নাম, মামণি ৰয়চম গোস্বামীৰ প্ৰিয় গল্প, আৰু নিৰ্বাচিত গল্প ইত্যাদি।

উপন্যাস ঃ চেনাবৰ সোঁত, নীলকণ্ঠী ব্ৰজ, অহিৰণ, মামৰে ধৰা তৰোৱাল আৰু দুখনকৈ উপন্যাস, সংস্কাৰ, উদয় ভানুৰ চৰিত্ৰ ইত্যাদি। দঁতাল হাতীৰ উয়ে খোৱা হাওদা, আধালেখা দস্তাৱেজ (আত্মজীৱনী মূলক উপন্যাস), জখমী, যাত্ৰী, তেজ আৰু ধূলীৰে ধূসৰিত পৃষ্ঠা, দশৰথি, পুত্ৰৰ খোজ, খেঙফাগ্ৰী তহচিলদাৰৰ তামৰ তৰোৱাল।

গৱেষণা কৃতি ঃ Ramayana from Ganga to Bramhaputra. Ravana in Kandali's Assamese Ramayana and Tulsi's Ramcharitramans, Comparative study of characters of Ravana and Sita, Bani Kanta Kakati, History of Assamese literature since 1947, Ramabhakti in Sankardeva, Ankia Nats of Assam, Birendra Kumar Bhatta Chary's Novel Mritunjoy ইত্যাদি।

অনুদিত কৰ্ম ঃ মামণি ৰয়ছম গোস্বামীয়ে অন্যান্য ভাৰতীয় ভাষা আৰু বিদেশী সাহিত্যৰ কৃতি অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰি অনুবাদিকা হিচাপে নিজৰ প্ৰতিভাৰ পৰিচয় দিছে। তেওঁ কৰা অনুবাদ কৰ্ম সমূহ হৈছে - মুন্সী প্ৰেমচান্দৰ চুটি গল্প, আধাঘণ্টা সময়, জাতক কথা আৰু আহ্নিক।

মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ কেবাখনো উপন্যাসৰ আধাৰত চলচিত্ৰ আৰু দূৰদৰ্শনৰ ধাৰাবাহিক নিৰ্মিত হৈছে।

ড° মামণি ৰয়ছম গোস্বামীয়ে ভালে সংখ্যক ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ আলোচনা চক্ৰ আৰু কৰ্মশালাত যোগদান কৰাৰ লগতে গৱেষণা পত্ৰ পাঠ কৰিছিল। ভাৰতৰ বিভিন্ন ৰাজ্যত কেন্দ্ৰীয়ভাৱে অনুষ্ঠিত হোৱা ৰামায়ণ বিষয়ক আৰু সাহিত্য সংস্কৃতি বিষয়ক আলোচনা চক্ৰত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। ভাৰতৰ বিভিন্ন ৰাজ্য যেনে ঃ হাৰিয়ানা, মধ্যপ্ৰদেশ, পশ্চিমবংগ, উৰিষ্যা, বিহাৰ, অসম, অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ, গোৱা, দিল্লী আদিত অনুষ্ঠিত তেনে ভালেমান অনুষ্ঠানত তেওঁ অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। ভাৰতৰ বাহিৰেও পৃথিৱীৰ

> *মামণি ৰয়চম গোস্বামী ৰাজহুৱা জীৱনতো এগৰাকী সক্ৰিয় ব্যক্তি আছিল। বিভিন্ন শৈক্ষিক, সামাজিক, সাহিত্য সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠানৰ সৈতে তেওঁ সম্পৰ্ক ৰক্ষা কৰি চলিছিল। অসমৰ সন্ত্ৰাসবাদী সমস্যা সমাধানৰ বাবেও তেওঁ নানা ধৰণে চেষ্টা কৰিছিল।*

বিভিন্ন দেশত অনুষ্ঠিত হোৱা আলোচনা চক্ৰলৈ তেওঁ নিমন্ত্ৰিত হৈছিল। সেই সমূহো সাহিত্য সংস্কৃতি আৰু সামাজিক কল্যাণৰ লগত জড়িত অনুষ্ঠান আছিল। বিদেশৰ ভূমিত পদাৰ্পন কৰি তেওঁ কেইবাখনো গৱেষণা পত্ৰ পাঠ কৰিছিল।

মামণি ৰয়ছম গোস্বামী ৰাজহুৱা জীৱনতো এগৰাকী সক্ৰিয় ব্যক্তি আছিল। বিভিন্ন শৈক্ষিক, সামাজিক, সাহিত্য সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠানৰ সৈতে তেওঁ সম্পৰ্ক ৰক্ষা কৰি চলিছিল। অসমৰ সন্ত্ৰাসবাদী সমস্যা সমাধানৰ বাবেও তেওঁ নানা ধৰণে চেষ্টা কৰিছিল।

জীৱনৰ খলা-বমা বাটত হতাশা আৰু দুৰ্ভাৱনাৰ মুখা-মুখি হোৱা এই গৰাকী নাৰীয়ে পৰৱৰ্তী সময়ত নিঃসঙ্গতাবোধক পৰাভূত কৰি বিশ্ব নাগৰিক ৰূপে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। সাহিত্যৰ সাধনাত তেওঁৰ যি একাগ্ৰতা সিয়ে তেওঁক লক্ষ্মী আৰু সৰস্বতীৰ মৰমৰ জীয়ৰী কৰিছিল। নাম যশ আৰু খ্যাতিয়ে তেওঁৰ মেধা আৰু ব্যক্তিত্বক পোহৰাই তুলিছিল। যাৰ বাবে নিজ দেশৰ বাহিৰেও বিদেশৰ পৰা কেইবাটাও বহুমূলীয়া বঁটাৰে সন্মানিত হৈছিল। ২০০৯ চনত দিল্লী বিশ্ববিদ্যালয়ে তেওঁক "প্ৰফেচাৰ এমেৰিটাছ" খিতাপ প্ৰদান কৰিছিল। উল্লেখযোগ্য যে এওঁৱেই এই খিতাপ অৰ্জন কৰা একমাত্ৰ অসমীয়া।

জীৱন আৰু মৃত্যুৰ বৰ্ণাঢ্য ছবি আঁকা এই গৰাকী কথাশিল্পীয়ে ৭০ বছৰ বয়সত ২০১১ চনৰ ২৯ নৱেম্বৰ তাৰিখে শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰে। অসমীয়া সাহিত্য-সংস্কৃতিয়ে বুৰঞ্জীত মামণি ৰয়চম গোস্বামীৰ নাম সোণালী আখৰেৰে লিখা ৰ'ব।■

মানৱ বিকাশ

(Human development)

❑ সংগীতা ডেকা
চতুৰ্থ যান্মাসিক

বৰ্তমান সময়ত বিকাশ সম্পৰ্কীয় আলোচনাত সঘনে আলোচ্য ধাৰণাৰ ভিতৰত অন্যতম হ'ল 'মানৱ বিকাশ' (Human develoment) ৰ ধাৰণাটো। 1990 চনত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ উন্নয়ণ আঁচনি (United Nations Development Programme) এই ধাৰণাটোক প্ৰৱতিন কৰে। 1997 চনত প্ৰকাশিত ড° মেহবুব উল হক ৰ 'The Human Development Paradigm' শীৰ্যক ৰচনাত তেওঁ মানৱ বিকাশৰ ধাৰণাটোক এটা সামগ্ৰীক ধাৰণা (Holistic Concept) বুলি উল্লেখ কৰিছে। এই সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা আগবঢ়াই তেওঁ কৈছে যে মানৱ বিকাৰ আৰ্হি (Paradigm) সম্পৰ্কত ইতিমধ্যে কেতবোৰ সহমত গঢ়ি উঠিছে। তেওঁ মানৱ বিকাশৰ চাৰিটা মৌলিক আধাৰ (Pillars), ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰকাশ কৰে। সেইকেইটি হ'ল ক্ৰমে- সমতা (Equality), বৰ্তি থকা (Sustainability), উৎপাদনশীলতা (Produetivity), আৰু সক্ষমশীল কৰি তোলা (Empowerment)। অৰ্থনৈতিক বিকাশ গুৰুত্বপূৰ্ণ কিন্তু এনে বিকাশে যাতে সমভাৱে সকলোৰে উৎপাদনশীলতা আৰু সক্ষমতা বৃদ্ধিৰ লগতে তাক বতহি ৰখাটো নিশ্চিত কৰিব পাৰে সেইটো আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা।

আমি বৰ্তমানৰ সমাজ ব্যৱস্থাটোলৈ যদি লক্ষ্য কৰো তেতিয়া দেখিম যে অৰ্থনৈতিকভাৱে উন্নত সমাজ ব্যৱস্থা বিভিন্ন সমস্যাৰে ভৰপুৰ । অৰ্থাৎ অৰ্থনৈতিক উন্নতি হ'লেই যে সমাজ এখনৰ প্ৰকৃত উন্নতি হোৱা বুলি কব নোৱাৰি। সমাজখন শ্ৰেণীবিভক্ত বা এই দেশবোৰলৈ লক্ষ্য কৰিলেই দেখিম যে এই দেশবোৰৰো সমাজখন শ্ৰেণীবিভক্ত বা এই দেশবোৰে বিভিন্ন সামাজিক সমস্যাৰ পৰা আঁতৰত নহয়। অৰ্থনৈতিক উন্নয়নে বিভিন্ন সামাজিক সমস্যা যেনে - পৰিয়ালকেন্দ্ৰীক সম্পৰ্কৰ অৱনতি, নিচাযুক্ত দ্ৰব্যৰ ব্যৱহাৰ, এইড্‌চ, গৃহহীন আৰু অন্যান্য বিভিন্ন সমস্যা দূৰ কৰিব পৰা নাই। গতিকে বিকাশক ধাৰণাটোক এক পৃথক দৃষ্টিকোণৰ ৰ পৰা বিশ্লেষণৰ প্ৰয়োজনীয়তা আহি পৰিছে। অৰ্থনৈতিক বিকাশ হলেই প্ৰকৃত বিকাশ হোৱা বুলি কব নোৱাৰি। প্ৰকৃত বিকাশৰ বাবে সমগ্ৰ মানৱ সমতাৰ সামগ্ৰীক কল্যাণ সাধন হব লাগিব।

মানৱ বিকাশৰ ধাৰণাটোৰ বিকাশৰ পৰা সাধাৰণ লোকৰ দক্ষতা আৰু পছন্দ (Copacity and Choice) বৃদ্ধি বা সম্প্ৰসাৰণ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ে। এজন ব্যক্তিৰ দক্ষতা (Capability) বৃদ্ধিৰ লগত তেওঁ কি খাদ্য গ্ৰহণ কৰিছে; মেলেৰীয়া আদি সংক্ৰমক ৰোগৰ পৰা তেওঁ মুক্ত নে ; তেওঁ পুষ্টিহীনতাত ভুগিছে নেকি ইত্যাদি বিভিন্ন প্ৰশ্ন জড়িত হৈ আছে। অন্যহাতে তেনে এজন ব্যক্তিৰ পছন্দ কি হব - অৰ্থাৎ তেওঁ কোন পথে জীৱনটোক আগবঢ়াই লৈ যাব তাৰ লগতো তেওঁ সঠিক ভাৱে শিক্ষা আহৰণৰ সুবিধা লাভ কৰিছে নে নাই; দৰিদ্ৰতাৰ কাৰণে কাৰণে আধাতে শিক্ষা সামৰি শ্ৰমিক হ'বলগীয়া হৈছে নেকি - ইত্যাদি প্ৰশ্নবোৰ জড়িত হৈ আছে।

'মানৱ বিকাশ' ৰ ধাৰণাটোৱে এই গোটেই দিশবোৰ অৰ্থাৎ ব্যক্তিৰ দক্ষতা তথা পছন্দৰ সম্প্ৰাসাৰণৰ স'তে জড়িত দিশবোৰ বিবেচনা কৰি বিকাশৰ এক নতুন চিন্তধাৰা গঢ়ি তুলিলে। মানৱ বিকাশ নিৰূপণৰ বাবে UNDP - এ কেতবোৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ সূচাংক (Index) গঢ়ি তুলিছে। সেইবোৰৰ ভিতৰত অন্যতম হ'ল -

a) মানৱ বিকাশ সূচাংক (Human Development Index)

b) মানৱ দৰিদ্ৰ সূচাংক (Human Poverty Index)

c) লিংগ বিকাশ সূচাংক (Gender Development Inder)

তলত এই সূচাংক কেইটাৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা হ'ল আৰু এই সূচাংকেইটা মানৱ বিকাশ নিৰূপনৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ।

ক) মানৱ বিকাশ সূচাংক (Human Development Index)-ঃ মানৱ বিকাশ সূচাংক বৰ্তমান সময়ত পৃথিৱীৰ বিভিন্ন দেশৰ বিকাশ নিৰূপণৰ অন্যতম মাপকাঠি হৈ উঠিছে। এই সূচাংকত দেশৰ সাধাৰণ লোক খাদ্য, স্বাস্থ্য, শিক্ষা ইত্যাদি ক্ষেত্ৰত কিমান দুৰ সফলতা লাভ কৰিছে তাক পৰ্যলোচনা কৰা হয় আৰু আৰু

পাৰিসংখ্যিকভাৱে উপস্থাপন কৰা হয়। সৰ্বমুঠ জাতীয়- আয়ৰ ক্ষেত্ৰত অধিক প্ৰগতি লাভ কৰা কোনো এখন দেশে উল্লেখিত ক্ষেত্ৰবোৰত বিশেষ লাভ নকৰিলে মানৱ বিকাশ সূচাংকৰ ক্ষেত্ৰত তেনে দেশে নিম্ন স্থান লাভ কৰে। উদাহৰণস্বৰূপে সৰ্বমুঠ জাতীয় উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতবৰ্ষই বিগত বছৰবোৰত যথেষ্ট সফলতা লাভ কৰিছে। কিন্তু UNDP - ৰ মানৱ বিকাশ সূচাংকত ভাৰতবৰ্ষৰ স্থান পৃথিৱীৰ সৰু বা অৰ্থনৈতিকভাৱে দুৰ্বল দেশতকৈ তলত। তলৰ তালিকাখনৰ পৰা আম এই কথা অনুধাৱন কৰিব পাঁৰো।

Country	HDI Rank
Norway	1
Brazil	75
China	90
India	130
Bangladesh	142

UNDP Human Development Repart 2017

b) মানৱ দৰিদ্ৰ সূচাংক (Human Poverty Index) -ঃ শেহতীয়াকৈ মানৱ দৰিদ্ৰ সূচাংকৰ পৰিৱৰ্তে UNDP এ বহুমূখী দৰিদ্ৰ সূচাংক Multidimensional Poverty Index (MPI) শীৰ্ষক এক সূচাংক গঢ়ি তুলিছে। মানৱ দৰিদ্ৰ সূচাংকৰ বিলিকাও এখন অৰ্থনৈতিকভাৱে উন্নত দেশৰ স্থান তুলনামুলকভাৱে অনুন্নত এখন দেশতকৈ বেছি হব পাৰে। অৰ্থাৎ অৰ্থনৈতিকভাৱে অধিক প্ৰগতি লাভ কৰাৰ পাছতো এখন দেশে পুষ্টিহীনতা দূৰীকৰণ, কৰ্মসংস্থান সৃষ্টি অথবা আমাৰ সম বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ প্ৰগতি লাভ কৰিব নোৱাৰিব পাৰে। অন্যহাতে অন্য এখন দেশ সৰ্বমুঠ জাতীয় উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত পিছ পৰি থাকিলেও দেশখনত দৰিদ্ৰ লোকৰ সংখ্যা বা অৰ্থনৈতিক বৈষম্য কম হ'ব পাৰে। মানৱ দৰিদ্ৰ সূচাংকৰ ক্ষেত্ৰত এনে দেশে তলত স্থান লাভ কৰিব।

c) লিংগ বিকাশ সূচাংক (Gender Development Index) -ঃ আমি সকলোৱে জানো যে আৰ্থ-সামাজিক সকলোৰে ক্ষেত্ৰত পুৰুষসকলকৈ নাৰীসকল পিছ পৰি আছে। সামাজিক নীতি নিয়ম তথা অৰ্থনৈতিক সুযোগ সুবিধাৰ ক্ষেত্ৰত নাৰীসকল বিভিন্ন ধৰণৰ বৈযম্যৰ বলি হয়। উদাহৰণস্বৰূপ, উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰতিষ্ঠান সমূহতো মহিলাৰ বাবে পৰ্যাপ্ত সংখ্যাক প্ৰস্ৰাৱগাৰ বা শৌচাগাৰৰ ব্যৱস্থাই নাই। পুৰুষতান্ত্ৰিক মূল্যবোধত বিশ্বাসী সমাজে মহিলাসকলৰ শৈক্ষিক বিকাশত বিশেষ গুৰুত্ব নিদিয়ে। সন্তানৰ সম্ভাৱনা মহিলাসকলৰ পুষ্টিৰ ক্ষেত্ৰতো বহু সমাজত বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া নহয়। ফলত মহিলাসকলৰ শাৰীৰিক বা মানসিক বিকাশত বাধাগ্ৰস্থ হয়। UNDP - এ এই সকলো দিশ বিবেচনা কৰি লিংগ বিকাশ সূচাংক (Gender Development Inder) নিৰ্মাণ কৰি জুলিছে। এই সূচাংকৰ জৰিয়তে পুৰুষ- মহিলাৰ সম বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত কোনো দেশে কেনে প্ৰগতি লাভ কৰিছে বা মহিলাসকলে ৰাজনৈতিক আৰু সামাজিক-সংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰত সমভাৱে অংশ গ্ৰহণৰ সুবিধা লাভ কৰিছে নে নাই- সেই সকলোবোৰ দিশ চালি জাৰি চোৱা হয়। সৰ্বমুঠ জাতীয়-উৎপাদনৰ বেলিকা উন্নত স্থান লাভ কৰা কোৱা এখন দেশ পুৰুষ আৰু মহিলাৰ সম বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত পিছপৰি ৰব পাৰে। ওপৰত ..... জৰিয়তে তলত উল্লেখিত তালিকাখনৰ মাধ্যমেৰে আমি এই কথা অনুধাৱন কৰিব পাৰো।

Country	Gender Development Index		Estinated gross National Income per capita	
	Value	GDI Group 3	(2011 PPP $)	
	2016	2016	Female	Male
China	0.943	3	10,124	14,795
Brazil	0.997	1	11,393	19,084
Sri Lanka	0.948	3	5,452	14,307
India	0.795	5	2,116	8,656
Bhutan	0.897	5	5,733	5,508
France	0.987	1	31,073	45,497

UNDP Gender Development Report 2017

বিগত দুটা দশকত নিয়মীয়াকৈ প্ৰকাশ কৰি অহা UNDP - ৰ বছৰীয়া মানৱ বিকাশ প্ৰতিবেদনে মানৱ বিকাশৰ মতে জড়িত বহুবোৰ নতুন দিশৰ আভুৰ লৈছে আৰু সেইবোৰৰ ওপৰত বিস্তৃত পৰ্যলোচনা আগবঢ়াইছে। উদাহৰণস্বৰূপে 2002 চনত প্ৰকাশ কৰা UNDP - ৰ বছৰকীয়া মানৱ প্ৰতিবেদনৰ বিয়য় আছিল Deepening Democraey in a Fragmented world - অৰ্থাৎ বহুধাবিভক্ত বিশ্বত গণতন্ত্ৰক কিদৰে গভীৰমুখী কৰি তুলিব পাৰি। এই প্ৰতিবেদনত গণতন্ত্ৰক কিদৰে গভীৰমুখী কৰি তুলিব পাৰি। এই প্ৰতিবেদনত গণতন্ত্ৰৰ প্ৰসাৰণ আৰু মানৱ বিকাশৰ মাজত থকা সম্পৰ্কৰ বিয়য়ে আলোচনা কৰা হৈছে। ঠিক সেইদৰে 2008 চনত প্ৰকাশ কৰা বছৰকীয়া বিকাশৰ প্ৰতিবেদনৰ বিয়য় আছিল Cultural Liberty in Todayes Diverse world -অৰ্থাৎ আজিৰ বৰ্ণাঢ্য বিশ্বত গোষ্ঠী জনগোষ্ঠীৰ স্বাধীনতা, এই গোষ্ঠীৰ ভাযা সাহিত্যৰ বিকাশৰ স'তে মানৱ বিকাশৰ সম্পৰ্কৰ বিয়য়ে বিস্তৃতভাৱে পৰ্যলোচনা কৰা হৈছে।■

মানুহৰ জীৱনলৈ শান্তি-সুখ কেনেকৈ আহে

❑ জাহানাৰা পাৰবিন
চতুৰ্থ ষান্মাসিক

জীৱনত শান্তি পাবলৈ হ'লে বহুতো বাধা-বিঘিনী পাৰ কৰি যাব লাগে। শান্তি হৈছে অশান্তিৰ আন এটা ৰূপ শান্তি একেদিনাই লাভ কৰিব নোৱাৰি। অশান্তি পৰাহে শান্তি লাভ কৰিব পাৰি। শান্তিক লাভ কৰিবলৈ হ'লে অশান্তিক পৰাজিত কৰিব লাগিব। মানুহে কয়যে, অভাৱেই আৱিস্কাৰৰ মূল। অৰ্থাৎ অভাৱত পৰিলেহে মানুহে আৱিস্কাৰ কৰা কথাটো ভাৱে। অভাৱৰ আঁৰত লুকাই আছে আৱিস্কাৰৰ মুল মন্ত্ৰ। ঠিক সেইদৰে অশান্তিৰ মূলমন্ত্ৰ হৈছে শান্তি।

যেতিয়া আমাৰ দেশখন আনৰ অধীন হৈ আছিল, তেতিয়া ইয়াত বাস কৰা লোক সকল শান্তি নো কি সেইটো বুজিব পৰা নাছিল। কাৰণ, তেওঁলোক সদায়েই অশান্তিৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হৈছিল। ব্ৰিটিছ সকলো যেতিয়া ভাৰবৰ্ষত বেহা-বেপাৰ কৰিবলৈ আহে তেতিয়া ইয়াৰ লোকসকলৰ যিটো নম্ৰতা, ভদ্ৰতা, দয়ালুভাৱ আদি দেখিলো। এই সুযোগ লৈ তেওঁলোকে ইয়াৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্যৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হৈ তেওঁলোকৰ মনোভাৱ সলাই বেহা-বেপাৰ কৰাৰ উদ্দেশ্য আগত ৰাখি ভাৰতীয় সকলক শাসন আৰু শোষণ কৰিব ধৰিলে। ভাৰতীয় সকলৰ ইচ্ছাৰ বিৰুদ্ধে যাৱতীয় সকলো কাম আদিয়েই ভাৰতীয় সকলৰ মনত অশান্তিৰ বীজ সিঁচি দিছিল। কিন্তু, ব্ৰিটিছ সকলে যিমানই অশান্তিৰ সৃষ্টি কৰিছিল তাৰ ফলস্বৰূপে ভাৰতীয় সকলো ১৯৪৭ চনৰ ১৫ আগষ্টৰ পৰা বৰ্তমান সময়লৈকে শান্তিক আঁকোৱালি ল'বলৈ সক্ষম হৈছে।

পৃথিৱীৰ কোনো লোকেই এদিনতেই কোনো বৃহৎকাম বা ডাঙৰ মানুহ হ'ব নোৱাৰে। কাৰণ, কোনো বৃহৎ কাম বা ডাঙৰ মানুহ হ'বলৈ যাওঁতে প্ৰথমৰ পৰা আগ্ৰহ, চেষ্টা আৰু পৰিশ্ৰম আদি থাকিব লাগিব, তেতিয়াহে তেওঁলোকৰ সপোনবোৰ দিঠকত বা বাস্তৱত পৰিণত হ'ব। কেৱল সপোন দেখিলেই নহ'ব সপোনবোৰ দিঠকত পৰিণত কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে জীৱনত শান্তি নামি আহিব। অশান্তিত ভোগা লোক সকলহে শেষত গৈ শান্তিক আঁকোৱালি ল'ব পাৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে - আমাৰ দেশৰ বৰ্তমান প্ৰধানমন্ত্ৰী জনৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি। কাৰণ, আমাৰ বৰ্তমান যিজন প্ৰধানমন্ত্ৰী তেখেত এদিনতে প্ৰধানমন্ত্ৰী হ'ব পৰা নাই। তেখেতৰ চেষ্টা, পৰিশ্ৰম আৰু একান্ত ইচ্ছাৰ বাবেহে লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। বৰ্তমান ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰধান মন্ত্ৰীজন হৈছে - দামোদৰ দাস মোদী ওৰফে নৰেন্দ্ৰ মোদী। তেখেতে আমাৰ নিচিনা এজন সাধাৰণ মানুহ আছিল। তেখেতে সৰুতে চাহ বিক্ৰী কৰিছিল। চাহ বিক্ৰী কৰিয়ে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিছিল। তেখেত প্ৰধান মন্ত্ৰী হোৱা সপোনটো সৰুৰে পৰাই মনত সাঁচি ৰাখিছিল আৰু তেখেতে এই সপোনটো বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰি দেখুৱাইছে। ইয়াৰ পৰা বুজিব পাৰি যে নৰেন্দ্ৰ মোদী ডাঙৰীয়াই বহুতো অশান্তি ভোগ কৰিব লগীয়া হৈছিল আৰু তেখেতে এতিয়া এই অশান্তিক পাৰ কৰি শান্তি পাবলৈ সক্ষম হৈছে।

মানুহৰ জীৱনত বহুতো ধৰণৰ বাধা-বিঘিনী থাকে তাক লৈ যদি মানুহবোৰ ভাবি ৰৈ থাকে তেতিয়া তেওঁলোকে কোনো দিনেই শান্তিৰ ছাঁ দেখিবলৈ নাপাব। যদি এইদৰে ৰৈ নাথাকি সকলো বাধা-বিঘিনিক পৰাজিত কৰিব পাৰে তেতিয়াই মানুহৰ জীৱনলৈ শান্তি (সুখ) আহিব।

অৱশেষত, শান্তি পাবলৈ হ'লে সাধনা কৰিব লাগিব। সাধনা অবিহনে শান্তি অসম্ভৱ আকৌ অভাৱ অবিহনে আৱিস্কাৰ কৰাটো অসম্ভৱ। অভাৱ আৰু অশান্তি এটা আনটোৰ পৰিপূৰক বা নিৰ্ভৰশীল বুলি ক'ব পাৰি। সকলোৰে শান্তি পাবলৈ হ'লে চেষ্টা, পৰিশ্ৰম আৰু ইচ্ছা থকাটো দৰকাৰ। কাৰণ সকলোৰে এটা সুন্দৰ মন আছে আৰু এই মনটোৱে সদায় শান্তিত থাকিবলৈ বিচাৰে। সেয়ে আমি আমাৰ মনটোক শান্তি দিবলৈ হ'লে অশান্তিক পৰাজিত কৰিব লাগিব।

"শান্তি -শান্তি- শান্তি
শান্তি-অবিহনে
এইখন পৃথিৱীত
জীয়াই থাকিব নোৱাৰি।"

মানুহৰ জীৱনত শান্তি লাভ কৰিবলৈ হ'লে বহুতো কষ্ট সহ্য কৰিব পৰিলেহে মানুহে জীৱনত শান্তিৰ ঠাই বিচাৰি পাব আৰু এই ঠাই বিচাৰি পালে সুখে-শান্তিতে দিন কটাব পাৰিব।■

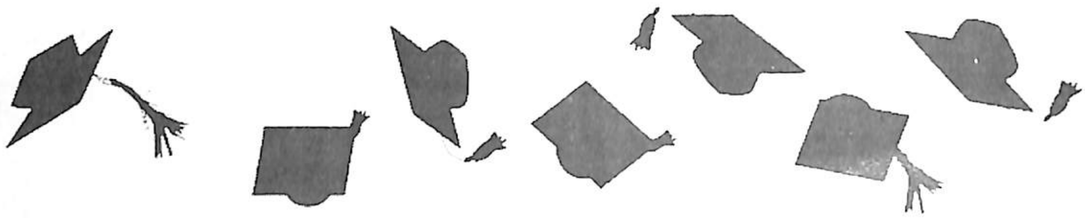

ভাৰতবৰ্ষৰ উচ্চ শিক্ষাৰ গোলকীকৰণ

❑ মধুস্মিতা কলিতা
প্ৰথম ষাণ্মাসিক

গোলকীকৰণে গোটেই বিশ্বখনক এখন বজাৰলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিছে। যাৰ ফলত সমগ্ৰ বিশ্বত এক প্ৰতিযোগিতাৰ সৃষ্টি হৈছে। আমাৰ ভাৰতবৰ্ষতো বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ পৰিছে।

ভাৰতবৰ্ষত প্ৰকৃততে বিশ্বায়ন 1992 চনৰ জুলাই মাহত IMP আৰু WB ৰ ক্ষেত্ৰত কৰা অৰ্থনৈতিক নীতিৰ ফলত গোলকীকৰণে কাৰ্যকৰীতা লাভ কৰিছে। যাৰ ফলত সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ সামগ্ৰী বিশ্ব দৰবাৰৰ লগত আমদানি ৰপ্তানি কৰা হয়। আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় স্তৰত 1994 চনত মৰক্কোৰ মাৰাকাশত G.A.T.S চুক্তি হয়। ইয়াৰ ফলত সমগ্ৰ বিশ্বৰ সেৱাখণ্ড বা শিক্ষাব্যৱস্থা এই বিশ্বায়নৰ ভিতৰলৈ আহি যায়। ঠিক তেনেদৰে ভাৰতবৰ্ষত উচ্চ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা ব্যক্তিগত খণ্ডৰ হাতলৈ গুচি যোৱাত উপক্ৰম আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিভিন্ন ধৰণৰ উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান ভাৰতবৰ্ষত গা কৰি উঠাৰ পোষকতা। চৰকাৰী এনেকুৱা পদক্ষেপ ভাৰতবৰ্ষত এনেকুৱা এখন উন্নয়নশীল দেশৰ বাবে মুঠেই উপযোগী নহয়।

ভাৰতবৰ্ষৰ 39% বাসিন্দা এতিয়াও দৰিদ্ৰতাৰ কৱলত আৰু 81% মানুহ গাঁওত বাস কৰে। এই গোলকীকৰণৰ ফলত সমগ্ৰ বিশ্বৰ উপৰিও ভাৰতবৰ্ষত দুই ধৰণৰ ব্যক্তিৰ সৃষ্টি হৈছে এবিধ হ'ল ধনী আৰু আনবিধ হ'ল দুখীয়া। ধনী শ্ৰেণীটোৱে নিজৰ অৰ্থৰ বলত নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ দ্বি-শিক্ষা প্ৰদান কৰিব পাৰিছে। যাৰ ফলত দিনক দিনে সিঁহতে উন্নয়নৰ মান চাইছে আৰু দুখীয়া শ্ৰেণীটোৱে নিজৰ অৰ্থনৈতিক দুৰ্বলতাৰ ফলত নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীক ভাল শিক্ষা দিব নোৱাৰে। যাৰ ফলত সিঁহত ক্ৰমাগত অনুন্নত হোৱা দেখা যায়। উচ্চ শিক্ষা গোলকীকৰণৰ পিছত সমাজত এক হেঙাৰে দেখা দিছে। যিটো কালক্ৰমত ভাৰতৰ বাবে মুঠেই উপযোগী নহয়। যি স্থলত ভাৰতবৰ্ষৰ অধিক সংখ্যকলোকে দুখীয়া আৰু গ্ৰাম্যবাসী। ভাৰতবৰ্ষই উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ লোৱা এনেকুৱা পদক্ষেপৰ ফলত ভাৰতীয় জনজীৱনৰ মাজত উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰভেদ চিৰদিনলৈ প্ৰৱাহিত হ'ব। উচ্চ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থাটোলৈ চকু ফুৰাই চালে গম পোৱা যায় যে এবিধ যান্ত্ৰিক প্ৰতিযোগিতা সৃষ্টি কৰিছে।

চৰকাৰী উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰতিষ্ঠানবোৰৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰা নহয়। কেৱল ব্যক্তিগত খণ্ডটোক আহ্বান কৰা হৈছে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিভিন্ন উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰতিষ্ঠানে ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাক বিকলাংগ কৰি এক পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰে ভাৰতীয় সমাজ ব্যৱস্থাত স্থান দখল কৰিছে। এই উচ্চ শিক্ষাই ভাৰতীয় সভ্যতা সংস্কৃতিৰ ওপৰত এক নেতিবাচক প্ৰভাৱ পেলোৱা বুলি ক'ব পাৰি। কাৰণ জাতীয় সভ্যতা সংস্কৃতি হেজাৰ হেজাৰ বছৰ আগৰ যিটো বৰ্তমান উচ্চ শিক্ষাই এইবোৰ দিশক একেবাৰে গুৰুত্ব নিদিয়ে। এনেকুৱা ভাৱে চলি থাকিলে ক'ব পাৰি যে ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ যিটো মৰ্যদা বিশ্ব সমাজত একেবাৰে সাঙোৰ খাই যাব। উচ্চ শিক্ষাৰ গোলকীকৰণৰ ফলত উচ্চ শিক্ষা কেৱল সমাজৰ ধনী বা আঢ্যৱন্তলোকৰ বাবেহে প্ৰয়োজনীয় হ'ব।■

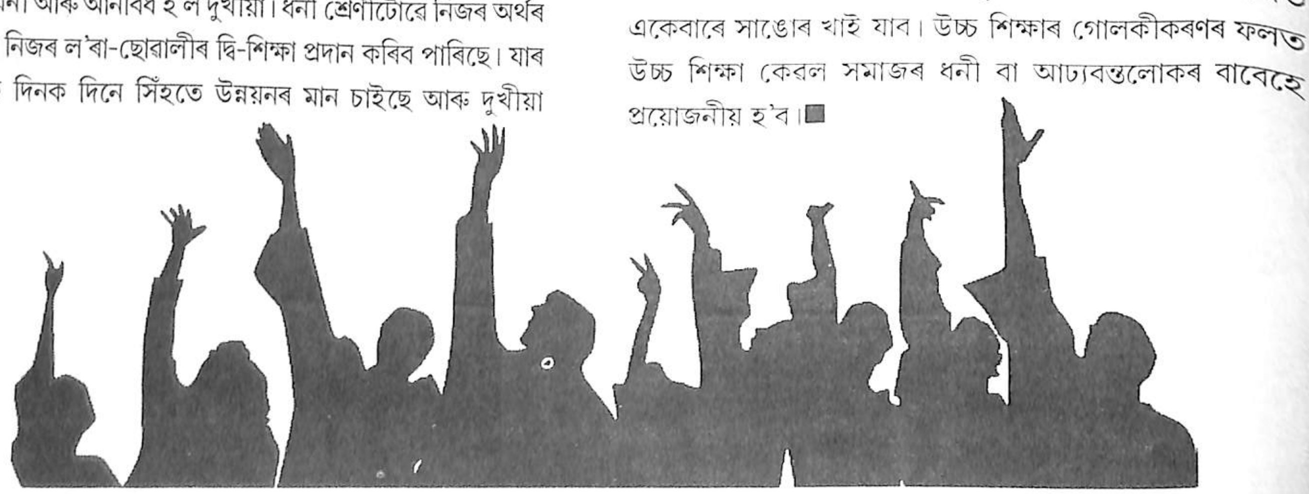

প্ৰসিদ্ধ আধুনিক কবি সমালোচক
অনুভৱ তুলসীৰ সৈতে কথোপকথন

সাক্ষাৎগ্ৰহণ ঃ মীনা কুমাৰী দাস
তত্ত্বাৱধায়ক, বিনন্দিয়ান

আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ বিশিষ্ট কণ্ঠস্বৰ অনুভৱ তুলসীয়ে 'নাজমা' (১৯৮৫), 'দোৱোন ফুল' (১৯৯৬), 'জলমগ্ন দৃশ্যাৱলী' (১৯৯৬), 'কাব্যপীঠ' (১৯৯৭), 'নিৰ্জ্জান নেপথ্য (২০০১), 'চৰাইৰ চকুত ফুলৰ বিচনা' (২০০৩), 'পানী কাউৰী' (২০০৫), 'জয় জয়তীৰ জয়' (২০০৬), 'জুই চোৰ' (২০০৭), 'জীৱনানন্দৰ দেহান্তৰৰ দৃশ্য' (২০০৮), 'দেও চেলেং' (২০১০), 'বৰষুণৰ খেতিয়ক' (১৯৮৫), 'মাতৃভাষা' (২০১৭), আদি কাব্য সংকলনৰ জৰিয়তে নিজস্ব কাব্যিক প্ৰতিভা উন্মোচিত কৰিছে। সাম্প্ৰতিক অসমীয়া কবিতাক এক গাম্ভীৰ্য প্ৰদান কৰা অনুভৱ তুলসীয়ে কাব্যভাষা প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত কোনো বিষয়ক সূক্ষ্মাতিসূক্ষ্ম বীক্ষণেৰে পঢ়ুৱৈৰ অন্তৰলৈ সঞ্চাৰিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰা পৰিলক্ষিত হয়। কবি হিচাপে অনুভৱ তুলসীৰ প্ৰকৃত দুৰ্গ তেওঁৰ অনুভূতিত থকা তীব্ৰতা আৰু সূক্ষ্মতা, ব্যাপক বৈসাদৃশ্যপূৰ্ণতা আৰু অতি ব্যক্তিগততা .... এই গৰাকী প্ৰসিদ্ধ কবিলৈ বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়, ৰামদিয়াৰ মুখপত্ৰ 'বিনন্দিয়ান'ৰ তৰফৰ পৰা কেইটিমান প্ৰশ্ন আগবঢ়োৱা হৈছিল... তেখেতৰ দ্বাৰা প্ৰেৰিত উত্তৰ অসম্পাদিত ৰূপত প্ৰকাশ কৰা হ'ল ---

একঃ আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ প্ৰসঙ্গত বৰ্তমান সঘনে আপোনাৰ নামটি উচ্চাৰিত হয়। প্ৰথমতেই আপোনাক সুধিব খুজিছোঁ কবিতা সৃষ্টিৰ ক্ষেত্ৰত কেনেকৈ জড়িত হ'ল?

জ্ঞাতে-অজ্ঞাতে এদিন কবিতা লেখিবলৈ আৰম্ভ কৰিলোঁ। হয়তো মোৰ মানসিক গঠন কবিতা আদি সুকুমাৰ কলা-বিদ্যা চৰ্চাৰ অনুকূল। কবিতা লেখিবলৈ লোৱাৰ আগতে মনত বহুদিনৰপৰা হয়তো একধৰণৰ প্ৰস্তুতি আছিল। কবিতাৰ যোগেদিয়েই বচনাতীতৰ লগত সম্পৰ্ক কৰিহ পাৰি, মহান কবিসকলে তেনেকৈয়ে ভাবে। ছাত্ৰজীৱনৰ বুনিয়াদী স্তৰৰপৰাই মোৰ পাঠ্যবিষয়ৰ বাহিৰেও অন্য বিষয়ৰ পুথি পঢ়াৰ ধাউতি হৈছিল। প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ সৰু পুথিভঁৰালটিৰ প্ৰায় সকলোখিনি কিতাপেই পঢ়ি শেষ কৰিছিলোঁ। সেই তৃতীয়মান শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ হৈ থাকোতেই। তাৰ মাজেৰেই সাহিত্যৰ প্ৰতি কৰ নোৰৱাকৈয়ে আগ্ৰহী হৈ উঠিছিলোঁ। পাঠ্যপুথিৰ পদ্য, কবিতাকিটায়ো মন বান্ধৈয়ে মুহিছিল।

তাৰ কিছুবছৰ পিছত হাইস্কুলৰ সপ্তমমানত থাকোতে মই কবিতা লেখিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলোঁ। আমাৰ ঘৰৰ ৰেডিঅ'ত শুনা গীত-নাট আদিয়ে উদ্দীপনা পাইছিলোঁ। সেই শ্ৰেণীতে এদিন চাৰে পাঠ্যপুথিত থকা ৰত্নকান্ত বৰকাকতীৰ কবিতা 'মহাত্মা তৰ্পণ' পঢ়ি কবিতাটোৰ ওপৰত বিশ্লেষণাত্মক টোকা লেখিবলৈ ক'লে। এবাৰ দুবাৰ নহয়, তিনিবাৰ লেখি দেখুৱালোঁ। তথাপি চাৰক সন্তুষ্ট কৰিব নোৱাৰিলোঁ। কিন্তু সেই বিফল প্ৰয়াসৰ মাজেৰেই কিবা এক সূচনা হৈ গ'ল হবলা। তাৰ দিনদিয়েকৰ পিছত যজ্ঞেশ্বৰ শৰ্মা সম্পাদিত 'শতপত্ৰ'খন আহি হাতত পৰিলহি। সেইখন কিমানবাৰ পঢ়িলোঁ মনত নাই -- সেয়াই মোৰ অসমীয়া কবিতাৰ লগত প্ৰথম আনুষ্ঠানিক চিনাকিবুলিব পাৰোঁ। মনলৈ আত্মবিশ্বাস জাতীয় ভাৱ এটা আহিল -- এই কবিসকলে পাৰিছে, মইনো নোৱাৰিম কিয় -- অৱশ্যে কবিতা যে এক কলাবস্তু, কবিতা লেখা খুব কঠিন -- আদি কথাবোৰ নেজানিছিলোঁ, স্কুলৰ চাৰসকলে কোৱাও মনত নপৰে। অষ্টম শ্ৰেণীত থাকোতে লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'ভদৰী' নামৰ গল্পটোৰ নাট্যৰূপ দিওতে আৰু ইটো-সিটো তেনে কাম কৰি থাকোতে নিজকে সাহিত্য বোদ্ধা যেন পালোঁ, যদিও মুকলিকৈ সেই ভাৱ প্ৰকাশ নকৰিলোঁ। 'ভদৰী'ৰ নাট্যৰূপ দিয়া কামটোৱে মনোবল বহুগুণে বঢ়াই তুলিছিল। নৱম আৰু দশমমান শ্ৰেণীত থাকোতে কবিতা, গল্প আৰু একাংকিকা নাট লেখিলোঁ। এনেকৈয়ে এক ধাৰাবাহিকতা আহিল তেনে ধৰণৰ কামলৈ।

কিছুদিন পিছত হিন্দী আৰু ইংৰাজীৰপৰা অনুবাদৰ কাম কৰাৰ চেষ্টা কৰিছিলোঁ। এদিন সাহিত্যিক বা কবি হ'মগৈ - তেনে উদ্দেশ্য লৈ কামবোৰ কৰা হলে নাছিলোঁ।

দুইঃ *১৯৮৫ চনত প্ৰকাশিত 'নাজমা' আপোনাৰ প্ৰথম কাব্য সংকলন-- তেতিয়াৰেপৰা আজিলৈ বত্ৰিশ বছৰীয়া সুদীৰ্ঘ পৰিক্ৰমাত আপোনাৰ কাব্যিক যাত্ৰাত নিশ্চয় বিভিন্ন পৰিবৰ্তন, নতুনত্বই ভুমুকি মাৰিছে -- এই নতুনত্ব বা পৰিবৰ্তনবোৰ কেনেকৈ আহে কব নেকি?*

অনুভৱ তুলসী ঃ ১৯৮৫ চনত প্ৰকাশিত মোৰ প্ৰথম কবিতাপুথি ''নাজমা'ৰ মাজেৰেই মই অনুশীলন আৰম্ভ কৰিছিলোঁ, সাধ্যানুসাৰে যি

পাৰো কৰিছিলোঁ; ভাষা আৰু ভংগী— দুয়ো ক্ষেত্ৰতে। আজিও সেই ধৰণৰ আগ্ৰহ এটা আছেবাবেই কিজানি মই গতিশীল হৈ থাকিব পাৰিছোঁ। এই ক্ষেত্ৰত মই এটা কথাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি চলোঁ — কালি লিখা কবিতাটোতকৈ আজিৰ কবিতাটো বেলেগ হ'ব লাগিব—

বেলেগ হ'বই লাগিব ধৰণৰ ভাৰ এটা মনত লৈ থাকোঁ, আৰু সিয়েই মোক অনুশীলনত প্ৰবৃত্ত হ'বলৈ উদ্দীপনা দিয়ে। পৰীক্ষ-নিৰীক্ষাৰ প্ৰতি আগ্ৰহী হ'লেও মই ভালকৈ জানো যে কামটো সহজ নহয়। পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা চলাই নিবলৈ যি ধৰণৰ অধ্যৱসায়ৰ দৰকাৰ, সেইখিনিৰ বাবে মই নিজকে সাজু কৰি ল'ব পাৰিছোঁ জানো...

সাহিত্যত পুনৰাবৃত্তিৰ সমাদৰ নাই — কথাটো মই আপ্তবাক্যৰ দৰে মনত লৈ থাকোঁ। আমাৰ ভাষাত থকা জতুৱা ঠাঁচটোত মই এক বৌদ্ধিক অনুশীলন দেখা পাওঁ। কথা কওতে সাধাৰণ ভংগী পৰিহাৰ কৰি বৌদ্ধিক প্ৰকাশ বা আচৰণৰ পৰম্পৰা আমাৰ ভাষাটোতে আছে। ১৯১০ চনত পশ্চিমত আন এক আহ্বান আহিল-- '*মেইক ইট নিউ*' - 'নতুন কৰা' -- এই আহ্বানৰ সঁহাৰি হিচাপেই আমি সাহিত্যৰ আধুনিক ভংগী আৰু চৰিত্ৰ পালোঁ। সেই আহ্বান সকলোৰে প্ৰতি, সকলো সময়ৰ লেখকৰ প্ৰতি-- কথাটো মোৰ মনত এলাৰ্মৰ দৰে বাজি ৰ'ল।

সমাজ ব্যৱস্থাৰ পৰিবৰ্তন, বিবৰ্তন, আবৰ্তন আদিতে অৰ্থাৎ স্থান আৰু কালতেই এই গতিশীল চৰিত্ৰটো থাকে। সি সতকাই চকুত নপৰে। কবি এজনে সমাজৰ এই পৰিবৰ্তনবোৰত চকু ৰাখিবই লাগিব, তাৰ গভীৰ অনুধাবন লাগিবই। নহলে সকলো পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা উপকৰুৱা কচৰৎ মাত্ৰহে হ'ব।

সাহিত্যত পুনৰাবৃত্তিৰ সমাদৰ নাই -- কথাটো মই আপ্তবাক্যৰ দৰে মনত লৈ থাকোঁ। আমাৰ ভাষাত থকা জতুৱা ঠাঁচটোত মই এক বৌদ্ধিক অনুশীলন দেখা পাওঁ। কথা কওতে সাধাৰণ ভংগী পৰিহাৰ কৰি বৌদ্ধিক প্ৰকাশ বা আচৰণৰ পৰম্পৰা আমাৰ ভাষাটোতে আছে। ১৯১০ চনত পশ্চিমত আন এক আহ্বান আহিল-- 'মেইক ইট নিউ' - 'নতুন কৰা' -- এই আহ্বানৰ সঁহাৰি হিচাপেই আমি সাহিত্যৰ আধুনিক ভংগী আৰু চৰিত্ৰ পালোঁ। সেই আহ্বান সকলোৰে প্ৰতি, সকলো সময়ৰ লেখকৰ প্ৰতি-- কথাটো মোৰ মনত এলাৰ্মৰ দৰে বাজি ৰ'ল।

তিনি ঃ আপোনাৰ প্ৰায়ভাগ কবিতাই নিৰ্মাণৰ ধাৰণা কঢ়িয়াই অনা যেন বোধ হয়। স্বতস্ফূৰ্ততাৰ প্ৰসঙ্গত আপোনাৰ মতামত কি?

অনুভৱ তুলসী ঃ নিৰ্মাণ শব্দটো অলপ সাৱধানে ব্যৱহাৰ নকৰিলে শব্দটোৰে আমি কি বুজাব খুজিছোঁ, সম্যক অনুধাবন কৰিব নোৱাৰিম কিজানি। নিৰ্মাণ এক দীৰ্ঘকালীন মানসিক প্ৰক্ৰিয়া -- এই প্ৰক্ৰিয়া নিৰ্জ্জান মনত চলি থাকে। ইয়াক আমি চিমেণ্ট বালিৰ মিশ্ৰণ এটা তৈয়াৰ কৰি তাৰে ইটাৰ দেৱাল সজা কাৰ্যৰ সমাৰ্থক কৰিলে আমি সৃষ্টিশীল নিৰ্মাণৰ কাষ চাপিব নোৱাৰিম।

সাহিত্য ৰচনাৰ বাবে কেঁচামাল আমি অভিজ্ঞতাৰ মাজেৰে আহৰণ কৰোঁ। এই আহৰণ এক স্বাভাৱিক প্ৰক্ৰিয়া, ই সচেতন নহয়। অভিজ্ঞতা এটা আমি পোনে পোনে লিখি উলিয়ালেই সি সাহিত্য হৈ নাযায়। আমি অভিজ্ঞতাৰ নিৰ্যাসটোহে ব্যৱহাৰ কৰোঁ -- সেই নিৰ্যাস স্মৃতি বিস্মৃতিৰ পৰ্যায় পাৰ হৈ গৈহে পোৱা যায় আৰু সেই নিৰ্যাস সৃজনশীল কল্পনাৰ বাটেৰে আহিহে কলাৰূপ লাভ কৰে। অভিধানৰপৰা বছা বছা শব্দ লৈ তাক কাগজত খেলিমেলিকৈ লেখি দিলেই আধুনিক কবিতা হয় বুলি এটা জনৰৱ এতয়াও আমাৰ সমাজত চলি আছে। সকলো কলা-শিল্পই এক কথাত নিৰ্মাণ - আত্মিক নিৰ্মাণ। নিৰ্জ্জান বা অচেতন আৰু সজ্ঞান বা সচেতন মনৰ সংযুক্তিতো নিৰ্মাণ হ'ব পাৰে। ই পিছে কেতিয়াও বাহ্যিক ক্ৰিয়া-কলাপ মাত্ৰ নহয়। আমি 'কীৰ্তন-ঘোষা' পঢ়ো, তাত যিবোৰ ছন্দ পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰা হয়, সি ঘাইকৈ আক্ষৰবৃত্ত আৰু মাত্ৰাবৃত্ত ছন্দ- আখৰৰ সংখ্যা, চৰণ, উচ্চাৰণৰ মাত্ৰা -- যি এক গাণিতিক পদ্ধতি আৰু ই যেন সচেতন মনৰহে ক্ৰিয়া - পিছে সেই আখৰৰ সজাটোত ভাৰ সুমুৱাই দি কৰা ৰচনা নহয় সেইবোৰ। ছন্দৰ চেতনা মনৰ তলিত থাকে আৰু মনৰ তলিৰ পৰাই ভাৰ নিগৰে। তাৰ ফলতেই আমি সেই ঘোষা-পদবোৰ পাইছোঁ। আৰু এটা কথা-- শংকৰদেৱে ভাষাটোও নিৰ্মাণ কৰি লৈছিল, ব্ৰজবুলি বুলি আমাৰ তাত কোনো ভাষা নাছিল। ভাষাক থলুৱা প্ৰভাৱৰ পৰা মুক্ত কৰিবলৈ, নিৰপেক্ষ ভাষা এটা তেখেতে বিচাৰিছিল আৰু সেই ভাষাটো তেখেতে নিজেই নিৰ্মাণ কৰি লৈছিল। সেইবোৰ কথা আমি পাহৰিলে কেনেকৈ হ'ব?

স্বতস্ফূৰ্তৰ ধাৰণা ওৱৰ্ডচৱৰ্থৰ পৰা অহা বুলি যদি লওঁ, ইতস্ততঃৰ ধাৰণা এটাও যে পছিমৰ কবি-তাত্বিক পল ভেলেৰীৰ পৰা আহিছে বুলি মানি লৈ কওঁ যে ৰোমাণ্টিক ভংগীৰ কবিতাই প্ৰথমটোক সমৰ্থন কৰে আৰু আধুনিক ভংগীৰ কবিতাই দ্বিতীয়টোক মানি লৈ আগবাঢ়ি যাব বিছাৰে। আমাৰ ইয়াত আধুনিক, আনকি উত্তৰাধুনিক কালতো দুয়োটা ভংগীয়েই চলি আছে। আমাৰ ইয়াত নীলমণি ফুকন, অজিৎ বৰুৱা আদিয়ে আধুনিক মেজাজ ৰাখিবলৈ ইতস্ততঃ ভংগীটো বেছিকৈ ব্যৱহাৰ কৰিলেও আনটোৰ প্ৰতিও

যে তেখেতসকলৰ ধাউতি নাছিল তেনে নহয়। মই স্বাভাৱিক আৰু ইতস্ততঃ - দুয়োটা ভংগীতেই কবিতা লেখি আহিছো।

চাৰি ঃ আপোনাৰ কবিতাৰ পৰ্বান্তৰৰ আঁৰত আপোনাৰ মনৰ সূক্ষ্মাতিসূক্ষ্ম পৰ্যবেক্ষণ ক্ষমতা, ভাষা প্ৰয়োগৰ কৌশলগত দিশ অন্যতম -- এইক্ষেত্ৰত পছিমীয়া কাব্য আন্দোলনৰ বিশেষ কিছুমান তত্ত্ব বা ধাৰণাই আপোনাক আকৰ্ষিত কৰে নেকি?

অনুভৱ তুলসী ঃ কবিতা ভাষা শিল্প, অৰ্থাৎ ভাষাক প্ৰয়োজন অনুসৰি ভাঁজ, মোচৰ দি কবিতালৈ অনা হয়; তেনেকৈ কৰিলেই সি কবিতা হৈ নুঠে, লৰ্কাই কোৱা 'ডুৱেণ্ডি', বিশেষ কালিকা, যাদুগুণ থাকিলেহে সি কবিতা হয়গৈ। কবিৰ সৃজনশীল সংবেদনৰ এটা দিশ হ'ল সূক্ষ্মাতিসূক্ষ্ম পৰ্যবেক্ষণ। আমাৰ ভাষাৰ জতুৱা ঠাঁচটোত এক ধৰণৰ ভাষিক নিৰ্মাণ বা কৌশল নিহিত আছে বুলি মই আগতেই কৈছোঁ। ভাষাৰ থলুৱা ('নেটিভ') চৰিত্ৰ অসমীয়া কবিতাত মই ৰাখিব খোজো, তেনেকৈয়ে মই বিকল্প কবিতা বা 'অল্টাৰনেটিভ' কবিতা লেখিব খোজো। তত্ব বা অৱধাৰণা অনুসৰণ কৰি মই কবিতা লিখাৰ পক্ষপাতী নহয়। কবিতা জীৱনৰ পৰা নিসৃত হ'ব লাগে। নহলে কবিতা কৃত্ৰিম হৈ পৰিব। আৰু কবিতা হ'ল সকলো ধৰণৰ কৃত্ৰিমতাৰ পৰিপন্থী।

পাঁচ ঃ সমালোচক মনোজ শৰ্মাই আপোনাৰ কবিতাৰ আত্মসচেতন ভাষাই পুৰাকাল্পিক (মিথ) গঢ়টোৰ কথা কয় বুলি ইংগিত কৰিছে। সমগ্ৰ পৃথিৱীক একেটা সুত্ৰৰে বান্ধিবলৈ আপোনাৰ যি প্ৰয়াস, সেই প্ৰয়াসৰ মাজত দুটা স্তৰ দেখা বুলি উল্লেখ কৰিছে। প্ৰথম, -- সাংস্কৃতিক আৰু নৃতাত্বিক অনুসন্ধানেৰে বস্তুজগতৰ অন্তৰ্লীন গভীৰ গঠনটো উন্মোচন কৰা আৰু দ্বিতীয়, বাস্তৱক অতি গভীৰ পৰ্যায়ত উপলব্ধিৰ পৰ্যায়েৰে ফেণ্টেচীৰ মাজেৰে অলৌকিক (মাৰ্ভেলাচ)ৰ সৃষ্টি কৰা -- এই কথা আপুনি মানি লয় নে? অলপ বহলাই কওকচোন।

অনুভৱ তুলসী ঃ সমালোচকসকলৰ কথাৰ ওপৰত মন্তব্য নকৰো। মোৰ কবিতাৰ আপোনাৰ মনত থকা ছবিখন জানিব পৰাহেতেন কিছু কথা কব পাৰিলোঁহেতেন। মোৰ কবিতাৰ সমালোচনাই আপোনাক কেনে ধৰণে আলোকিত কৰিছে সেই কথা প্ৰশ্নটোৰ পৰা জানিব পাৰিলোঁ। ধন্যবাদ।

ছয় ঃ সাম্প্ৰতিক সময়ৰ নৱ প্ৰজন্মৰ কবিৰ কবিতাই আপোনাৰ মনত কি ভাৱৰ সৃষ্টি কৰে? সম্ভাৱনা নিশ্চয় আছে -- কিন্তু কোনো ক্ষেত্ৰত আপোনাৰ মনত হতাশা, সংশয়ৰ উদ্ৰেক হয় নেকি?

অনুভৱ তুলসী ঃ নতুনকৈ লেখিব লোৱা কেইবাজনো কবিৰ ভাৱ-ভংগী, গতি-প্ৰকৃতিয়ে আশাৰ সঞ্চাৰ কৰিছে। সূচনা কালৰ এই কবিসকলৰ আশানুৰূপ বিকাশ হ'লে অসমীয়া কবিতাই নতুন গতি লাভ কৰিব। সংশয় আৰু হতাশা মোৰ নিজৰ কামক লৈয়ে বেছি হয় -- যদিও আত্মবিশ্বাস আছে, মই নিৰন্তৰ সংগ্ৰামশীল হৈ থাকিব খোজো, নতুন কিবা সেই বাটেৰেই আহিব বুলি বহু আশা, বহু সপোন বুকুত বান্ধি আহি আছো ইমানদিনে।

সাত ঃ কবিতা সৃষ্টিৰ ক্ষেত্ৰত নতুন প্ৰজন্মৰ কবিসকলৰ কোনো দিশত সচেতনতাৰ অভাৱ প্ৰত্যক্ষ কৰে নেকি?

অনুভৱ তুলসী ঃ নতুন কবি সকলক নেৰুডাৰ ভাষাৰে ক'ব পাৰি এনেকৈ, 'যিসকল কেৱল স্বপ্নাচাৰী তেওঁলোক মৰা আৰু যিসকল মাথোন বাস্তৱবাদী তেওঁলোকো মৰা'। সময়, সমাজ-বাস্তৱ, সপোন, ইতিহাস চেতনা আদিৰ বিষয়ে সচেতন যন্ত্ৰ নহৈ তেজ-মঙহৰ মানুহ হওক , সেইজনেহে কবিতাক নতুন জীৱন দিবলৈ সক্ষম হ'ব।

আঠ ঃ কবিতাৰ ক্ষেত্ৰত উত্তৰ আধুনিকতাবাদী দৃষ্টিভংগীৰ প্ৰয়োগ সম্পৰ্কে আপোনাৰপৰা অকমাণ জানিব বিচাৰিছোঁ।

অনুভৱ তুলসী ঃ আধুনিকতা, বা উত্তৰ আধুনিক দৃষ্টিভংগী সম্বলিত তত্ত্ববোৰ পঢ়ি কোনো কবি হ'বলৈ নাহে। সাম্প্ৰতিক কালৰ কবি হিচাপে মই যুগধৰ্মক আওকাণ কৰিব নোৱাৰো। যুগধৰ্মৰ অতীত ভেঁটিৰ ওপৰত থিয় দিয়ক আৰু ভৱিষ্যতৰ ৰঙা সূৰ্যৰ পিনে চকু থাকক। আমাৰ ইয়াত নাৰীবাদী চেতনা আৰু নৃগোষ্ঠীয় জাগৰণে, কেন্দ্ৰীয় আৰু প্ৰান্তীয় ক্ষমতাকেন্দ্ৰিক দ্বন্দ্বৰ মাজেৰে উত্তৰ আধুনিক চেতনাৰ প্ৰকাশ ঘটিছে। প্ৰতিষ্ঠান বিৰোধী চিন্তা-চেতনাৰ বিকল্পৰ সন্ধানৰ মাজেৰেও উত্তৰ আধুনিক চৰিত্ৰ ক্ৰিয়াশীল হৈ থকা বুলি ক'ব পাৰি।■

৫

গল্প

চুটিগল্পই চুটিকৈ লিখা গল্পক নুবুজায়। দৈৰ্ঘ্যৰ প্ৰশ্নটো চুটিগল্পত সম্পূৰ্ণভাৱে আওকান কৰিব পৰা বিধৰ নহ'লেও সেইটোৱে চুটিগল্প স্বকীয় বৈশিষ্ট্যপূণ এবিধ সাহিত্য কৰ্ম।

ড° শৈলেন ভৰালী

ইপাৰ-সিপাৰ

❑ ৰেজেক আলী
সহকাৰী অধ্যাপক, আৰবী বিভাগ

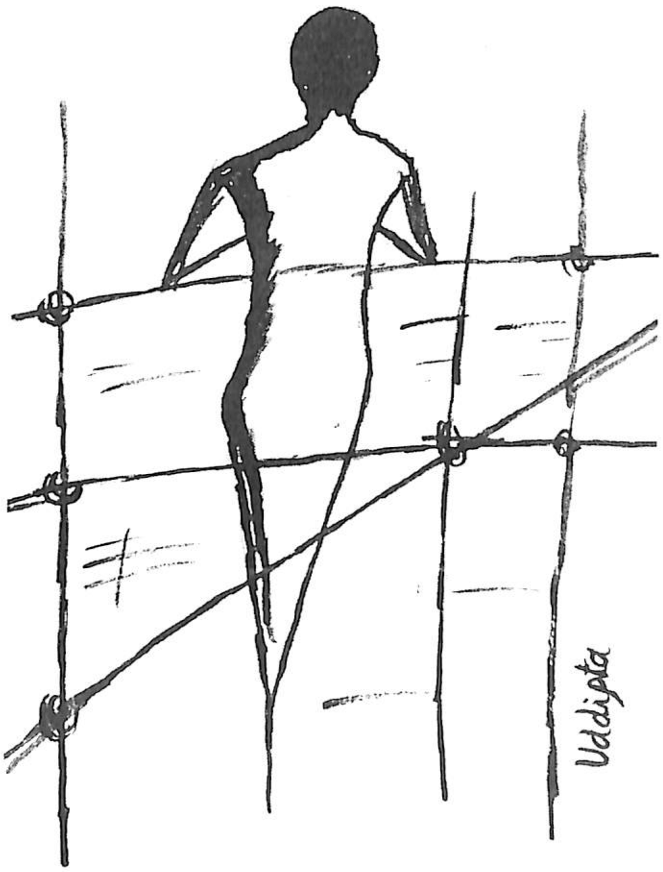

ৰিক্সাখন গোটেই কম দামতে মহিৰামৰ ল'ৰা নৰেনৰ ওচৰত বিক্ৰী কৰিলোঁ।

দীনাৰামে ঘৈণীয়েক মীৰা বাইক লাহেকৈ কথাযাৰ ক'লে।

এনে পুৰণা মডেলৰ ৰিক্সানো কিমান দিন চলাম। আজিকালি নতুন মডেলৰ ৰিক্সাতহে মানুহবোৰ উঠে, মোৰ বয়সে ৰিক্সা চলাওঁতে আমনিও কৰে।

আজি ১২ বছৰ ধৰি দীনাৰামে ৰিক্সা চলাই তিনিজনীয়া পৰিয়ালটো কোনোমতে ধাৰ নোহোৱাকৈ চলাই আছিল। ৰিক্সা চলোৱা কিমান যে কষ্টকৰ কাম তেওঁহে গম পায়। দীনাৰাম বুঢ়াৰ বয়স পঞ্চাশৰ দেওনা পাৰ হৈছে। ওপৰৰ দাঁত কেইটা কিছুদিন আগতে সৰিছে। চুলিবোৰ মাজে মাজে ভাজ লগা মাথো দুই এডাল চুলি পকিবলৈ ধৰিছে। দৃষ্টি-শক্তি লাহে লাহে কমি যোৱা অনুভৱ কৰিছে। গাটো মাজে মাজে দুৰ্বল দুৰ্বল লগাৰ বিপৰীতে মাতবোৰ আছিল গলগলীয়া স্পষ্ট। সমাজৰ লগতে মিলিব পৰা অভিজ্ঞতা তেওঁৰ সৰুৰে পৰাই আছে। সমাজখনৰ কাৰোবাক সহায় কৰা, বিপদে-আপদে মাত এষাৰ দিয়া দীনাৰামে কিন্তু সদায় আগভাগ লৈ আহিছে। সমাজৰ সৰু-সুৰা বিচাৰ খোচাৰ কৰাত তেওঁৰ কিন্তু এটা ভাল অভ্যাস আছিল। ৰিক্সা সন্থা, ঠেলা সন্থাৰ ডাঙৰ ডাঙৰ দায়িত্ববোৰ তেওঁকেই দিছিল। ইমানবোৰ ব্যস্ততাৰ মাজতে গতানুগতিকৈ কামবোৰ চলাই গৈছিল মাথো লগৰবোৰক মাজে সময়ে কৈছিল - এই বুঢ়া বয়সত আৰু কষ্ট কৰাৰ সময় মোৰ নাই।

ৰিক্সাখন যিহেতু বিক্ৰী কৰিলো চলিব পৰাকৈ ঠেলা এখনকে লম বুলি ভাবিছো। দীনাৰামে ঘৈণীয়েক মীৰাৰ মুখৰ ফালে চাই কথাযাৰ ক'লে। দয়াৰামে বুঢ়াৰ ঠেলাখন বিক্ৰি কৰিব বুলি শুনিছো। দামো বৰ বেছি নহয়। বেছেৰা দয়াৰামৰ ডাঙৰজনীৰ ছোৱালীৰ বিয়াৰ দিনবাৰ ঠিক হৈছে। সমাজৰ মানুহখিনিক এসাজ ভালকৈ খুৱাব নোৱাৰিলে বৰ অপমানৰ কথা হ'ব। ইছ ; দয়াৰাম বুঢ়াৰ নাই বুলি একোৱেই নাই ঘৰৰ ভেটি আৰু ঠেলাখনেই তেওঁৰ একমাত্ৰ সম্বল। বিয়াখন জোৰা-তাপলি মাৰি শেষ কৰিব বুলি ভাবি ঠেলাখনকে কম দামত বিক্ৰী কৰিব খুজিছে। আকৌ এবাৰ দীনাৰামে ঘৈণীয়েকক লাহেকৈ মাত দি ক'লে - তুমি কি কোৱা হে ঠেলাখন লোৱা ভাল নহ'ব জানো? ঠেলাখনৰে নাছিৰহঁতৰ মিলৰ ধানৰ পৰা কাঠলৈ সকলো সৰু-সুৰা ভাড়ামাৰি আমি কোনোমতে চলিব পাৰিম। এইদৰে দীনাৰাম বুঢ়াৰ তিনিজনীয়া পৰিয়ালটো কোনো ধাৰ ধুপৰ নোহোৱাকৈ চলি আছিল। এই সাধাৰণ আয়েৰে ছোৱালীজনীৰ বিয়া, নিজা আলহী, ইষ্ট-কুটুম্ব, অতিথি আদিৰ বাহিৰেও নিজ খেৱালৰ মানুহখিনিক এসাজ ভালদৰে খুৱাই পাৰ কৰি দিছিল। দীনাৰামৰ মনটো আজি বৰ ভাল লাগিছে। ৰাতিপুৱা আঠ বজাৰ পৰা দুপৰীয়ালৈ একো নোখোৱাকৈ কেইবাটাও কাঠৰ ভাৰা, তিলক মাষ্টাৰৰ স্কুলৰ ৰ'ড, চিমেন্টৰ ভাৰা পাইছে। ঘৰখনত ঘুৰমুৰকৈ সোমাই মাত লগালে, শুনিছানে - আজিহে মোৰ মনটো বৰ ভাল লাগিছে। কেইবাটাও ভাৰা পালো নহয়। মীৰাবাই লাহেকৈ ক'লে - পিছে ভাৰাখিনিটো ঠিকে ঠাকে পাইছে।

উঃ ভগৱান, এই বুঢ়া বয়সত কষ্টনো আৰু কিমান সহ্য কৰিম? এই বয়সত শৰীৰে আৰু নটনা হৈছে। মীৰাই বাঢ়ি দিয়া দুপৰীয়াৰ ভাত কেইটা খাই অলপ আৰাম কৰিব বিছাৰিছে। এনেতে মীৰাই সৰু ----- খন টান মাৰি বহি দীনাৰামক হতাশা মিশ্ৰিত ভাৱে ক'লে - ৰীতাৰ দেউতাকৰ ডাঙৰ Accident। বছিৰৰ মাকে বাচনবোৰ ধুই থাকোঁতে খৱৰটো দিলে। দীনাৰামে মীৰাক বৰ বেছি একো নকৈ এবাৰ মীৰাৰ ফালে এবাৰ বাহিতৰত থকা ঠেলাটোৰ ফালে চাই হুমুনিয়াহ কাঢ়িলে মাথোন।

ৰীতাৰ দেউতাক আছিল দীনাৰাম বুঢ়াৰ মাজুটো শালপতি ৰিংকু কলিতা। দেউতাকৰ মৃত্যুৰ পিছত ভাইকেইটাৰ লগত চল-চাতুৰি কৰি অনুকম্পামূলক চাকৰিটো পাইছিল। নিজৰ উপাৰ্জনৰ বাহিৰে পৈতৃক সম্পত্তি আছিল। সচিবালয়ৰ ডাঙৰ কৰ্মচাৰী হিচাবে ৰিংকু কলিতাৰ টেবুলখন আছিল বৰ সন্মানৰ - সচাঁকৈ ৰিংকু কলিতাৰ টেবুলখনতে দামী লগ কৰিব অহা মানুহবোৰে প্ৰায় কোৰা কুই কৰি থাকে। মানুহৰ কি যে ভাগ্য। ৰিংকু কলিতাই খুউব কম দিনৰ ভিতৰত মানুহৰ চকুত পৰাকৈ কেইবামহলাৰ ঘৰ এখন সাজি উলিয়াইছিল। তেওঁৰ আজি টকাই টকা। তেওঁৰ আজি কাৰো সহায়ৰ প্ৰয়োজন নাই বুলি আনন্দ অনুভৱ কৰে। সেই কাৰণে তেওঁৰ নিজা বংশ পৰিচয়, আত্মীয়, বন্ধু-বান্ধৱ একোৰেৰে দৰকাৰ নাই।

ঘৈণীয়েক মীৰাই কেইদিন মান ধৰি দীনাৰামৰ ওচৰত পেং পেঙাই আছে, আপুনি এবাৰ হ'লেও ৰীতাৰ দেউতাকৰ খবৰ এটা লৈ আহক। দীনাৰাম কিছু সময় নীৰৱে থাকিল। ভাৱবোৰ গধুৰ গধুৰ লাগিল। দীনাৰামৰ আজি কিছু হ'লেও মনটো উকা উকা লাগিছে সিদিনা ৰিংকু কলিতাৰ ব্যৱহাৰৰ কথাবোৰ পাহৰিব পৰা নাই। ছোৱালীজনীৰ বিয়াত বহুতো অনুৰোধ কৰা সত্বেও মানুহজনে এবাৰো দেখা নিদিলে। নীৰৱতা ভঙ্গ কৰি দীনাৰামে কেৱল মুৰটো দুপিয়ালে।

পিছদিনা মীৰাবাই দীনাৰামৰ পুৰণা পাঞ্জাবী কুৰ্তা আৰু পিন্ধনৰ সকলোবোৰ কাপোৰ পৰিষ্কাৰকৈ ধুই দিলে। দীনাৰামৰ বন্ধুৱে দিয়া পুৰণা মডেলৰ জোতা জোৰ, নিজে বোৱা ফুলবছা গামোছা, ধুনীয়াকৈ পৰিষ্কাৰ কৰি থলে। মীৰাবাইৰ মনটো কিন্তু আজি বৰ ভাল লাগিছে। আনন্দত কি কৰিব উৱাদিহ নোপোৱা হৈছে। ব্যস্ততাৰ মাজত গানৰ ছন্দবোৰ ভঙা ভঙা সুৰেৰে গুণ্ গুণাইছে। চুঙা পিঠা, টেকেলী পিঠা, মইনাৰ মাকে দিয়া তিলেৰে লাৰু, পিঠা বিধে বিধে তৈয়াৰ কৰিছে।

এনেকে মীৰাই দীনাৰামক মাত লগালে এৰা শুনিছানে - আবেলি তিনি বজাত আপোনাৰ train। গা-পা ধুই সাজু হওঁক। মই সব বস্তু বাহিনি ঠিক ঠাক কৰিছোঁ। Station ৰ পৰা প্ৰায় দুই কিঃ মিঃ আতৰত চহৰৰ এটা অখ্যাত গলিত ৰিংকু কলিতাৰ ঘৰ। দীনাৰামৰ ঘৰখন বিছাৰি পোৱাত সমস্যা হৈছিল যদিও আনক সোধ পোচ কৰি (ঘৰখন) বিচাৰি উলিয়াইছিল। সংগীতাৰ হাতত মস্ত ওজনৰ টোপোলাটো দি সহানুভুতিশীল দৃষ্টিৰে দীনাৰামে ক'লে - ৰীতাৰ দেউতাকৰ Accident টো বৰ ডাঙৰ হোৱা নাই তো? সংগীতাই টোপোলাটো লৈ লাহেকৈ ক'লে - নাই একো হোৱা নাই। ঠিকেই আছে। তেখেত চেক্ আপত গৈছে। আহিবৰ হৈছে।

ৰিংকু কলিতাই চেক আপৰ পৰা ঘৰত সোমাই দীনাৰামক দেখি তমত খাই গ'ল। একো মাত নিদিয়া কৈ তলমুৰ কৰি ভিতৰৰ ৰুমটোলৈ সোমাই গ'ল। দীনাৰামে কিবা সুধিম বুলি ভাবি একো সুধিব নোৱাৰিলে। ওচৰৰ খিৰিকিৰ ফাকেৰে এজাক ঠাণ্ডা বতাহে যেন তেওঁৰ গৰম ভাৱবোৰ পাতল কৰি দিলে। চকীখনৰ পৰা উঠি দুৰ্বল খোজেৰে আকৌ এবাৰ খিৰিকিখনৰ সম্পূৰ্ণ মেলি দি পৃথিৱীখন ভালকৈ চাই ল'লে। পিছফালৰ ৰুমটোৰ পৰা শুনা গ'ল - ছিঃ ছিঃ সংগীতা তুমি মোৰ মান, ইজ্জত সৰ্বশেষ কৰি দিলা। ক'ৰবাৰ অচিনাকী ৰিক্সাৱালা, ঠেলাৱালা এইখন ঘৰত কেনেকৈ সোমাব পাৰিলে? তেওঁক কিন্তু ৰাতিটো বাহিৰৰ ৰুম এটাত থাকিবলৈ দিবা।

ৰিংকু কলিতাৰ অপ্ৰত্যাশিত ব্যৱহাৰত সংগীতাৰ মনটো অস্থিৰ অস্থিৰ লাগিছিল। হাজাৰ হ'লেও ডাঙৰ ভিনি। মানুহজনে এবাৰো খবৰ ল'ব নোৱাৰিলেনে? পিছফালৰ ৰুমটোত বহি সংগীতাই নীৰৱে উচুপি থাকিল। ভাৱবোৰ পাতল কৰি এবাৰ ৰীতাৰ ফালে এবাৰ নিজৰফালে চাই ৰন্ধা কামত ব্যস্ত হৈ পৰিল।

ৰাতি দীনাৰামৰ টোপনি বৰ পাতল হৈছিল। ঘড়ীৰ কাটা কেইডালৰ টিক টিক শব্দ, পিছফালৰ নিম ডালত বহা ফেঁচাৰ-কুঁৰলি, ওচৰৰ ভাৰাতীয় দেছুৱালী গিৰিয়েক ঘৈনীয়েকৰ কাজিয়া, দিনৰ দিনটো নোখোৱা ৰুমটোৰ চুকত বহা মেকুৰীজনীৰ মেও মেও মাতে-টোপনি অহাত সমস্যা হৈছিল। দীনাৰাম আজি সোনকালে সাৰ পাইছে। সন্মুখৰ দৰ্জাখ্ মেলি দি দুখোজমান আগবাঢ়িছে এনেতে জাবৰৰ দম এটাত কুকুৰ, মেকুৰী, কাউৰী, শালিকাবোৰৰ আনন্দৰ মেলা। দীনাৰাম আচৰিত এই ৰাতিপুৱা কিহৰ বা আনন্দৰ মেলা আৰু অলপ আগবাঢ়ি দেখে ঘৈণীয়েক মীৰাই দিয়া লাৰু, পিঠা খোৱাৰ প্ৰতিযোগিতাহে।

দীনাৰামে এজন নিৰৱ দৰ্শক হৈ নিথৰভাৱে চাই থাকিল। এনেতে সংগীতাই পিছফালৰ পৰা মাত লগালে - ভিনদেও কিহৰ আনন্দৰ মেলা চাই আছে। ■

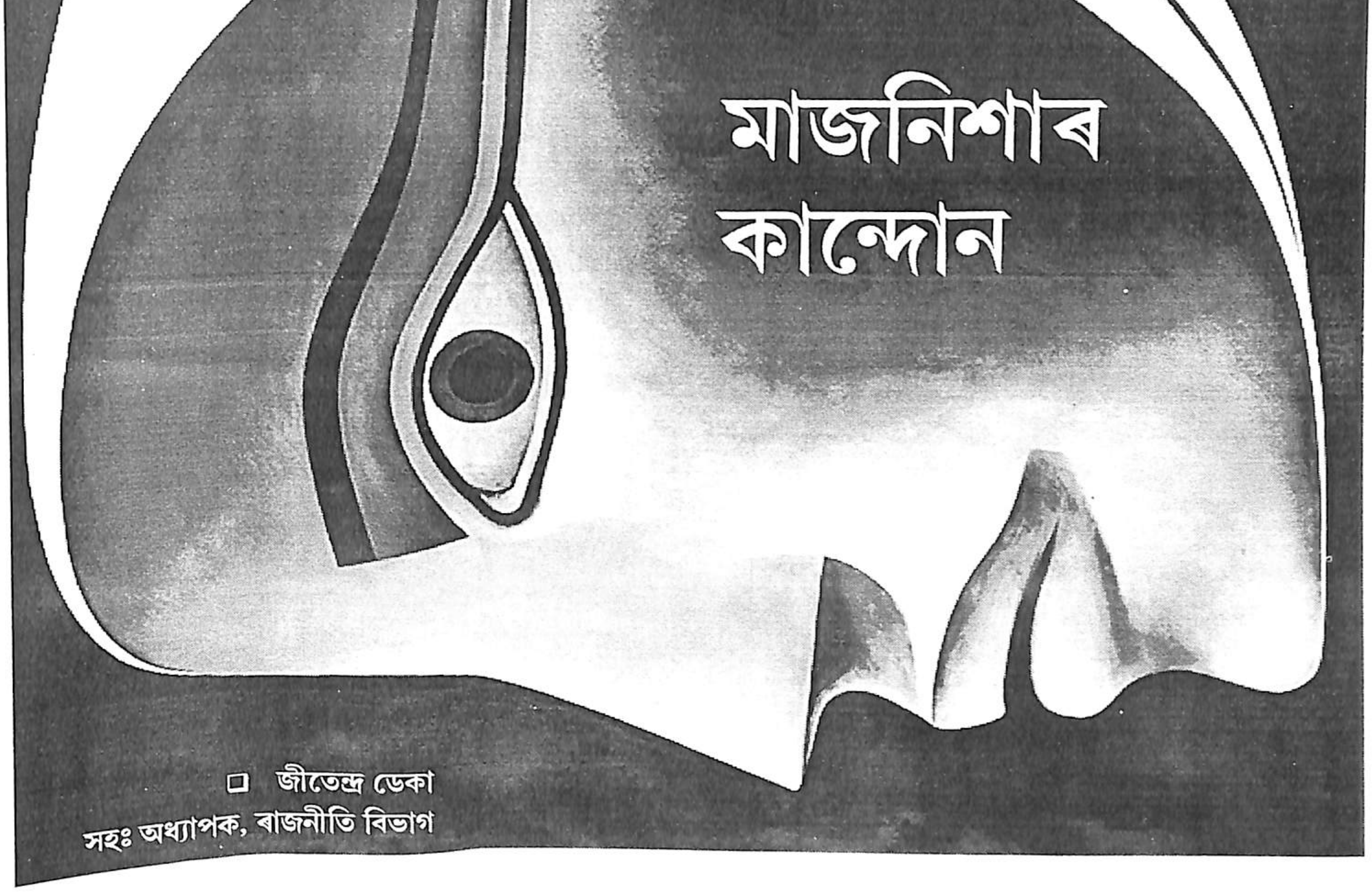

মাজনিশাৰ কান্দোন

□ জীতেন্দ্ৰ ডেকা
সহঃ অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিভাগ

খৰপ্ৰোতা নদীটোৰ পাৰে পাৰে এক কিলোমিটাৰ মান গলেই ঘৰটো পোৱা যায়। দূৰৰ পৰা অৰণ্যে ঘৰটোৰ অস্তিত্ব ধৰিব নোৱাৰি। বন, লতা, বৃক্ষৰে ঘৰটো আৱৰি আছে। ঘৰটোৰ কাযেৰে জংঘললৈ কৰি কাটিব যোৱা অস্থায়ী বাটটোও এতিয়া পৰিত্যক্ত। খৰিকটীয়াবোৰে এতিয়া আন এটা পথ বাচি লৈছে। ঘৰটো এতিয়া গাওঁৰ মানুহবোৰৰ মুখত সাধুকথাতহে জীয়াই আছে। ৰাতিটো বাদেই আনকি দিনটো তাৰ কাযেৰে যাবলৈ ভয় কৰে সাধাৰণ ৰাইজে। ঘৰটোৰ অৱস্থা একেবাৰে জৰাজীৰ্ণ। বহুবছৰ আগতে তাত এহাল স্ত্ৰী-পুৰুষে বাস কৰিছিল। তেতিয়া তাত গাওঁ বুলিবলৈ একো নাছিল। নদীটোৰ পাৰে পাৰে চেগা চেৰোকাকৈ দুই এঘৰ মানুহ আছিল মাত্ৰ। পাহাৰত তেতিয়া এনেও জনাগম কম আছিল। কি জানো কাল ধুমুহা আহিল এদিন ঘৰটোৰ ভিতৰত তিনিটা মানুহ ফাচি লগাই ওলমি থকা পোৱা গ'ল। উৰলি যোৱা মৃতদেহৰ গোন্ধত ঠাইডোখৰ পৰিত্যক্ত হৈ পৰিল। তেতিয়াৰ পৰাই ঘৰটোৰ কাযেৰেও মানুহ নোযোৱা হ'ল। পাহৰীয়া খৰশ্ৰোতা নদীটোৰ ঘৰটোৰ পৰা এক ফাৰ্লং মান বৈ গৈ এটা দহ-বাৰ ফুটমান ঠিয় গৰাৰ পৰা তললৈ বৈ এটা সৰুসূৰা জলপ্ৰপাতৰ সৃষ্টি কৰিছে। ইয়াৰে শব্দ আৰু বতাহত জৰাজীৰ্ণ ঘৰটোৰ কেৰমেৰ শব্দই ঠাইখিনি আৰু জয়াল কৰি ৰাখে। কোনোবাই অত্যন্ত প্ৰয়োজনত অন্য কোনো গত্যন্তৰ নাথাকিলে সেই ৰাস্তাদি যাবলগীয়া হলেও স্বৰ্গবাসী সকলো মনত পৰা ভগবানৰ নাম জপ কৰি কিবাকৈ বাচি আহিলে বাৰিৰ পিছৰ কিবা এবিধ দেৱী মাৰ মন্দিৰত আগবঢ়াম বুলি মনতে আতৰাইহে যায়। সাধাৰণতে সৰ্বসাধাৰণে নাযায়েই। গাওঁৰ মংগলনী বুঢ়ীয়েহে জৰাফুকা কৰা লতাগছ নিজৰ বাৰীত খৰাংত শেয হলে কাচিৎ হে যায় সেই ৰাস্তাৰে। বুঢ়ীৰ ভয়ভীতো অৱশ্যে আনতকৈ অলপ কম। আৰু এই বুঢ়ীৰ মুখৰ পৰাই গাওঁৰ মানুহে গম পাইছে যে যিটো ঘৰ পৰিত্যক্ত বুলি ৰাইজে ভাৱে আচলতে ঘৰটো পৰিত্যক্ত নহয়। বুঢ়ীয়ে দুদিনমানো তাতে এজন মানুহক দেখিছে। দূৰৰ পৰা মানুহজনক বুঢ়ীয়ে চিনি নাপায়। কিন্তু বুঢ়ীয়ে ওচৰত গৈ চোৱাৰ সাহসো গোটাব নোৱাৰে। চকামকাকৈ দেখা পায় মাথো। ঠিক সেইদৰে গাওঁৰ আন মানুহেও কিবা অজানিত ভয়ৰ কাৰণে কেতিয়াও সেই ঘৰলৈ গৈ সেই অজান মানুহটোক

চোৰাৰ হেপাহ কৰা নাই। তেওঁলোকে বিশ্বাস কৰে সেইটো নৰমনিচ নহয়। হলে নিশ্চয় এদিন হলেও গাওঁত আহিলেহেতেন নাইবা আন কোনোৱাই এদিনলৈ হলেও দেখিলেহেতেন। আৰু কোনো নৰমনিচে থাকিবলৈ এনেকুৱা পৰিত্যক্ত ঘৰ বাচি নলয়। ইত্যাদি নানা এশ এবুৰি প্ৰশ্নৰ অৱতাৰণা কৰি মুঠেও সেই ঘৰটোৰ ফালে নোহোৱাকৈ থাকে সকলোৱে। অৱশ্যে গাওঁৰ ডেকাচামে কেতিয়াবা সিদ্ধান্ত লয় যে আটাইবোৰে দা, যাঠি, জুই লৈ গৈ তাত কি আছে কোন আছে চাব। আৰু যদি একো নাই তেন্তে ঘৰটোত জুই লগাই সব চাফা কৰি দিব। কিন্তু বুঢ়াসকলে সিঁহতক বাধা দিয়ে। সিঁহতে বুজায় যদি ঘৰটোত কাকো নেদেখি জুই জ্বলাই দিয়ে আৰু সচাঁকৈয়ে যদি তাত কিবা অশীৰিৰী কিবা আছে তেন্তে সেইটো আহি গাওঁত লম্ভিব। গতিকে যি যতে যেনেকৈ আছে থাকক।

কিন্তু বিজয় বৰুৱা এইবোৰ কথাত পতিয়ন নাযায়। গাওঁৰ ৰাইজৰ কথা সি বিশ্বাস কৰা নাই। সি দেওভূত বিশ্বাস নকৰে। অশৰিৰী আত্মাক বিশ্বাস নকৰে। ইয়াৰ প্ৰকৃত স্থান হৈছে মানুহৰ ভীতিপূৰ্ণ মনত। ভয়েই ভূত। মনত ভূত নাথাকিলে আন কতো ভূত নাথাকে। ই মাথো ভ্ৰমহে। অৱশেষত সি সিদ্ধান্ত ললে যে কোনোবা যাওঁক বা নাযাওঁক সি ঘৰটোত যাবই। সি উদঘাটন কৰিবই এই ঘৰৰ ৰহস্য। আৰু আকৌ এবাৰ প্ৰমাণ কৰিব যে পৃথিৱীত ভূত বোলা কোনো বস্তু নাই। যিটো আগতে সি বহুবাৰ কৰিছে। সৰুৰে পৰা সি খুব সাহসী আছিল। সকলোৱে যাব ভয় কৰা ঠাইত সি গৈছিল, সকলোৱে কৰিব নোৱাৰা কাম সি কৰিছিল। আৰু তাৰ এই এডভাঞ্চাৰ বোৰে সমনীয়াৰ আগত তাৰ এক সুকীয়া আসন দিছিল। যিমানেই ভয়লগা কাম হওঁক বিজয় সদায় আগত। ভৰ দুপৰীয়া জংঘলৰ পৰা আম গছত আম পাৰি অনাৰ পৰা গাওঁৰ পৰন বুঢ়াৰ সকামৰ দিনা গোহালীত ঠেলা উৰি বুঢ়াৰ আত্মা কামৰ ভাগ খাব অহা চোৱালৈ সি সদায় আগত। তাৰ কাহিনী পিছদিনা স্কুলত সকলোৱে গোগ্ৰাসে গিলে আৰু সি হৈ পৰে হিৰো। বিজয় আন কামৰ দৰে পঢ়াশুনাতো সদায় আগৰণুৱা আছিল। প্ৰতিটো পৰীক্ষাতে সি সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হৈছিল। সি আআছিল প্ৰকৃতিৰ নামত পাগল আৰু সেইবাবেই ইমান ভাল ৰিজাল্ট কৰিও সকলো আৰামদায়ক চাকৰি এৰি বন বিভাগহে বাচি ল'লে।

আৰু আজি প্ৰায় দুমাহেই হ'ল তাৰ ভিতৰুৱা এই গাওঁ অঞ্চলত নিযুক্তি পোৱা। সি ৰেঞ্জাৰ হিচাবে ইয়াত জইন কৰিছে। কাৰ্বি আংলং সীমান্তত থকা কুৰমৌ বনাঞ্চল চৰকাৰে ৰেজিষ্টাৰ কৰা বেছিদিন হোৱা নাই। প্ৰায় দুবছৰমান হ'ল। ৰেঞ্জাৰৰ বাবে নদীটোৰ পাৰতে এটা অস্থায়ী বাসস্থান বনাই দিছে। আৰু তাৰ লগতে আছে ডাক বঙলা ৰেঞ্জাৰৰ কোৱাৰ্টাৰটোৰ পিছফালেৰে বৈ গৈছে খৰস্ৰোতা পাহাৰীয়া নৈ জিজিলাং। এই ঘৰটোতে থাকে নৱনিযুক্ত ৰেঞ্জাৰ বিজয় বৰুৱা আৰু তেওঁ ঘৰটোৰ পৰাই জিজিলাঙৰ পাৰে পাৰে এক কিলোমিটাৰমান গলেই পোৱা যায় সেই পৰিত্যক্ত ঘৰটো।

দিনত এবাৰ জংঘলত তাৰ চৰকাৰী জীপখনত ঘুৰি আহি ভাত দুটামান খাই অলপ জিৰাই ললে। প্ৰায় তিনিটামান বজাত বিজয় কাপোৰ কানি পিন্ধি সাজু হ'ল। যোৱা নিশাই সি ঠিক কৰিছিল যে আজি সি সেই ৰহস্যময় ঘৰটোলৈ যাবই আৰু আবেলি যাব। প্ৰথমতে অৱশ্যে সি ৰাতি যাম বুলি ভাবিছিল কাৰণ ৰাতি-ৰাতি গাওঁৰ মানুহবোৰে হেনো বহুদিন শুনিছে ঘৰটোৰ পৰা ভাহি অহা কান্দোনৰ শব্দ। কিন্তু যিহেতু সি সেইটোফালে যোৱা নাই গতিকে ৰাস্তাঘাট আদি আজি ভালকৈ চাই আহি আন এদিন ৰাতিকৈ তাত গৈ ভূতৰ ৰহস্য উদ্‌ঘাটন কৰিব। সি কনিষ্ঠবলজনকো লগ ধৰিছিল কিন্তু সি তাৰ প্ৰস্তাৱ শুনি বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডৰ সকলো ডাঙৰ বাব তাক দি তাৰ ভৰিত পৰিল কলে,'হুজুৰ মাই, বাপ মাৰিলেও মাৰক কাটিলেও কাটক, লাগে চাকৰিটোকে খাই দিয়ক। বহুজনমৰ পূণ্যৰ ফলত মা-দেউতাই দিয়া জীৱনটো এনেকৈ শেষ কৰিব নকব। তাৰ আশা বাদ দি বিজয় অকলেই যোৱাটো ঠিক কৰিলে। প্ৰথমতে সি গাড়ী লৈ যাব বুলি ভাবিছিলে কিন্তু পিছত ভাবিলে নাই গাড়ীত নাযায় নদীৰ পাৰে পাৰে জিলিকাঙৰ সৌন্দৰ্য্য উপভোগ কৰি কৰি যাব। সি কোৱাৰ্টাৰৰ পৰা ওলাই নদীটোৰ হাতে হাতে ধৰি পাৰে পাৰে আগবাঢ়িল।

প্ৰায় বিশ মিনিট মানৰ পিছত সি উপস্থিত হলগৈ ঠাইখিনিত। নদীটোৰ ফালৰ পৰা আহিলে প্ৰথম দৃষ্টিত ঘৰটো দেখা নাযায়। ঘৰটোৰ পিছফালটো নদীৰ ফালে। তাকো গছ, বন-লতাই আৱৰি নেদেখা কৰি থৈছে। গছপাতৰ মাজেৰে আধা খুলি থোৱা কলা ৰঙৰ কাঠৰ খিৰিকীখনৰ কিছু অংশ দেখা যায়। সি এটা পাক মাৰি আহি ঘৰটোৰ সন্মুখভাগত উপস্থিত হ'ল যদিও ঘৰটো জংঘলে আৱৰি ধৰিছে তথাপি ইয়াৰ সৌন্দৰ্য্য ম্লান হোৱা নাই। সেউজীয়া পটভূমিত ভগ্ন প্ৰায় ঘৰটো সদম্ভে ঠিয় দি আছে। কাষতে গজি উঠা আঁহত এজোপাৰ শিপা আৰু গা-গছে ঘৰটোৰ এফাল আৱৰি থৈছে। ঘৰটোৰ চৌহদ আৱৰি এসময়ত বাঁহৰ বেৰ আছিল। এতিয়া বেৰখন নাই কিন্তু তাৰ অস্তিত্ব আছে। বেৰখন থকা ঠাইৰ পৰা ঘৰটোলৈ জংঘলখিনি ক্ষীণ। বাৰাণ্ডাতো কঁচুজাতীয় গছ-বন গজিছে। কিন্তু বিজয় আচৰিত হ'ল যে চৌহদৰ জপনাৰ পৰা ঘৰটোৰ দৰ্জাখনলৈ এটা লিক আছে। সদায় অহা-যোৱা কৰিলে ঘাহনি ক্ষীণ হলে যেনে লিক হয় তেনেকুৱা ঘৰটোত সঁচাকৈ কোনোবা বাস কৰে নেকি? তাৰ মনত অলপ সাহস সঞ্চাৰ হ'ল। লাহেকৈ জপনাৰ দৰে থকা বাঁহৰ বেৰখন আঁতৰাই সি ভিতৰত ভৰি থলে। ভিতৰত ভৰিখন থৈয়ে তাৰ দুঃসাহসিক মনটোও অজান

অতংকত দুৰু-দুৰুকৈ কপি উঠিল। কিয় তেনে হ'ল সি কিন্তু গম নাপালে। লাহে লাহে সি ঘৰটোৰ ফালে খোজ দিলে। চোতালখনত ভৰি দি চাৰিওফালে চকু ফুৰালে। ঘৰটোৰ মূল দৰ্জাখন জপোৰা। খিৰিকীবোৰতো মকৰা জালে আৱৰি আছিল। বাৰাণ্ডাখনৰ চুকত এটা মাটিৰ কলহ থোৱা আছে। তাতো কেঁচুমতা আৰু মকৰা জালে আৱৰি ধৰিছে। ঘৰটোৰ চোতালত ঠিয় দিলে নদীটোৰ ভালেমান অংশ দেখা পায় আৰু তাৰ পৰা জলপ্ৰপাতটোৰ মাতটো খুব ধুনীয়াকৈ শুনা গৈছে। নদীটোৰ সিপাৰৰ এটা বৃহৎ অংশও দেখা পায়।

এনেতে ঘৰটোৰ দৰ্জাখন কেৰমেৰ কৰি এটা বিকৃত শব্দ কৰি খোল খালে। আচৰ্য্যকিত হৈ একে থৰে সেইফালে চাই ৰ'ল। তাৰ কল্পনাৰ ভয়ানক ছবিয়ন, যিখন ছবি স্থানীয় ৰাইজে তাৰ মানস পটত আঁকিছিল থান-বান কৰি দৰ্জাখন খুলি দুৱাৰ মুখত ঠিয় দিলে এজন মানুহ। ক্ষীণ-মীন আদহীয়া বয়সৰ মানুহ। মুখৰ ৰং শেতা, কেবাদিনো নুখুৰোৱা বগা-কলা দাড়িৰে মানুহজনক আৰু বেছি শেতা দেখাইছে। চকুহাল কোটৰত সোমাইছে। অ'ত-ত'ত দুই এটা ফুটা থকা মলিন বগা গেঞ্জীটোৰ লগত মূৰৰ আধাপকা চুলিখিনিয়ে যেন সখা পাতিছে। গেঞ্জীৰ ফুটাবোৰেদি দেহৰ ক'লা ৰঙটো ওলাই পৰিছে। এখন হাতেদি দৰ্জাখন ধৰি থাকি পাতল কিন্তু দীঘল গোফ কোচাৰ তলত থকা হাঁহিটো সি দেখা পালে। উৎকণ্ঠাৰ পৰা স্বস্তিলৈ আহি সি মাথো মানুহজনক সুধিলে --

"আপুনি ?

মানুহজনে চাগে তাৰ উৎকণ্ঠাৰ কাৰণটো ধৰিব পৰিছিল। কাৰণ তেঁও লাহেকৈ বাৰাণ্ডালৈ ওলাই আহি বিজয়ক আদৰিলে।

'বোপা, আহা ভিতৰলৈ আহা।'

মানুহজন তাৰ ওচৰতে ঠিয় দি আছিল কিন্তু তাৰ এনে লাগিল যেন তেওঁৰ মাতটো বহুদূৰৰ পৰাহে ভাহি আহিছে। বিজয় যেনেকৈ আছিল তেনেকৈ থকা বাবে মানুহটোৱে পুনৰ কলে -

'বোপা, তুমিও চাগে গাওঁৰ মানুহবোৰৰ দৰে মোক কিবা দেও ভূত বুলি ভাবিছা? বিজয় অলপ অপ্ৰস্তুত হ'ল। মানুহটোৰ কথাই তাৰ সত্বাক যেন জগাই তুলিলে। সি সচকিত হ'ল। তাৰ লাজ লাগি গ'ল। সি ক'লে - 'নাই, নাই'। মই তেনে একো ভবা নাই। কিন্তু ভিতৰতো কিয় যাব লাগে, বাহিৰতে ভাল দিয়ক। বতাহো লাগি আছে।

মানুহজন লাহেকৈ নামি আহি বাৰাণ্ডাখনতে বহি দিলে। তাকো ওচৰতে বহিবলৈ মাতিলে। বিজয় আগুৱাই গৈ তেওঁৰ ওচৰত বাৰাণ্ডাখনত ফুমাৰি লৈ বহি পৰিল। এটা ভেকেটা-ভেকেট গোন্ধ পালে সি মানুহজনৰ গাৰ পৰাই। আওকান কৰি সুধিলে -

"পিছে আপুনিনো কোন? আপুনি ইয়াত অকলে কিয় থাকে? আপুনি গাওঁত কেতিয়াও নাযায় কিয়? মানুহজনে এক কৰুণ দৃষ্টিৰে বিজয়ৰ ফালে চাই ৰ'ল। সি দেখিলে মানুহজনৰ স্থিৰ নেদেখিলে বিশ্বাস নহ'ব। চকুলোৰ কোনো চিন-চাব নাই কিন্তু যেন মানুহজনে হুৱাওৱাহে কান্দিছে। অলপ সময় তাৰফালে চাই থাকি তেওঁ এটা দীঘল হুমনীয়াহ কাঢ়িলে। তাৰ পিছত তেওঁ সন্মুখৰ আঁহতজোপাৰফালে কিছুসময় চাই ৰ'ল। এটা সময়ত তেওঁৰ দৃষ্টি আহতজোপা পাৰ হৈ দূৰৰ পাহাৰখন পাৰ হৈ দূৰ দিগন্তলৈ প্ৰসাৰিত হৈ পৰিল। তেওঁৰ দৃষ্টি যিমান কৰুণ তাতোকৈ কৰুণ মাতেৰে তেওঁ কব ধৰিলে - 'বোপা তুমি চাগে গাওঁৰ মানুহবোৰৰ মুখত এই ঘৰটোৰ কথা শুনিছাই? তুমি নিশ্চয় ইয়াৰ সত্যতা নিৰূপন কৰিবলৈ আহিছা ইয়ালৈ।'

মানুহজনৰ কথা শুনি অলপ লাজ লাগিল তাৰ। তেওঁ কেনেকৈ জানিলে তাৰ মনৰ কথা।

- 'মই ইমানদিনে মোৰ মনৰ কথাবোৰ খুলি ক'ব পৰা নাই কাকো। কোনোৱে ভয়তে ইয়ালে নাহে, আৰু গাওঁৰ ভয়াবহ স্মৃতিয়ে মোক এনেকৈ দিন-ৰাতি খেদি ফুৰে যে মই গাওঁত যোৱাৰ কথা ভাবিবই নোৱাৰো। কিন্তু যিদিনা মই তোমাক প্ৰথম দেখিছিলো মই অনুমান কৰিছিলো এদিন তুমি নিশ্চয় ইয়ালৈ আহিবা।' তাৰ সুধিব মন গৈছিল - ক'ত দেখিলে মোক? মইতো কাহানিও এইফালে অহা নাই নাইবা আপোনাকো আন ঠাইত দেখা নাই। কিন্তু মানুহজনে ইমান অন্মবিভোৰ হৈ কথাবোৰ কৈ আছিল যে মাজতে ৰখাব তাৰ সত নগত। এতিয়াও মানুহজন তাৰ নিচেই ওচৰত বহি আছে এথচ এনে লাগিছে। মানুহজনে কৈ গ'ল নন্দ নামৰ মানুহ এজনে ওচৰৰ গাওঁৰ জুনুকীক পলুৱাই আনি এইখিনিতে সংসাৰ পাতিছিল। এপদ-দুপদকৈ সিহতে এই ঘৰটো বনাই বহু সপোনলৈ ইয়াত বাস কৰিছিল। কিন্তু জুনুকীয়ে নন্দক কি জানো বেয়া পালে পাহাৰৰ ডেকা এটাৰ লগত তাই তাক এৰি গুছি গ'ল। এসপ্তাহলৈ নন্দই পানী এটুপীও মুখত দিয়া নাছিল। আৰু সাতদিনৰ দিনা ঘৰৰ ভিতৰতে চিপ লৈছিল। মানুহজনে কথাবোৰ কেনেকৈ জানিলে সুধিব খুজিও সি ৰৈ গ'ল। তেওঁ ক'ব ধৰিলে নন্দই চিপ লোৱাৰ তেৰ দিনৰ দিনা গাওঁৰ মানুহে ঘৰটোত জুনুকী আৰু সেই লৰাজনও নন্দৰ দেহৰ কাষতে ওলমি থকা অৱস্থাত উদ্ধাৰ কৰিছিল আৰু তেতিয়াৰ পৰাই এই ঘৰটো পৰিত্যক্ত হৈ পৰিছিল। কথাখিনি কৈ মানুহটোৱে এটা দীঘল হুমনিয়াহ কাঢ়িলে। প্ৰথমতে পোৱা ভেকেটা-ভেকেট গোন্ধটো লাহে লাহে বেছি হৈ গৈছিল। বিজয়ৰ সুধিব লগা দুই-এটা কথা আছিল। ঘৰটোৰ বাসিন্দালসকলৰ কথাবোৰ কলেও তেওঁ নিজৰ বিষয়ে একো কোৱা নাছিল। তেওঁ

কেনেকৈ ইয়াত আহিল? ইয়াতেই বা থাকিব ললে কিয়? সি কিবা সোধাৰ আগতে মানুহজন খপজপকৈ ঠিয় হৈ ইমানপৰ তাক বাহিৰতে খুদামুখে বহুৱাই ৰখাৰ বাবে খুব দুখ কৰিলে, কলে - ইচ্ চোৱাচোন বোপা, ইমানপৰে মই তোমাক শুদামুখে বহুৱাই থৈছো। ইমানদিনৰ মূৰত আজি আলহী আহিছে মোৰ ঘৰত আৰু মই কথাৰ মহলা মাৰি আছো, এইবুলি মানুহজনে দৌৰাদৌৰিকৈ ঘৰৰ ভিতৰত সোমাল। বিজয়ে বাধা দিবলৈ সময়ে নাপালে।

এতিয়া বিজয়ৰ মনটো অলপ পাতল-পাতল লাগিছিল। ঘৰটোৰ বিষয়ে ইমানদিনে চলি অহা ভূতৰ গুজৰবোৰ মিছা। আকৌ এবাৰ ৰহস্যৰ উদ্‌ঘাটন কৰি তাৰ মনটো ভাল লাগিল। তাৰ বন্ধু অনুপক ফোন কৰি কথাখিনি ক'ব লাগিল। কথাবোৰও আত্মবিভোৰ হৈ থাকোতে হঠাতে সি মন কৰিলে ঘৰৰ ভিতৰত কোনোবাই কান্দি আছে। খুব ধীৰে কিন্তু শব্দটোৱে কানত বিন্ধি যায়। তাৰ ভাৰ হ'ল মানুহজনৰ পৰিয়ালো থাকে চাগৈ ইয়াতে লাহে লাহে কান্দোনৰ শব্দটো ডাঙৰ হ'ব ধৰিলে। বিজয় লাহেকৈ ঠিয় হৈ দৰ্জাখনৰ কাষতে ঠিয় হৈ মাত লগালে - খুড়া। লগে লগে ভিতৰত কান্দোনৰ শব্দ বন্ধ হ'ল। কিন্তু ক্ষণিক পিছতে আকৌ কান্দিব ধৰিলে। আকৌ সি মাত লগালে - খুড়া, কিবা হৈছে নেকি? কান্দোনটো আকৌ বন্ধ হ'ল। আকৌ ক্ষণিকৰ পিছতে আৰম্ভ। সি মাত দিলে অলপ সময়ৰ বাবে কান্দোনটো বন্ধ হয় কিন্তু আকৌ আৰম্ভ হয়। দুবাৰ-তিনিবাৰ মতাৰ পিছতো মানুহজনে ভিতৰৰ পৰা কোনো সহাৰি নিদিয়াত সি লাহেকৈ দৰ্জাখন ঠেলি ভিতৰত সোমাই গ'ল। ভিতৰখন আন্ধাৰ। পিছফালে থকা আধাখোলা খিৰিকীখনেৰে অহা সামান্য পোহৰে জেকা মজিয়াখন উদভাসিত কৰিছে। তাৰ ভৰিৰ ওপৰেদি কিবা এটা পাৰ হৈ গ'ল। ভৰিখন আচাৰ মাৰি সি দেখিলে মস্ত দালশলীয়া এটা দৌৰি বিছনাৰ তলত সোমাইছে। তেতিয়াহে সি বিচনাখন দেখিলে আৰু দেখিলে বিছনাৰ ওপৰৰ দৃশ্যটো। বিজয়ৰ কল খোৱা ধাতু উৰি গ'ল। জঠৰ হৈ পৰিল তাৰ সমগ্ৰ সত্ত্বা। গোটেই দেহতে এটা চেঁচা শিহৰণ বৈ গ'ল। জেকা মজিয়াখনৰ শীতলতা যেন তাৰ ভৰি দুখনেদি বৈ আহি তাৰ দেহ আৱৰি পেলালে। ভৰি দুখন যেন শিলৰহে এনে লাগিল। ল'ৰাব খুজিও ল'ৰাব নোৱাৰিলে ভৰি দুখন। যিটো দৃশ্য সি দেখিলে সাধাৰণ মানুহ হোৱা হলেতো ঠাইতে মূৰ্চ্ছা গলহেতেন। বিচনাখনৰ ওপৰতে থকা চিলিংখনৰ বাটামডালত তিনিটা মানুহৰ শ ওলমি আছে। চিপলোৱা শাৰী তিনিও জনৰ ৰং আন্ধাৰতো জিলিকি থকাৰ দৰে লাগিল আৰু সবাটোকৈ আচৰিত কথা যে এইমাত্ৰ বাহিৰত তাৰ লগত কথা পাতি থকা মানুহজনো মাজতে ওলমি আছে। তাৰ বাওঁফালে এজনী মহিলা আৰু সোফালে ডেকা ল'ৰা এটা। বিজয়ৰ সৰ্বশৰীৰত এটা কপনি অনুভৱ কৰিলে যেতিয়া দেখিলে এই ওলমি থকা শ তিনিটাই কুউ-কুউ কৈ কান্দি আছে। তাৰ জীৱনৰ সমস্ত সাহস আৰু বাস্তৱতাই তাক ইতিকিং কৰিব ধৰিলে। জঠৰ হৈ পৰা বিজয়ৰ নিজকে কিবা মৃতদেহ যেন লাগিব ধৰিলে। যেন তাৰ দেহাটোৱে মনৰ একো ..... মানিব অস্বীকাৰ কৰিছে। ঠিক সেই মূহুৰ্ত্ততে তাৰ চকুৰ সন্মুখতে ওলমি থকা শ তিনিটা ধপচ-ধপচকৈ বিচনাত পৰিল আৰু তিনিওটাই উঠি বহি আকৌ কান্দিব ধৰিলে। বিজয়ে দেহমনৰ সমগ্ৰ শক্তি একগোট কৰি এটা গোৰ মাৰি দৰ্জাখন খুলি বাহিৰলৈ লৰ দিলে। ঘৰটোৰ পৰা ওলাই চোতাল পাওতে যেন এটা যুগ লাগিল। তাৰ অনুভৱ হ'ল যেন শ তিনিওটা তাৰ পিছে পিছে ওলাই আহিছে কান্দি কান্দি। সি কোনোফালে নাচাই নদীৰ ফালে দৌৰিব ধৰিলে। তেতিয়াও সি শুনি আছিল কান্দোনৰ শব্দ। পিছলৈ ঘূৰি চোৱাৰ সাহস তাৰ নহ'ল। সি মাথো দৌৰিছে আৰু দৌৰিছে।■

বিচিত্ৰ সংবাদ

ক) বিশ্বৰ প্ৰাচীন গ্ৰন্থখনৰ নাম কি?
উত্তৰ ঃ বেদ।

খ) বেছি ভূমিকম্প হোৱা দেশখনৰ নাম কি?
উত্তৰ ঃ জাপান।

গ) কোনে প্ৰথম মহাকাশত বিচৰণ কৰে?
উত্তৰ ঃ লাইকা নামৰ কুকুৰ এটাই।

ঘ) পৃথিৱীৰ প্ৰথম গৰাকী মহিলা মহাকাশচাৰী কোন?
উত্তৰ ঃ ভ্যালেন্টিনা ভেকেচ কোভা (ৰাচিয়াৰ)

ঙ) কোন প্ৰাণীয়ে পিছফালে সাঁতোৰে?
উত্তৰ ঃ সামুদ্ৰিক অক্টোপাচ।

চ) কোন চৰাইয়ে উৰি থকা অৱস্থাত কণী পাৰে?
উত্তৰ ঃ হোমৰাই।

ছ) কোন নদীত মাছ নাই?
উত্তৰ ঃ জৰ্দন নদীত।

জ) কোন ঠাইৰ জীৱ-জন্তুৰ গাৰ ৰং বগা?
উত্তৰ ঃ মেৰু প্ৰদেশৰ।

ঝ) জন্তুৰ ভিতৰত আটাইতকৈ বুধিয়ক প্ৰাণীবিধ কি?
উত্তৰ ঃ চিম্পাজী।

ঞ) পৃথিৱীৰ কোন মানুহে গছৰ ওপৰত বাস কৰে?
উত্তৰ ঃ আফ্ৰিকাৰ নপুৱান সকলে।

চ) কোন জন্তুৱে পানী নাখায়?
উত্তৰ ঃ আফ্ৰিকাৰ কৃষ্ণমৃগই।

ছ) পৃথিৱীৰ সকলোতকৈ পাতল বস্তু কি?
উত্তৰ ঃ হাইড্ৰোজেন গেছ।

সংগ্ৰহ -

গোৰৰ লদা পোক

❑ মুকুট পাঠক
সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

আজি বৰুৱা বৰুৱানীৰ ঘৰত উথপথপ পৰিৱেশ। প্ৰবাল আজি তিনি বছৰত ভৰি দিছে। প্ৰবালৰ জন্মদিন উপলক্ষে বৰুৱা-বৰুৱানীয়ে এটা প্ৰকাণ্ড কেক্ কাটিবলৈ মনস্থ কৰিছে। সেয়েহে যোৱা কালিয়েই পাপু বিস্কুট ভাটিত বনাবলৈ কোৱা জন্মদিনৰ কেক্‌টো আনিবলৈ বৰুৱানীয়ে কমলক চিঞৰি মাতি দিহা দিলে - কমল, ঐ কমল ! তই পাপু বিস্কুট ভাটিৰ পৰা কেক্‌টো লৈ আহচোন ! ও, ল ! দাদাৰ ছাবিপাত।

কমলে বৰুৱানীৰ হাতৰ পৰা ছাবিপাত লৈ গ'ল। ইতিমধ্যে বৰুৱাই বৰুৱানীক নানা দিহা পৰামৰ্শ দিব ধৰিলে। - 'এৰা মোৰ উকিল বন্ধু সকল আহিব চহৰৰ পৰা; ড্ৰয়িং ৰুমটো ভালদৰে সজাই থলানে? আৰু এটা কাম কৰিবা; ড্ৰয়িং ৰুমৰ ভিতৰত নতুনকৈ অনা ফুলৰ থোপা কেইটা সজাই থবা; লগতে নতুন কাৰ্পেটখনো মজিয়াত পাৰি থবা। শুনা, এই যে গাঁৱৰ মানুহখিনি আৰু আয়তীসকলৰ পৰ্বটো কেক্ কটাৰ আগতে শেষ কৰিবা। মই ভাবিছোঁ, এইবাৰ প্ৰবালৰ কেক্ কটা পৰ্বত চহৰৰ মোৰ উকিল বন্ধু আৰু পৰিয়াল থাকিব। গতিকে, তোমাৰ পৰ্বখিনি সোনকালে শেষ কৰিবা, যাতে কেক্ কটা সময়ত ওচৰ-পাজৰৰ সৰু ল'ৰা-ছোৱালীবিলাকে লেতেৰা-খেদেলা হৈ আহি সেই সময়খিনিত উপস্থিত নাথাকে; কাৰণ মোৰ সন্মানৰ কথা আছে।

বৰুৱাৰ কথা শুনি বৰুৱানীৰ মুখমণ্ডল কিছু সময়ৰ বাবে সেমেকি উঠিল। বৰুৱা পেছাত উকিল। হাইকোৰ্টৰ উকিল। বৰুৱানী অৱশ্যে এগৰাকী সু-গৃহিনী। পৰিয়াল বুলিবলৈ বৰুৱা-বৰুৱানীৰ একমাত্ৰ আলাসৰ লাডু প্ৰবাল। গতিকে, প্ৰবালৰ জন্মদিন উপলক্ষে বৰুৱা-বৰুৱানীৰ গাঁত ৰাতিপুৱাৰে পৰা তত্ নাই। ইতিমধ্যে, জন্মদিন উপলক্ষে বৰুৱানীয়ে আগদিনাই নিমন্ত্ৰণ দি অহা গাঁৱৰ বুঢ়ী ভকতনীসকল আহিবলৈ ধৰিছে। ঠগি পাতিবলৈ বুলি ৰাজা বুঢ়ীয়ে বৰুৱানীক উদ্দেশ্যি মাতিলে - 'মাই, সব যোগৰ হৈছেনে?

-- আহ বাই, পলম কৰিলি দেখোন?

-- এহ্, নকবিদে মাই; ঘৰত একগালমান কাম থাকে নহয়, তাতে আকৌ আপাৰ বিয়া পতা মানুহ!

-- হয় নেকি বাই ! কেতিয়া?

-- এ........ ছোৱালী চাইছোহে ৰহ্। দক্ষিণপাৰৰ ছোৱালী।

-- বৰ ভাল কথা বাই !

--পিছে কেনে বা ছোৱালী ! ঘৰ ভাঙবা লাগিলেহে ডাঙৰ কথা হ'ব। মাই, তোৰ দৰে হলে কথা নাই দেচোন! বীৰেন আপা হৈছে হোলা-ভোলা।

-- ভালে হ'ব দে বাই !

-- দেচোন, থাপনাৰ যোগাৰখিনি উলিয়াই দে, গাজিখিনি ধুব লাগিব।

বৰুৱানীয়ে থাপনাৰ যোগাৰ কঠ, ধুপ, ধুনা, চাকি, তেল,

শলিতা, দিয়াচলাই আৰু অন্য যোগাৰ এটা এটাকৈ উলিয়াই দি থাকিল। বলোভদ্ৰই কলপাতখিনি আনি বুঢ়ী ভকতনীসকলক দিলে। ৰাজা বুঢ়ীয়ে ঠগিৰ যোগাৰ কৰিব ধৰিলে। বৰুৱানীয়ে আইসকলক উদ্দেশ্যি সুধিলে - আইসকল, চাহখিনি এতিয়াই খাই ল'বনে? আইসকলে নামপ্ৰসঙ্গ আৰম্ভ কৰাৰ আগতে চাহ খোৱাৰ কথা বৰুৱানীক কলে।

আইসকলৰ চাহ খোৱা পৰ্ব আৰম্ভ হ'ল। চহৰৰ দামী দামী মিঠাইৰে বৰুৱানীয়ে আইসকলক চাহ আপ্যায়ন কৰালে। ইয়াৰ পিছত আইসকলে নাম-প্ৰসঙ্গ কৰিববলৈ ধৰিলে। আইসকলে নাম গাবলৈ ধৰিলে -

কৃষ্ণ ৰূপে দৈৱকীত ভৈলা অৱতাৰ
শঙ্খ চক্ৰ গদা পদ্ম কৰত তোমাৰ।।
পীতবস্ত্ৰে শোভে আতি শ্যাম কলেৱৰ।
কমলোচন চাৰু অৰুণ অধৰ।।
সুন্দৰ নসিকা কৰ্ণে মকৰ কুণ্ডল।
কণ্ঠত কৌস্তভ শিৰে কীৰিটি উজ্জ্বল।।
আপাদ লম্বিত বনমালা জ্বলে গলে।
সৌভে আতি বৎস বহল বক্ষস্থলে

ইতিমধ্যে চহৰৰ দুই-চাৰিজন উকিল বন্ধু পৰিয়ালক বৰুৱাই বাহিৰৰ পৰা স্বাগতম জনালে। বৰুৱানীও আগবাঢ়ি আহি ড্ৰয়িং ৰুমত বহিববলৈ দিলে। বৰুৱাই উকিল বন্ধু সকলৰ লগত কথা পাতিববলৈ ধৰিলে। বাহিৰত আইসলৰ নাম-প্ৰসঙ্গৰ অন্তত প্ৰসাদ আৰু পায়স বিতৰণ হ'ল। গাঁৱৰ সকলোৰে প্ৰসাদ আৰু পায়স লৈ দুই-চাৰিজনকৈ বৰুৱানীক মাত দি বিদায় ল'লে। অৱশ্যে গাঁৱৰ সৰু ল'ৰা-ছোৱালী দুই-চাৰিজন ইফাল-সিফালকৈ প্ৰবালৰ কেক্ কটা পৰ্বলৈ অপেক্ষা কৰি থাকিল।

বৰুৱানীয়ে প্ৰবালৰ লগত কথা পাতিথকা গাঁৱৰ সৰু ল'ৰা-ছোৱালীবিলাকক নিজে চাহৰ নাস্তা বিতৰণ কৰি দিব ধৰাত এবাৰ বৰুৱাই টেলেকা চকুৰে বৰুৱানীলৈ চাই সুবিধা বুজি কলে - এৰা ! তোমাৰো যে আৰু কাম ! অতিথিক চাহ দিয়া, পায়স দিয়া কাম এৰি ইয়াতে পাগুলি আছা। বৰুৱানীক তেনেকৈ কৈ বৰুৱাই মিনতিৰ সৰু ল'ৰা সমৰক চকু টেলেকা মাৰিলে। বৰুৱাই চকু টেলেকা মৰা দেখি সমৰ প্ৰবালৰ কাষৰ পৰা অলপ আঁতৰ হৈ বেলেগ পিনে চালে।

বৰুৱানীয়ে চহৰৰ পৰা অহা উকিল বন্ধুসকলক চাহ-জলপান দি থকাৰ মাজত বৰুৱাই বৰুৱানীক ক'লে - এৰা কেক্‌টো ইয়ালৈ লৈ আহা।

-- কি কেক বৰুৱা? - উকিল বন্ধু এজনে সুধিলে।

-- জন্মদিনৰ কেক। ভাবিছোঁ আপোনালোকৰ হতুৱাই এইবাৰ প্ৰবালৰ জন্মদিন উদ্‌যাপন কৰিম। প্ৰতিবাৰেই বুজিছে দাস, গাঁৱৰ সৰু ল'ৰা-ছোৱালী কেইটাৰ হতুৱাই এওঁ জন্মদিনৰ কেক্‌টো কাটে, সেয়েহে এইবাৰ মই ভাবিছোঁ, আপোনালোকৰ উপস্থিতিতে প্ৰবালৰ জন্মদিনৰ কেক্‌টো কাটো ! - প্ৰথমতে অস্বীকাৰ কৰিছিল যদিও অৱশ্যে শেষত সকলোৰে বৰুৱাৰ কথামতে বৰুৱাৰ পুতেকৰ জন্মদিন উদ্‌যাপন কৰিলে। প্ৰবালক জন্মদিনৰ প্ৰকাণ্ড কেক্‌টো কটাত উকিল বন্ধু পৰিয়ালে সহায় কৰি দি প্ৰবালক উদ্দেশ্যি গাবলৈ ধৰিলে -

Happy Birth Day to You
Happy Birth Day To Prabal

কেক্ কটাৰ মাজত দুই চাৰিটা গাঁৱৰ ল'ৰা ড্ৰয়িং ৰুমৰ পিনে সোমাই আহিবলৈ ধৰাত বৰুৱাই সেইপিনে চাই দুৱাৰ মুখলৈ গৈ সোমাই অহাত বাধা প্ৰদান কৰিলে।

কেক্ কটাৰ অন্তত বৰুৱা-বৰুৱানীয়ে উকিল বন্ধু পৰিয়ালৰ লগত কথাৰ মহলা মাৰিববলৈ ধৰিলে। প্ৰবালে কেক্ কটাৰ অন্তত পায়সৰ বাটিটো লৈ বাহিৰলৈ গ'ল।

ইতিমধ্যে পায়সৰ জুটি লববলৈ সমৰৰ বাহিৰে বাহিৰত কোনে নাছিল। যি দুই চাৰিজন ল'ৰা আছিল বৰুৱাৰ টেলেকা চকু দেখি পায়সৰ আশা এৰি ঘৰলৈ লৰ মাৰিলে। মাথো সমৰ বৈ আছিল পায়সৰ গোন্ধ শুঙি। সমৰ বিধৱা মিনতিৰ একমাত্ৰ সন্তান। বৰুৱা-বৰুৱানীয়ে জন্মদিনত নিমন্ত্ৰণ নিদিয়া সত্বেও সমৰে কোন মুহূৰ্ত্তত মাকৰ কাষৰ পৰা বৰুৱা-বৰুৱানীৰ ঘৰ পালে, মিনতীয়ে গমকেই নাপালে। তাতেই অঘটনটো ঘটিল !

প্ৰবালে পায়সৰ বাটিটো বাহিৰত খাই থাকোতে সমৰে নিজে খাব বুলি টান মাৰোতে বাটিটো পৰি গ'ল। জগৰ তাতেই লাগিল। প্ৰবালে কান্দি কান্দি দৌৰি গৈ মাক-দেউতাকৰ কাষ পালে আৰু ফেকুৰি ফেকুৰি সমৰৰ কথা কলে।

বৰুৱাই কথা গম পাই কিছু সময় উকিল বন্ধু সকলৰ মাজৰ পৰা উঠি বাহিৰলৈ আহিল। তেতিয়াও সমৰ বাহিৰত বৈ আছিল পায়সৰ আশাত। বৰুৱাক দেখি সি অলপ ভয় কৰিলে। বৰুৱাই তাৰ ওচৰলৈ গৈ চকু টেলেকা মাৰি এটা প্ৰকাণ্ড চৰ সোধাই দিলে।

বৰুৱাৰ চৰ খাই সমৰে জোৰলৈ কান্দি কান্দি ঘৰ পালে। ইয়াৰ পিছত পুতেকক শান্ত কৰি বৰুৱা আকৌ ড্ৰয়িং ৰুমৰ ভিতৰত সোমাই উকিল বন্ধু সকলৰ লগত কথাত লাগিল। ইতিমধ্যে আন্ধাৰ হৈ আহিছিল। বৰুৱা-বৰুৱানীয়ে চহৰৰ উকিল বন্ধু পৰিয়াল লগত কথা-বতৰা পাতি বিদায় দিব ধৰোতে বাহিৰত কোনোবাই চিঞৰা শুনা গ'ল। মিনতিয়ে খং আৰু আবেগ মিশ্ৰিত গালি বৰুৱাক উদ্দেশ্যি বৰষিববলৈ ধৰিলে -

'শুনক অভিজিত বৰুৱা - শিক্ষা আমাৰো আছে। আপুনি পেছাত উকিল। আমাৰ বৃত্তি দিন হাজিৰা। কিন্তু সেই বুলি আপোনাৰ ল'ৰাটো সোণ, মোৰ ল'ৰাটো গোবৰ হ'ব নোৱাৰে।

হয় মোৰ টকা নাই, সম্পত্তি নাই, তাক কেতিয়াবা ভাল খাদ্য খুৱাব নোৱাৰোঁ, কিন্তু সেই বুলি আপুনি মোৰ ল'ৰাক কিয় মাৰিব। তাৰ গালত আপোনাৰ পাঁচটা আঙুলিৰ চিন কেনেকৈ বহি ৰৈছে চাই যাক......। আপোনাকৰ ল'ৰাৰ গালতো যদি এনে চিন বহে আপুনি মোক জেলত ভৰাব। আপোনালোকৰ দৰে ধনী মানুহৰ ল'ৰাৰ জন্মদিন মোৰ ল'ৰাই নজনাকৈ খাবলৈ আহোতে আপুনি আজি এনে কৰিলে; মোৰ লৰাক চৰিয়ালে। বৰ ভাল কাম নকৰিলে আপোনালোকে.......'

মিনতীয়ে ৰাউচি জুৰি কান্দিবলৈ ধৰিলে; বৰুৱানীয়ে বুজাই মিনতীক তাৰ পৰা আঁতৰ কৰি উকিল বন্ধু সকলক বিদায় দিলে। বৰুৱাই উকিল বন্ধুসকলক উদ্দেশি বিদাই মূহুৰ্ত্তত ক'লে -

বন্ধুসকল; গাঁৱৰ পৰিৱেশ এনেকুৱাই, ইয়াত শিষ্টাচাৰ নাই, সন্মান নাই, যিয়ে যাক যেনেদৰে পাই, তেনেদৰেই গালি পাৰে, দাস চহৰত মাটি চাবচোন !

দুই এজন উকিল বন্ধুৱে বৰুৱাৰ সৈতে কথাৰ লগত সুৰ মিলাই তাৰ পৰা বিদায় ল'লে। ৰাতি হৈ আহিছিল মিনতীয়ে লঘোণে ভোকে থাকি শেষত চাউল কেইটামান চৌকাত বহাই দিছিল পায়স ৰান্ধিবলৈ বুলি।

সমৰ মাকৰ কাষত তেতিয়াও ফেকুৰি আছিল। সমৰৰ গালত ফুলি উঠা বৰুৱাৰ পাঁচোটা আঙুলিৰ দাগ মিনতিয়ে বাৰে বাৰে প্ৰত্যক্ষ কৰিছিল। মিনতিৰ চকু দুটা ক্ৰোধত গহীন হৈ ৰঙা পৰি গৈছিল। চকুৰে দুধাৰি তপত লোতক বৈ আছিল।

ভক্ভকাই উতলি থকা সামান্য চাউলত মিনতীয়ে চেনী দি পায়স বনাবলৈ ধৰিলে। কিছু সময় পিছত সি পায়সৰ আকাৰ লোৱাত তাক নমাই থৈ সমৰৰ গালখনত পিহি দি কান্দি থাকিল।

সমৰৰ গাল দুখনত বহি উঠা বৰুৱাৰ পাচোটা আঙুলিৰ চিন মিনতীৰ পাচপাত অস্ত্ৰ যেন লাগিল আৰু সেই অস্ত্ৰৰ ধাৰে মিনতিৰ আঙুলিতো কাটিবলৈ অহা যেন লাগি মিনতি এপলৰ বাবে উচপ খাই উঠিল। খৰধৰকৈ তাই সমৰক চৰুটোৰ পৰা পায়স উলিয়াই খাবলৈ দিলে। সমৰে ফেকুৰি ফেকুৰি পায়সৰ বাটিটো হাতত তুলি ল'লে।

কেৰাচিন তেলৰ চাকিখোৰ তেতিয়াও টিপ্ টিপ্ কৈ জ্বলি আছিল। হঠাৎ ক'ৰ পৰা জানো আপদীয়া গোৰৰ লদা পোকএটা আহি সমৰৰ বাটিটোত পৰিল মিনতীয়ে গমকেই নাপালে। সমৰে খাবলৈ ধৰা পায়সৰ বাটিটো মিনতীয়ে তাৰ পৰা কাঢ়ি লৈ আহিল। মাথো সমৰে কান্দি থাকিল.......। ■

মহৎ লোকৰ বাণী

* আদৰ্শহীন মানুহ গুৰি বঠা নোহোৱা নাৱৰ দৰে

-মহাত্মা গান্ধী।

* আপোনাৰ যিমান সামৰ্থ তাতকৈ বেছি সপোন দেখা আনতকৈ ভাল হোৱাৰ সলনি নিজতকৈ বেছি ভাল হোৱাৰ চেষ্টা কৰক।

-উইলিয়াম ফকনাৰ

* প্ৰচণ্ডপিয়াহ লগাৰ সময়ত যেতিয়া আপুনি ভাবে যে গোটাই সাগৰখন পি খাব পাৰিবা সেয়া বিশ্বাস আৰু পান কৰাৰ সময়ত এগিলাচ দুগিলাচহে খাব পাৰে সেয়া হৈছে বিজ্ঞান।

- এন্টন চেখড

* মৃত জীৱনকৈ জিৱিত মৃত্যু বেছি শ্ৰেষ্ঠ।

- ৰুছো

* বিশ্বাসৰ ফল প্ৰেম, প্ৰেমৰ ফল সেৱা, সেৱাৰ ফল শান্তি।

- মাদাৰ টেৰেছা

* কথা কম কৱা। কাম বেছিকৈ কৰিবা, আনক উপদেশ কমাই দিবা, সৎ লোকৰ উপদেশ শুনিবা, তোমাৰ মঙ্গল হ'ব।

- চক্ৰেটিছ

English Section

We know how to fly in air like birds,
We know how to swim in water like fishes,
But
We donot know how to live on earth.

-Dr. Sarvapalli Radhakrishnan

Contribution of Srimanta Sankardeva towards Bhakti-Movement in Indian Perspective

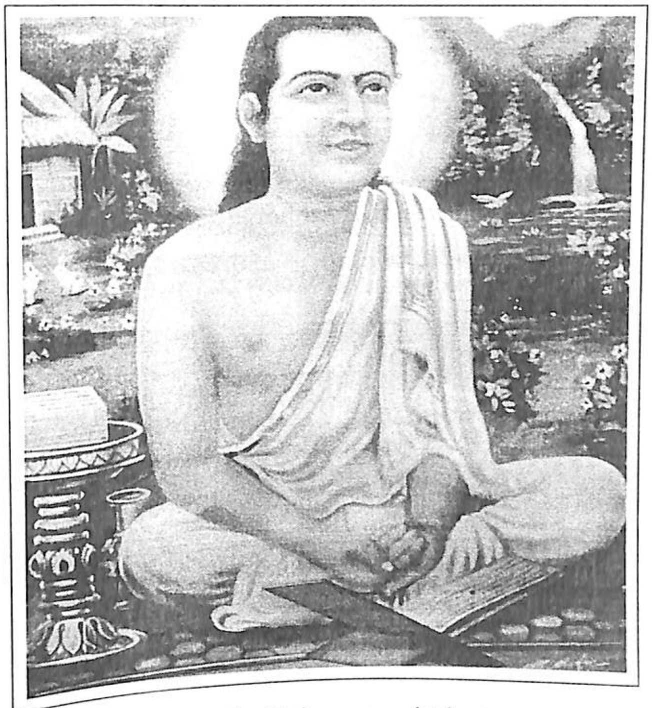

M. Abdul Majid Ahmed
Asst. Prof., Dept. English

Introduction: The Vaisnava cult that swept along whole India in medieval era is popularly called Bhakti-Movement as it is based on complete devotion (Bhakti) to Lord Visnu and his incarnations Rama and Krisna but it was not a purely religious movement. Simply saying the Bhakti-Movement is the union of the human soul with supreme-being through devotion. The seed of Bhakti-Movement was sown between the 7th and the 12th century A.D. nourished by Saiva Nayanar and Vaisnava Alwar sects. The movement got its real form from 9th century A.D. by Sankaracharya. It became a widespread movement in the 14th and 15th centuries A.D. The followers of Bhakti-Movement did not prefer any specific religion, did not stick to any rituals, customs, sastric dictates and strongly opposed caste division and idol worship.

From the very end of 14th century A.D. many parts of India were affected from a decadence of socio-religious life. Superstitions and malpractices were very common in the name of religion which vitiated the society. Several sects of religious people believed in the existence of various gods and goddesses and to worship them they committed many misdeeds; they sacrificed many animals and even human-beings to them. Religious degeneration coupled with political disintegration and social degradation afflicted the society, declining it very low. At this crucial juncture, a galaxy of saints emerged at the scene to save the society from the clutches of these evil forces in medieval India. Ramananda (1440 - 1470 A.D.) of Prayag and Kashi, Rani Meerabai of Rajastan, Kabir (1400 - 1470 A.D.) of Baranasi, Eknath, Namdeva, Tukaram etc. of Maharastra, Chaitanyadeva (1485 - 1538 A.D.) of West Bengal, Basav of Karnataka, Rupa Goswami (1490 - 1553 A.D.), Guru Nanak (1469 - 1538 A.D.) of Punjab, Vallabacharya (1479 - 1531 A.D.), Tulasidas (1583 - 1623 A.D.), Surdas (1479 - 1584 A.D.) are a few of them.

The followers of Bhakti-Movement believed in monotheism and felt that the almighty could be called by any name, and He is one, supreme and indivisible. They preached that Bhakti or devotion is the only way to attain God. They discarded all orthodox and narrow sentiments, worked towards establishing harmony among all human-beings irrespective of castes and creeds and equality between men and women. Naturally Hindus, Muslims and people from any other religious sects also could adopt these ideals.

Bhakti Movement deals with the Indian response to face a new challenge that appeared in the form of

Islamic religion. So, it is clear that Bhakti-Movement was the direct outcome of the emergence of Islam in India. The reasons for the birth and growth of this movement are, therefore, easily understandable. The social evils prevalent in the then Hindu society was full of many social evils like rigidity of caste system, irrelevant rituals and religious practices, supernatural faiths and religious dogmas. The society also suffered from polytheism, segregation, severe economic inequality due to casteism, untouchability etc. The Brahmins monopolized the religion who led a degenerated and corrupt moral life themselves. They imposed huge burden on the common people in the name of observation of religion. They made the relation between people and deities like that of customers and shopkeepers. To worship these deities they had to offer many costly things like sweets, *ghee*, etc. So, religious observations were not easy for the poor class. Yet they had to observe as it was made must for all by the priestly class. Men were fed up with this mechanical and technical mode of worship. They aspired for a hearty, simple and loving form of worship. Common men in general had developed an adverse attitude towards these social evils and were in need of a liberal form of religion where they could observe simple religious practices. Therefore, popular dissatisfaction against the existing social religious evils was a major cause behind the spread of Bhakti Movement all over India for a long duration. So, the movement was socio-religious and socio-economic one. Sankardeva preached the Neo-Vaisnavite religion which was non-mechanical, non-technical and hearty. He based his religion on the Gita and the Bhagavata. He is said to have picked up *Eka-Sarana*, surrender to one God from the Gita and devotion from the Bhagavata. He believed one should surrender to one God whether He is Krisna or Rama. God in the form of Krisna or Rama will protect and provide one always and everywhere. There arises no question of asking favors from God, for when the worshipper is sold to God in exchange of His name all cares and anxieties of the worshipper are owned by the purchaser. So, the worshipper cries pitiably:

moke kina kina prabhu moke kina kina |
ana dhana nalagaya nama dhana bina ||

(Nam-Ghosha, Madhavdeva)

Srimanta Sankardeva was a leader of Neo-Vaisnavite Bhakti-Movement under whom it spread with a new vigor. He believed in the supremacy of Lord Krisna who is known as Visnu or Narayana. He also believed in his different incarnations but held that "*Sarva avatarara karana Narayana*" (Narayana is the root cause of all incarnations). If one worships this supreme God with one's soul and spirit, all other subsidiary gods and goddesses become satisfied as the leaves and branches get water when it is poured at the roots of the tree. The establishment of this *Sanatana Satya* (Eternal Truth) is the greatest and most significant contribution of saint Sankardeva to Neo-Vaisnavite Bhakti Movement of India.

Objectives: Though a lot of researches have already been done on the matter of Bhakti movement of India but very few have touched the contribution of Sankardeva towards it. It was only Sankardeva who introduced India to Assam and the Assamese mind. A great scholar Sardar Panikar says, "Sankardeva made Bharatvarsha enter into Assam and Assam into Bharatvarsha." It may be counted that the wide ranging pilgrimage throughout the country which Sankardeva undertook two times, enlarged the Vaisnavite preacher's vision and perspective. It may also be asserted that Sankardeva was deeply inspired by the concept of the greatness of India and its rich heritage. Such a great personality Sankardeva is neglected in the perspective of national level. Of course, in Assam he is highly valued with deserved estimation but in other states other than Assam and some nearby ones Sankardeva is not known well. It is a matter of regret that many educated and even higher educated persons also confuse Sankardeva with Sankaracharya. The great scholar who had mentioned the name of Bharat or Bharatvarsha many times in his works –*Bargeets, Bhagavata, Kirtan-Ghosa* etc. more than the name of Assam, is forgotten or neglected by the nation. Though some scholars like S. Radhakrishnan, Vinoba Bhave, Suniti Kumar Chatterjee, Mahesh Joshi and others have mentioned his name in their writings on Vaisnavism in Assam, yet no recognition is seen in the national banner. The historians of India also have neglected him; no historians have evaluated his nationwide deeds and activities. In this study I'll try to move beyond existing research to investigate the range of Sankardeva's contribution towards the Bhakti movement of India and try to establish him as a national figure in it, not only as a regional leader.

Method: Through in-depth study of some historical books, magazines, critical books, paper journals and e-journals the facts are collected to evaluate Srimanta Sankardeva properly in the field of Neo-Vaisnavite Bhakti Movement of India. Some pundits in the realm of Sankardeva like Dr. Maheswar Hazarika, Dr. Sanjib Kumar Barkakoti, Ismail Hossain are also consulted.

Results and Discussion: Due to prevalent social evils and anti-human rituals and customs Hinduism had to face challenges from new religions like Buddhism and Jainism. Even some of the prominent rulers of India became ardent followers of these religions but also extended whole hearted support to the spread of these religions. But these religions lost much of their vitality due to the modified, tolerant and liberal outlook of Hinduism. Even Lord Buddha came to be regarded as the ninth incarnation of Lord Krisna in the Hindu pantheon.

The Muslims first arrived in India in the 8th century A.D. and by the beginning of 13th century A.D. they began to rule over India. So, Islam became the religion of the ruling community. This religion had its own individual characteristics like universal brotherhood, equality of all in the society, absence of any caste system or untouchability, opposition to idol worship and above all, practice of monotheism or oneness of God. These individual characteristics of Islam greatly attracted the Hindus, especially the Sudras who were the worst sufferers and had no religious freedom. These Islamic ideals threw a powerful challenge to the existing corrupt aspect of Hinduism and accompanying social evils.

For living together generation after generation and constant interaction between the people of Muslim and Hindu community there grew a feeling of magnanimity and generosity among the Hindus and Muslims. The ideals of Islam produced a benevolent effect upon the minds of a section of Hindus and both consciously and unconsciously fostered the growth of a liberal attitude. Giving up their mutual suspicion, hatred and rivalry a new bond of unity and fraternity began to emerge. There was an absolute need to change the existing system as well as bring radical changes in orthodox Hindu beliefs. Professor Srivastava remarks, "Hinduism, therefore, tried to defend itself by purging off some of its evil practices particularly those related to religions of caste and image worship." Thus Hinduism needed purification. The Bhakti movement aimed at the purification of Hindu religion and liberation of the people from the monopoly and injustices of the priestly class.

With other parts of India, the Bhakti movement grew vehemently in Assam also under the leadership of Mahapurush Srimanta Sankardeva (1449-1568 A.D.). He initiated the Bhakti-Movement and gave a new dimension to the Assamese society. Sankardeva with his innovative thinking preached the ideals of Bhagavata and advocated the devotion (Bhakti) only to supreme God, not other than Visnu in the form of Krisna (may be called by the other names as Hari, Narayana, Rama etc.) The contribution of Sankardeva towards Bhakti Movement is not confined only to Assam but widespread to whole India. He applied culture, literature and arts as tools and weapons to succeed Bhakti-Movement. These tools and weapons to make Bhakti Movement effective, contribute the Indian nation a lot in various fields of life; some of them are mentioned below briefly-

1) The ideology of *Eksarana* preached by him is not found in any other religious leader of India. It was a unique contribution of Srimanta Sankardeva to the spiritual lore of the great nation.

2) The social life of Bengal is greatly indebted to Sankardeva. Not only the Vaisnavite movement but also the cultural life of that state is indebted to Sankardeva. The *Yatra* tradition of plays was started in Bengal after the style of *Ankiya* plays of Sankardeva who was the first playwright in all modern Indian languages. The phrase *Kaliya Dhaman Yatra Era* proves how much the impact of Sankardeva's *Ankiya* plays were in Bengal. The playwrights like Govinda and Umapati of Mithila were also influenced by the distinctive style of Sankardeva. Thus the cultural impact of Sankardeva is seen in the entire Northern and Eastern India.

3) Srimanta Sankardeva is the first playwright of India who courageously breaks the rule and removes the limitations of Sanskrit plays. For first time he produces the scenes of eating, fighting, wedding etc. in his *Ankiya* plays that were prohibited in Sanskrit plays.

4) A noted Bengali scholar, Dr. Sisir Kumar Das points out another pioneering character of the *Ankiya*

plays. According to him, the incorporation of 'Boy Actors' in the *Ankiya* play *Patni Prasad* is an epoch-making incident in the realm of Indian plays. Sankardeva was followed by Rabindra Nath in his play *Sharodotsava*. Tagore was influenced by the saint in respect of dance also. That impact was conveyed through the Manipuri dance. The form of Manipuri dance had evolved after the style and tradition of the Sankari or Satriya dance form.

5) As like as dance, Srimanta Sankardeva created a new classical school of music also, in association with his foremost disciple Madhavdeva. This school of music, which came into being with the songs *Bargeet* composed by them is known as Sankari music. This Sankari School of music was developed even before the other two classical schools of music in India – A) The Hindustani and B) The Carnatic schools were evolved. In this regard Sankardeva can be considered as a pioneer not only in Assam, but in entire India.

6) Just as his dance and music, a school of painting was also developed by Srimanta Sankardeva. He initiated this new form of painting with his epoch-making drama *Chihna-Yatra*, which was enacted in 1468 A.D. at Tembuwani. Incidentally this happened to be the first play in any modern Indian language. Chinha Yatra launched the regional drama movement in Bharatvarsha or in medieval India. Sankardeva depicted seven Vaikuntha in scrolls which were used as backdrops there. The art Vrindavani cloth prepared by the saint at the behest of the Koch king Naranrayana is a world famous art. All these created a sensation in the medieval Bharatvarsha. The art forms of Jain and Lodhi paintings were also influenced by the Sankari art form. The impact of Sankari art form in the national sphere can be seen from the influence of the headgear worn by the character Sutradhar in his *Ankiya* plays. The Mughal emperors adopted the style of headgear worn by the *Sutradhar* in the *Ankiya* plays of Srimanta Sankardeva. Another proof of the Sankari art getting recognition in the medieval Bharatvarsha was the extensive popularity of the book *Srihastamuktawali* by Subankar, who described the *mudras* of Sankari dance form. Subankar wrote that the society of distinguished people in Mithila accorded great respect to him. The respect accorded to Subankar was nothing but a tribute to the genius Srimanta Sankardeva.

Conclusion: The spiritual soul of Bharatvarsha was identified by Srimanta Sankardeva. So, he praised Bharatvarsha in several places of his innumerable writings and termed it as great privilege to get born in this sacred land. He translated many Sanskrit scriptures like Bhagavata, a part of Ramayana etc. to Assamese so that people of Assam could attune themselves with the spiritual cultural milieu of Bharatvarsha or India. Ram Saraswati translated the Mahabharata to Assamese inspired by Srimanta Sankardeva only. Thus the saint enlightened the people of Assam about the spiritual soul of Bharatvarsha. No other writer in any Indian language has done so much like him single handedly. The contribution of Sankardeva in achieving spiritual unity in Bharatvarsha is really unique.

Srimanta Sankardeva is not only the pride of the people of Assam or India but of entire humanity. Radhanath Phukan termed him as the best philosopher of the world, next only to Buddha. Sankardeva came down to the level of the commoners giving up royal power and status, just as Buddha did. The message of this great saint should reach to every corner of the world.

References:

1. Barkakoti, Sanjib, *Unique Contributions of Srimanta Sankardeva in Religion and Culture*, Srimanta Sankardeva Sangha, 2006

2. Bhakat, Paresh Chandra (ed.), *Baikuntha Behar*, Guwahati, Sharaighat Photo Types, 2005

3. Bora, Gopeswar (ed.), *Akasi Ganga*, Guwahati, Sharaighat Photo Types, 2006

4. Hossain, Ismail, *Why Sankardeva Would Not Be the Greatest Man of The World?*, Guwahati, Jyoti Prakasan, 2012

5. Talukdar, Kamalakanta, *Krisna-Surya*, Guwahati, Sharaighat Photo Types, 2002.■

(Already published in the Research Journal edited by Dr. Nara Kanta Adhikary, Head of the department of History, D.K. Girls' College, Mirza).

Landmark Event

"One Nation - One Tax" - GST and "Demonetization" - Impact on Indian Economy

Saidur Rahman
Asstt. Professor
Dept. - Pol Science

Introduction :

GST Stands for - "Goods and Service Tax." Goods and Service Tax (GST) is an indirect tax which was introduced in India on 1 July, 2017and which was applicable throughout India which was replaced multiple cascading taxes levled by the central and state governments. It was introduced as The constitution (One hundred and First Amendment) Act, 2017, following the passage of constitution 122nd Amendment Bill.

GST : Goods and Service Tax is India's biggest reforms in India indirect tax structure. The purpose of the GST is to introduce one single tax on supply of goods and services from the manufacturing stage until its delivery to the final consumer. The final consumer of the goods and services will only have to bear the GST charged by the final dealer in the supply chain, and avail set off benefits at all the previous stages. This means interim tax stages such as excise duties and service tax and state levies like VAT (Value Added Tax) will be absorbed under GST.

Goods and service tax is a comprehensive tax levy on manufacture. Sale and Consumption of goods and service at a national lebel under which no distinction is made between goods and services for levying of tax. A dual tax to be levied on the same taxable event by both the states and the union government. The states will levy the tax on such supplies of goods and services made within the state, while the union levy the tax on interstate supplies, but the state will collect it as in the present case of CST. Thus, each "supply of goods or services, there will be a state tax as well as a central tax. These will be called state GST and central GST respectively.

GST is considered to be the biggest tax reforms in India since independence. It will help to realige the goal of "One nation- One tax - One market." GST is expected to benefit all the stakeholders- industry, government and consumer. Some Econimists believe that GST will lower the cost of goods and services, boost to the economy and make Indian products and services globally competitive, and even boost initiatives like "Make in India."

According to ministry of finance. "GST will make India a common market with common tax rates and procedures and remove economic barriers." GST is

expected to improve ease of doing business in India. In the GST regime, exports will be zero rated in entirety. This is unlikes the present system where refund of some of the taxes does not take place due to fragmented nature of indirect taxes between the centre and states.

The GST is governed by a GST council and its chairman is the finance minister of India. Under GST, goods and services are taxed as - 0%, 5%, 12%, 18% and 28%. There is a special rate of 0.25% on rough precious and semi-precious stones and 3% on gold. In addition a cess of 15% or other rates on top 28% of GST applies on few items like aerated drinks, luxury cars and tobacco products.

Taxes Replaced under GST :

State Taxes	Central Taxes
Vat, Sales Tax	Central Excise Duty
Entertainment Tax	Additional Excise Duty
Luxury Tax	Additional Customs Duty
Tax on Lottery,	Special Additional Duty of
Betting, Gambling	Customs
Octori	Service Tax
Purchase Tax	Excise Duty levite under
	Medicinal and Toiletries
	Preparations

Benefits of GST :

By implementing GST, some benefits can be seen as follows :

(i) Eliminating the cascading effects of taxes ;

(ii) Tax rates would be comparatively lower ;

(iii) Reduce tax evasion and increase the revenue and GDP (gross-domestic - product) by widening the tax base ;

(iv) There would be seam less flow of the input tax credit ;

(v) Price of the goods and services would fall ;

(vi) There would be efficient supply chain management ;

(vii) It would Remote the shift from un-organized sector to organized sector ;

(viii) It would eliminate 17 indirect taxes and therefore the compliance cost would fall :

Goods and Service tax is a distination based tax which means the tax is paid at the place of supply.

Demonetization : Its Impact on the Indian Economy -

The Prime Minister of India took the entire country by suprise when he declared demonetization of INR 500/- (USD7.69) and INR 1,000/- (USD15.4) currency on 8th November, 2016.

The declaration of demonetization has three fold:

→ To eliminate counterfiet currency.

→ To shrink the size of the parallel economy and black money in India and

→ To reduce corruption.

In a country where 68% of the transaction are cash based (as per CLSA data), a move for demonetization is going to have several long as well as short term impacts in Indian economy.

Positive Impacts :

The following are some positive impacts of demonotization in Indian economy -

a) A big attack on corrupt practices, counterfeite currencies and terrorism -

People who are holding black money in cash are not ablsto exchange muchas they would be in a fear of getting prosecuted by the authorities. Enemies of the country who are involved in counterfiet currency and terrorism in in trouble to continue it.

b) Banking system makes improve -

A good economy is always said to be an economy with a sound banking system. Banking system in India will get a boost, as around Rs.- 7-8 lakh crores base money (new legal money) will enter the system, which will further create around 3-4 times more money due to re-circulation.

c) Demonetization ensures reduction in government liability -

Since every note is a liability to the government,

the old currency has become worthless for the people who choose not to disclose their income and thus worthless benefits the government by extingaishing its liability.

d) Positive Impact on government revenues - Due to demonetization government's tax revenue collection is increasing and ability to spend on infrastructure investments and resultant impact on growth.

e) Neutral impact on inflation -

During the time of demonetization, it is expected that inflation falls sharply in the current scenario due to reduction in cash transactions, but in long run since government spending will rise, employment and income will pushup and demand will be revived. Therefore, there will be neutral impact on inflation in long run.

f) Tax rate may come down -

As per CRISIL report on Demonetization - significant structural Benefirs on cards for India, higher income tax collections arising from better compliance would offer scope to reduce tax rates. Over long term which would increase disposable income. This can give a positive impact on consumption demand in long-run.

Negative impact of demonetization:

Following are some of the negative impacts -

a) Negative impact on GDP in short run -

It is seen that after demonetization the rate of GDP is decreasing and cash-based economy has faced crunch. Cousumption rate is slowing down and the carve of growth is stable. GDP is down from 7.5 percent to 6.5 percent.

b) High negative on sectors with high proportion of cash transactions -

Demonetization has paralised the sectors where high level of cash transactions are running. Such as real estate, jewelry, retailing, restaurantes, logistics, luxury, brands and the like.

c) Replacement cost of currency -

It is coming from the Reserve Bank of India's statement that replacement cost is high and the RBI has spent a huge amount of money in new currency.

d) Initial hassle to create cash less society -

Initially, it is very difficult to create cashless society as more than 50 percent of Indian population is not well versed with card transactions. It will take time to make in cash transactions of a higher amout.

e) Impact on rural economy -

Demonitization reduces the rate of rural economic growth. It adversely affects the rural development, rural intrastructure industry.

GST, Demonetization & Globalization

In the era of globalization, GST becomes as a reform tool in world economy. France was the first country to introduce GST. India introduces Goods and Service Tax for removing burden of many taxes and it opens new world market in unified manner.

Most of the country in the world apply GST, which influences in the world Trade Economic approach.

Demonetization still exerts short term and long term affects in the development of economic growth when the most of the developing countries like china moves fast towards development. Indian economic growth comes down to 5.7 percents.

It clearly indicates the negative impact of demonetization. The former Governor of R.B.I. Roghu Ram Rajan in his recent book 'I do what I do : on reforms Rhetoric and Resolve" mentions that lake of preparadness and not taking previous permission from RBI for demonetization continues to affect the growth of GDP and rural economy of India.

In the Globalization era, GST demonetization becomes the land mark events in Indian economic history.

Conclusion -

Goods and Service Tax is the historical step of indirect tax reform in India and demonatization hits back black money and corruption. According Reserve Bank of India and government about Rs. 14 lakh crore in demonetized currency have been deposited with banks.

It can be said that Indian economy is going under Surgery and it will affect in long term overall growth.■

Importance of WOMEN EDUCATION in Assam

This indicates the importance of women education. Swami Vivekananda once said that, "It is possible to think about the welfare of the world unless the condition of women is improved. It is possible for a bird to fly on only wing

Kasturi Das
Asstt. Professor
Department Education

"In hand that rocks the cradle rules the world" is a significant saying which highlights the importance of women and their education. Education of women goes to effect education and development of every man and woman in the society. The development of future generation mainly depends upon the education of women section. So the education of women is realized to be the most essential part for the development of the society. It can help every to educate their children to be good manager of the family as well as the active members of the society. Every educated women can run her house well and make it a paradise on earth.

Educationists are of the opinion that mother is the first educator of the child. She is responsible for upbringing and development of the child. Therefore, it is very necessary that a mother is imbued with good qualities and acts as a guide. Thus, the education of women is of great importance in our national and social life. It is the duty of the society and the government to provide adequate facilities for the education of women. Because, if we educate the girls, we educate the whole family.

A truly educated mother can very easily retrieve the minds of her children from fears prejudices and superstition in which they may be entangled. She can train a child's mind and keep him away from undersirable company and wrong nations. So, the importance of women education is certainly great. There is a chinese saying, "If you wish to plan for a year, Plant wheat, if you wish to plant for 10 years, grow trees, if you wish to plan for 100 years educate your women - "This indicates the importance of women education. Swami Vivekananda once said that, "It is possible to think about the welfare of the world unless the condition of women is improved. It is possible for a bird to fly on only wing". The fortune of a nation depends upon the educational system of that nation. In any system of education women education takes an important place.

But unfortunately in our country as well as Assam women education is not at all encouraging. Prior to independence, the percentage of women literacy in

Assam was less than 1%. As a consequence they were subjected to domination and were deprived of social status, equality and justic. Social superstrition, lack of education and economic dependence on men had virtually blocked the path of their self-expression and development. Even after the independence, the percentage of women litercy is 67.27%. Only as aganist 78.81% of men according to the population census report of 2011. The source that the bulk of adult illiteracy in the country is coustituted mainly by the women folk. Many of our socio-economic and cultural problems are owing to such low percentage of litercy of women. Despite of increased education attainment in Assam, the dropout rate is still increasing and it is lacking behind man education due to various reasons. The main reasous are - wide spread poverty, early marriage of the girls, conservation attitude of the people, dearth of trained lady teacher, lack of proper guidance, lack of vocational training institution, indiflerent attitude of govt. lack of apportunition for employment and the take.

The role of Government and NGO's should be on education of women, because woment are still treated as house maker in most of the rural areas of Assam. Besides this, they are not participating in social and public life and in the village area girls are given less importance then boys in education. Though only one women university is found in Assam, but the government has not given necessary infrustructural support to run smoothly. It is manifested that lack of willingness in women education causes suggerings for women in the globalized world. Most of the times in Assam, women are the victims of social evils specially in village area such as - age old superstation, traditions, conservatism and the like.

It is important from the socio-economic condition that special emphsis should be given in women education to Assam. In the era of woman empowerments women must get the equal opportunity in education sector and it will boast up the socio-economic development of Assam.

The responsibility is not only lying on the goverment, but also on society and women community themselves. Educated women should take initiative to open more women educational institutions in Assam to improve educational condition of women.

It can be stated that women and men are two side of one coin. Only education for one section of society is not indicating the over all development. Government, society and NGO should have taken collective and holistic approach to educate the deprived section of woman in Assam. In the 21st century, women are conscious regarding their rights and obligation and they are working step by step with men. Education for women has flourished and nourished the society as well as the nation.■

The responsibility is not only lying on the goverment, but also on society and women community themselves. Educated women should take initiative to open more women educational institutions in Assam to improve educational condition of women.

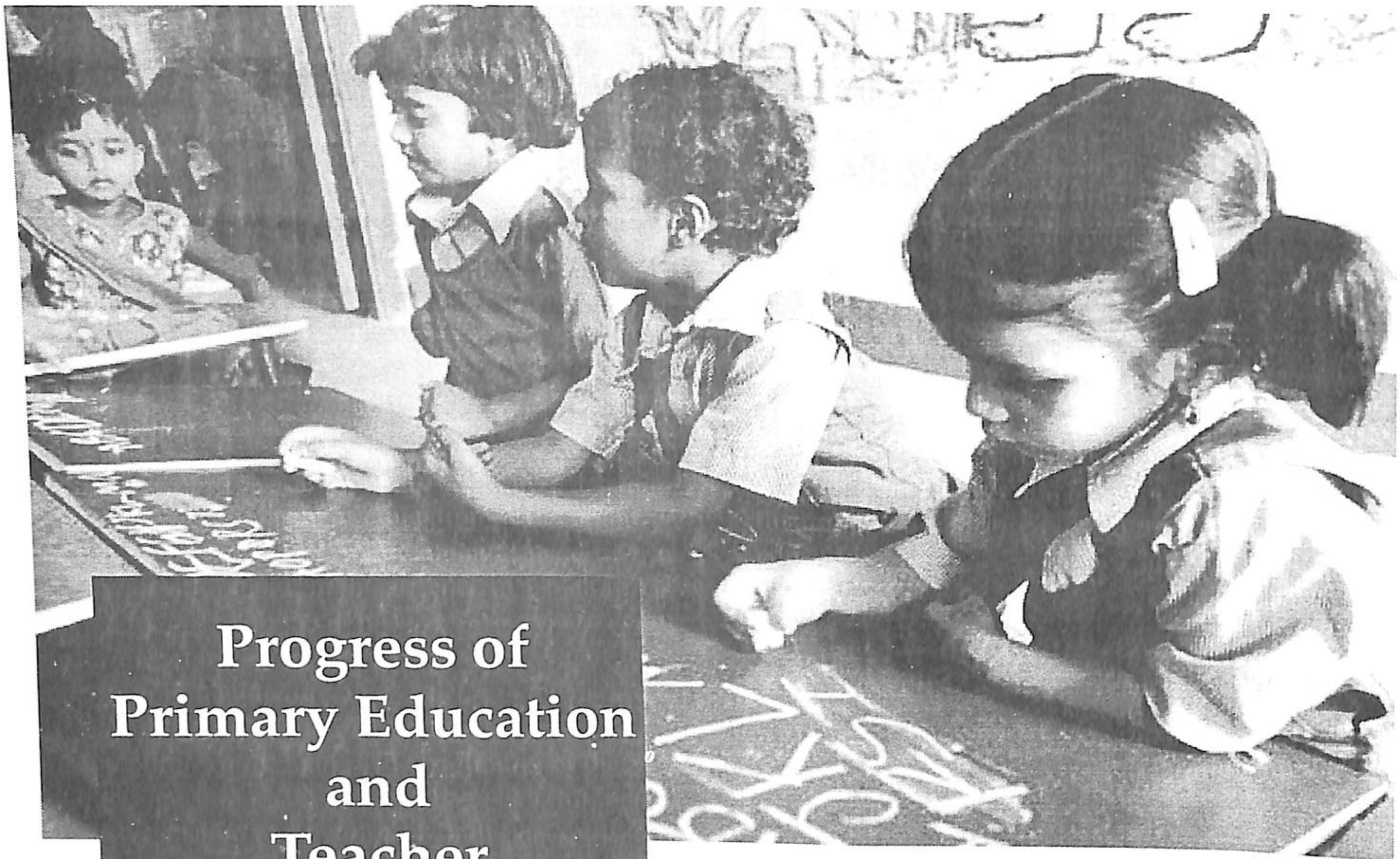

Progress of Primary Education and Teacher Education in Post Independent Assam

Manisha Majumdar
Asstt. Professor of Education

Introduction :

The overall development of a country depends upon the development of education in the country. Primary education is the fundamental need of life and its development, in the absence of which life is bound to be degenerated. It is the birth right of every child that must be ensured by the goverment. It is the minimum education that may erase the darkness of ignorance of the people. In the last two decades of the 20th century and at the beginning of the 21st century, certain concrete steps had been initiated to improve primary education in India as well as in Assam. Assam, the most populous state of the North East is showing her literacy rate (73.18%) below the national agerage (74.04%) as per census report, 2011 Assam has attained a marked progress during the post independence period in the promotion of literacy through expansion of primary level of formal education.

A short history of development of primary education since British Era :

The development of education in Assam (we can call modern education) started with the emergence of British rule in 1826. Before British rule Assam was having her indigenous system of imperting elementary education through formal institution like pathsalas for Hindus, tols for Brahmins and upper class Hindu, Muktabs and Madrasas for Muslims

and Satras for Vaishnavites. These indigenous systems were largely replaced by modern education pattern under British Companies patronage. Before the Charter Act of 1833 there was no noticeable progress in the field if education in Assam, but after that both Govt. and missionaries actively took part in educational field.

Progress of Primary Educationin Pre Independence and Post Independent Assam :

After the proposal of establishing local self government in India in 20th century a considerable development started in Assam education. A fixed amount of balance was provided for the promotion of primary and higher education. Assam naturally welcomed the all governmental helping hand in the direction of educational expension.

According to the recommendations of the Wood's dispatch of 1854, indigenous elementary schools received grants-in-aid. Due to the policy of giving grants-in-aid the number of schools increased and the enrolment of pupils was also considerable.

The Hunter Commission of 1882 introduced the payment by result system according to which schools received payment on the basis of the examination results. In case of Assam this measure barely benefitted the primary schools of Assam. Because, the standard of primary examination was very low. During the period from 1892-97 the Govt. and Board schools in Assam increased by small number. Several schools were opend in the Garo Hills. Many schools run by th Missionaries were helped out if the provincial revenues, because the Missionaries worked among the very backward people mostly aboriginals.

During the early part of 20th century primary education received impetus and made considerable progress due to the official policy of Lord Cartzon and Government of India's Resolution on Education policy in 1913, During the years of 1918-1920 the provincial Governments felt the necessity for universal education and passed Acts for the introduction of compulsory primary education in their respective provinces. In Assam the relevant Act was passed in 1926, but it failed to achieve its primary objectives. Afterwards, this policy was changed and by 190, compulsory primary education Acts were passed in all the provinces, By this time, Government released imperial grants to Assam for the promotion of elementary education, As a result by 1937 around 6795 primary schools were functioning along with 313,347 pupils. Side by side, education was imparted through Tols and Madrassas. There were around 162 tols and 120 public Madrassas in 1935. The Assam primary education Act was passed in 1947, which removed most of the defects of the 1926 Act. Compulsory education was not just to be implemented but enforced through various measures. Further repeals of this Act came through the Assam Basic Education Act of 1953 and the Assam Elementary Education Act of 1962 and 1968. Provision for compulsion of our primary education under the Article 45 of the Constitution has not been properly implemented by the state government. It was proposed that illiteracy was to be totally removed from the country within the scheduled time limit of 10 years (1950-1960). But that has not been made possible in the reality. Only 30% of the people could be made literacy within 10 years time. The following table of the percentage to the literacy in Assam till 2011, according to the census report may make our contention clear.

Literacy rate in Assam 1951-2011

year	total %	Male %	Female %
1951	18.53	28.01	7.58
1961	32.95	44.28	18.62
1971	33.74	43.72	22.76
1981	-	-	-
1991	52.89	61.87	43.03
2001	63.25	71.28	54.61
2011	73.18	78.81	67.27

Source : Statistical Hand Book Assam, 2011

From 1950, there began planed development of primary education with the five year plans the government undertook development scheme in primary schools to provide basic facilities for children and salaries of teachers. The numbers of primary schools and teachers increased considerably. By 1973-74 total number of schools were 19,595 and the numbers of teachers were 15,92,613. The growth rate of primary schools during the period

1975-76 to 1993-94 was 1.75 (Lais, 2005:173). The national policy on Education (1986) recommended several schemes for improving the reach and quality of primary education all over India. One of these schemes was called " Operation Blackboard" and the other worth mentioning programme was District Institute of Education and Training (DIET) "Operation Blackboard" was initiated in Assam in 1987 and it provided greater number of teachers to the teacher needy schools. The district Primary Education Programme (DPEP) programme was in Assam in 1994 to achieve the Universalization of Elementary Education with a view to improve the quality of Education in the government school system.

The Government of Assam has implemented the free and compulsory education policy for student of the age group of 6 to 14 years. Schools in Assam are either state run or under the management of private organizations. The syllabus at primary schools in set up the Directorate of Elementary Education, Assam. While most Schools are affiliated to state boards, there are several schools in the state affiliated to the Central Board of Secondary Education (CBSE). The primary stages consists of classes I-VI. The minimum age for admission to class 1 or the primary stage is generally 5+ or 6+ years. In this stage pupils are taught only compulsory subjects in their mother tongue as defined in the general curriculum approved by the respective board. These schools are established and maintained by the Education department, local bodies or private associations. The scheme of Sarva Sisksha Abhijan (SSA) was launched by the Govt. of India in 2001 with the objective of Education for all (EPA) and it gives special focus on elementary education of satisfactory quality with emphasis on education for life.

TET (2011) :

Teachers eligibility test in Assam was conducted for the first time in 2011. The then Education Minister has taken concrete step to follow the Supreme Court rule. Since then, it is compulsory to clear TET Examination for the new appointers. First it was conducted for Primary teacher. To clear TET Examination, Candidate has to score at least 50% marks.

Progress of Teacher Education In Assam :

"No system of Education, no syllabus, no methodology and no text book can rise above the level of teachers. If a nation wants quality education, it must have quality teachers."

- V.S. Mathur

"A sound programme of professional education of teachers is essential for the qualitative improvement of education. Investment in teacher education can yield very rich dividends because the financial recources required are small when measured against the resulting improvements in the education of millions."

- Education Commission (1964-66)

The quality of a nation depends upon the quality of its schools. The quality of Schools depends primarily upon the quality of teachers. In the words of Dr. Pires, "If a nation's teachers are C-3, the nation itself cannot but be C-3. And let there be no doubt about this that if we wish to be and A-1 nation, our tachers will have to be A-1." The success of any educational reform depends on the quality of teachers and quality teachers depends to a large extent on the quality of teachrs education. That is why it is said, teacher improvement is the sine qua non of educational improvement. Teachers have to be educated through educative experiences, programmes of courses and experiences, offered in normal school and colleges and universities to assume resposibilities as members of the educational profession and to discharage their responsibilities more effectively.

With comparison to other states of India, teacher education started later in Assam. In this context Christian missionaries were the pioneers regarding establishement to primary teacher's training school in Assam as early as 1888-89. The then government had established a few normal schools in the early part of 20th century to provide training Middle English level teacher. The duration of the course was for the period of three years and teachers were appointed after completion of the training course was appointed after completion of the training course. The Iris Christian brothers started some training classes at the St. Edmund's College for B.T. Degree in 1936. The provision of providing training to then

in service teachers teaching in secondary level school education was imparted at St. Edmund's college which was later school education was imparted at St. Edmund's college which was later shifted to St. Mary's College. In the post - independant Assam as per the Basic Education Act of 1954, number of Basic training Centres were established throughout the state to train inservice teacher teaching in primary schools pre-service training along with in - service training for middle school teacher were introduced in the state in the already established normal schools but it was discontinued in 197's because of problem related to jobs for such trained tachers. National council for teacher education (NCTE) has been established as a national level statutory body by the Government of India in 1995 with the objectives of achieving planned and co- ordinated development of teacher education system. Upon reaiization of the need for providing of Pre-service teacher education and also to clear the huge backlog of untrained teacher the Govt. of Assam reintroduce the pre0service teacher training for elementary level school Teacher of 2 years duration in the 2000 in the 15 DIET's. However, this course was discontinued from 2001 onwards. Since then no fresh enrolment in this course had been made. For training of secondary level teachers Gauhati University as well as Govt. established B.T. Colleges under its direct management. At present, these are altogether 37 B.Ed. colleges out of which 8 are colleges of teacher Education which belongs to the Govt. and the remaining belongs to private parties.

Existing Teacher Training Institute of Assam :

Normal School : There are 7 normal schools which caters to teaches for middle (in service) having duration of 1 year with an intake of 350. Pre-service training was provided for few years along with in -service training but the former was discountinued sometime in the late 1970s. It is running JBT course of 6 months duration.

Basic Training Centre (BTC) : There are 19 BTCs which provide primary (in -service) programme for 6 months duration having an annual intake of 4500. It was always a one year course, reduced to 6 months in 1999 for greater coverage.

District Institute of Education and training (DIET) : There are 18 DIETs which provide primary (in-service) for 6 months duration with intake of 1500

and D.E.Ed. (Pre-service and in-service) but now primary (in -service)

Initially, pre - primary training centre (1 year) now providers Junior Basic Training Course (JBTC) for 6 months duration with an intake of 100. At present, the institute is imparting JBT course for inservice primary school teachers.

B.Ed College : There are 7 B.Ed. College that provide B.Ed. course of 1 year duration with in intake of 3420. Graduate teachers are deputed to selected B.Ed. College/CTEs for in - service training. There are many private B.Ed colleges of which some are recognisied by NCTE but others are not.

State Institute of Science Education (SISE), Assam, Guwahati : This Institute provides (in-service) short term course on subjects especially science. Mathematics and Environmental science for teachers of primary, middle, secondary schools. (Assam Education Commission Report, 2000)

State Institute of Education, Assam, Jorhat : This institute provides (in - service) short term course on school subjects and teaching methodology.

The SSA provides short - term subject specific teacher training programme for primary and upper primary level teachers. The SCERT as part of their extension service activity provides teacher training to various organizations and institutions in addition to AIR programmes for the primary and Upper Primary level teachers on many academic issues related to approach, philosophy and pedagogy. Besides, there are number of NGO's which organize time to time subject based short term in - service teacher training institutes of the state.

Conclusion : The initiatives taken by Government and implementation of new schemes have brought a ray of hope in primary education in Assam. Different schemes like Mid-day-Meal, Free Uniforms to all students and relaxation of examinations till class VIII brought a decreasing drop out scenario. Moreover in accordance with Supreme Court rules, Government has made Teacher Eligibility Test (TET) compulsory for the new appointees. These steps really help to improve the quality of teacher. But for sustain and concrete progress of primary education the general population must be conscious, aware and co - operate with the Government to find and implement new ideas and policies.

References :

1) Borua, Jatin : An introduction to Education. LBS Publications, Panbazar, Guwahati - 781001

2) Das, Dr. Lakshahira : A Text Book of Education. Amrita PRakashan, Guwahati - 781003.

3) Kochhar, S.K. : Pivotal Issues in Indian Education, Sterling Publishers Private Limited.

4) Safaya, Raghunth : Dhanpat Rai Publishing Co. (P) Ltd.

5) Lyndem, Bilaries and Dc, Utpal Kumar : Education in North East India experience & challenge. Ashok Kumar Mittal concept Publishing Company.

6) Ramchandran, Padma and Ramkumar, Vasantha : Education in India National Book Trust India.

7) Rawat, P.L. : History of Indian Education : Ram Prasad and Sons, Hospital Read, Agra - 3 (India)

8) International Journal ofSpcial Sciences andEducation, Volume : 2 Issue : January 2012.

9) Statistical Hand Book Asam 2011.■

Festival And Traditional Performance: Conceptual And Theoretical Issues

Lalit Chandra Bharali
HOD, Deptt. of English

Etymologically the term *festival* is supposed to have been derived from the Latin *festum*. Originallly Latin had two terms for festive events: *festum*, for *publicjoy, merriment*, and *feria*, meaning *abstinence from work in honor of the gods* (Clare). Both terms were used in the plurals, *festa* and *feria*, which indicates that at that time festivals already lasted many days and included many events. The term, through evolutionary ladder, then reached the English tongue. In the Middle English period it was at first *feste*, then *festidei*, *festial* and then finally modern *festival*, at first an adjective denoting events and then a noun denoting them.

Festival is a very common way of behavioural expression of a social unit, or rather a people, although conversely all behavioural expressions are not termed as festivals. As an explanation of this fact, the rites and rituals of a social unit, or a people finds expression through festivals, but they are not themselves termed as festivals. A festival requires community gathering, and it is common to all cultures and all people. The lexicographers have offered different definitions of the term *festival*. According to *Oxford Concise Dictionary, it is a feast day, or celebration, or merrymaking or periodical musical performances of special importance*. The *Chambers Dictionary* defines festival as *a day or period of celebration, especially one kept traditionally, or in religious sense, it is a feast or saints' day, or a season or series of performances (of musical, theatrical, or other cultural events)*. The *New Encyclopaedia Britannica* presents festival as a day or period of time set aside to commemorate, ritually celebrate or enact, or anticipate events or seasons (agricultural, religious, socio-cultural) that give meaning and cohesiveness to an individual and his community. The term derives from the fact that such days or periods generally originated in religious celebrations or ritual

commemorations that included sacred communal meals: *Feast* is thus the opposite of *fast*. The definitions offered by the lexicographers and encyclopaedists howevercommon cores of traits have: festival involves feast, a ritual celebration involving performance, and it gives cohesiveness to an individual and the community. It is to be noted that combination of the common core of traits does not again complete the lofty feel and the sense of festivals" at all insomuch as festivals are imagined to be much beyond that. Variety of colour in accordance with ethnic groups, wide variety of occasions on which they occur, cheer, enthusiasm, rites and rituals with all aesthetic aspects, with deep meaning underlying them, its historical aspects- all these make festival special. Robert Jerome Smith gives a beautiful exposition of festival in the context of folklore studies, "Most, if not all, of the societies of the world periodically set aside portions of time for celebration. These are moments of special significance to the group or community. They may be moments of transition, from one season to another or form one stage of life to another; they may be anniversaries of historical events, of the legendary day of the birth or death of a hero or a god; or symbolic reenactment of events in the life of a religious leader or the founder of a society....These recurring moments of special significance, with the celebrations that fill them, are called festivals...."(Smith).

In contemporary English, festival means (a) a sacred or profane time of celebration, marked by special observances;(b) the annual celebration of a notable person or event, or the harvest of an important product; (c) a cultural event consisting of series of performances of works in the fine arts, often devoted to a single artist or genre; (d) a fair; (e) generic gaiety, conviviality, cheerfulness (Falassi).

Festivals may be classified according to objectives, settings and social roles. Objective wise festivals are secular and religious, and the setting for them may be rural or urban. However, all festivals show overlapping of elements of the other. "Religious festivals have evident secular implications, and secular ones almost invariably resort to metaphysics to gain solemnity and sanction for their events or for their sponsors. Another basic typological distinction that is often made draws upon the setting of the festival, opposing rural to urban festivals. Rural festivals are supposedly older, agrarian, centered on fertility rites and cosmogony myths, while the more recent, urban festivals celebrate prosperity in less archaic forms and may be tied to foundation legends and historical events and feats. Another typology can be based on power, class structure, and social roles, distinguishing among festivals given by the people for the people, those given by the establishment for itself, and those held by the people for the establishment, by the establishment for the people, and by the people against the establishment."(Falassi 1987). Cudny(2014) presents a summary of festivals. Festivals are mostly based on the following criteria:

1. Attitude to religion
2. Festival venues
3. Social class structure, division of power and social roles
4. Important moments in personal life
5. Season
6. Scale and importance
7. Repeatability
8. Form of organising and financing the event
9. Structure of the festival guests and visitors
10. Theme
11. The historical situation and the geographic situation of special events.

As regards to attitude to religion, festivals may be divide into secular and sacral (religion-related or referring to religion), although such definite terms cannot be always applied. As an exposition of this fact it can be said that some religious festivals are organised by secular people. Falassi's remark in this regard is noteworthy, "Religious festivals have evident secular implications, and secular ones almost invariably resort to metaphysics to gain solemnity and sanction for their events or for their sponsors" (3). Again there may be many variants of festivals on the basis of venue. We may distinguish between festivals organised in the country and in cities and festivals held in the open air (e.g. in a park, amphitheatre) and in roofed facilities (e.g. halls, culture clubs, galleries). Another division may be that into seaside, mountain and other festivals.

Classification of festivals is also based on social class structure, division of power and social roles and refers to the classification presented by Falassi (1987), who distinguished several types of festivals: those organised by the people for the people (e.g. small neighbourhood festivals), by the elite for itself (e.g. high culture festivals in which elite representatives take part, such as Salzburg Festival or Bayreuth Festival), by the people for the elites, by the elite for the people (e.g. all kinds of military parades, such as the one in Paris organised on the National Holiday of France on 14th of July) and by the people against the elite.

Considering important moments in personal life, we may distinguish events or festivities referring to birth, marriage or death (Duvignaud1989). Celebrations of Birth Anniversaries of the medieval saints of India can be cited as best example of this fact. As regards the season criterion, festivals are usually divided into those held in winter, spring, summer and autumn (Aldskogius1993).

As for the scale and importance criterion, Cudny and Rouba (2011) presented a concise classification of festivals into three categories. The authors distinguished among large festivals, medium-scale, and small. This categorisation is again based on media response to these events. A similar typology is again made by Jago and Shaw (1998), who divided events into minor, major, hallmark and mega events. A classification of events according to their scale and importance was also suggested by Getz (2008), who divided them into local, regional, periodic hallmark events and occasional mega events.

As for the criterion of repeatability, festivals may be one-off and repeatable, regular events. In matters of organisational form and the ways of financing them, it may be stated that festivals are sometimes organised spontaneously, while at other times they are celebrated in a grand manner in a more methodical way. In the first instance, they are organised by a small local communities. On the other hand, there are situations when the event is organised by an institution. Again, some festivals are sponsored by private parties, while at other times some other festivals are financed from public sources. At other times, they may be public-private finance.

All festivals have a theme, and without it festivals have no existence. There may be wide variety of themes of festivals. They may be art festivals, folk festivals, festivals of food and wine, fashion events, events concerning adventure and tourism etc. Visser in his study relating to South Africa distinguishes four types of festivals. "The first cluster relates to broadly-speaking agriculture-related festivals including general agricultural produce, wine and specialised foods (...) The second cluster of festivals focus on the arts, both performing, and visual, and more generally combinations thereof (...). A notable third festival cluster (tagged "other" in this study) focuses on combinations of both, arts and agriculture, as well as including general trade festivals, combined with entertainment, often targeting family audiences. (...) A fourth focus relates to the festivals dealing with cultural or ethnic group-identities, such as Zulu history, or early colonial settlers. This focus also includes identity groupings, such as the gay community, who have no fewer than four annual festivals to choose from (Visser 2005, p. 169)". As for individual themes, this work presents the following types of festivals:

Classification of festivals is also based on social class structure, division of power and social roles and refers to the classification presented by Falassi (1987), who distinguished several types of festivals: those organised by the people for the people (e.g. small neighbourhood festivals), by the elite for itself (e.g. high culture festivals in which elite representatives take part, such as Salzburg Festival or Bayreuth Festival), by the people for the elites, by the elite for the people (e.g. all kinds of military parades, such as the one in Paris organised on the National Holiday of France on 14th of July) and by the people against the elite.

art, art and music, dance, drama, film, general arts, key arts, jazz, music, identity based, tourism, sport, special interest, agriculture, food, food and wine, cheese and wine, wine, etc.

Regarding the final criterion, i.e. the historical situation and the geographic situation of special events, Ma and Lew (2012) three types of festivals: (a) local heritage festivals, which are located in historical heritage of a place and are shaped by geography (local events) and time (they refer to history); (b) national heritage festivals which are obviously connected with the history of a nation/ country; and (c) geographic dimension. The first type is concerned with local space, and such events exist with reference to specific geographical and heritage context. The second type is not connected to specific place and could be organised in almost any location. The last type is based on the historical dimension; here, we deal with traditional and modern festivals. Traditional festivals refer to the religious customs, agricultural practices, and the reenactment of historical events. Those events reflect a particular locale history and traditional culture. Modern festivals refer to the contemporary life, entertainment and recreation, and they are often tourist destinations. These events tend to be postmodern centres of consumption, where media appearances play significant role (Ma and Lew 2012).

According to *TheNew Encyclopaedia Britannica* "festivals have an educational and social as well as religious character. In primitive cults having no written records, seasonal recycle of mythology at festival time serves the function of transmitting traditional lore within the tribe. Festivals bind a religious group into a unity transcending family and local ties. Muslims of Arabia and Indonesia come into a socio-religious relationship despite separation by common observance of the festival associated with the fast of Ramadan. Continuity between living and death is maintained by communal offerings at festivals, and the cosmic order underlying social order is maintained by honouring the gods. Unity of "denominations" within religions, such as the Saivites in Hinduism or the Shiah in Islam, is secured by sectarian observances. The solidarity of the Greek or Mesopotamian city was celebrated by feastal worship of the local deity, while larger political solidarity was preserved by subordinating local festivals in the context of a great national calendar. In primitive religions the festivals of the village deity perform the same role."

Performance: Theoretical Issues

Performance is about people, not only actor but also spectator (Meduri 1992:19). Goffman's definition of performance is: "A performance [...] is that arrangement which transforms an individual into a stage performer, the latter, in turn, being an object that can be looked at in the round and at length without offense and lookedto for engaging behavior, by persons in an 'audience role' " (quoted in Lampe 1988:183).Goffman employed the theatrical concept of performance as a model for the social realmboth for onstage and off. He distinguished between a person as an individual complexidentity and the specialized function of a person in a social role. Performance can havelayers of appearances and intentions which possibly contradict each other (Goffman 183).Performance is an approachwhich has enlarged into various disciplines since the 1980s in the postmodern era.

Performance study has recently developed ethnographic end intercultural perspectiveson a variety of public events and practices. It has developed as an individual disciplinesince 1980 at New York University. "Performance studies builds on the emergence ofa post-colonial world where cultures are colliding, interfering with, and fertilizing eachother"(Schechner 1993:21). As per Schechner (1989:7), some of the important workson performance studies during the last three decades are Bateson's *A Theory of Playand Fantasy* (1955); Austin's Haward lectures on the *'Performative '(How to Do Thingswith the Words)' (1955);* Goffman's *The Presentation of Self in Everyday Life* (1959);Lohd's*The Singer Tales* (1961); Caillois*Man, Play and Game* (1961) and *My Approachto Theory/Criticism* (1966); Dell Hymes' *Model of the Interaction of Language and SocialSetting* (1967); Turner's *Ritual Process* (1969) and *Dramas, Fields and Metaphors* (1974);Singer's *When a Great Tradition Modernizes* (1972); Ben Amos and Goldstein's *Folklore,Performance and Communications* (1974); Myerhoff's*The Peyote Hunt, Secular Ritual*(edited by Myerhoff and Sally Moore) (1977); Bauman's *Verbal Arts as*

Performance(1977).In addition, to mention some important publications for this study are Blackburn's*Performance as Paradigm in the Tamil bow song tradition* (1980); Frasca's*The TerukkuttuRitual Theatre of Tamil Nadu* (1984); Zarrilli's*The Kathakali Complex Actor, PerformanceStructure* (1984); articles of Baumen's on *Performance in the InternationalEncyclopedia of Communication* (1989,vol.3). Also valid are quite a few articles in thejournals *The Drama Review* (TDR); *Journal of Arts & Ideas; SangeetNatak : TheatreQuarter; Theatre International* etc. These above works have given an impetus to interdisciplinaryof the approach of performance studies and theories.

References:

Aldskogius, Hans. 1993.*Festivals and meets: The place of music.* InSummer Sweden.GeogrAnn75(2): 55–72.

Cudny,Waldemar. 2014.*The phenomenon of festivals—their origins, evolution and classifications.* Anthropos 109(2):640–656.

Duvignaud, Jean. 1989. *The festive spirit.* The UNESCO Courier XII:11–17.

Encycopaedia. Volume 4: Micropaedia, P. FDIC, page 708-709.

Falassi, Alessandro. 1987. "Festival: definition and morphology" in Falassi A (ed) *Time out of time*.Albuquerque: University of New Mexico Press. pp 1–10.

Getz, Donald. 2008. *Event tourism: Definition, Evolution, and Research.* Tour Manag 29(3):403–428.

Glare, Peter Geoffrey.(ed.).*The Oxford Latin Dictionary.* Oxford: Clarendon Press, pp 198,. 686-695.

Goffman,Erving. 1974. *Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience.* Cambridge, Mass: Harvard University Press.

Jago, Luke, & Shaw, Robert. 1998. Special events: a conceptual and definition framework.

Festival ManagEvent Tour 5(2):21–32

Lampe, Eelka. "Rachel Rosenthal Creating Her selves," *The Drama Review* 32 1 (T117) 1988: 170-190.

Ma, Ling. & Lew, Alan. 2012. "Historical and geographical context in festival tourism

development."*Journal of Heritage Tourism* 7(1):13–31.

Meduri, Avanti. " Studies in Performance: Performance Studies", *Journal of Arts & Ideas*, 22, 1992: 45-49.

Schechner, Richard. "PAJ Distorts the Broad Spectrum," *TDR Comment. TDR* 33.2 (Summer 1989): 4-8.

The Future of Ritual: Writing on Culture and Performance. New York, Routledge.

Smith, Robert Jerome. 1982. "Festivals and Celebrations" in in Richard Dorson, ed., *Folklore*

And Folklife. Chicago: University of Chicago Press. pp. 157-72.

Visser, Gustav. 2005."Let's be festive: exploratory notes on festival, tourism in South

Africa".UrbanForum 16(2–3):155–175. ■

IMPORTANCE OF ICT IN THE EFFECTIVE CLASSROOM TEACHING-LEARNING PROCESS IN THE SECONDARY SCHOOLS

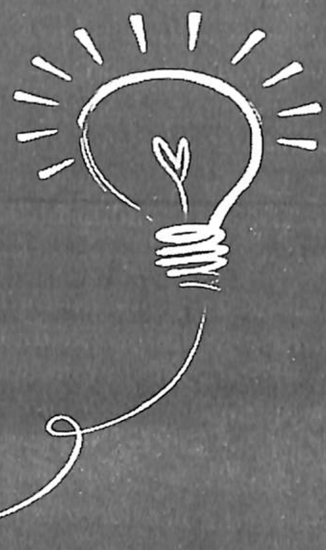

Md. Shahidul Islam
Asstt. Professor, Deptt. Of English

Introduction:

Information and communication technology (ICT) is an extended term for information technology (IT) which stresses the role of unified communications and the integration of telecommunications (telephone lines and wireless signals) computers as well as necessary enterprises software, middleware storage and audio etc. It is an umbrella term that include any communication device or application encompassing: radio, television, cellular phones, computer and network hardware and software, satellites system and so on, as well as the various services and applications with them such as video conferencing and distance learning. In the 21st century, the term "technology" is an important issue in many fields including education. This is because technology has become the knowledge integration now-a-days has gone through innovations and transformed our societies that has totally changed the way people think, work and live (Grabe, 2007). As part of this, schools and other educational institutions which are supposed to prepare students to live in 'a knowledge society' need to consider ICT integration in their curriculum (Gharifekr, Afshari & Amla Salleh, 2012).

Integration of information, communication and Technology (ICT) in education refers to the use of computer-based communication that incorporates into daily classroom instructional process. In conjunction with preparing students for the current digital era, teachers are seen as the key players in using ICT in their daily classrooms. This is due to the capability of ICT in providing dynamic and proactive teaching-learning environment (Arnseth & Hatlevik, 2012) while the aim of ICT integration is to improve and increase the quality, accessibility and cost-efficiency of the delivery of instruction to students, it also refers to benefits from networking the learning communities to face the challenges of current globalization (Albirini, 2006, P.6) Process

of adoption of ICT is not a single step, but it is ongoing and continuous steps that fully support teaching and learning and information resources (Young, 2003).

ICT integration in education generally means technology-based teaching and learning process that closely relates to the utilization of learning technologies in schools. The use of technology in education contributes a lot in the pedagogical aspects in which the application of ICT will lead to effective learning with the help and support from ICT elements and components (Jamieson-Procter et al, 2013). It is right to say that almost all ranges of subjects starts from mathematics, science, languages, arts and humanistic and other major fields can be learned more effectively through technology-based tools and equipments. In addition, ICT provides the help and complementary supports for both teachers and students where it involves effective learning with the help of the computers to serve the purpose of learning aids (Jorge et al, 2003)

Objectives of the study:

The main objectives of the study are:-

The effectiveness of ICT integration from teaching and learning perspectives.

The effective elements of ICT integration in teaching in public schools.

Implementation of the ICT in the effective classroom management through teaching-learning processes of the secondary schools.

Methodology:

The datas of this study are collected from both the primary and secondary sources. But most of the data are collected from the secondary sources. This includes information from various books, journals, newspapers, articles, internet sources etc. General observations are also made of fulfill the above objectives.

Using ICT in classroom teaching-learning:

Technology-based teaching and learning can make many changes in school that requires for proper planning and policy making. Researchers and policy makers must both have the same insight about the future plan. Dudeney (2010) noted that national ICT policies can serve several crucial functions. They provide a rationale, a set of goals and a vision of how education systems run of ICT is integrated into teaching and learning process and they are beneficial to students, teachers, parents and the general population of a given country. Recently the Prime Minister Narendra Modi launched the digital India scheme which is another encouraging of ICT. Information communication and Technology can be used in various ways where it helps both teachers and students to learn about their respective subject areas. A technology-based teaching and learning offers various interesting ways which includes educational video, smart classes, stimulation, storage of data, the usage of databases, mind-mapping, guided discovery, brainstorming, music, world wide web (www) that will make the learning process more fulfilling and meaningful (Finger & Trinidad, 2002) on the other hand, students will be highly benefitted from ICT integration where they are not bounded to the limited curriculum and resources, instead hands-on activities in a technology-based course is designed to help them to stimulate their understanding about the subjects. It also helps teachers to design their lesson plans in an effective, creative and interesting approach that would result in students active learning.

Necessary infrastructure and facility of ICT in classroom teaching-learning:

Infrastructure is the main needs to implement ICT in classroom teaching-learning in the secondary schools. The infrastructure and facility of ICT is then needed to supply to the secondary schools throughout the country. A key factor in use of ICT is sufficient computer labs and ICT equipments. This is to ensure that subject teachers are easily access to ICT tools whenever needed. Lack of adequate ICT equipment and internet access is one of the key problems that schools specially in rural areas are facing now. Most of the schools in rural areas are not connected internet, computer labs, computer teachers etc. They are yet out of the knowledge of latest technology. Moreover in most schools, technical difficulties sought to become a major problem and a source of frustration for students and

teachers and cause interruptions in teaching and learning process. If there is lack of technical assistance and no repair on it, teachers are not able to use the computer for temporarily (Jamieson-Proctor et, al, 2013). The effect is that teachers will be discouraged from using computers because of fear of equipment failure since they are not given any assistance on the issue. Turel and Johnson's study (2012) revealed that technical problems become a major barrier for teachers. These problems include-low connectivity, virus attack and printer not functioning etc. In addition teachers readiness and skills in using ICT are playing essential role in the use of ICT in education. Teachers need sufficient ICT skills to implement the technology and to have high confident level to use it in a classroom setting.

However, teachers efficacy in urban schools changes as the years of experience of working and age of teacher (Cuban, 2001). It shows that the teachers efficacy are decreasing as the years of experience and age increases but somehow the decrease and the efficacy belief depend on the school management. School management here means the opportunities for school interaction, and the use of infrastructural resources. Schools that could provide opportunities for teachers to reflect on teaching and learning in their classrooms. Therefore, if the school has always implant the culture to change and teachers are always sent for training for upgrading themselves and then the integration of ICT in classroom will be easier to be enhanced in the classroom teaching-learning in the secondary schools not only in our country but also the schools all over the world.

Teachers' Belief on Technology-based Teaching Learning:

In the 21st century with the development of learning technologies, education system has changed rapidly. This is due to the capability of technology to provide a proactive, easy access and comprehensive teaching and learning environment. Now-a-days, the Ministry of Human resource Development in all over world has provide a lot of facilities and training in order to enhance the use of advanced technologies in the countries teaching and learning process. A high budget has been placed in order to provide the equipment needed by teachers to improve the education system. Despite all the efforts, most of the countries are facing similar problem whereby the teachers are not maximizing the usage of the technology provided (Albirini, 2006). This has become a serious matter as many previous researchers have proven the usage of ICT in teaching and learning process could improve students achievement (Nakayima, 2011, Jamieson-Proctor et, al, 2013). Many researchers have taken an effort to analyze the factors that affecting teachers acceptance of ICT usage in the classrooms (Capan, 2012, Virkus 2008; Zhang, 2013, Dudeney, 2010). It shows that the major barrier of the implementation was the teachers belief as the teachers are the person who implements the changes in the teaching and learning process.

Recommendation:

As the modern age is the age of technology so the students should give the technological knowledge from the secondary schools. Outline below are some recommendations on the way ICT can be used to enhance education:

- ICT education should be compulsory in all schools atleast from secondary schools upto higher level.
- Serving science education teachers should be given the opportunity to be ICT literate through in service education.
- Government should ensure provision of ICT facilities in secondary schools.
- Every school should have an ICT co-ordinator.
- Modern computer laboratories should be provided in every secondary schools.
- Government should ensure the provision of electricity and internet facilities to every school.

Findings and conclusion:

In conclusion, the very first stage of ICT implementation must be effective to make sure that, teachers and students are able to make the best use of it. Thus preparations of the technology based teaching and learning begin with proper implementation and supports by the school top

management. If the implementation process of technology integration in secondary schools take place appropriately from the very beginning stage and the continuous maintenance are adequately provided. ICT integration in school will result in a huge success and benefits for both teachers and students. The use of ICT especially in teaching-learning is more about practically as compared to theories and that is why teachers must be given time to learn and explore it, face the 'trial and error' phase before they are completely comfortable with its usage and able to make use of it for the effective classroom teaching learning. Finally, the integration of ICT in classroom needs serious consideration in order to increase the competency of the country's education system. This will definitely help in increasing the world ranking of the national education and produce the better future work force.

References:

Aggarwal, J.C.: Principles, Methods & Techniques of Teaching Published by Vikash Publishing House Pvt. Ltd.: Noida-201301 CUP India

Albirini, A (2006). Teachers attitude towards information and communication technologies. The case of Syrian EFL teachers computers & Education, 47(4), 373-398

Anthony, O (2012). Challenges of effective use of ICT as a tool for implementing the UBE schemes 53rd annual conference of science teachers association of Nigeria 2012. HEBN Publishers.

Arnseth, H.C.; & Hatlevik, O.E. (2010). 'Challenges in ailing pedagogical practices and pupils' competencies with the information society's demands: The case of Norway. In S. Mukerji & P. Tripati (Eds.) cases on technological adaptability and transnational learning: Issues and challenges. Hersshey: IGI global.

Bell, Margaret and Avis. Peter (2006) "Information technology in education", Microsoft (R) Encart (R) 2006 DVD Microsoft Corporation, 2005.

Capan, S.A. (2012). Teacher Attitudes towards computer use in EFL classrooms Frontiers of Languages and Teaching.

Crabe, M; & Grabe, C. (2007). Integrating technology for meaningful learning (5th ed.) Boston, MA: Houghton Mifflin.

Cuban, L. (2001). Oversold and Underused: Computers in the classroom. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Davis, F.D. (2003) Acceptance of Information Technology. MIS Quarterly, 13(3), 319-339

Dudeney, G. (2010). The Internet and the Language classroom (Vol. X) Cambridge: Cambridge University Press.

Finger, G & Trinidad, S (2002). ICTs for learning: An overview of systemic initiatives in the Australian states and territories.

Ghavifekr, S. Abd. Razak, A.Z, Ghani, M.F.A., Ran, N.Y., Meixi, Y & Tengyue, Z (2014). ICT Integration in Education: Incorporation for Teaching & Learning Improvement.

Ibe-Bassey, G.S. (2011) Human capacity building for information and communication technology ICT integration in teacher education in Nigeria association of educational media and technology (NAEMT)

Jamieson-Proctor, R, Albion, P. Finger, G., Cavanagh, R., Fitzgerald, R. Bond, T., & Grimbeek, P. (2013). Development of the TTF TPACK Survey Instrument, Australian Educational computing, 27(3), 26-35.

Jorge, C.M.H.; Gutierrez, E.R., Garcia, E. G. Jorge M.C.A., & Diaz, M.B. (2003) Use of ICTs and the perception of e-learning among university students: A differential perspective according to gender and degree year group – Interactive Educational Multimedia, 7, 13-28

Kalu, I and Ekwneme, C.O. (2003). Assessment of teachers level of Literacy and attitude towards information and communication technology ICT application in science, technology and mathematics education. STAN proceeding of the 44th annual conference.

Mangal S.K. & Mangal Uma (2014): Essentials of Educational Technology, published by PHI learning private limited, Delhi-110092

Nakayima, J.K. (2011). Perceived usefulness perceived ease of use, behavioural intention to use and actual system usage in centenary Bank (Doctoral dissertation, Makerere University)

Osborne J.F., Hennesseys. (2003) Science Education and the role of ICT. Retrived from www.sarahennessey.com and jouathan Osborne.com on science education and the role of ICT 3rd August, 2013.

Tinio, V. (2013) ICT in education Retrieved April 20, 2013 from http://www.apdipnet/publications/lespprinmers/eprimenredu.edu.pdf

Turel, Y.K., & Johnson, T.E. (2012). Teachers Belief and Use of Interactive whiteboards for Teaching and Learning. Educational Technology & Society, 15(1), 381-394

World Bank (2001). Information communication ties. A world Bank group strategy, Washington D.C. the world bank group.

Yang, K.T. & Wang, T.H. (2012). Interactive white board: Effective Interactive Teaching strategy Designs for Biology Teaching, Tech, E-learning-Engineering on-Job Training and Interactive Teaching, 139-154.

Young, S.C. (2003). Integrating ICT into second language education in a vocational high school. Journal of Computers Assisted learning.

Zhang, C (2013). A study of Internet use in EFL Teaching and learning in Northwest china, Asian social science.■

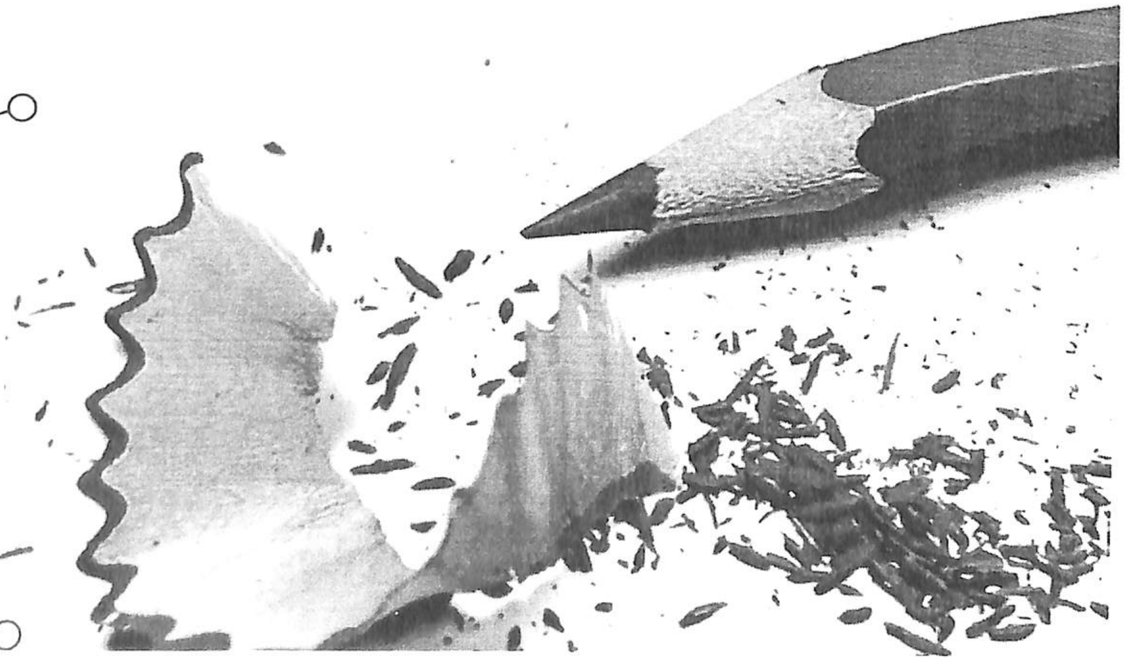

PRINCIPLES OF TEACHING EFFECTIVENESS OF TEACHERS

Mrs Bijuli Deka
Asstt. Prof., Dept. of Education

INTRODUCTION

Teacher is the backbone of any nation. The progress and development of a nation largely depends on its teacher's community because of their noble and massive contributions in nation building. They have remarkable contributions in making and shaping each and every person of the society. The quality of education is determined by the quality of teachers. That's why teachers are considered very essential and indispensable factor of any education system. They are referred to as the people who instruct to provide the teaching learning process. Teachers are the mainstay of the educational system. The academic success or failure of a learner largely depends on this factor of education. That's why Kothari Education Commission (1964-66) has very aptly remarked that "of all the different factors which influence the quality of education and its contribution to nation development, the quality, competence and character of teachers are undoubtedly the most significance".

Actually, teaching is delivered by a teacher to enhance the amount of learning of a learner. To make learning more meaningful, understandable and fruitful to a learner, effectiveness of teaching delivered by a teacher is very essential condition.

Meaning of Teaching Effectiveness

Before going to define Teaching Effectiveness, we have to know clearly what is "Teaching". Actually "Teaching is complex, and great practice takes time, passion, high-quality materials, and tailored feedback designed to help each teacher continuously grow and improve" (Vicki Philips, 2013).

Teaching is more than standing before a class and applying a few specific techniques. It is not merely presenting text-book information and then testing the student's ability to repeat it: there is no magic formula for transforming knowledge from the teacher's mind to align the pupil's. Teaching is not a mechanical process. It is an intricate, exacting and challenging job.

Effectiveness means producing the desired result of teaching-learning through the use of selected methods, techniques and tools.

Teaching effectiveness is a very important aspect of education because effective teaching helps student learning as well as enhancing the students' academic performance or achievement. It has become even more important as the emphasis on quality in higher education has increased.

Principles of Teaching Effectiveness

The key to teaching students successfully is to assure that teaching practices are consistent with the characteristics of successful programs and the principles of effective teaching. The principles for effective teaching and their subsequent explanations are offered as a tool to help teachers in their search for teaching excellence. Additionally, institutions may find the principles helpful as they employ and train teachers to build successful developmental and mainstream education programs.

Principle#1: Knowledge of subject matter

Teachers' knowledge of the subject matter is essential to the implementation of important

teaching tasks. Teachers who know their subject matter thoroughly can be more effective and efficient at organizing the subject matter, connecting the subject with the students' previous knowledge, finding useful analogies and examples, presenting current thinking on the subject, and establishing appropriate emphases.

Principle#2: Make active involvement of learner

Active involvement of the learner enhances learning. Learning is an active process which requires that the learner work with and apply new material to past knowledge and to everyday life. Some of the methods that encourage active learning in the classroom are: discussion, practice sessions, structured exercises, team projects, and research projects. In the words of William James: Teaching without an accompanying experience is like filling a lamp with water. Something has been poured in, but the result is not illuminating.

Principle #3: Provide opportunity to share ideas

Learning is enhanced in an atmosphere of cooperation. Learning is enhanced when it is perceived as a collaborative and cooperative effort between students and teachers. The opportunity to share ideas without threat of ridicule and the freedom to respond to the ideas of others increases complexity of thinking and deepens understanding.

Principle #4: Commit to Teaching Underprepared Students

Some teachers teach developmental students for reasons that are not in the best interest of students. Perhaps the developmental class fits their desired teaching schedules, they think the developmental course will require less preparation and they will have more time to spend on their higher level courses or some other activity, or they may be teaching out-of-field and the college will not allow them to teach anything else. In some cases, their performance may be unsatisfactory in other areas so they are assigned to teach developmental courses. But for effective teaching, the teachers should be interested and have desire to teach underprepared students through using effective methods and techniques of teaching.

Principle #5: Demonstrate Good Command of the Subject Matter and the Ability to Teach a Diverse Student Population

Proficiency in subject matter is important for teachers. Since students have generally been unsuccessful with traditional instructional methods and materials, effective teachers must be able to present the subject matter in different ways, requiring teachers to have in-depth knowledge of the concepts and skills they're teaching as well as higher level content knowledge in the field.

Principle #6: Address Non cognitive Issues that Affect Learning

Underprepared adults often carry many non academics problems with them when they enroll in college. Therefore, the successful teacher must develop the whole student rather than solely deal with cognitive skill deficits. Teachers are challenged to try to determine how and when students lost their motivation and help them regain that initial vision. Of course, motivation is a team effort. No teacher can motivate a student who does not want to join the effort. Teachers can help students overcome those perceptions that impede learning by using suggestions from research: create a supportive environment among students, enhance self-esteem through comments such as "you're on the right track...," simplify objectives and learning, use success in learning to promote student satisfaction, demand specificity in learning, advise and coach frequently, and avoid excessive negative feedback.

Principle #7: Provide Open and Responsive Learning Environments

Students need to know that teachers recognize them as individuals. When checking attendance, calling students' names aloud has a positive effect on attendance. Another strategy to promote feelings of belonging is for the teacher to arrange to meet with individual students during office hours. Although office hours are posted and announced,

many students will not take the initiative to go to the teacher's office without a personal invitation or appointment .Such interaction gives the teacher the opportunity to get to know students better, and it helps students learn the value of using office hours that teachers set aside for them.

Principle #8: Communicate High Standards

Maintaining high performance standards may have other benefits. Some students, especially those who recently come from high school, may engage in behaviors that are disrespectful to teachers and other students. A major responsibility of classroom teachers is to maintain a good learning environment for the entire class; they should not allow disrespectful behavior to disrupt this environment.

Principle #9: Engage in Ongoing Evaluation and Professional Development

In colleges, faculty improvement is usually achieved through professional development activities that include reading professional journals, writing professional articles, taking courses, and attending professional workshops and conferences. These activities are time-consuming, but effective teachers make this a part of their continuing education. Effective teachers wholeheartedly embrace these opportunities.

Conclusion

The principles for effective teaching presented in this article apply to all instructors and all students. Since many students have already demonstrated a lack of success in learning environments which do not apply such principles, they may be the students most likely to fail without the benefit of instructors trained to help them meet their full potential. Teachers can use and apply the principles of commitment; use of fruitful methods and techniques; command of subject matter and ability to teach diverse students; integration of affective skill development; provision of connected open learning environments; high-performance expectations; and ongoing evaluation and professional development to offer their best to students. Colleges must support effective teaching in education as a base and expand it across the entire curriculum in order to avoid dismal outcomes. The application of principles for effective teaching will help better prepare teachers in their quest to assist students in meeting their goals.

References

Barman Pranab and Bhattacharya Dr.Dibyendu(2015), .*American Journal of Educational Research*, vol.3, No 11, 1364-1377

Deka Dr. Biren, Lokman Ali and Rafikul Hussain.(2014), *Teaching-Learning Method and Pedagogy*, Ashok Book Stall, Panbazar, Guwahati-1

Kochhar S.K.(1994) *Methods and Techniques of Teaching*, Sterling Publishers Private Limited, New Delhi-110016

Onyekuru B.U. and Ibegbunam Josephat O (2013), European Scientific Journal, vol.9 No. 28, 212-226.■

Website

http:// www.teachingquality.org>files

http://www.chalkboardproject.org>files

www.galileo.org>cea-2009-wdydist-teaching

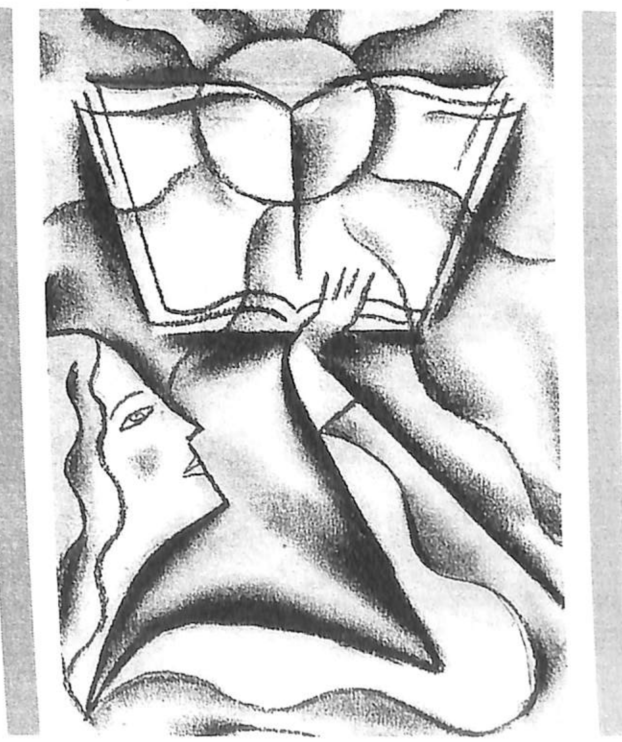

MARKETING PROBLEM OF TRADITIONAL WEAVERS ENGAGED IN HANDLOOM INDUSTRY OF HAJO CIRCLE, KAMRUP DISTRICT, ASSAM

Satyabati Medhi
Asstt. Professor
Deptt. Of Economics

INTRODUCTION

Assam is a state known for its natural beauty, natural resources, cultural richness and diversity. The variety of amazing flora and fauna, several meandering rivers and streams, and the majestic Brahmaputra River that flows through the state is its most striking feature. Assam is the only NE state which can be compared in the same scale as the other states in the country. The potential of industries is also much higher in Assam as compared to the other NE states. Assam derives its advantage because it already has an established industrial culture and also has the most developed infrastructure in the region. This is supported by a diverse resource base which can form the basis of many industries. The resources that are considered are wood, bamboo, tea, oil and natural gas, mineral resources like granite coal and limestone, horticulture items and silk.

It is hardly necessary to say that the handloom industry is the largest cottage industry only next to agriculture. It is an ancient craft which has survived through the ages and of which the country can be proud. The traditional heritage of the handloom has been very rich. The coming of the machine age has indeed affected its for time to a great extent. Yet handloom weaving continues to occupy a place of pride amongst the cottage industries. Infact, for an Assamese household, loom is a prized possession. Since time immemorial weaving has been a way of life in the state. Weaving in Assam is so replete with artistic sensibility and so intimately linked to folk life that Gandhiji during his famous tour to promote Khadi and Swadeshi was so moved that he remarked," Assamese women weave fairy tales in their clothes". The traditional handloom silk still dominate the world market. They score over factory made silks in the richness of their texture and design, in their individuality, character and classic beauty. Apart from its artistic and traditional value the handloom industry plays an important role in the national economy. However, this oldest and largest industry of Assam has been under a lot of predicament, challenging its existence in near future. Hence, an effort is made to analyse the crisis prevailing in this age old industry and few recommendations were put forth for rejuvenating the same.

In Hajo, the art of weaving is an age-old traditional activity. It prevents among all castes and is exclusively feminine one. The textile is treated here as a domestic craft to meet the household requirement of every family. It is only a labour of love. The women used this craft as a vehicle for expression, for her cultural imaginations and experiences. Under Hajo Revenue circle Sualkuchi is famous for the silk industry in Assam. Sualkuchi may be compared with Manchester the wealthy village of middle age and a manufacturing centre of woolen, linen and cotton goods of every kind with more than ten thousand inhabitants. Like the artisans of Sualkuchi a section of the inhabitants of Sualkuchi had remained engaged since antiquity in the production and distribution of mulberry silk commonly known as pat and Muga fabrics of various artistic designs and patterns. Its history may be also traced back to the days of Kautilya (Fourth century BC) and certainly to the origin of Dharmapala of

the Fourth century who had established his capital on the Godanda hills west to Guwahati, now a day's Gandhmau just at the eastern outskirts of present Sualkuchi.

By the end of the 18th century Manchester became the textile centre of the world by transforming its traditional weaving industry into modern textile industry (Prabin Baishya p.133)

PROBLEMS IN MARKETING OF HANDLOOM PRODUCTS:

Marketing has been a general problem faced by the handloom industry in India. since these products are known for rich marketing and meant for mass production and mass marketing. Moreover the weavers lack the resources to advertise in the mass media on a large scale.

It was observed that the market for the products of sample entrepreneurs in the region was primary level in nature i.e. restricted to the state of Assam. But the Sualkuchi cluster is exception and its silk production is also exceptional which are able to cater international markets. Table-1 lists out the problem faced by the sample entrepreneurs relating to marketing.

The highest ranking problems was 'competition from products made in neighbouring states/countries like china and Bangladesh' from products made in neighbouring states/countries like China and Bangladesh' with a rating of (28.50 percent) followed by 'slackness in demand (26.22 percent) and 'traders not giving good price for products' (6.84 percent). The other problems cited were 'problem of distribution' (7.98 percent) competition from power looms (19.38 percent), "limited resources for publicity" (6.50 percent) 'low margin' with 5.70 percent rating.

The first rank was accorded to competition on the product they sell with the highest rating of (28.50 percent) 250 enterpreneurs have cited this as one of the important problems. It is observed that most of the enterprises sell their products through private agents. However some small weavers prefer to resort to direct selling in Guwahati mostly on door to door basis.

Table-1

Nature of problems	Entrepreneurs ranking of problems	Percentage
Competition from power loom units	170	19.38
Slackness in demand	230	26.22
Competition from products made in neighbouring states/countries like china and Bangladesh	250	28.50
Problems of distribution	70	7.98
Low margin	50	5.70
Traders not giving good price for products	60	6.84
Limited resources for publicity, no special trade mark	57	6.50
No response	-	-
Total	877	100.00

Data collected from field survey

"Marketing has been a general problem faced by the handloom industry in India. since these products are known for rich marketing and meant for mass production and mass marketing. Moreover the weavers lack the resources to advertise in the mass media on a large scale."

DISCUSSION ON FINDINGS:

The problems in the field of marketing of handloom products, mostly exists because of current system drawbacks. There are few challenges for handloom because of changing market environment like globalization, industrialization and mechanization. Timely intervention from government is required for a bright future in the handloom sector. Some major problems are -

Lack of availability of market information: There is no reliable information available regarding the marketing of handloom products. This creates hurdles of the market and resulting in unsatisfied customers. The weavers are unaware of the market demand and new designs and colours because of the lack of customer's feedback. This hampers their creativity and innovations.

Lack of awareness about the product features: Handloom cloth is very soft and good for skin. It is non-allergic synthetic fibers. The use of vegetable dye makes it health friendly. One of the greatest characteristic is its flexibility to adopt according to the customer's choice. It is more preferable because of its fine quality and added embroidery. The customer should be totally aware of these qualities of handloom and should be able to differentiate from the rest. Hence, awareness has to be generated in the customers mind, regarding the advantages of the products.

Insufficient promotion and advertisement of Handloom: Handloom sector is far lagging behind in promotion and advertising of its products as compared to the textile sector. Generally, promotion is done only through exhibitions and fairs with limited outlets. Hence, the customer purchases only when the goods are available and switches to the other competitive products when it is unavailable. Therefore this sector needs a continuous promotion and regular advertising campaign to have a durable and effective impact of the handloom products on the customer.

Lack of Quality standardization: The handloom in the region is famous for the production of the finest quality of cloth. It uses the unique selling proposition in many cases like designs. But the quality and standardization of the products is not regularly mentioned. Hence a procedure is needed for checking the quality, standards of the products like durability, shrinking etc., so that the customer is assured about this. Also the government should take initiative and conduct research on the related issues.

Improper management of Handloom logistics: Handloom logistics should be done in a scientific way. There should be precise calculation of stock keeping and cost incurred in maintaining a huge stock. Generally insufficiency occurs in case of finished products supply. Due to lack of improper marketing, the huge stock is blocked with marketers. Some of the co-operatives end up in loss because of mismanagement. This can be minimized by introducing adequate inventory management tools.

Tough competition: Handloom sector is facing a tough competition from various players in the market. The competition is intensive in both inter sector (from mill, power looms etc) and intra sector (from foreign countries like China, Bangladesh etc.). this increasing competition is the biggest challenges for the handloom sector.

SUGGESTIONS FOR THE DEVELOPMENT OF HANDLOOM SECTOR AND ITS MARKET:

1. Product quality doesn't along serve the customer's purpose. The businessman should understand who his customer is, where the customer wants the product or service, in what form at what price etc. To sustain in the competitive business environment, every industry is trying to understand these aspects and practice in reality.

2. To improve the current situation of Handloom sector and to make it more competitive in current scenario, it is necessary to design appropriate marketing strategies. To get a success in today's competitive market place, handloom sector needs to be more customers centered. In order to reach customers across the world, it is suggested to start online sale of Assam handloom products through e-commerce strategies.

3. The sector has great market opportunities if it is ready to take them. Products made by using organic cotton yarn and natural dyes are in high demand in the developed nations and upper segment

that are health conscious. For these kinds of products research and development, training and knowledge sharing are crucial things. These R&D, training, information centers and mini spinning mills to be come up at weaving centre level so that the weaver can have easy access to primary business needs.

4. Pricing strategy must be formulated on the basis of the market demand, that is the cost of the production, value added to the product and brand image of the product.

5. To bring superior quality in handloom products innovative and faster weaving process and techniques should be introduced to increase efficiency of weavers as well as loom to make handloom more competitive and profitable.

6. Identifying high growth areas, new product categories and potential marketing avenues on continuous basis will direct the handloom sector towards profitable business model. Entrepreneur needs to find opportunities to export customized products according to the external market needs.

7. To minimize the productivity and quality, the weavers should be given incentives for their skills and efforts. Incentives motivate any worker to give his best.

8. Training for entrepreneurship development in the region and practical knowledge must be imparted to the weavers.

CONCLUSION

Thus marketing have been recognized as being central to the growth and development of handloom sector in the region. Domestic marketing is important for providing a link between the producer and consumer. The marketing and export promotion scheme is needed to promote the marketing of handlooms in the region and to improve the levels of awareness among handloom weavers and the general public in the interest of overall development of the handloom sector. For promotion of handloom it is urged reduce the prices, increase availability, improve the quality, colour durability, innovative design, more varieties, latest fashion and trends, adequate advertising, online marketing, increasing awareness, special market survey for handloom products, customization and reduce intermediaries etc. to improve the satisfaction level of handloom customer.

All the above aspects discussed can be implemented completely with proper government policy interventions and political will. The implementation of various policies and programmes could be effective when there would be proper integration, co-operation and co-ordination from all government agencies, co-operative societies, NGOs, weavers, traders and retailers of handloom products then handlooms would not lose its glory.

REFERENCES:

Adhikary Gajendra, Adhikary Narakanta (2014) *Place of Assam in Indian society, Culture and Economy*, Volume-1 Jagaran Press, Rajgarh Guwahati-781103

Agarwal A.K. (1987) *Economic Problems and Planning in North East India*, New Delhi.

Baishya Dinesh (2009) *Traditional science & Material culture in Early Assam*, EBH Publishers (India) Guwahati-781001

Baishya, P (2005) *The silk Industry of Assam – A case study of the Sualkuchi Cluster*, Spectrum Publications, Guwahati-781001, Assam.

Basu, J.C. (1978) *Role and Status of women in Indian society*, Firma KLM (P) Ltd. Calcutta.

Choudhury M.M. (1980) *Tribes of Assam Plains Directorate of Welfare of plains Tribes and backward classes*, Gauhati, Assam

Choudhury P.C. (1959) *The History of Civilization of the people of Assam*, Guwahati

Choudhury, P.C. (1959) *The History of Civilization of the people of Assam to the 12th Century A.D. Gauhati*, Dept. of Historical and Antiquarian studies.

Das B.M. (1985) *The people of Assam: Their ethnic composition*, A textbook on foundation course (Unit III: Science and society) Gauhati University.

Das Jogesh (1972) *Folklore of Assam*, National Book Trust, India, New Delhi.■

কবিতা

কবিতাই আমাক ধন নিদিয়ে কিন্তু মনৰ ঐশ্বৰ্য্য বঢ়ায়। সি নিজক আৰু আনক গভীৰ ভাৱে বুজাৰ সুযোগ দিয়ে। আনন্দৰ ক্ষেত্ৰত আনে বিমুখ কৰিলেও, কবিতাই নকৰে।

নলিনীধৰ ভট্টাচাৰ্য

হিয়াৰ বিননি

ইফতিকাৰ চৌধুৰী
স্নাতক পঞ্চম ষান্মাসিক

জীয়াই থাকিবলৈ মোৰো বহুতো হেপাহ আছিল
কিন্তু আশা ভৰা মোৰ মন
আশা হৈয়ে ৰ'ল।
মোৰ মৃত্যুৰ পিছত
মই মৰম লগা পখিলাটি হৈ
পৰিৱেশটো চাই ফুৰো।
লগৰীয়াই জুম বান্ধি
কথা পাতি থাকিলে
মই কাষেৰে উৰি যাওঁ।
মা-দেউতাই যেতিয়া মোৰ বাবে কান্দে
মোৰ হিয়া উচুপি উঠে
মোৰ মনত বহুতো আশা প্ৰত্যাশা আছিল
মোৰ ভৱিষ্যতৰ পৰিকল্পনা
হেৰাই থাকিল সেইবোৰ
কিন্‌কিণিয়া বৰষুণজাকলৈ
মোৰ আজিও মনত পৰে
বন্ধুহ'ত তোমালোকলৈ মোৰ আজি
বৰকৈ মনত পৰিছে ঐ..
তোমালোকে মোক কেতিয়াও পাহৰি নাযাবা
হিয়াৰ কোনোবা এটা অংশত বন্ধুহ'ত
মোৰ ছবিখন সযতনেৰে ৰাখিবা
মোক নাপাহৰিবা
মোক নাপাহৰিবা
মোক নাপাহৰিবা
এয়াই মোৰ হিয়াৰ বিননি।।।

শিক্ষাগুৰু

পাৰবিন চুলতানা
ষষ্ঠ ষান্মাসিক

হে মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকল
আপোনালোক সচাঁকৈয়ে মহৎ
আপোনালোকৰ বাবে পাইছো মই
জীৱন গঢ়াৰ সুগম পথ।
আপোনালোকৰ জ্ঞানেৰে মই জ্ঞানী
আপোনালোকৰ শিক্ষাৰে মই শিক্ষিত
আপোনালোকৰ অজস্ৰ জ্ঞানে
জীৱন গঢ়াত কৰিলে সহায়।
আপোনালোকৰ মৰম স্নেহেৰে
পাম জীৱনত আশীৰ্বাদ
কেনেকৈ পাহৰিম আপোনালোকক
হে মোৰ শিক্ষাগুৰু সকল
আপোনালোকক মই যাচিছোঁ
হাজাৰ হাজাৰ প্ৰণাম।

মই বেকাৰ নহয়

ইমৰান হুছেইন
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

তুমি ভবাৰ দৰে
মই বেকাৰ নহয়
এটা চাকৰিৰ দুৱাৰে দুৱাৰে
ঘূৰি ফুৰা অঘৰীও নহয়।
আবেলি আবেলি কোনো
ক্লাৱত তাচ খেলি
অথবা তিনি আলিত ৰৈ
বাটেদি অহা যোৱা কৰা
গাভৰু ছোৱালী চায়
আত্মতৃপ্তি পোৱা
লৰাটোও মই নহয়।
আচলতে তুমি মোক
ভুল বুজি আছা
ভুল বুজা বাবেই
কব লগীয়া হ'ল
মই বেকাৰ নহয়।
ৰবা,
এক মিনিট -
মোৰো আছে তালিকা এখন
মোৰ এখন নাঙল আছে
আৰু আছে মাটি
বছৰেকত দুটা খেতি কৰো
তাকো আহু আৰু শালি।
চাকৰি এটা পালে ভাল হয়
এই আশাত নথকা নহয়।

এই আশাৰ বাবে মই সঘনে
সংগ্ৰহ কৰো চাকৰিৰ বিজ্ঞাপন
মোৰো ইচ্ছা হয়
মাৰ মুখত ফুলাবলৈ
কৃষ্ণচূড়াৰ হাঁহি
ভনীক দিবলৈ হেঁপাহ কৰো
সোনৰ কেৰু মণি
প্ৰেয়সীক দিবলৈ মন কৰো
চিঠি এখনি
তথাপিও মই ভাগি পৰা নাই
কাৰণ মই মাটি চহাব জানো
তোমাতকৈ বেছি ভালকৈ
বুটলিব জানো
সোনোবালী ধানৰ পোক।
বুজিলা, মই বেকাৰ নহয়।

দুখ কাঁইটৰ নিচিনা

ৰুবিনা খাটুন
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

দুখ কাঁইটৰ নিচিনা
থাকে মানুহৰ জীৱনত
সুখ দুখ।
তাকে ভাবি জানো আমি
জীৱনৰ বাট হেৰুৱাব পাৰিম।
দুখত নিশা দীঘল হয়
লগতে সপোনবোৰ চুটি,
উশাহবোৰ ভৰ হয়,
দুখবোৰ কাষ চাপি আহিলে।
দুখেই যদি কাঁইট
কাঁইটবোৰ উভালিব পৰা হ'লে, অৰ্থাৎ
দুখ মানুহৰ কাঁইটৰ নিচিনা,
জানো তুমি মচিব পাৰিবা
দুখৰ ছবিবোৰ,
দূৰ কৰিব জানো পাৰিবা
মনৰ দুখবোৰ
দুখ কাঁইটৰ নিচিনা

মা

ডলী বৈশ্য
স্নাতক
প্ৰথম ষান্মাসিক

ভগৱানৰ দ্বিতীয় ৰূপে হ'ল 'মা'
মা তুমি মোৰ বাবে পৃথিৱীৰ
যেন এক ডাঙৰ সম্পদ,
মা শব্দটো কোৱাত যে
অতি সহজ
কিন্তু মা নোহোৱাকৈ জীৱন
কটোৱাতো অতি কঠিন
তুমিয়ে জননী
হে মৰমৰ মা,
তোমাৰ সকলোবোৰ কথাতে
মই মোৰ জীৱনৰ
সকলোবোৰ সমধান বিচাৰি পাওঁ।
এতিয়া তুমি নাই
মোৰ জীৱনত যেন শূণ্যতাৰ
বাহিৰে আন একোকে নাই।
জীৱনৰ প্ৰতিটো মূহূৰ্তত
মোৰ কেৱল যেন
তোমাৰ কথাই মনত পৰে।
কিয় গ'লা মা মোক আধৰুৱা কৰি,
মা কিয় গুচি গ'লা
এই বিশাল পৃথিৱীত
মোক অকলশৰীয়া কৰি ......

সংগোপনে যেতিয়া মই

সংগীতা কলিতা
চতুৰ্থ যান্মাসিক

সংগোপনে যেতিয়া তোমাৰ সতে
মুখামুখি হওঁ মই
তেতিয়া নীলা অপৰাজিতা জুপিৰ
ফুল ফুলাৰ আয়োজন কৰি
কিয়নো তোমাৰ সতে কথা নাপাতে,
জেতুকাসনা হাতৰ তলুৱাত বৈ থাকে
এমুঠি জোনাক,
মোৰ সেউজীয়া বুকুত
অনুভৱত অনুৰূপা।
শুঙি চালে পাওঁ মই
শইচৰ গোন্ধ,
এতিয়াওঁ জুখি চাব মন যায় মোৰ
তোমাৰ হৃদয়খন,
থমকি ৰওঁ মই
হৃদয় ভাঙি শিল হয়।

অপেক্ষা

শ্ৰীস্বপ্না কলিতা
তৃতীয় যান্মাসিক

কিহৰ বাবে অহংকাৰ তোমাৰ?
চাৰি -পাচ ফুট মান ফ্ৰিগাৰৰ চুলি খিনিৰ নেকি?
নাইটিংগেলৰ নিচিনা উৰি আছা নেকি আকাশত,
আহিবানে নামি?
একেলগে জুৰি পাতি গীত জুৰিবলে
আহিবানে তুমি
এটি ৰঙীন সপোন হৈ।
আকাশত শেষ হৈ উৰি আছা নেকি?
নে! ডাৱৰ হৈ মোলৈ চাই আছা
আহিবানে নামি?
এজাক ধুনীয়া বৰষুণ হৈ
মই দুহাত মেলি অপেক্ষা কৰি আছোঁ
সেইজাক বৰষুণলৈ
য'ত থাকিম কেৱল তুমি আৰু মই
একেলগে তিতিম
চকুত চকু ৰাখি মনৰ কথা ক'ম
আহিবানে তুমি
মোৰ মনৰ সোণোৱালী সপোনবোৰ
জীপাল কৰিবলৈ
পূৰ্ণ হ'বনে মোৰ অপেক্ষা?
নে শূণ্য হৈ যাব দিবা।।

সপোনৰ বালিঘৰ

মৌচুমী ডেকা
চতুৰ্থ যান্মাসিক

তুমি জানো কেতিয়াবা বালিৰ ঘৰ সাজি পাইছা
মই কিন্তু পাইছো,
কিন্তু পালে কি হ'ব
বালিত ঘৰ সাজিব বহুত কষ্ট
আমি কিমান সপোন, কিমান আশাৰে ঘৰ সাজোঁ
কিন্তু সাগৰৰ ঢৌ আহি আমাৰ সপোনৰ
ঘৰবোৰ নিশ্চিহ্ন কৰি পেলায়
ঠিক তেনেদৰে কিছুমান অচিন চিনাকী পোকে আহি আমাৰ
বুকুত বৰ বেয়াকৈ আঘাত দি যায়,
যিমান পাহৰিব খুজিলেও
সেই আঘাত কোনোদিনেও পাহৰিব নোৱাৰি
সেই আঘাতটোকেই হয়তো প্ৰেম বুলি কয়
সেই আঘাতটোকেই হয়টো মৰমৰ বান্ধোন বুলি কয়
আৰু ইয়েই হয়তো এডাল মৰমৰ এনাজৰী

এটি দিনৰ অপেক্ষাত

অনুপ জ্যোতি দাস
তৃতীয় যান্মাসিক

আৰু এটি দিন
আহিব দিয়া .....
জীৱন বাটৰ
সুখ-দুখ, হাঁহি-ধেমালি
আঁতৰাই
গুছি যাম নিজ স্থানলৈ
জোন, বেলি, তৰাই
হাঁহি হাঁহি বিদায় দিব
কোনোবা অচিন দেশলৈ
অচিন দেশৰ গোপন ৰহস্য
নুবুজো একোকে ভাই
মৃত্যু সদাগৰে ৰিঙিয়াই মাতিছে
জীৱনৰ বিয়লি বেলা পাই।

মৰম ভালপোৱা আদি

ৰাজীৱ কলিতা
দ্বিতীয় ষান্মাসিক

মৰম মানেনো কি .....
ভালপোৱাৰ সংজ্ঞাই বা কি
কি আছে বাৰু
মৰম ভালপোৱাৰ শেষত
মৰম ভালপোৱাৰ আদি..
এটি মিঠা সপোন
দিঠক মাথো যন্ত্ৰণা
হিয়াভঙা কান্দোনেৰে
পৰিসমাপ্তি
ভালপোৱা নামৰ খেলখনৰ
আপুনি বিচাৰে নেকি
হিয়া ভঙা কান্দোন
বা, যন্ত্ৰণাৰ পাহাৰ এখন
বুকুৰ মাজত কঢ়িয়াব
যদিহে নিবিচাৰে
নপৰিব প্ৰেমত
বহুত কষ্ট হয় জানে
যেতিয়া আপোনজন আঁতৰি যায়
নপৰিব প্ৰেমত
মৰম ভালপোৱা এটি মাথো সপোন
দিঠক মাথো যন্ত্ৰণা .....

দহন

নুৰ ইছলাম আলী
দ্বিতীয় ষান্মাসিক

যৌৱনৰ কোমল আৱেশত
তোমাৰ প্ৰেমৰ বুৰবুৰণিত মই দগ্ধ
নিৰ্জনতাৰ গধূলিত তোমাৰ আবেগত
ঘুৰি ফুৰা মই এজন ভ্ৰান্ত পথিক
একুৰা জুই আছে মোৰ বুকুত
তোমাঁৰ উম পালে বাঢ়ে জুইৰ ক্ষীপ্ৰতা
কঁপি উঠে কল্পনাবোৰ
তচনচ হৈ যায় হৃদয়খন
মোৰ ভয় লাগে
কিজানিবা হেৰাই যায় আশাবোৰ।

আবেগ

বিশালজ্যোতি মেধি
চতুৰ্থ ষান্মাসিক

সঁচাই তুমি বৰ নিষ্ঠুৰ
তুমি মোৰ হৃদয় সাগৰৰ পৰা
এৰি থৈ গুচি গলা
তুমি মোৰ পবিত্ৰ প্ৰেমক
গচকি এৰি থৈ গ'লা
তোমাৰ হৃদয়খন ইমানে নিষ্ঠুৰ নে?
তুমি হাঁহি হাঁহি মোৰ জীৱনৰ পৰা
গুচি গ'লা
এবাৰো নাভাবিলা মোৰ কথা
তুমি মোক চিৰদিনলৈ
পাহৰিলেও মই তোমাক
কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰো
কিন্তু এতিয়া মই তোমাক
পাহৰিব চেষ্টা কৰিম
মোৰ মন আকাশৰ পৰা।

ভাৰতীয় সেনা

মনালিছা ডেকা
চতুৰ্থ ষান্মাসিক

হে ভাৰতীয় সেনা,
তোমালোকক শতকোটি নমস্কাৰ
তোমালোকৰ বাবে আমি
পুৱাৰ সূৰ্যক সন্ধিয়াৰ জোনটিক
পুনৰ দৃশ্যৱান কৰিব পাৰো
সন্ত্ৰাসবাদী উগ্ৰপন্থীৰ পৰা সাৰি
আমি মুক্ত বিচৰণ কৰিব পাৰোঁ
কেৱল তোমালোকৰ বাবে
পৰিয়ালৰ মায়া-মোহ এৰি
হাবি-বননিয়ে ঘূৰি ঘূৰি
কিমান যে তোমালোকে
হৃদয়ৰ যন্ত্ৰণা বুকুত বান্ধি ৰাখিছা
আমি অনুমান কৰিব পাৰো অ'
বহাগৰ বিহুটিত যেতিয়া আমি
কান্ধত ঢোলটি লৈ ঢোল বজাও
তেতিয়া তোমালোকে হাতত বন্দুক ধৰি
আমাৰ বিপক্ষে থকা মানুহবোৰক
মৰিবলৈ সাজু হৈ থাকা
কেৱল আমাৰ সুৰক্ষাৰ বাবে
তোমালোকৰ আশাতে আমি ৰৈ আছো
আকৌ নতুন প্ৰভাত হোৱাৰ আশাত
য'ত নাথাকিব কালৰাত্ৰি
জিলিকিব বিশ্ব সূৰ্য

স্মৃতিৰ সফুঁৰা

মুনমি ঠাকুৰীয়া
দ্বিতীয় ষান্মাসিক

আজি কালি বৰ সাৱধানে
খুলি চাও "স্মৃতিৰ সফুঁৰা"।
জানোচা লৰ মাৰি গুচি যায়
এজাক সুগন্ধি পখিলা।
ধূলিবোৰ চকু মোহাৰি মোহাৰি
বাট নমনি ওফৰি পৰিছে
পথৰ দাঁতিত,
বগলীজাক উৰি গৈছে।
নীলা ছাতি এটাৰ তলে তলে
নৈখনে বৈ আছে,
পিয়াহত শুকাই গৈছে অষ্ঠ কণ্ঠ।
নৱ নৱ সম্ভাৰেৰে সেউজ কৰি তোলা
সাহিত্যৰ পথাৰ খন।
বসন্তৰ কুহিপাত ৰ'দত লেৰেলে
ন ন ফুল মেলে য'ত,
চুমা খাও, নালাগে আমনি।
পাৰ হৈ যোৱা দিন ৰাতিবোৰ
মাথো স্মৃতি হৈ ৰ'ল,
মনতে সজা অলেখ কল্পনা
সপোন হৈয়ে ৰ'ল।
এই "স্মৃতি সফুৰা"বোৰে
মানুহৰ মন আকাশ উজলাই তোলক,
এয়ে মোৰ শুভ কামনা।

ডায়েৰি

অৰ্চনা ঠাকুৰীয়া
প্ৰথম ষান্মাসিক

এইখন মাথো ডায়েৰি নহয়,
এইখন মোৰ জীৱনৰ
ভগা সপোনবোৰৰ
মোৰ দুচকুৰ
ৰঙীন কল্পনাবোৰৰ
পাৰ হৈ যোৱা
সংঘাতময় বাস্তৱবোৰৰ
স্মৃতি সংকলিত ইতিহাস।
য'ত আছে মোৰ
ভগা সপোনৰ স্বপ্ন,
ৰঙীন কল্পনাবোৰৰ গল্প
আৰু সংঘাতময় বাস্তৱৰ নাট্যৰূপ
এইখন মাথো ডায়েৰী নহয়
এয়া মোৰ জীৱনৰ
হৃদপিণ্ড।

আজীৱন তোমাৰ হৈ ৰম

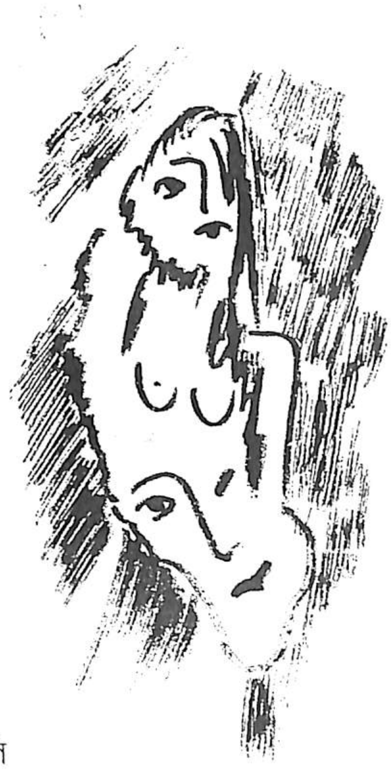

সীমান্ত ডেকা
প্ৰথম ষাণ্মাসিক

ভাবিছিলোঁ তোমাক মোৰ
জীৱন লগৰী বুলি
হৈছিল মাথোঁ তোমাৰ লগত
প্ৰেমত মোৰ ভালপোৱা
কোবাল ধুমুহাই নিলে
আমাক দূৰলৈ ঠেলি
মোৰ মৰম কল্পনা
জীৱনৰ কাল্পনিক
তুমি আহিবানে আকৌ ঘুৰি
তোমাৰ বাবে আজিও আছো ৰৈ
আহিবা আহিবা বুলি
ঘনে ঘনে মনত পৰে
তোমাৰ কথা
কিয় জানো সেই মৰমবোৰ
হঠাৎ আঁতৰি গল
প্ৰচণ্ড ধুমুহা জাকে নিলে
দুয়োকে আঁতৰাই
কিয় বাৰু আজি ঘনে ঘনে
পৰিছে মনত
তোমাৰ মৰমবোৰ আজি নীৰবে নীৰবে চকুপানী
মনত পৰিছে সিদিনাৰ
বিদায় বেলাৰ
তোমাৰ কৰুণ শেষ বিননি থাকিব
মোৰ হৃদয়ত তোমাৰ প্ৰতিছবি।

মোৰ প্ৰিয় কবিতা

তৰালী বৈশ্য
প্ৰথম ষাণ্মাসিক

মোৰ প্ৰিয় কবিতা বুলি কলে একো নাই
কাৰণ সকলো কবিতাই মোৰ প্ৰিয়
মই ভাবো
প্ৰত্যেক মানুহৰ হৃদয়ত কবিতা থাকে।
কবিতা কি সুমধুৰ, কি ক্লান্ত, যেন এই কবিতাই
মানুহক এক নতুন দিগন্তৰ পাতনি মেলাব পাৰে।
যিয়ে কবিতাৰ মূল্য নাজানে তেওঁ যেন মানুহ নহয়
তেওঁ এটুকুৰা শুকান কাঠহে।
এই কবিতাৰে এটি ধুনীয়া সপোন ৰচি
এই কলেজৰ পৰা ওলাই যাম।
জীৱনৰ প্ৰতিটো মূহূৰ্তত কবিতাক সুঁৱৰিব লাগে
কবিতা লিখিব লাগে, আমি প্ৰত্যেকেই।
মোৰ এই কবিতাৰেই মই মোৰ নতুন কলেজলৈ
শুভেচ্ছা যাচিলো-
"ৰামদিয়া বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়"
যেন কবিতাৰ মাধ্যমেৰেই
সকলোৰে মনত এখন স্মৰণীয় কলেজ
হৈ জিলিকি থাকা
এয়াই মোৰ আশা...

সাজিলো এটি সপোন

নয়ন লহকৰ
চতুৰ্থ ষান্মাসিক

সাজিছিলো এটি সপোন মোৰ সোণ
কটাম বুলি তোমাৰ লগত জীৱন।
নাজানিলো কিয় ভাঙি দিলা
তুমি মোৰ হিয়া ভৰা সপোন।
আগতে কৈছিলা মই তোমাৰ
অবিহনে জীয়াই থাকিব নোৱাৰিম।
কিন্তু এতিয়া কিয় অভিমান দেখুৱাই
কৈ আছা তুমি, মই তোমাৰ হ'ব নোৱাৰিম
কি ভুল আছিল মোৰ সেইটোও নকলা
এষাৰ কথাকে কলা মোক পাহৰি যোৱা।
আপোন জনক জানো পাহৰিব পাৰি?
তুমি আকৌ ঘূৰি আহা না
মোৰ সপোনৰ পজাঁতো নাভাঙিবা
বহুত আশাৰে সাজিছোঁ তোমালৈ।
যদি আঁতৰিয়ে যোৱা কিয় আহিছিলা।
মোৰ জীৱনত ইমান সপোন দেখুৱাব।
কিয় জগালা মোৰ হৃদয়ত ভালপোৱা
কিয় দিছিলা মোক মোক ইমান মৰম আশা,
তোমাৰ অবিহনে কিয় এপলো
থাকিব নোৱাৰা কৰিলা মোক।
ঠিক আছে মোৰ সপোনটি ভাগিব খুজিছা
যোৱা মোক আৰু মোৰ সপোনক এৰি
মই মৰি গলে তুমি দুখ নকৰিবা দে
শুকুলা আকাশৰ ফালে চাই এবাৰ
মৰমৰ মাতেৰে কবা, কেনে আছা তুমি।
বৰষুণ হৈ বৈ যাম তোমাৰ বুকুৰে
মেঘৰ গৰ্জনি দি কৈ যাম যে
মই তোমাক এতিয়াও ভাল পাওঁ।।
আকৌ সাজিছো এটি সপোন।
সচা ভাল পাব নোৱাৰিলে কাকো ভাল নাপাবা।
মিচা ভাল পোৱাই এতি জীৱন ধ্বংস কৰে।

মাতৃ

ৰাজীৱ কলিতা
প্ৰথম ষান্মাসিক

যাৰ পৰা দেখিলোঁ এই
ধুনীয়া ধৰণী
তেওঁৰেই আছিল মোৰ আই
আইৰ অবিহনে যে পুত্ৰৰ যেন কোনো
অস্তিত্বই নাই।
সেই আইৰ মৰম পাবলৈ
মোৰ যে আছিল অত্যন্ত হেঁপাহ,
কিন্তু ভগৱানে যে নুবুজিলে
মোৰ এই বুকুৰ বেথা।
বুজিব নোৱাৰা যে
নিষ্ঠুৰ ইশ্বৰৰ লীলা
তেওঁৰেই লৈ গ'ল গৈ মোৰ
আই মাতৃক এই পৃথিৱীৰ পৰা।
সৰ্বশেষত কৰিছোঁ প্ৰাৰ্থনা
তুমি যেন প্ৰভু শুনা,
আত্মা যদি আছে
মোৰ মাতৃৰ আত্মাক
চিৰ শান্তি লাভ কৰিবলৈ দিয়া
আৰু সৰগ যদি আছে
মোৰ আই মাতৃক
সৰগত স্থান পাবলৈ দিয়া।

মৰমৰ দেউতা

সাগৰীকা ডেকা
প্ৰথম ষান্মাসিক

মৰমৰ দেউতা
তুমি বাৰু ক'ত আছা
সকলোতে বিচাৰিছোঁ তোমাক
তথাপিও নাপাও বিচাৰি তোমাক।
তুমি বাৰু ক'ত আছা লুকাই।
তোমাৰ বাৰু মোলে' মনত নপৰেনে?
তোমাৰ বাবেই মই এই
সুন্দৰ পৃথিৱীখনত ভৰি দিলোঁ।
তুমিয়েই মোক হাতত ধৰি খোজ কাঢ়িবলৈ শিকাইছিলা
তোমাৰ লগতে শৈশৱৰ কালতো কটালো
এতিয়া বাকী থকা দিনবোৰত মোক
এৰি ক'ত গুচি গলা তুমি।
এবাৰতো মোক মাতিব পৰা দেউতা,
এন্ধাৰক তুমিয়েই পোহৰাইছিলা
মোৰ জীৱনটো তুমিয়েই উজ্জ্বল কৰিছিলা।
এতিয়া বাৰু ক'ত তুমি।
দেউতা সেই ধাৰ খুজাও কেনেকৈ?
তুমি বাৰু ক'ত গুচি গলা মোক এৰি থৈ।
মোৰ এতিয়া এটাই চিন্তা
নিকা পদ্ধতিৰে চাকৰি এটি পোৱাৰ।
মোৰ ভাগৰুৱা মা-দেউতাক সোণৰ পালেঙত
বহুৱাই জুতি-পুতিৰে এসাজ জহা চাউলৰ ভাত খোৱাৰ।
মই পাৰিম নে দেউতা সেই ভাত সাজ খুৱাব তোমাক।
তুমি এবাৰ আহা না।
তুমি চোৱা তুমি বিচৰা ধৰণৰ, তুমি ভালপোৱা
সকলোবোৰ কামেই কৰি দেখুৱাম মই।
তুমি নোহোৱা বাবে সমাজৰ মানুহে মোক হাঁহে
মই বাৰু কি কৰো?
তুমি শিকোৱা শিষ্টাচাৰ কাৰণে কাকো অপব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰোঁ।
তুমি শুনিলে কষ্ট পাবা।
তুমি আমাক একেবাৰে নিবনুৱা কৰি থৈ গ'লা।
নিবনুৱা হোৱাৰ বাবে সমাজৰ ভদ্ৰলোকৰ আগত আমিবোৰ হেনো
বৰ বদনামী।
আমিবোৰ হেনো দগৰী দগৰী খোৱা
ঘৰচীয়া পোহনীয়া জন্তু।

মই বাৰু কি কৰো বজাৰত এতিয়া চাকৰি এটিৰ জুই চাই দাম।
লক্ষাধীকাৰীৰ ঘৰ চুইছে আবেদন কাৰী নিবনুৱা পাৰ্থী।
নিবনুৱা হোৱাৰ বাবে কাৰোবাৰ বাবে প্ৰিয়জনী হ'ব নোৱাৰিলো
হব নোৱাৰিলো কাৰোবাৰ বাবে ধুনীয়া
সুখত পেলাইছে চিন্তাৰ ছাঁ
দেউতা তুমি য'ত আছা তাৰে পৰা মোক আশীৰ্বাদ কৰা।
নিবনুৱাৰ ক'লা দিনবোৰ গুচি যাওঁক।
নিবনুৱাৰ ক'লা দিনবোৰ গুচি যাওঁক।
এদিন চাবা দেউতা তোমাৰ দুচকুৰ
একেবাৰে উজ্জ্বল ধুনীয়া নক্ষত্ৰটো হৈ দেখুৱাম।

নিশাই যৌৱন পাইছে

খাছনুৰ আলী
চতুৰ্থ যান্মাসিক

আহিনৰ পথাৰৰ পৰ্যায় বিলাকৰ
মনোমোহা এনাজৰী

আহিনৰ পথাৰত সেউজীয়া দলিচা পাৰি
জনাইছে স্বাগতম নিশাই
ফুলিছে হৃদয়ত কব নোৱাৰাকৈ
শীতৰ সেমেকা নিশা পোছাক পিন্ধি
বুকুত বাহ সাজিছে হেপাহৰ কপৌ ----
নৈ পৰীয়া পথতে আছে
জীৱন যৌৱনৰ উন্নদা
নিশাৰ নিয়ৰৰ দলিচাতে খোজ থৈ
আবেগেৰে বৈ থাকে নিশাই, পুৱতি লৈ
নৈ ঘাটলৈ আহে গাভৰু জাক যৌৱন তিয়াবলৈ
নিৰ্বাক নিঃসগ পথিক নিশাই
শাওনৰ বোকা পানীৰ কঠিয়া আজি সেউজীয়া হ'ল।
সেই তাহানি এতিয়া নাই
আঘোণৰ সোণ গুটিলৈ বৈ থকা অযুত মনৰ হেপাঁহ নিশাৰ।
সপোন বোৰে বগুৱা বহি এদিন ফুলৰ বুকুত পথাৰত
নৈ পৰীয়া চহা জীৱন এটাৰে গৰ্বিত নিশাই
যৌৱন তিয়াই গাভৰু জাকে নৈ বুকুত
কহুৱাৰ চাঞ্চলত মাতাল হয় সিহত
বৈ থাকে নিশাৰ অপেক্ষাত
অহাটো আহিছে যোৱাটো গৈছে
ত্ৰিশটা শৰতে গৰকা এখন হৃদয় মায়াৰ
নিশাই স্বাগতম জনাইছে
সৰ্ব সম্ভৱা এটি নতুন পুৱাক।

ভাল প্ৰেমিকা বিচাৰি

নাছিৰুদ্দিন আহমেদ
পঞ্চম যান্মাসিক

সৰুৰ পৰা ডাঙৰ হ'লো
দেখিলো বহুতো ছোৱালী
মাথো নাপালো এজনী
প্ৰেমিকা বিচাৰি
প্ৰেমিকাৰ কাৰণে
বুকু ভৰাই সাচি ৰাখিছিলো
হৃদয়ৰ, ৰঙা তেজৰ প্ৰেমৰ উপহাৰ
আনকি ভাবিছিলোঁ
প্ৰেমিকাৰ কাৰণে দি দিম
মৃত্যুকো উপহাৰ
শৈশবৰ পৰা যৌৱনত
দিলাহি ভৰি
কিন্তু আজিও নাপালো দেখা
আপোনজনীৰ মুখ
আজি মই ঘূৰি ফুৰিছোঁ
এজনী ভাল প্ৰেমিকা বিচাৰি।

৩০ অক্টোৱৰৰ, ২০০৮ আকৌ নাহিবা

পৰিস্মিতা কলিতা
চতুৰ্থ ষান্মাসিক

অসমৰ আকাশ বোমা বাৰুদৰ ধোৱাৰে
কলা হবলৈ নিদিবা,
৩০ অক্টোবৰ, ২০০৮, আকৌ নাহিবা।
মা দেউতাৰ বুকুৰ পৰা আমাক,
আমাৰ ওচৰৰ পৰা মা-দেউতাক নিনিবা
৩০ অক্টোবৰ, ২০০৮ আকৌ নাহিবা
মৰমীৰ দৰে আমাৰ স্কুল বেগটো জুইত
জ্বলিবলৈ নিদিবা
আমাক শান্তিৰে থাকবলৈ দিয়া
৩০ অক্টোবৰ, ২০০৮, আকৌ নাহিবা।

তুমি হৃদয়হীন

ৰুবুল হক
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

মিচিকিয়া হাঁহিৰে আৰম্ভ হৈছিল
আমাৰ প্ৰেমৰ কাহিনী
পলক নপৰা চকুৰ মিলনত আৰম্ভ হৈছিল
আমাৰ প্ৰেমৰ কাহিনী
য'ত তুমি আছিলা প্ৰেমিকা
আৰু মই আছিলো প্ৰেমিক।
কাহিনীটোৰ আৰম্ভণি স্মৃতিময় নহলেও
সামৰণি মোৰ বাবে এতিয়া অসহ্যকৰ
গমেই নাপালো কেনেকৈ তুমি সামৰণি
মাৰিলা আমাৰ প্ৰেমৰ কাহিনী
বুজি পোৱা নাছিলোঁ তোমাৰ সকলো
আছিল অভিনয়।
ধৰিব পৰা নাছিলোঁ তুমি স্বাৰ্থপৰ
ভাবিব পৰা নাছিলোঁ তুমি হৃদয়হীন
যাৰ বাবে আজি মই জ্বলন্ত জুই
যাৰ বাবে আজি মই অঘৰী।
যাযাবৰৰ দৰে আবেগীয় হৈ কৈ ফুঁৰো........
আমাৰ প্ৰেম কাহিনীৰ নায়িকা (তুমি)
প্ৰকৃততে তুমি হৃদয়হীন, স্বাৰ্থপৰ

মৃত্যু

ধ্রুৱজ্যোতি নাথ
চতুৰ্থ ষান্মাসিক

মৃত্যু এনে এটা শব্দ
যি শব্দত সঞ্চিত হৈ আছে
মোৰ জীৱনৰ সমগ্ৰ প্ৰজ্ঞা
ওঠত মৰ্মৰ শব্দৰ সুষমা কঢ়িয়াই নানিলেও
কবৰখানাৰ শান্ত সমাহিত ৰূপ হ'লেও
মৃত্যুৰ সতে মুখামুখি হ'লে
মোৰ দুচকুৰে নামি আহে শাওনৰ
মমৰ দৰে আনন্দৰ চকুলোৰ আকুল বৰষুণ
বুকুৰ নিজান ঘাঁহনি ডৰাত
মুখা মুখি আলাপত মৃত্যুৰ দুচকুত
মই বিচাৰি পাও মোৰ সমগ্ৰ জীৱনৰ সংজ্ঞা
মোৰ নিঃসংগতাৰ নিৰাপত্তা।

মোৰ প্ৰেম

অমৰজ্যোতি পাটোৱাৰী
চতুৰ্থ ষান্মাসিক

"তুমি" প্ৰেম এগছি বন্তি হৈ জ্বলিছো
যাৰ মায়াময় কিৰণে মোক
আলোকিত কৰিব খুজিছে।
আৰু সেই মায়াময় কিৰণেৰে
সাজিব খুজিছো তোমাৰ বুকুত
মোৰ মৰম সাকোঁ।
আৰু সেই সাকোঁত মিল হৈ থাকিব
তোমাৰ, মোৰ মৰম আৰু ভালপোৱা।
মোক, কিয় "কিয় কোনেও মই বিচাৰা"
মৰমবোৰ নিদিয়ে।
"মই কেতিয়াবা ভবি হতাশ হৈ পৰো"
হয়, মই জানো যে মই বিচৰা
মৰমবোৰ মোক তুমিয়ে দিবা
"সেইবাবে মোৰ প্ৰেম বা ভালপোৱা"
তোমাৰ বাবে সদায় থাকিব।
তুমি কিয় ইমান অভিমানী
তোমাৰ এই অভিমানৰ
জুইকুৰা আজিও নুমুৱা নাই কিয়?
"সৌ সিদিনাৰ কথাবোৰ,
তুমি জানো পাহৰিলা।
'মই আজিও পাহৰা নাই
আজিও বিচাৰি ফুৰিছোঁ
তোমাৰ প্ৰতিচ্ছবি
"সেইবাবে তোমাৰ প্ৰতি মোৰ ভালপোৱা,
বা প্ৰেম সদায় থাকিব।

অকলশৰীয়া অনুভৱ

নিলম ডেকা
পঞ্চম যান্মাসিক

তুমিয়েতো আছিলা মোৰ প্ৰথম চিনাকী
তোমাৰ মৰমত মই পাইছিলোঁ
বহুত সপোন বহুত আশা
তোমাৰ ওঠৰ পৰশত মই পাওঁ
এক গাঢ় প্ৰেমৰ মিলন
তোমাৰ ওঁঠত স্পৰ্শ কৰিলে
মই পাহৰি যাও অতীতৰ কথা
তুমিয়েতো আছিলা মোৰ প্ৰথম চিনাকী দেখা
তোমাক লগ পাই মোৰ জীপাল হ'ল
নতুন জীৱন নতুন আশা
কিন্তু সেই আশা আজি আশা হৈয়ে ৰ'ল
কিয়নো, কিয়নো মোৰ মৰম গচকি তুমি
অকলে এৰি থই গুচি গ'লা

তুমিয়েতো আছিলা মোৰ প্ৰথম চিনাকী দেখা
আৰু, আৰু আহিবানে কেতিয়াবা ঘূৰি
মোৰ আশা ৰঙীন কৰিবলৈ
আৰু আহিবানে কেতিয়াবা ঘূৰি
মোৰ দুখৰ চকুপানী মচিবলৈ
নহ'লে যে মই হৈ যাম
তোমাৰ মৰমৰ অবিহনে এক অসহায় জীৱনৰ পথিক
আৰুনো, আৰুনো কিমান কন্দুৱাবা মোক
কিমান অসহায় কৰি ৰাখিবা
আহা আকৌ মোৰ জীৱনলৈ ঘূৰি
অসহায় জীৱনৰ লগৰী হ'বলৈ
আশাৰ ৰেঙনি বাস্তৱ কৰিবলৈ
মই কৰি আছো তোমাৰ বহুত আশা
তুমিয়েতো আছিলা মোৰ প্ৰথম চিনাকী দেখা

হাবিয়াস এটা কবিতা লিখাৰ

ছালামুদ্দিন আহমেদ
পঞ্চম যান্মাসিক

আকৌ প্ৰেমৰ কবিতা
লিখিবলৈ মন গৈছে
দুখৰ সমাধিত
কবৰস্থ হৈ ভাগৰি পৰিছোঁ
সমাধিত ছট্‌ফট্‌াই
দিশহাৰা হৈ গৈ আছো
ক'ৰবালৈ .....
কাৰোবাৰ দূৰন্ত প্ৰেমিক
হ'ব খোজো মই,
আকৌ প্ৰেমৰ কবিতা
লিখিবলৈ অবিৰাম হাবিয়াস আছে
তিতিবলে মন আছে
প্ৰেমৰ বলিয়া বৰষুণ জাকত
সপোনৰ সমাধি নহয়
বাস্তৱৰ ঘাটত
জীৱনৰ গান গাবলৈ
মন আছে
কলিয়া ডাৱৰ ফালি
নীলিম আকাশত
অহোৰাত্ৰি খোজ দি
জীৱনৰ সঁচা মুকুট পিন্ধাৰ অপেক্ষাত...
আকৌ প্ৰেমৰ কবিতা লিখাৰ
বুকুত অযুত সপোন আছে।

তোমালৈ

বিকাশ দাস
তৃতীয় যান্মাসিক

"মই সলনি হোৱা নাই
মাথো তোমাৰ জীৱনলৈ অহা
নতুন মানুহবোৰৰ ভিৰত
মই ক'ৰবাত হেৰাই গ'লো...."
সময় আৰু পৰিস্থিতিত
তোমাক হেৰুৱালো
এয়া এটা মোৰ জীৱনৰ বাস্তৱতা
কাৰোবাৰ জীৱনৰ মালাধাৰি পিন্ধাবলৈ
লাগে দুখন হৃদয়ৰ পাৰস্পৰিক মিত্ৰতা
আত্মীয়তাৰ সহযোগিতা...
তুমি কুশলে থাকিব লাগিব
তোমাৰ জীৱন সুখময় হওক
সময় আৰু পৰিস্থিতিত
তোমাক মোৰ জীৱনৰ কৰিব নোৱাৰিলো
কিন্তু তোমাৰ প্ৰতি মোৰ
আজিও আছে স-হৃদয়তা
তোমাৰ দুখ হ'লে ময়ো কান্দিম
সম্পৰ্কবোৰ বেলেগ হ'লেও
তোমাৰ জীৱন সুখময় হোৱাৰ
আশা লৈ জীয়াই আছো
এতিয়া তোমাৰ পৰা কিছু আঁতৰত
মোৰ জীৱনৰ কুশলৰ বাবে
তোমাৰ জীৱনৰ কুশলৰ বাবে।

আলোক চিত্র শিতান

মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-কৰ্মচাৰীবৃন্দ

বহি থকা (বাওঁফালৰ পৰা) ঃ জিতেন্দ্ৰ ডেকা (ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ), ৰেজেক আলী (আৰবী বিভাগ), ললিত চন্দ্ৰ ভৰালী (ইংৰাজী বিভাগ), দিলিপ দাস (ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ), ভদ্ৰেশ্বৰ ডেকা (অসমীয়া বিভাগ), ড° অসিত কুমাৰ পাল (ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ), মীনা কুমাৰী দাস (অসমীয়া বিভাগ), বিজুলী ডেকা (শিক্ষা বিভাগ), সত্যৱতী মেধি (অৰ্থনীতি বিভাগ), জয়া মেধি (গ্ৰন্থাগাৰিক), দৰ্পনা চৌধুৰী (অসমীয়া বিভাগ), মনিশা মজুমদাৰ (শিক্ষা বিভাগ)।

থিয় হৈ (বাওঁফালৰ পৰা) ঃ ভনিমা মজুমদাৰ (চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী), বৰ্ণালী মেধি (চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী), থুনুমণি তালুকদাৰ (অৰ্থনীতি বিভাগ), নিভা কলিতা (নিম্নবৰ্গৰ সহায়ক), ড° নিলোৎপল শৰ্মা (অসমীয়া বিভাগ), হাচনুৰ আলী চৌধুৰী (উচ্চবৰ্গৰ সহায়ক), ৰমেন মেধি (নিম্নবৰ্গৰ সহায়ক), আবুলেইচ আহমেদ (বুৰঞ্জী বিভাগ), নজৰুল ইছলাম (আৰবী বিভাগ), আব্দুল মজিদ আহমেদ (ইংৰাজী বিভাগ), ড° বিষ্ণুৰাম দাস (গণিত বিভাগ), শ্বাহিদুল ইছলাম (ইংৰাজী বিভাগ), ভুবনেশ্বৰ ডেকা (চতুৰ্থ বৰ্গৰ কৰ্মচাৰী), কস্তুৰী দাস (শিক্ষা বিভাগ), শ্বেহনাজ কামাল (শিক্ষা বিভাগ), চাইদুৰ ৰহমান (ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ), অখিল পাঠক (গ্ৰন্থাগাৰ সহায়ক), ৰিতেন মেধি (নিম্নবৰ্গৰ সহায়ক), ৰমেন দাস (উচ্চ বৰ্গৰ সহায়ক), মুকুট পাঠক (অসমীয়া বিভাগ)।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া আৰু তত্ত্বাৱধায়কসকল
২০১৬-১৭বৰ্ষ

বহি থকা (বাওঁফালৰ পৰা) ঃ আব্দুল মজিদ আহমেদ (তত্ত্বাৱধায়ক, তৰ্কবিভাগ), ললিত চন্দ্ৰ ভৰালী (তত্ত্বাৱধায়ক, খেল বিভাগ), থুনুমণি তালুকদাৰ (তত্ত্বাৱধায়িকা, সাংস্কৃতিক বিভাগ), কস্তুৰী দাস (তত্ত্বাৱধায়িকা, ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা), মীনা কুমাৰী দাস (তত্ত্বাৱধায়িকা, আলোচনী বিভাগ), দিলিপ দাস (তত্ত্বাৱধায়ক, পুথিভঁৰাল বিভাগ), ৰেজেক আলী (তত্ত্বাৱধায়ক, সমাজসেৱা), ভদ্ৰেশ্বৰ ডেকা (তত্ত্বাৱধায়ক, ছাত্ৰ একতা সভা)।

থিয় হৈ (বাওঁফালৰ পৰা) ঃ চালামুদ্দিন আহমেদ (সভাপতি, ছাত্ৰ একতা সভা), বিকাশ দাস (সম্পাদক, খেল বিভাগ), ভাস্কৰজ্যোতি ৰাভা (সম্পাদক, আলোচনী বিভাগ), ৰুবুল আলী (সহঃ সম্পাদক, ছাত্ৰ একতা সভা), হিৰণ্য ঠাকুৰীয়া (সহঃ সম্পাদক, পুথিভঁৰাল), যুগল মেধি (সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা), ৰেকিবুদ্দিন কাজি (সহঃ সম্পাদক, সমাজ বিভাগ), ইফটিকাৰ চৌধুৰী (উপ-সভাপতি, ছাত্ৰ একতা সভা), নয়নজ্যোতি লহকৰ (সহঃ সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা), আতিউৰ ৰহমান (সম্পাদক, পুথিভঁৰাল), অনুপজ্যোতি দাস (সাধাৰণ সম্পাদক, ছাত্ৰ একতা সভা), মিনাক্ষী ডেকা (সহঃ সম্পাদিকা, সাংস্কৃতিক বিভাগ), জোনালী ঠাকুৰীয়া (সম্পাদিকা, তৰ্ক বিভাগ), আজমিনা চুলতানা (সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা)।

সম্পাদনা সমিতি 'বিনন্দিয়ান'

ড° ধ্রুৱজ্যোতি চৌধুৰী
মুখ্য উপদেষ্টা

ড° বিৰিঞ্চি কুমাৰ দাস
উপদেষ্টা

শ্ৰীৰামচৰণ ভৰালী
উপদেষ্টা

ড° অসিত কুমাৰ পাল
সভাপতি

শ্ৰীমীনা কুমাৰী দাস
তত্বাৱধায়িকা

শ্ৰীভাস্কৰজ্যোতি ৰাভা
আলোচনী সম্পাদক

শ্ৰীসত্যৱতী মেধি
শিক্ষক প্ৰতিনিধি

শ্ৰীললিত ভৰালী
শিক্ষক প্ৰতিনিধি

শ্ৰীদিলীপ দাস
শিক্ষক প্ৰতিনিধি

শ্ৰীদৰ্পণা চৌধুৰী
শিক্ষক প্ৰতিনিধি

চালামুদ্দিন
ছাত্ৰ সদস্য

যুগলজ্যোতি মেধি
ছাত্ৰ সদস্য

অনুপজ্যোতি দাস
ছাত্ৰ সদস্য

ইফটিকাৰ চৌধুৰী
ছাত্ৰ সদস্য

মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰাৰ কিছু স্নেপশ্বট

মহাবিদ্যালয়ত নামভৰ্ত্তিৰ এক দৃশ্য

আন্তৰ্জাতিক যোগ দিৱস উদ্‌যাপন

ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ মৃত্যু বাৰ্ষিকী উদ্‌যাপন

মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰাৰ কিছু স্নেপশ্বট

মহাবিদ্যালয়ৰ তৰফৰ পৰা ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ আলোকচিত্ৰ

সোঁৱৰণীৰ অলেখ ভাষা

পৰিৱেশ সচেতনতা

মহাবিদ্যালয় গ্ৰন্থাগাৰৰ অংশ বিশেষ...

মহাবিদ্যালয়ৰ নৱ-নিৰ্মিত গৃহৰ আলোকচিত্ৰ

অতীতে ৰিঙিয়াই

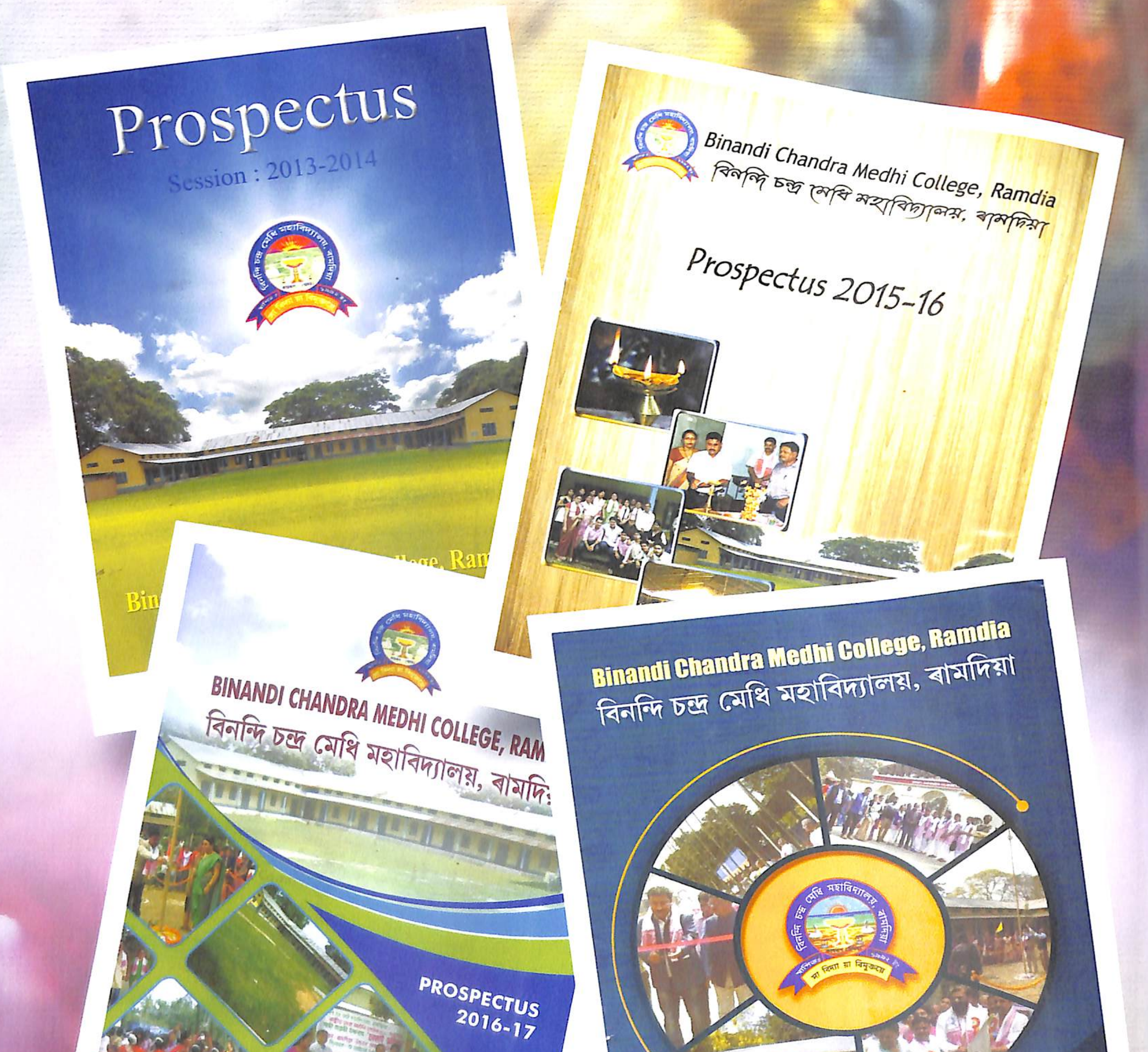
Prospectus
Session : 2013-2014
Binandi Chandra Medhi College, Ramdia
বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়, ৰামদিয়া
Prospectus 2015-16
BINANDI CHANDRA MEDHI COLLEGE, RAM
বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়, ৰামদি
PROSPECTUS
2016-17
Prepared by
Academic
Assessment Cell
Binandi Chandra Medhi College, Ramdia
বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়, ৰামদিয়া
PROSPECTUS 2017-18

ইটো-সিটো বহুতো

ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

সকলো মহৎ চিন্তা
হৃদয়ৰ পৰা
সকলো সোণালী শস্য
হৃদয়ৰ পৰা

- *নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈ*

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল মহৎ মনিযীৰ একাগ্ৰতা আৰু ত্যাগৰ বলত এই মহাবিদ্যালয়খনে জন্মলাভ কৰি বৃহত্তৰ ৰামদিয়া অঞ্চলত জ্ঞানৰ আলোক সিঁচিলে, সেইসকল ব্যক্তিলৈ আমাৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। ২০১৬ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত সভাপতি পদত প্ৰতিদ্বন্দিতা আগবঢ়াই মই জয়লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হওঁ। সভাপতি পদত কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে মই সমূহ বিনন্দিয়ানলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। ছাত্ৰ একতা সভাৰ এগৰাকী সদস্য হিচাপে আমি গৌৰৱ অনুভৱ কৰোঁ কিয়নো এই সময়ছোৱা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে অত্যন্ত স্মৰণীয়, কাৰণ মহাবিদ্যালয়খনে ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষত পদাৰ্পন কৰিছে। ৰূপালী জয়ন্তী মহোৎসৱৰ বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰ সৈতে নিজকে সংযোজিত কৰিবলৈ পাই আমি ধন্য মানিছোঁ আৰু গৌৰৱবোধ কৰিছোঁ।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতি হিচাপে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতে আমি বিভিন্ন কৰ্মপন্থা হাতত লৈছিলোঁ। পৰিৱেশ সচেতনতা (চাফাই অভিযান), সুধাকণ্ঠ ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ মৃত্যুতিথি, মহাবিদ্যালয় চৌহদত বৃক্ষৰোপন, আদি কাৰ্যসূচীৰ উপৰি আমি বৰ্ণাঢ্য কাৰ্যসূচীৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ আয়োজন কৰিছিলোঁ। তদুপৰি পূব বংশৰ মহাবিদ্যালয়ে আয়োজন কৰা ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগিতাত আমি মহাবিদ্যালয়ৰ তৰফৰ পৰা অংশ গ্ৰহণ কৰিছিলোঁ। ইয়াৰ উপৰি আন্তৰ্জাতিক যোগ দিৱস, সৰস্বতী পূজা আৰু নৱাগত আদৰণি সভাত বিভিন্ন কাৰ্যসূচী ৰূপায়ন কৰিছিলোঁ।

শেষত, বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়ৰ সভাপতি হিচাপে দায়িত্ব আগবঢ়োৱাত অজানিতে হৈ যোৱা ভুলৰ বাবে মই সকলো শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰী তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

জয়তু বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়

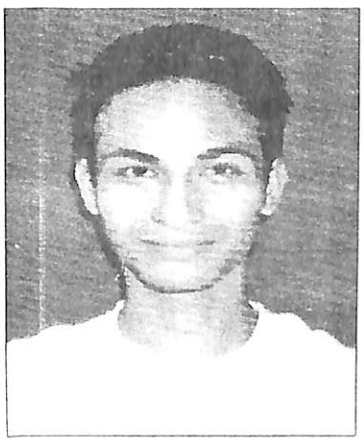

চালামুদ্দিন আহমেদ
সভাপতি
ছাত্ৰ একতা সভা

উপ সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল ব্যক্তিৰ অপৰিসীম ত্যাগ আৰু অধ্যাৱসায়ৰ ফলত বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়, ৰামদিয়াই জন্মলাভ কৰিছিল সেইসকল ব্যক্তিলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। ২০১৬ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত উপ-সভাপতি পদত সেৱা আগবঢ়াবলৈ বিনন্দিয়ানে মোক যি সুযোগ প্ৰদান কৰিলে তাৰ বাবে তেওঁলোকলৈয়ো কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। আমি ছাত্ৰ একতা সভাৰ সেৱা আগবঢ়াবলৈ পাই গৌৰৱান্বিত এইবাবেই যে এই সময়ছোৱাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে গৌৰবোজ্জ্বল ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষত পদাৰ্পন কৰিছে।

ছাত্ৰ একতা সভাই কাৰ্যকালত গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰ সৈতে আমি নিবিড়ভাৱে জড়িত হওঁ। পৰিৱেশ সচেতনতা, ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ মৃত্যু দিৱস উদ্‌যাপন, মহাবিদ্যালয় চৌহদত বৃক্ষৰোপন আদি কাৰ্যসূচীৰ উপৰিও আমি বৰ্ণাঢ্য কাৰ্যসূচীৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ আয়োজন কৰিছিলোঁ। ইয়াৰ উপৰি আন্তৰ্জাতিক যোগ দিৱস, সৰস্বতী পূজা আৰু নৱাগত আদৰণি সভাত বিভিন্ন কাৰ্যসূচী ৰূপায়ন কৰিছিলোঁ।

শেষত, আমাৰ কাৰ্যকালত অজানিতে হৈ যোৱা ভুল-ত্ৰুটিৰ মাৰ্জনা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়।।

শ্ৰদ্ধাৰে -

ইফটিকাৰ চৌধুৰী

উপ-সভাপতি

ছাত্ৰ একতা সভা

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সদস্য তথা অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু কৰ্মচাৰীসকলৰ ওচৰত হিয়া ভৰা আন্তৰিক শুভেচ্ছা অৰ্পণ কৰিছোঁ।

বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয় ৰামদিয়া ঃ ই ৰামদিয়া তথা ইয়াৰ ওচৰৰ কেইবাখনো গাঁওৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ। ১৯৯২ চনৰ ১৩ আগষ্ট তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনি এচাম বিদ্যানুৰাগী ব্যক্তিৰ আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টাত গঢ়ি উঠিছিল। সময়ৰ সোঁতত আজি ৰাইজৰ শিক্ষানুষ্ঠানখনিয়ে ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষত পদাৰ্পন কৰিছে। সেই হেতুকে বছৰযোৱা ভিন্ন কাৰ্যক্ৰমণিকাৰে ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষ উদ্‌যাপন কৰি থকা হৈছে।

'বিনন্দিয়ান' এই মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ। ই মহাবিদ্যালয়ৰ জীৱনৰেখা। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, প্ৰাক্তন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষাগুৰু-কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ লিখনি প্ৰকাশ কৰি উৎসাহ যোগোৱাৰ ক্ষেত্ৰত উল্লেখযোগ্য বৰঙণি আগবঢ়াই আহিছে বিনন্দিয়ানে। অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত অগ্ৰণী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰা প্ৰথম আলোচনীখন আছিল 'অৰুণোদয়'। এই অৰুণোদয় আলোচনীখনেই সাহিত্যৰ উন্নতি সাধন কৰিছিল। এই আলোচনীখনৰ প্ৰকাশৰ সময়ৰ পৰাই অসমীয়া সাহিত্যৰ মহাবীজৰ অংকুৰণ ঘটিছিল।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত আমি বিভিন্ন কাৰ্যসূচী হাতত লওঁ। আমি আমাৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী 'চাফাই অভিযান' অনুষ্ঠানৰ জৰিয়তে আৰম্ভ কৰিছিলোঁ। তাৰ পিছত সুধাকণ্ঠ ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ মৃত্যু তিথিটো আমি বৰ্ণাঢ্য কাৰ্যসূচীৰে উদ্‌যাপন কৰিছিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ সৌন্দৰ্য বৰ্ধনৰ উদ্দেশ্যে মহাবিদ্যালয় চৌহদত বিভিন্ন বৃক্ষ আৰু ফুলৰ পুলি ছাত্ৰ একতা সভাৰ উদ্যোগত ৰোপন কৰা হয়। ইয়াৰ পিছত বিস্তৃত কাৰ্যসূচীৰে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মানসিক আৰু বৌদ্ধিক বিকাশৰ অৰ্থে আমি মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আয়োজন কৰোঁ। ইয়াৰ উপৰি পূব বংশৰ মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত ক্ৰিকেট খেল প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ, আন্তৰ্জাতিক যোগ দিৱস, সৰস্বতী পূজা, নৱাগত আদৰণি সভা আদি অনুষ্ঠানো আমি নিয়াৰিকৈ অনুষ্ঠিত কৰিছোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ 'বিনন্দিয়ান' প্ৰকাশ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰীবৃন্দ তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ পৰামৰ্শ, সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে আমি শলাগ লৈছোঁ। আলোচনী বিভাগৰ তত্ত্বাৱধায়িকা মীনা কুমাৰী দাস বাইদেৱে অক্লান্ত পৰিশ্ৰমেৰে আলোচনী প্ৰকাশৰ দায়িত্ব লোৱাত আমি তেখেতৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ। মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ তত্ত্বাৱধায়ক ভদ্ৰেশ্বৰ ডেকা ছাৰৰ দিহা-পৰামৰ্শ আমি সকলো সময়তে পাই আহিছো আৰু তেওঁলৈ শলাগ যাচিছোঁ। এই ছেগতে ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত অসিত কুমাৰ পাল ছাৰৰ শলাগ লৈছোঁ।

সদৌ শেষত, বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্ব আগবঢ়োৱাত অজানিতে হৈ যোৱা ভুল-ত্ৰুটিৰ বাবে মই সকলো শিক্ষাগুৰু-কৰ্মচাৰী তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

জয়তু বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়, ৰামদিয়া

জয়তু 'বিনন্দিয়ান'

অনুপজ্যোতি দাস

সাধাৰণ সম্পাদক, ছাত্ৰ একতা সভা

সাংস্কৃতিক সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

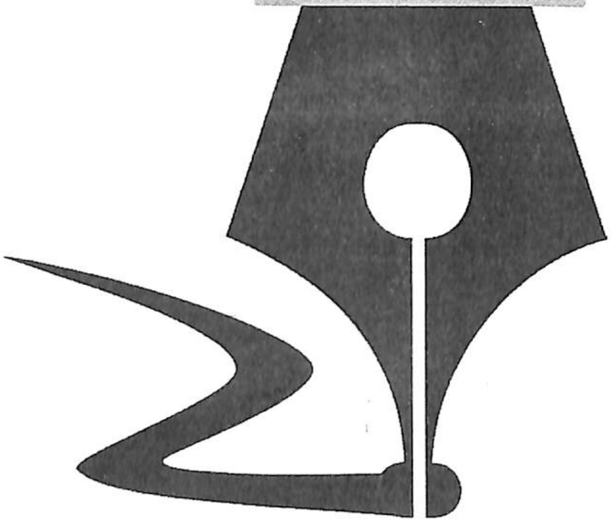

পোন প্ৰথমে মই বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জনাইছোঁ।

আমাৰ মহাবিদ্যালয় মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু মোৰ সন্মানীয় শিক্ষাগুৰুৰ লগতে সমূহ কৰ্মকৰ্তালৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জনাইছো। লগতে ২০১৬-২০১৭ বৰ্ষৰ "সাংস্কৃতিক সম্পাদক" হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰা বাবে মই আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মই সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতে মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহত সাংস্কৃতিক দিশৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰা হৈছিল যদিও প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা তাকৰ হোৱা বাবে কিছু অনুষ্ঠান বাদ দিব লগা হৈছিল। সেয়েহে মোৰ তৰফৰ পৰা বিনম্ৰ অনুৰোধ কৰো যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সকলো প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি, প্ৰতিভা বিকাশৰ দ্বাৰা সুনাম অৰ্জন কৰে যেন।

ইয়াৰ উপৰিও মোৰ কাৰ্যকালত সৰস্বতী পূজা, 'নবাগত আদৰণি সভা'ত মোৰ কৰিবলগীয়া কামবোৰ সুচাৰুৰূপে পালন কৰিছিলোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে মই সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা মাগিছোঁ।

ধন্যবাদেৰে -

সংগীতা পাঠক

সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা, ছাত্ৰ একতা সভা

ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মহাবিদ্যালয়ৰ জন্মদাতা সমূহলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৬-২০১৭ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত নিৰ্বাচিত হোৱাৰ পিছত ছাত্ৰ একতা সভাৰ অন্যান্য বিষয়ববীয়া সকলৰ সৈতে দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰিছিলোঁ। মোৰ কাৰ্য্যকালত ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা এটি নতুনকৈ নিৰ্মাণ কৰা হয়। ফলত ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ কিছু অভাৱ নোহোৱা হয়।

মোৰ কাৰ্য্যকালত প্ৰতিটো দিশতে পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, সন্মানীয় চাৰ, বাইদেউসকল, মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰী আৰু সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মই শ্ৰদ্ধা জনোৱাৰ লগতে আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত হৈ যোৱা ভুল-ক্ৰুটিৰ বাবে মই সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা মাগিছোঁ।

জয়তু বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়।

ধন্যবাদেৰে -

তাজমিনা চুলতানা

সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা

খেল সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

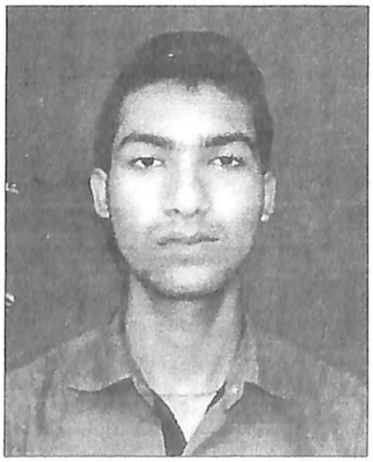

জয়জয়তে আমাৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিতে বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সদস্য তথা অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু কৰ্মকৰ্তাসকলৰ ওচৰত হিয়াভৰা অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ। লগতে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বন্ধু-বান্ধৱীয়ে এই মহান বিভাগৰ দায়িত্ব অৰ্পন কৰিলে তেখেতসকললৈ আমাৰ মৰম আৰু শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ।

সাহিত্য হ'ল সমাজৰ দাপোন স্বৰূপ। ই মানৱ জাতিৰ সাধাৰণ কৰ্মশ্ৰুতি আৰু যুগে যুগে অনুভৱ কৰি অহা সমাজ এখনৰ মাইলৰ খুঁটি। সাহিত্য তথা আলোচনী এখনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শিক্ষক-কৰ্মচাৰী সকলৰ মনৰ অভিৰুচি পূৰণৰ মূখ্য ভূমিকা বহন কৰি আহিছে।

খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ দায়িত্বভাৰ লোৱাৰ পিছতে মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহ অনুষ্ঠিত হয়। বাৰ্ষিক সপ্তাহত বিভিন্ন খেল-ধেমালিৰ আয়োজন কৰিছিলোঁ। তাৰ ভিতৰত ক্ৰিকেট, ভলীবল, কাবাডী, বেডমিণ্টন, ডিচকাচ থ্ৰো, ডবা খেল, পাঞ্জা খেল, হাই জাম্প, স্কিপিং, কেৰম খেল, মিউজিক চকী ইত্যাদি।

সদৌ শেষত মোৰ বিগত কাৰ্যকালত অজানিতে হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু বিনন্দি চন্দ্ৰ মেধি মহাবিদ্যালয়।

ধন্যবাদেৰে -

বিকাশ দাস

খেল সম্পাদক

ছাত্ৰ একতা সভা

২০১৬-১৭ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহ উপলক্ষে আয়োজিত বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল

সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰা প্ৰতিযোগিতা

প্ৰথম ঃ
শৰাইঘাটৰ ৰণ (অসমীয়া বিভাগ)

দ্বিতীয় ঃ
কৃষি কাৰ্য্যৰ দৃশ্য (অৰ্থনীতি বিভাগ)

তৃতীয় ঃ
মাছমৰীয়াৰ দৃশ্য (বুৰঞ্জী বিভাগ)

মেজিক চকী প্ৰতিযোগিতা (ছোৱালী)

প্ৰথম	ঃ	মীনাক্ষী দাস	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	ভনীমা ডেকা	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	সংগীতা পাঠক	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)

ডিচকাছ থ্ৰ (ল'ৰা)

প্ৰথম	ঃ	হেমেন কলিতা	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	অনুপজ্যোতি দাস	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	চালামুদ্দিন আহমেদ	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)

স্কিপিং (ছোৱালী)

প্ৰথম	ঃ	সাগৰীকা ডেকা	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	জোনালী ঠাকুৰীয়া	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	ভনীমা ডেকা	(তৃতীয় ষান্মাসিক)

স্কিপিং (ল'ৰা)

প্ৰথম	ঃ	নিলম ডেকা	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	অনুপজ্যোতি দাস	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	জিণ্টু মণি কলিতা	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)

ওজন দলিওৱা প্ৰতিযোগিতা (ল'ৰা)

প্ৰথম	ঃ	জিণ্টুমণি কলিতা	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	সমৰ জ্যোতি চৌধুৰী	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	হৰজ্যোতি দাস	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)

কেৰম প্ৰতিযোগিতা (ল'ৰা)

প্ৰথম	ঃ	যুগল জ্যোতি মেধি	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	আতিউৰ ৰহমান	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	ভাস্কৰৰ জ্যোতি ৰাভা	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)

বেডমিণ্টন (ল'ৰা)

প্ৰথম	ঃ	ৰেকিবুদ্দিন কাজি	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	ইফটিকাৰ চৌধুৰী	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	খছনুৰ আলী	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)

বেডমিন্টন (ছোৱালী)

প্ৰথম	ঃ	বৰষা ডেকা	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	সংগীতা পাঠক	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)

মেমৰী টেষ্ট প্ৰতিযোগিতা (ল'ৰা আৰু ছোৱালী)

প্ৰথম	ঃ	ৰাজীৱ ডেকা	(ষষ্ঠ ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	অভিজিত ডেকা	(ষষ্ঠ ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	বৰষা ডেকা	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)
		মনালিছা ডেকা	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)

ক্ৰিকেট (ষষ্ঠ ষন্মাসিক)

বিজয়ী দ'ল ঃ নৰজ্যোতি দাস (অধিনায়ক), হৰজ্যোতি বেজবৰুৱা, অমৰেন্দ্ৰ ডেকা, জিণ্টু দাস, ৰাজীৱ ডেকা, দ্বীপজ্যোতি, ৰব্বণ আলী, নুৰইছলাম আলী।

বিজিত দ'ল ঃ মৃদুল চৌধুৰী, ধৰ্মেন্দ্ৰ মেধি, মৃণাল কলিতা, মানস কলিতা, ৰেকিবুদ্দিন কাজি, তাইজুদ্দিন আহমেদ, আশ্ৰাফ আলী, মৃদুল দাস।

মেন অৱ দ্য চিৰিজ ঃ কিশোৰ কুমাৰ মেধি

বেষ্ট কেচ ঃ চালামুদ্দিন আআহমেদ

লং জাম্প (ছোৱালী)

প্ৰথম ঃ ফাতিমা খাতুন (উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ)
৯.৫ ফুট

দ্বিতীয় ঃ কুলচুমা খাতুন (উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ)
৯ ফুট

তৃতীয় ঃ সাগৰীকা ডেকা (দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
৮.৫ ফুট

লং জাম্প (ল'ৰা)

প্ৰথম ঃ জিণ্টুমণি কলিতা (চতুৰ্থ ষান্মাসিক)
১৬.৫ ফুট

দ্বিতীয়	ঃ	সমৰ চৌধুৰী ১৬ ফুট	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	বিকাশ দাস ১৫.২ ফুট	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)

হাই জাম্প (ল'ৰা)

প্ৰথম	ঃ	সমৰজ্যোতি চৌধুৰী	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	অভিজিত ডেকা	(ষষ্ঠ ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	হৰজ্যোতি দাস	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)

১০০ মিটাৰ দৌৰ প্ৰতিযোগিতা (ল'ৰা)

প্ৰথম	ঃ	জিণ্টুমণি কলিতা	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	বিকাশ দাস	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	মিৰাজুল হক	(ষষ্ঠ ষান্মাসিক)

১০০ মিটাৰ দৌৰ প্ৰতিযোগিতা (ছোৱালী)

প্ৰথম	ঃ	ফাতেমা খাতুন	(উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ)
দ্বিতীয়	ঃ	কুলচুমা খাতুন	(উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ)
তৃতীয়	ঃ	জোনালী ঠাকুৰীয়া	(উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ)

৪০০ মিটাৰ দৌৰ প্ৰতিযোগিতা (ল'ৰা)

প্ৰথম	ঃ	জিণ্টুমণি কলিতা	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	বিকাশ দাস	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	মিৰাজুল হক	(ষষ্ঠ ষান্মাসিক)

১৬০০ মিটাৰ দৌৰ প্ৰতিযোগিতা (ল'ৰা)

প্ৰথম	ঃ	বিকাশ দাস	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	জয়ান আলী	(ষষ্ঠ ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	জিণ্টুমণি কলিতা	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)

ডিচকাছ থ্ৰো (ছোৱালী)

প্ৰথম	ঃ	সাগৰিকা ডেকা	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	কুলচুমা খাতুন	(উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ)
তৃতীয়	ঃ	ফাতেমা খাতুন	(উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ)
		জোনালী ঠাকুৰীয়া	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)

জেভলিন থ্ৰো (ল'ৰা)

প্ৰথম	ঃ	জিণ্টুমণি কলিতা	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	চাকিবুল হাচান	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	অনুপ জ্যোতি দাস	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)

ওজন দলিওৱা প্ৰতিযোগিতা (ছোৱালী)

প্ৰথম	ঃ	কুলচুমা খাতুন	(উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ)
দ্বিতীয়	ঃ	ফাতেমা খাতুন	(উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ)
তৃতীয়	ঃ	লভিতা মজুমদাৰ	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)

২০০ মিটাৰ দৌৰ প্ৰতিযোগিতা (ছোৱালী)

প্ৰথম	ঃ	কুলচুমা খাতুন	(উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ)
দ্বিতীয়	ঃ	ফাতেমা খাতুন	(উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ)
তৃতীয়	ঃ	সাগৰিকা ডেকা	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)

পাঞ্জা (ল'ৰা)

প্ৰথম	ঃ	অনুপজ্যোতি দাস	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	জিণ্টুমণি কলিতা	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)

পাঞ্জা (ছোৱালী)

প্ৰথম	ঃ	সাগৰিকা ডেকা	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	ভনিমা ডেকা	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)

ডবা খেল প্ৰতিযোগিতা

প্ৰথম	ঃ	চালামুদ্দিন আহমেদ	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	মৃদুল ডেকা	(ষষ্ঠ ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	ৰেকিবুদ্দিন কাজি	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)

কলহ ভঙা প্ৰতিযোগিতা

প্ৰথম	ঃ	জোনালী ঠাকুৰীয়া (দ্বিতীয় ষান্মাসিক) (ছোৱালী)	
দ্বিতীয়	ঃ	ইনামুল হক (উঃমাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ) (ল'ৰা)	

মেহেন্দী প্ৰতিযোগিতা

প্ৰথম	ঃ	মুনমী ঠাকুৰীয়া	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
দ্বিতীয়	ঃ	জোনালী ঠাকুৰীয়া	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
তৃতীয়	ঃ	মিনাক্ষী ডেকা	(দ্বিতীয় ষান্মাসিক)
		বৰষা ডেকা	(চতুৰ্থ ষান্মাসিক)

সাংস্কৃতিক বিভাগৰ বিজয়ীসকল

লোকগীত ঃ	(১) সংগীতা পাঠক
	(২) মিনাক্ষী দাস
	(৩) মুনমী ঠাকুৰীয়া
জ্যোতি সংগীত ঃ	(১) মিনাক্ষী দাস
	(২) সংগীতা পাঠক
আধুনিক গীত ঃ	(১) সংগীতা পাঠক
	(২) মিনাক্ষী দাস

সাংস্কৃতিক বিভাগৰ বিজয়ীসকল

ভূপেন্দ্ৰ সংগীত ঃ	(১) সংগীতা পাঠক
	(২) মিনাক্ষী দাস
	(৩) মুনমী ঠাকুৰীয়া
ৰাভা সংগীত ঃ	(১) মিনাক্ষী দাস
	(২) সংগীতা পাঠক

তত্ত্বাৱধায়ক

১)	ভদ্রেশ্বৰ ডেকা	(ছাত্র একতা সভা)
২)	মীনা কুমাৰী দাস	(আলোচনী বিভাগ)
৩)	ললিত চন্দ্ৰ ভৰালী	(খেল বিভাগ)
৪)	থুনুমণি তালুকদাৰ	(সাংস্কৃতিক বিভাগ)
৫)	ৰেজেক আলী	(সমাজ সেৱক)
৬)	আব্দুল মজিদ আহমেদ	(তৰ্ক বিভাগ)
৭)	দিলীপ দাস	(পুথিভঁৰাল)
৮)	মুকুত পাঠক	(ল'ৰাৰ জিৰণী কোঠা)
৯)	কস্তুৰী দাস	(ছোৱালী জিৰণী কোঠা)
১০)	চালামুদ্দিন আহমেদ	(সভাপতি)
১১)	ইফটিকাৰ চৌধুৰী	(উপ-সভাপতি)
১২)	অনুপজ্যোতি দাস	(সাধাৰণ সম্পাদক)
১৩)	ৰুবুল আলী	(সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক)
১৪)	সংগীতা পাঠক	(সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা)
১৫)	মিনাক্ষী ডেকা	(সাংস্কৃতিক সহঃ- সম্পাদিকা)
১৬)	ভাস্কৰজ্যোতি ৰাভা	(আলোচনী সম্পাদক)
১৭)	নুৰ ইছলাম আলী	(আলোচনী সহঃ সম্পাদক)
১৮)	জোনালী ঠাকুৰীয়া	(তৰ্ক বিভাগৰ সম্পাদিকা)
১৯)	চাকিবুল হাচান	(তৰ্ক বিভাগৰ সহঃ সম্পাদক)
২০)	নুৰুল আলী	(সমাজ বিভাগৰ সম্পাদক)
২১)	ৰেকিবুদ্দিন কাজি	(সমাজ বিভাগৰ সহঃ সম্পাদিক)
২২)	যুগল জ্যোতি মেধি	(ল'ৰা জিৰণী কোঠা সম্পাদক)
২৩)	নয়নজ্যোতি লহকৰ	(ল'ৰা জিৰণী কোঠাৰ সহঃ সম্পাদক)
২৪)	আজমিনা চুলতানা	(ছোৱালী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকা)
২৫)	আতিউৰ ৰহমান	(পুথিভৰাল সম্পাদক)
২৬)	হিৰণ্য ঠাকুৰীয়া	(পুথিভৰাল সহঃ সম্পাদক)
২৭)	বিকাশ দাস	(খেল বিভাগৰ সম্পাদক)
২৮)	দিপক কলিতা	(খেল বিভাগৰ সহঃ সম্পাদক)

College Governing Body

President	:	Dr. Dhruba Jyoti Choudhury (Controller of the Examinations, Gauhati University)
Secretary	:	Dr. Ashit Kumar Paul (Ex-Officio) Principal i/c, Binandi Chandra Medhi College, Ramdia
Gauhati University	:	Dr. Prabin Chandra Das
Representatives	:	Dr. Birinchi Kumar Das
Donor Member	:	Mrs. Madhabi Medhi
Guardian Members	:	Jogesh Kalita Parameswar Das Jaymoti Das

Admission Committee

Chairman	:	Dr. Ashit Kr. Paul, Principal i/c
Conveners	:	Mrs. Meena Kumari Das, Asstt. Prof. Deptt. of Assamese Mr. dilip Das, Asstt. Prof. Deptt. of Political Science
Members	:	Mr. Bhadreswar Deka, Asstt. Prof. Deptt. of Assamese Abdul Majid Ahmed Asstt. Prof. Deptt. of English Dr. Bishnu Ram Das, Asstt. Prof. Deptt. of Mathematics Md. Shahidul Islam, Asstt. Prof. Deptt. of English Mr. Mukut Pathak, Asstt. Prof. Deptt. of Assamese Hasnur Ali Choudhury, Senior Asstt.

IQAC

Convener	:	Satyabati Medhi, Asstt. Prof. Deptt. of Economics
Members	:	Dilip Das, Asstt. Prof. Deptt. of Political Science
		Dr. Jitendra Deka, Asstt. Prof. Deptt. of Political Science
		Manisha Mazumder, Asstt. Prof. Deptt. of Education
		Mukut Pathak, Asstt. Prof. Deptt. of Assamese
		Md. Shahidul Islam, Asstt. Prof. Deptt. of English
		Jaya Medhi, Librarian

Convener of the other Cells

Journal Publication Board	:	Mukut Pathak, Asstt. Prof. Deptt. of Assamese
Library Committee	:	Jaya Medhi, Librarian
Research Committee	:	Meena Kumari Das, Asstt. Prof. Deptt. of Assamese
Planning Board	:	Bhadreswar Deka, Asstt. Prof. Deptt. of Assamese
Academic & Assessment Cell	:	Dr. Jitendra Deka, Asstt. Prof. Deptt. of Pilitical Science
Extension Education Unit	:	Dr. Nilotpal Sarma, Asstt. Prof. Deptt. of Assamese
Alumni Association	:	Dilip Das, Asstt. Prof. Deptt. of Political Science
Women Cell	:	Bijuli Deka, Asstt. Prof. Deptt. of Education
Grievance & Redressal Cell	:	Md. Shahidul Islam, Asstt. Prof. Deptt. of English.

Binandi Chandra Medhi College, Ramdia
Result of the H.S. Final Examinations

Year	Appeared	Passed
2011	76	70
2012	56	44
2013	67	64
2014	86	85
2015	144	133
2016	133	128
2017	86	74

Binandi Chandra Medhi College, Ramdia
Result of the B.A. Final Exams. (6th Semester)

Year	Appeared	Passed
2014	102	99
2015	86	67
2016	163	128
2017	195	137

Staff of the College (Teaching and Non-Teaching Staff)

Principal	:	Dr. Ashit Kumar Paul, M.A., Ph.D. (Principal i/c)
		Faculty Members
English Department	:	Lalit Chandra Bharali, *M.A., B.Ed. (HOD)* Md. Shahidul Islam, *M.A., M. Phil* Abdul Majid Ahmed, *M.A. (Double)*
Assamese Department	:	Meena Kumari Das, *M.A. (HOD)* Bhadreswar Deka, *M.A.. M. Phil* Darpana Choudhury, *M.A.* Mukut Pathak, *M.A., M.Phil.* Dr. Nilotpal Sarma, *M.A. (Double) Ph.D., B.Ed.*
Economics Department	:	Satyabati Medhi, *M.A. B.Ed., M.Phil (HOD)* Thunumoni Talukdar, *M.A., B.Ed.*
Political Science Department	:	Dilip Das, *M.A., (Double) HOD* Dr. Jitendra Daka, *M.A., (Double) M.Phil, M.D.C.H., B.D.D.C.H., F.R.C.H.* Saidur Rahman, *M.A., LL.B.*
Education Department	:	Bijuli Deka, *M.A., B.Ed., M.Phil (HOD)* Manisha Majumdar, *M.A., B.Ed.* Kasturi Das, *M.A., B.Ed., M.Phil* Pranita Talukdar, *M.A.* Shehnaz Kamal, *M.A.*
History Department	:	Abu Lais Ahmen, *M.A. (HOD)*
Arabic Department	:	Rezzak Ali, *M.A. (HOD)* Nazrul Islam, *M.A.*
Mathematics Department	:	Dr. Bishnu Ram Das, *M.Sc., Ph.D. (HOD)*
Library Department	:	Jaya Medhi (Librarian), *MLISH, M.Phil* Akhil Pathak, (Library Assistant), *B.A.* Barnali Medhi (Grade IV)
Office Staff	:	Ramen Das (Senior Asstt.) *B.A.* Hasnur Ali Choudhury (Senior Asstt.) *B.A.* Niva Kalita (Junior Asstt.) *M.A.* Riten Medhi (Junior Asstt.) *H.S.* Ramen Medhi (Junior Asstt.) *H.S.*
Grade IV Staff	:	Dilip Deka Bhubanswar Deka Bhanima Mazumdar Ramesh Chandra Das

মহাবিদ্যালয়ৰ তৰফৰ পৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কলিকতা ভ্ৰমণৰ কিছু স্নেপশ্বট

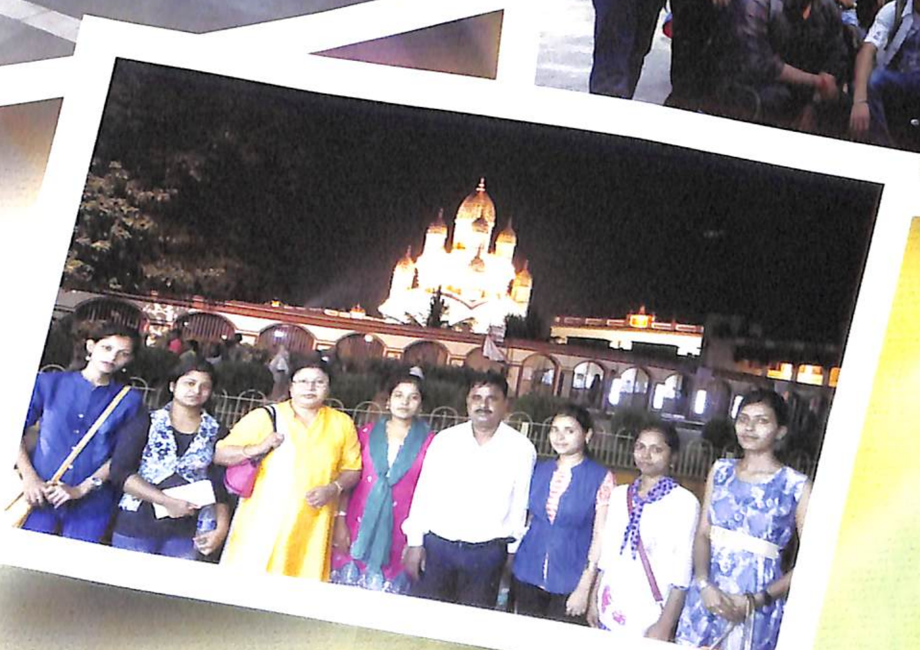

মৌনতাৰ ক'লাজ